MAHSUM KORKMAZ

Komutan Agit'in günlüğünden

Ferda Çetin / İsmet Kayhan

YAYINLARI

Komutan Agit'in günlüğünden

MAHSUM KORKMAZ

Derleyen: Ferda Çetin/ İsmet Kayhan

Komutan Agit'in günlüğünden

MAHSUM KORKMAZ

Derleyen: Ferda Çetin/ İsmet Kayhan

Mezopotamya Yayınları

Komutan Agit’in günlüğünden
MAHSUM KORKMAZ
Derleyen: Ferda Çetin/ İsmet Kayhan
Mezopotamya Yayınları

Baskı tarihi:
ISBN: 978-3-941012-22-6

Herausberger:
Mezopotamien Verlag und Vertriebs GmbH
Gladbacher Str. 407 B
41460 Neuss/Deutschland
Tel: +49 213 14069093
Fax: + 49 213 14029562
www.pirtuk.info

İÇİNDEKİLER

Yayınevinin notu 7
Önsöz 9
Umudun güzelliğin elçisi Ali Mahmud Resul 15
En küçük işlerin dahi planlı olmalı;
devrimcilerin boş anı olmaz 16
"Siyasi konuşma istemiyoruz" 17
İlk kamp kurma çalışmaları 19
Yanlış anlayış ve eğilimler üzerine 22
"Bu notlar tehlike anında imha edilmelidir" 24
12 Eylül cuntasına karşı cephe arayışı ve FKBDC 28
Agit'in FKBDC adına kaleme aldığı bildiri 29
3 Nisan 1983 günü yapılan toplantı 35
"Mali durumumuz iyi değil" 37
Rapor örgüte karşı sorumluluğun gereğidir 39
Zor koşullar güçlü insanları ortaya çıkarır 40
Mehmet Karasungur (Xalit) ile
Agit arasındaki sert tartışma 41
Eruh baskını ve
HRK'nin ilanı yeni bir dönemi başlangıcı 51
Eylem anı 57
"Eruh'u düşürdük, ama ciddi savaşlar
için daha epey güçlendirmeye ihtiyaç var" 61
Eylemimiz amacına ulaşmıştır 65
Eruh'ta gürleyen ses 67
"Askerlerin hali perişan" 68
Baş döndürücü
uçurumlardan tırmanarak yol aldık 69
"Bir daha görüşeceğiz!" 70
"Bizimkiler" veya "heval"olarak tanınıyorduk 72

"İki Kürt bir araya gelmemeli, gelirse dünyayı bozarlar" 73
Uygarlık suyu durgun ve masmavi akıyordu 77
"Apocular patlamaya hazır bomba gibidirler,
infilak ederlerse bizi de sizi de havaya uçururlar" 79
"İyi ama çok geç bu, daha erken de olabilirdi" 80
HRK'nin kuruluş bildirisi 82
"Hazır olan el kaldırsın" 86
"İşte hedefimiz" 87
Bir tek eksiğimiz vardı: Su 90
"Dağlarımız, dağ komandolarını..." 93
"Umut yeşermişti, ama henüz endişe de vardı" 95
"Arda kalan dona kalmaz, kurtarılır" 97
Eylemlerde isabet ve süreklilik halkı savaşa çekcektir 99
Devrimci savaş bir saldırı savaşıdır 101
Pratik çalışmada doğru olmayan çalışma tarzı
ve yanlış anlayışların eleştirisi 105
Mahsun Korkmaz ya da ulusal direnişte partileşmek 133
Ve Agit Mahsun Kormaz 175
Komutan Agit yoldaş emrediyor ileri! 195
Son söz 200

Yayınevi notu

Tarih, bütün bir geçmişin muhasebecisi ise, arşiv de onun belleğidir. Aynı zamanda geçmişin bilgisi, belgesi ve tanıklığıdır da.

Bazı gezginler, bozulmamış doğayı anlatmak için "balta girmemiş orman" veya "insan ayağı değmemiş toprak" deyimlerini kullanırlar.

Kürdistan tarihi ve dolayısıyla PKK tarihi de dayandığı zengin arşivle birlikte böylesi bir tanımlamaya muhtaçtır. Kürdistan tarihi, çoğu emperyalist devletlerin arşivlerinde ve karanlık mahzenlerinde ışığa çıkmayı beklerken, PKK arşivi yavaş yavaş açılıyor. Bizzat önderliğinin sayısız çözümleme ve anlatımları yanında yazılı belgeler de büyük bir açıklıkla insanlığa sunuluyor. Çekirdek kadrolarının anlatımları, rapor ve değerlendirmeleri çeşitli yayın organlarında peş peşe yayınlanıyor.

İyi korunmuş, dokunulmamış bir arşiv, tarafsız bir tarihin olmazsa olmaz koşuludur.

PKK tarihini gösteren arşivin böyle bir özelliği var. Yirmi beş yıllık geçmişin arşivi, sapasağlam duruyor.

Yığınla belge, rapor, mektup, maliye cetvelleri, el çizimi haritalar, milis listeleri, ajan adları, köy ve kasaba krokileri, bazen de solmuş siyah-beyaz fotoğraflar...

Belgeler karıştırıldıkça ağır bir yük gelip omuzlarına biniyor insanın. Çünkü bu belgeleri yazan, bu planları hayata geçiren, bu bilgileri kaleme alan devrimcilerin büyük bir bölümü bugün aramızda değil. Onlar büyük imkansızlıklar içinde, tarihin kendilerine biçtiği rolü oynadılar; imkansızı imkan dahiline soktular ve kendileri de tarih oldular.

Hiçbir kişisel çıkarı ve kaygısı olmayan bu yiğit insanların dokunuşlarını, soluklarını her an hissetmek; onların bu paha biçilmez miras belgelerine hakkını teslim etmek hem bir görev, hem de ağır

bir yük olsa gerek.

Yapış yapış olmuş eski sayfaları açıp araladıkça toprak, nem kokusu, devrim arşivlerinin nasıl ve hangi şartlarda saklandığını da gösteriyordu. Özenle, defalarca sarılıp bantlanan paketler içindeki yazılar yine de yer yer birbirine yapışmış, bazen nemlenen mürekkep beyaz kağıtların üzerinde usulca yayılmış.

Günlüklerden anladığımız kadarıyla aç susuz geçen günler az değildi. Henüz HRK kurulmamıştı. Maliye cetvellerinden, o dönemin sıkıntılarını ve değerlere yaklaşımdaki hassasiyeti; listelere geçirilen "1 adet sakız", "1 adet tırnak makası" veya "bir demet maydanoz" gibi masraflardan anlamak mümkün.

15 Ağustos sevinci ve etkileri bu belgelere sinmiş. Komutan Agit bu eylemleri büyük bir coşku içinde değerlendiriyor. Eylemin yankılarını, eksikliklerini de açık bir biçimde kaleme almış.

Bu tarihi atılımın öncüsü olan Mahsum Korkmaz, geleceği en ince ayrıntılarına kadar düşünüp tasarlamış. Günlük planlamalar, militana notlar, günlük harcamalara varana kadar her şey yazılmış. Ne var ki, bu belgeler birbirinden kopuk. Belli bir sistemle tutulmadığı halde bu notlar büyük bir planlılığı, ciddiyeti açıkça gösteriyor.

Agit, yani Mahsum Korkmaz kendi el yazısıyla bıraktığı bayrağı taşıyanlara altın değerinde öğütler, değerlendirmeler sunuyor. Bazen eleştiriyor, bazen de özeleştiri veriyor.

Onun el yazılarını okurken hem onu daha yakından tanıyacaksınız, hem de tanıklığını yaptığı, öznesi olduğu bir tarihi kesitin esintilerinde gerilere uzanıp bugünleri daha iyi anlayacaksınız.

ARGK Merkez Karargah
Basın Birimi

Önsöz

Yaşamak hızla, nefes nefese gerçekleşiyor. Kürdistan toprakları binyıllar içinde kimi dönemlerdeki gibi yine yeryüzünün yazgısını değiştirebilecek olaylara sahne oluyor. Doğası gibi acımasız, doğası gibi sevinçli, doğası gibi anlaşılması zor insanları, bir yok etme ve yaratma savaşı içindeler. İnsan burada yeniden, Kürdistan doğasının kanlı çamurundan yeniden yaratılıyor. Gerçek, burada her yer ve zamankinden daha keskin bir bıçakla zıtlarına ayrılıyor. Bir yandan yaratma eylemi içerisinde tanrılaşan insan, savaşın ateş ve dumanı, yenilgi iniltileri ve yengi haykırışları içinden yükseliyor. Öte yandan tarihin tanıklık etmediği ölçüde ağır bir düşkünlüğün de hızlandığını görmek mümkün oluyor. Her şey ve herkes, yazgısını zamanın o eski köylü durgunluğundan şiddetle çıkararak, büyük bir hazla yaşamaya başlamış, kimi zaman yakın mahkumiyetinin gerekçelerini toparlarken, kimi zaman da tarihsel bir yargılama için ispatları bir araya getirmeye çalışıyor.

Müthiş bir hesaplaşmadır bu. Geçmiş ile gelecek, gündelik insan eyleminde kolaylıkla görülecek biçimde hesaplaşıyor. Savaş, bir anda ve sürekli, görülmedik bir hızla ve inanılmaz biçimler altında ortaya çıkmış ve hala devam ediyor. Bir anda ve sürekli... Herkes bu anın içindedir. Kaçınılması giderek herkes ve her şey için olanaksız olan savaş, tek tek kişilerin yazgısı olmaktan çıkarak, bütünlüklü bir yazgıya dönüşüyor. Bu, bir halkın yazgısıdır. Bu, bir halkın kendi yazgısını gerçekleştirmesidir. Ve gerçekleşiyor...

Bugün buradan, Kürt halkının yazgısını haykırdığı bu amansız dağ yüksekliklerinden geriye bakarken, tarih içinde fırtınaya öncülük edenlerin siluetlerini görebiliyoruz. Zamanın sisi içinde neredeyse sürekli, ama yalnızca savaşın insan yaratıcı yanını kendilerinde keşfedip uygulama yetisine ulaşanlar tarafından görü-

lebiliyorlar. İşte oradalar, geçmiş ve geleceği şehit gövdelerinden bir vadiyle ve onların gözlerinden gelen bir bakış köprüsüyle birleştiriyorlar. Savaşı amansız sürdürenler için, onlar hep ufuk çizgisinde bir yerde durur ve yaşamın amansız oluşumunu izlerler. Ya da, bugün hala savaşanlar için geçmişin ve geleceğin bu ışıktan heykelleri, her zaman görünür durumdalar. Tarih içinde sürekli görünür olmak, sürekli duyulur olmak yalnızca onların ulaştığı bir var olma düzeyidir. Böylesine bir sürekli var olma biçimine, böylesi bir ışıktan heykeller olma gerçeğine ulaşmanın bedellerinden söz etmeye gerek var mı? Savaşın yıkıcılığı ve yaratıcılığının ne anlama geldiğini de, aşağı yukarı herkes bilmektedir. Ancak bazı gerçekler vardır ki, onlar ancak yaşandıklarında anlaşılabilirler. Bunun dışında bu gerçeklere herhangi bir yaklaşımla bakılamaz bile. Çünkü büyük ve tarihi etkileyen olaylar, her şeyin içinde yanar durumda olduğu bir ışık kaynağı gibidirler. Sıradan bir yaklaşımla bugün Kürdistan'da süren savaş gibi bir gerçekliği anlamaya çalışmak, çoğunlukla öldürücüdür. Bu, gözleri ışığa alışkın olmayanların birdenbire güçlü bir ışık kaynağıyla karşılaştığında kör olmasına benzer. Ancak ateşe benzeyenler, ateşten gerçekleri anlayabilirler, işte bu ateşten gerçekliklerden en yangını, en amansızı da, Agit'tir.

O'nu, Kürdistanlı olan hemen herkes, afişlerde veya her 15 *Ağustos'ta devrimci yurtsever basın yayın organlarında çıkan, bir eli kalaşnikofunun namlusunda, ufuklara bakan heybetli resmiyle tanır. Daha şimdiden sayısı belirsiz şarkı O'nu anlatmaya çalışmaktadır. Yine Gabar dağı, Agit'in adı anılmadan hatırlanmaz ve dile gelmez. Yine sayısız şiire ve öyküye konu olmuştur O. Hemen her savaşçı O'nun yüzünü ezbere bilir veya resmini yanından ayırmaz. Genç savaşçılar "Agit'e ve Başkan'a inanıyoruz" derler. Herkes için ayrı bir efsanedir, ayrı bir semboldür Agit. Herkes için değişmez olan tek doğru ise, O'nun henüz süren savaşla gerçekleşmekte devam ettiğine duyulan inançtır. Bunun dışında ise, O'nun bu kadar çok yürekte ve beyinde hangi düzeyde bir varoluşa kavuştuğunu kestirmek, bazen mümkün değildir.*

Evet, bugün biz Kürdistanlıların savaşla bir fırtınaya tutulan yaşamında gerçekleşmekte olan O'nun ta kendisidir. Neredeyse bütün şehitleri kendi varlığında temsil eden bu büyük savaşçı, gi-

derek bütün yaşayanları da, belli ölçülerde, böyle bir sürekli varolma biçimiyle temsil etmektedir. Bunlar, bizim bugün yaşadığımız şeylerdir. Ancak bunun ilk adımlarını, başta Başkan Apo olmak üzere yakın silah arkadaşları dışında, hemen bütün hafızalar neredeyse unutmuştur veya böylesi ilk adımların neler olduğu sorusu, bugünkü yaşamımızın kar fırtınaları içinde, unutuşun beyaz örtüsüyle kapanmış gibidir.

1984 yılının 15 Ağustos günü, Kürdistan'ın dört yanına ve giderek dünyaya yayılan o muhteşem çağrı Eruh camisinin hoparlörlerinden yükselmeden önce neler olmuştu? Bu an nasıl yakalanmıştı? Bütün bir halkın yüreğine giden yol nasıl bulunmuş ve bu zorlu yolda atılan adımlar neler pahasına gerçekleşmişti? Veya sonradan bu savaşa ilişkin olarak yaşanacak her şeyin O'nun yaşamının detaylarında bulunması mümkündür. Savaşın bugün yaşanan bütün acılarının, bütün öfke ve sevinçlerinin ilk işaretlerinin O'nun kısa süreli gerillacılığında bulunması mümkündür. Tarihte paramparça edilmiş bir halk gerçekliğinden sıyrılabilen her şey, elbette komutanı Başkan Apo'nun o günlerde henüz rüşeym halindeki dehasından geçerek, gelip O'nun yaşamında birleşmiş ve yeniden bir tohum olarak patlamıştır. Yine, O'nda gerçekleşen her şeyin, sonradan da gerçekleşmeye devam edeceği üzere, hepimiz için neredeyse ulaşılmaz derinlikteki Başkan Apo ile yoldaşlığının bir ifadesi olduğunu, bir kez daha söylemeye gerek yok. Nasıl ki ***Agit*** *ve Başkan Apo, Diyarbakır Zindanlarında teslim alınamayan ve şehadete giden yoldaşlarını 15 Ağustos Atılımı ile yaşamakta daha yüksek bir düzeye çektilerse, Başkan Apo da,* ***Agit'****in şehadetini ancak onbinlerce savaşçıyı saat saat ömrünü adayarak yetiştirdiği* ***Mahsum Korkmaz Akademisi'****ni gerçekleştirerek karşıladı ve devam ediyor. Bu inanılmaz yoldaşlık da, bugün hala bütün çıplaklığıyla hepimizin gözleri önünde sürmektedir ve denilebilir ki, eğer Başkan Apo her şeye rağmen henüz yaşıyorsa, bu yoldaşlığın gereklerini karşılamak içindir. Yine denilebilir ki Başkan Apo, gencecik tarihindeki bütün o büyük yoldaşları gibi, onların hepsinin yoğunlaştığı bir ışık heykeli olarak var olmayı sürdürüyor. Bunların tümü iç içe geçmiş bir hayatlar bütünü olarak, bugün Kürdistan denen bu topraklar üzerinde, belki de gezegenimizin yazgısını etkileyecek bir savaşımı bütün şiddetiyle yü-*

rütmeye devam ediyor.

Bu nedenledir ki, Başkan Apo anlaşılmaksızın, ***Agit'****in anlaşılması mümkün değildir. Yine diğer şehitlerin eylemi ile birlikte* ***Agit'*** *in eylemi doğru anlaşılmadan, Başkan Apo' yu da anlamak mümkün değildir. Bunlar, etle tırnak gibi birbirlerine (o inanılması güç yoldaşlık, arkadaşlık bağlarıyla) bağlı gerçekliklerdir. Hiçbiri kendi başına var olmaz çünkü, bunlar bütünlüklü bir tarihtir, bütünlüklü bir süreçtir.*

Bu görkemli tarih abideleri, hiç de öyle yaldızlı, cilalanmış bir gerçekleşme biçimine sahip değildirler. Elinizdeki kitabın önemli bir amacı da, bu anlamda bir vurgu yapmaktır. Bütün büyük önderlik ve şehadet gerçekleri, aslında bütün savaşçılarınkine bazen ayırt edilemez derecede çok benzeyen gerçeklerdir. Ancak onların farkı, yaşamlarının ve yaşamlarına ilişkin savaşlarının bir hedefi olarak, amaçlarına sarsılmaz bağlılıklarıdır. Bu anlamda bir anları diğer anlarından ayrılmaz, bir tek hedefe varmaya yönelik bir zincir olarak birbirine eklenir. Bütün insani duyarlıkları ve yetenekleri bu amaca varmak için harekete geçirilmiştir. Bunun dışında bizlere son derece tanıdık gelirler, anlaşılır ve nettirler. Anlaşılmazlıkları ise, ancak bizim anlayışsızlığımız derecesindedir. Bütün bu sade gerçekliklerin ne demek olduğunu, çok somut olarak ***Agit'****ten geriye kalan her şeyde görmek mümkündür. Yine de diğer bütün büyük şehadetler gibi, onun şehadetinden geriye kalanlar, özel eşyalar ve yazılar olmaktan çok, yaşayan ve hepimizin günlük olarak hissedebileceği bir yaratma savaşı sürecidir. Bu anlamda her Kürdistanlının bugünkü yaşamında onların çok belirgin izlerini görmek mümkündür.*

Yukarıdaki satırlarda Agit' i, yeni doğan bir halkın yaratıcılarından biri olarak, geçmişle birlikte bugünü ihanete ve derin bağlılığa ilişkin bütün yönleriyle aydınlatan görünür bir ışık heykeli olarak anmıştık. Sonuçta, elinizdeki kitap bu ışık heykelinin kısa bir tasviridir. O' nun bütününü görebilmek için gerekli olan ise, Gabar Dağı' na daha çok yaklaşmak ve onunla bütünleşmektir.

Mezopotamya Yayınları
Mart 1997

“Tarih içinde sürekli görünür olmak sürekli duyulur olmak yalnızca onların ulaştığı bir varolma düzeyidir.”

بسمه تعالی

شماره ۲/۳۲۲۳
تاریخ ۱۳۶۱/۸/۲

...راة

...اران انقلاب اسلامی
... اشنویه

...ستان حزب ... باشد که عکس در بالا الصاق شده است
...به بهبود جهت فعالیت به مدت ... روز از تاریخ ۱۳۶۱/۸/۲
... اظهار دارد . خواهشمند است همکاری لازم را با ایشان بعمل آورید
...تلفنهای (۸۲۰۹۵۱ ـ تهران) (۲۴۷۲۹ ـ ۶۶۱۵ ارومیه) تماس

با احترام
دفتر روابط خارجه

Umudun, güzelliğin elçisi Ali Mahmud Resul

Mahsum Korkmaz da birçok arkadaşı gibi, yüreğini Kürdistan dağlarında bırakarak geçici bir süre için ülke dışına çıkmıştı. Ortadoğu alanına geçmişti, geçiciydi, ama yine de bir kimlik gerekiyordu.

Bir tanıdığa siyah beyaz bir vesikalık fotoğraf verildi. Tanıdık, birkaç gün sonra elinde kimlikle çıkageldi. Kimliğin üzerinde, Mahsum'un fotoğrafının sağında *"Allah'ın Adıyla"* diye bir yazı vardı. Aslında tam anlamıyla bir kimlik de değildi. Bir tanıtma kartı, bir belgeydi. Mahsum'un "Agit'ten sonraki ikinci takma adı da ilginçti: Ali Mahmud Resul.

Ali *"yüksek"* anlamına geliyordu. Mahmud, *"değerli, kıymetli"* manasındaydı, Resul'un da çift manası vardı; biri peygamberin sıfatıydı, diğeri *"elçi" ye* karşılık geliyordu.

Sanki kimliği yapan tanıdık, bu özelliklerin Mahsum'da bulunan özellikler olduğunu biliyordu ve sanki yıllar geçtikçe bu ismin yüklendiği manaların daha açık görüleceğini tahmin etmişti. Onun, umudun ve inancın elçisi, aydınlığın, yüksek değerlerin habercisi olduğunu bu tanıtım belgesine işleyerek kanıtlamak istemişti.

Ali Mahmud Resul, bu kimlikle epey dolaştı. Eğitim gördü, tartışmalara katıldı, planlamalar yaptı.

Kimlik 5 Eylül 1982 tarihliydi. Kimliği Irak Kürdistan Sosyalist Partisi vermişti. Belgenin geçerlilik süresi üç aydı. Belgede, Ali Mahmud Resul'a yardımcı olunması da isteniyordu. Mahsum Korkmaz, Ali Mahmud Resul kimliği ile Lübnan'da, Filistin'de kaldı. Bu kimliği üç aydan daha fazla bir süre yanında taşıdı, ülkeye gelirken de atmaya veya yakmaya kıyamadı, sakladı.

Agit'in bu siyah beyaz ve soluk fotoğrafında Mazlum da vardı. Batman'da onu devrimcilikle tanıştıran; Kürtleri, Kürdistan'ı ve öz-

gürlüğü elde etmenin *'reçete' sini* sunan ilk öğretmeniydi çünkü. Mazlum, Mahsum'la ilk konuşmalardaki yoğunlaşma, dikkat ve ilgi düzeyini tespit etmişti. Mazlum, onu Kemallere, Hayrilere anlatırken; *"oldukça yetenekli, girişken ve arzulu bir arkadaş. İyi bir komutan, iyi bir halk önderi olabilir"* demişti.

Büyük bir ülke sevgisi, özgürlüğe olan inanç, halka ve kendine güven özellikleri çok açıkça görülen Mahsum Korkmaz bu güzel özelliklerini Başkan Apo'nun somut plan ve perspektifleri ile yoğurarak mükemmel bir komutana dönüştürdü. Önderlikle geçirilen bu ülke dışı süreci *"demirin övülmesi"* ya da *"çelikleşme"* dönemi olarak adlandırmak mümkün.

En küçük işlerin dahi planlı olmalı; devrimcilerin boş anı olmaz

Agit'in el yazıları arasındaki en ilgi çekici notların başında günlük ve haftalık planlamaları geliyor. Yolculuklardan tutalım yemek yemeye, haber dinlemeye, eğitim ve tartışmaya, dinlenmeye kadar günün her saati titiz bir biçimde kullanılıyor. Onun zamanı kullanma konusunda son derece *"cimri"* olduğu, yazdığı bu notlardan çok açık bir biçimde görülüyor.

Agit, tek başına da olsa, küçük gruplar halinde de olsa günün planını, akşamdan yapmayı alışkanlık haline getirmişti. İki üç kişi de olsalar eğitim mutlaka görülürdü. Her gün mutlaka okunacak şeyler bulurdu. Agit'in yaşadığı dönemde bütün gerillaların planlamalar yaptıkları ve bunu günlüklerine işledikleri, el yazmalarından açıkça görülüyor. 17 Aralık 1983 günü Mahsum'un günlük planı şöyleydi:

8.00: Kalkış,

8.10: BBC, kahvaltı,

8.50: Not yazımı ve tüzük ekinin okunması,

12.00: Yemek için bekleme,

2.50: Yemek yenildi,

3.30: Tüzük okundu,

5-9: Komşularla sohbet, haber dinleme ve partinin bir bölümü okunmuştur,

9.15: Haberler,

9.30: Yatma

Agit, grup komutanı olmasına ve esas olarak çalışmaları koordine ve planlamasına rağmen, bu yoğun tempoda mazeret aramıyor, arkadaşlarının yaptığı her görevi o da ek bir çaba ile tamamlamaya çalışıyor. Odun kırıyor, nöbet tutuyor, inceleme-araştırma çalışması yürütüyor.

İşte, 9 Ocak 1983 tarihli plan: 7.30 kalkış 7.30-8.00 kahvaltı, 8-11 inceleme çalışması, 11-12.00 odun kırma, 12-13.30 yemek, dinlenme, 13.30-17.00 inceleme çalışması, 17.30-18.00 yemek, 18-22.00 arkadaşlar ve Abbas ile çeşitli konuları konuşma, 23-30 yatma, 03-4.30 nöbet, 4.30 yatma.

"Siyasi konuşma istemiyoruz"

PKK'nin ilk kadrolarının Güney Kürdistan'daki öncelikli hedefleri eğitimlerini yürütebilecekleri üstler bulmaktı. Bunun yanında Güney'deki Kürtlerle zamana yayılmış bir ilişki geliştirme planlanıyordu. Onlar, bu parçadaki Kürtleri, Güney Kürtleri de *'PKK partizanları' nı* bilmiyor, tanımıyordu. Ama bu ilişki biçimi değişmeli ve giderek geliştirilmeliydi. Çünkü PKK programındaki temel ilkelerden biri de *"Bağımsız, Birleşik, Demokratik Kürdistan"* hedefiydi. O halde Güney'deki halk ihmal edilemezdi.

Mahsum Korkmaz 18 Aralık 1982 tarihinde günlüğüne bu ilişkilere başlangıç sayılabilen anılarını yazmış. Şöyle anlatıyor:

"Grup halinde Rojan'dan *Zeve* üzeri *Şino' ya* saat 11.30'da vardık. KDP teşkilatında öğle yemeği yenildikten sonra [(1)]Firaz'la birlikte alışverişe çıktım. Biraz gecikmeyle döndüğümüzde, bizi sınır köyüne götürmek için bekleyen arabamızın sahibinin yakınmalarıyla karşılaştık. Kısa bir ikna çabasından sonra yaklaşık 30 dakika süren kısa yolculukla *Şemzurf* köyündeki KDP makarasına, şoförümüzün tembih edildiği biçimiyle peşmerge sorumlusuna teslim edildik. Araba sahibinin istediği 500 tümeni (fazla olmakla beraber) adamın

[(1)]***Firaz:*** *Emin Sarı, Temmuz 1985 tarihinde Pervari' nin Ebubekran köyünde düşman güçleriyle girdiği çatışmada şehit düştü*

Belge no:2

zararını dikkate aldığımızdan dolayı, vermeme diretmesini uygun bulmadık. Çünkü bir gününü bize ayırmıştı.

Makarada kısa bir sohbet konuşması içinde Selim, Türkiye Kürdistanı'nın nüfus, coğrafik ve sosyal farklılığını, önderlik durmunu izah etmeye çalıştı. Fakat peşmergelerin... köylü onaylaması biçiminde fazla ilgi gösteren olmadı. Peşmerge sorumlusunun baş sallaması ve her şeye idraksızca *'evet öyledir...'* karşılığı. Akşam yemeğini yedikten sonra kervanlar için yer olarak ayrılan köyün camisine yollandık. Selim'le karşılıklı sohbet biçiminde başlayan konuşmalarımız, iki KDP'nin çatışmaları, İran'da Kürt toplumunun bugünkü durumu hakkında konuşuldu. Gerilik sorununda... ne tür gücün temel alınacağı, KDP'nin ilişkileri, konumu vb tartışmalar gelişi güzel, yöntemsiz şekilde, ikimizin de dikkatsizliğiyle, biraz sertleşmeyle birlikte fazla sürdürülmedi. Daha sonra yatsı namazını kılmak için camiye doluşan köylülerle konuşmamızı Selim istedi. Ben de kendisinin veya başka arkadaşların da konuşabileceğini söyledim. O ara Firaz, bir köylü topluluğunun yanına gitti. Konuşma ortamını yokladı. Fakat bir köylünün *'siyasi konuşmaların yapılmasını istemiyoruz'* demesi üzerine geri yanımıza geldi. Selim bazı teşebbüslerde bulundu. Tam konuşma ortamı açılırken, Selim'in,

parçamızın özelliklerini, yurtseverlik vb propagandasını yapmaya başladığı an, köylüler konuşmayı dini ve gereksiz yöne kaydırdılar. İşi alaya almaya başladılar. Selim'in bozulması fayda vermedi.

Köylüler dağılmaya başladılar. Köylünün biri kapıdan çıkarken alaycı bir dille, fazla anlaşılmayan bir laf söyleyip dışarı çıktı. Selim'in *'ne dedi'* diye sorması üzerine *'alay ediyor'* dedim. Kendisi bu zavallılığını gösterir, bu sizin hüsnüniyetinizdir dedim. Böylece hayli gergin bir tonda, karşılıklı kısır bir tartışma ortamına, yanımızdaki arkadaşları düşünmeksizin sürüklendik. Geceyi nöbetle geçirdik.

19 Aralık 1982, 20 Aralık 1982 günleri yine yola çıkmak için bekliyoruz. Köylülerle daha sıcak ilişkiler içine girme çabamız oldu. Bir topluluğa hitap edecek şekilde konuşmam oldu. Bize yaklaşımlarının soğuk olduğunu KDP'ye olan düşman duyguların bütün halka karşı olmaması gerektiğini, yenilgilerinin Kürt sorunun bitimi anlamına gelmediğini; mücadelemiz ve kardeşlerimize olan ihtiyaçlarımız vb konuları özlü anlatmaya çalıştım. İçten yakınmalarını üstü örtülü bir tarzda imha ettiler."

İlk kamp kurma çalışmaları

Kuzey'e girebilmek ve belli bir süre askeri siyasi eğitimi tamamlamak için Güney'de bir üs kurma zorunluluğu vardı. Fakat bu sorun öyle kolay çözümlenecek bir sorun da değil. KDP, YNK, IKP ve diğer örgütlerin en azından karşı çıkmamaları, rahatsız olmamaları gerekiyordu. Çünkü PKK'nin kamp kurmak istediği alanlarda bu güçlerin de kampları vardı. O dönem sözü edilen bu örgütler Saddam'ın baskıları ile karşı karşıyaydılar. Fakat PKK'ye göre onlar daha büyük olanaklara sahipti, onların silah sıkıntıları yoktu, PKK'nin çok büyük bir silah ve cephane ihtiyacı vardı. Onların para sorunu yoktu, PKK'liler kıt kanaat geçinmek zorundaydılar. O zamanki hitap şekliyle bu örgütler *"PKK'li partizanları"* ne ciddiye alıyorlar, ne de onlara sıcak bakıyorlardı. Onlara göre PKK de diğer birçok örgüt gibi sonunda ya teslim olacak, ya da yavaş yavaş tükenip gidecekti.

Fakat PKK kadroları, ilişkilere böyle geçici ve faydacı bir gözle bakmıyorlardı. Alandaki bütün güçleri hem ciddiye alıyor, hem de geliştirici ve kalıcı ilişkiler oluşturmaya çalışıyorlardı.

Agit'in başında bulunduğu birim uzun girişimler sonucunda *"Lak I"* denilen bir kamp yeri edinirler. Zap kıyısında, her iki yakasında sarp kayalıklar bulunan dar bir alan... Ama yine de kendilerine ait bir kamp kurmak grubu sevindirir. Çünkü artık yoğun bir biçimde askeri siyasi faaliyetler yürütülebilecek, düzenli olarak eğitim görülebilecektir. En önemlisi de gelecekte önemli sonuçlara yol açacak, Eruh-Şemdinli baskını gibi birçok eylemin tartışmaları, planları bu ilk kampta yapılıyor.

Ve eğitim başlıyor

Agit 1983 kışında tuttuğu günlüğünde sık sık *'kadroların eğitimi için plan çalışması'* ndan söz ediyor. Devrimci mücadeleye katılımda tereddüt geçirmeyen onlarca arkadaşı *"kadro"* özelliklerine ancak yoğun bir eğitimle kavuşabilirdi.

O halde kadronun özelliklerini birinci ders olarak anlatmalı ve yoğunca tartışmalıydılar. Agit bir sonraki gün derste anlatacağı konuları özenle defterine kaydetti.

Kadro özelliği

a- Formasyon
Bilinç, Deney, yetenek

b-Meziyet
Feragat duygusu
Sorumluluk duygusu
Göreve bağlılık
Coşku, azim
Canlılık, hareketlilik
Fedakarlık
Duyarlılık

c- Çalışma tarzı
İnisiyatif
Uyanıklık

Tahlil; inceleme, araştırma, yorumlama, gelişmeleri takip etme
Planlama, programlama
Kolektif olma
Sistem kurma
Sonuç çıkarma
İlkeli hareket
Yaratıcı olma

Agit, bu başlıklar dışında günlüğünün kenarına sonradan ek özellikler de ilave etmiş. Aslında bu notlar okunurken herkesin bildiği ya da öğrendiği kadro özellikleri. Mesele bu değil zaten. Başta Agit, günün devrimcileri bu özelliklerin tümünü eksiksiz yerine getiriyorlar. Onlar adeta bu özelliklerin pratik uygulayıcısı durumunda. Agit şöyle sıralıyor diğer özellikleri; alçak gönüllülük, sınıf kini-gururu, sadelik, mütevazilik, tutumlu olma, halk

Belge no: 6

sevgisi, halk kültürü, halkla kaynaşma yeteneği, halkın sorunları karşısında kayıtsız olmama.

Bütün bunları tespit ettikten sonra Kürdistan'da kadro tipi üzerinde de duruyor komutan Agit. Toplumun sosyokültürel yapısı, düşmanın durumu, mücadelesinin niteliği ve yetkin politik askeri kadro tanımı verildikten sonra yanlış eğilim ve belirgin özellikler başlığı altında da bir bölüm ayrılmış. Mahsum Korkmaz *"yanlış anlayış ve eğilimler üzerine"* başlığı altında alt başlıklar altında sıralayarak, eğitimde bu konuların titiz bir biçimde anlatılarak ortaya çıkarılmasına özen göstermiş.

Yanlış anlayış ve eğilimler üzerine

I - Dar sorumluluk, memur zihniyeti
2- Parti çizgisi ve talimatlarını kendi sübjektif niyetine göre yorumlama, uygulama
3- Dar pratikçilik, perspektif yoksunluğu, plansızlık
4- Yöresel bağ ve özelliklerin korunması
5- Deneylerden sonuç çıkarmama
6- Sekter tavırlar
7- Zorluklar karşısında yeterli direnç göstermeme
a- Kuralsızlık
b- Disiplinsizlik
c- Bireyci davranışlar
8- Girişim zayıflığı
a- Kitle ilişkisinde ve çalışmasında
b- Çeşitli sorunları önleme ve gidermede
c- Eylemde

Agit, militanın bu özelliklerini anlatırken, en çok kendisinin bu özellikleri edinmesinin zorunluluğuna inanıyordu. Bu özellikleri komutan önce kendinde başlatmalıydı.

Lenin öğretmişti

Sosyalizmi öğrendiği, araştırdığı dönemlerden beri Lenin'e hayranlık duymuş, onun öğretilerini kulağına küpe etmişti.

"Bir kadronun görevini yapıp yapmadığı bir üstüne vereceği raporla ölçülür" diyordu Lenin.

Agit bu sözü sık sık eğitimlerde tekrarlıyordu. Kendisi de yaptığı işlerin raporunu tutmayı bir gün bile ihmal etmediği gibi bunları zamanında ulaştırmak için özen gösteriyordu. Kısa mektuplar biçiminde de olsa mutlaka rapor yazıyordu. Lolan'da 22 Mart 1983 günü yazdığı 12 sayfalık raporunda, grubun faaliyetlerini başlıklar altında tek tek değerlendirdikten sonra, bir maddeyi de kendi kişisel durumuna ayırarak rapor etmişti.

Şöyle diyordu: *"Kamp çalışmalarına katılımım zayıf ve yetersiz oldu. Haftalık değerlendirme toplantıları ve okuma gruplarının çalışmalarının az bir bölümüne katıldım. Bu toplantıları güçlendirici fazla bir katkım olmadı. Kamptaki yaşam boyunca seyirci ve durgun kalma bende hüküm sürdü. Üç aylık süreci kendi açımdan da değerlendiremedim. Okuma inceleme ve yazı hazırlamada, kampın genel temposunun gerisinde kaldım. Hazırladığım seminer yazısı içerik bakımından fena olmamasına rağmen, rahat detaylandırmada eksik kaldı. İşlediğim konuların önemli bir bölümünde geçmiş bir aylık ... pratiğimi ve çalışma tarzını inceleme, eleştirme konusu yaptım.*

Genel çalışmalar karşısında seyirci kalışım amaçsız ve benim açımdan yetersiz olmadı. Geçmiş pratiğimizi, örgütsüz, plansız ve de hep başarısız olunmasının nedenlerini daha derin bir açıklıkla gördüm. Ve doğru çalışma tarzının sistemini kurabilme, yöntemlerini kavrama; ilk uygulama eksikliği arasındaki çelişkiyi, doğruları yakaladım ve çözme gayretinde bulundum. Bunu aşacağıma eminim."

Agit kendisini böyle eleştirmişti. Kendisine göre bu kadar eksiklik yaşamıştı ve kendisini *"suçlu"* buluyordu. Yoldaşlarına, halka

Belge no. 7

karşı son derece alçakgönüllü ve esnek, kendisine ve düşmana karşı da bir o kadar sert ve acımasız. Yaşam ilkesi böyle olunca içine girdiği hataları kesinlikle mazeretlendirmiyor, hataları kabul etmiyor, ama onları telafi etmenin bir yolunu da mutlaka buluyor. O zamanlar PKK'de henüz bugünkü düzeyde gelişkin olmayan eleştiri özeleştiri mekanizmasında özellikle özeleştiri ayağını güçlendirmek ve bunu kendi şahsında başlatıyor.

"Bu notlar tehlike anında imha edilmelidir"

Agit çevredeki gruplarla ve 'üst'le düzenli bir haberleşme ilişkisi içindedir. İletişim ağırlıklı olarak notlar ve mektuplarla sürdürülmektedir. Önemli durumlarda ise rapor yazılır. İşte bunlar biri:

Cemal arkadaşa/ l Aralık 1982

"Lek-I' den ülke içine doğru yürütülecek çalışına kapsamı, biçimi, hedefleri konusunda gerekli talimatı, atandığınız yerden zaten almışsınızdır.

İlerde daha somut, gelişkin talimatları biz de size gönderebileceğiz, aynı zamanda bizimle de (Lolan-Rajan) ilişkide bulunuyorsunuz. Irak güçlerinin durumu, ilişkilerimiz hakkında yanınızdaki arkadaşlardan ön bilgileri alabilirsiniz. KDP, IKP, IKSP (Sosyalist Parti) bu dönemde en sıkı, gelişkin ilişkilerde bulunduğumuz güçlerdir. Oradaki birimleri ile ilişkilerinizi iyi durumda tutmaya çalışın. KDP sorumlularını güçlendirecek tavırlardan kaçınılmalıdır.

Suriye ile olan ulaşım yolu sürekli açık tutulmalı, daha başka kanallar açmaya uğraşmalısınız. Grup olarak kalınacak yerin sınırdan az bir ötede olması gerekirdi. Hala yapılmamışsa, şartlar elverdiğinde yapmaya çalışın.

Kenangilin(1) *grubu hakkında kesin netice alınmalıdır. Olay yerine yakın Irak-Türkiye köylerinde araştırma yapın. Bu konuda KDP size yardımcı olmalıdır. Kendileriyle konuşun.*

Gönderdiğimiz iki adet paket ve başka bir örgütten olan adamı

(1)**Kenan:** *Şahin Klavuz.1982 sonlarında Hezil suyu kenarında düşman güçleri tarafından pusuya düşürülen 8 HRK gerillası kastediliyor. Olayda 8 PKK kadrosuve 5 KDP peşmergesi şehit düştü.*

en kısa zamanda, hiçbir suretle bekletmeden, çok güvenilir biçimde, hemen ...ya gönderin. Paketlerden küçük olanı önemli bilgileri kapsayan bir yazıdır. Mutlak şekilde korunmalı, tehlike durumunda da imha edilmelidir. Hiçbir surette düşman eline geçmemelidir.

Yakınımızdaki bir makarada kalan beş kişilik Delil grubu ile ilgilenin. Yeni gelen yayın olursa kendilerine gönderin."

D. Selamlar

Agit*Kamp çalışmaları*

1983 yılının başlarında, 6 Ocak'ta kamp çalışmaları da yavaş yavaş düzene giriyor. Agit günlüğüne ve yazdığı notlara bu çalışmayı detaylı bir biçimde planlamış. Başlıklar altında çıkarılan kamp çalışma planı şöyle:

Tartışma toplantıları: Her grup haftada iki toplantı yapacaktır. Toplantı süresi bir öğün olacaktır. Uzaması halinde bir diğer toplantıda devam edilecektir.

Konular

1- Durum değerlendirmesi
a- Mevcut koşullar (genel, özel)
b- Çalışma biçimleri (özel)
c- Eksiklikler
d- Öneriler
2- Kitle çalışması
a- İllegal çlışma biçimi: Şehir ve merkezi kesimlerde, kırda
b- Legal çalışma alanları ve araçları
c- Kitlenin örgütlenmesi
d- Kitle çalışmasında doğan yanlış eğilim ve giderme yöntemleri
e- Çeşitli kitle güçlerine karşı, pratikte yürütülecek politikalar
3- Cephe örgütlenmesi
a- Biçim
b- Cephe güçlerinin kendi aralarındaki ilişkileri
c- Cephe-parti ilişkisi
d- Cephe-silahlı kuvvetler ilişkisi
4- Talimat
5- Kürdistan'da savaş

a- Teknik
b- Savaş tipi ve özellikleri
c- Grup yerleşme ve hareket tarzı
ç- İç ve dış kurallar

Kamp tartışma grubu
Emin, I. Ali, Yaser, Bedran, A. Kadir, Musa, İsa, Sadan, A. Haydar, Sami, Şerif, Talat, Rıdvan, Hasan, Zeki, Şevki.

Kamp tartışma grubunun 15 günlük çalışma programı
1- SPB (Silahlı Propoganda Birlikleri) hareket tarzı;
a- ... alanlarında yerleşme ve barınma biçimleri
b- Yürüyüşte alınacak tedbirler
c- Çatışmalarda alınacak tedbirler
2- Planlama
a- Eylem, planlama ve hedef tespiti
b- Kitle çalışması ve eğitimin planlaması
c- İç eğitim planlaması
3- Örgütlenme
a- Grup bileşimi
b- Parti örgütüyle ilişki biçimi
c- Kitle örgütlenmesi, biçim, araç
d- Haberleşme, kurye
e- Haber alma
F- Birliklerin savaş gücü ve kabiliyeti
a- Faktörler (doğal, yapay)
b- Faktör geliştirme kaynak ve yöntemi

(1)***Bedran:*** *Mehmet Sevgat*
Kadir: *A. Kadir Hançer, 1986' da şehit düştü.*
Musa: *Çetin.Akkurt, 1985' te şehit düştü.*
İsa*: ... Çalışkan, 1985' te Çatak' ta şehit düştü.*
A. Haydar: *1985' te Dersim' de şehit düştü.*
Sami: *Arabanlı olup 1985' te Şirvan' da düşmana esir düştü.*
Talat: *Suruçlu, 1984' te Çukurca' da düşmana esir düştü.*
Hasan: *Emin ... Hilvanlı, 1986' da şehit düştü.*
Şevki: *Mehmet İnan: 1987 veya 1988' de şehit düştü.*

Agit ülkeye girmeden önce Başkan Apo'nun tarihi sözlerini ve ülkeye ayak basmanın değeri ve anlamı üzerine yaptığı derin çözümlemelerini düşünüyordu. Bir de Mazlum'u ve cezaevine düşen diğer yoldaşlarını bir an olsun aklından çıkarmıyordu. Mazlum'un direnişi mutlaka dağlara taşınmalıydı.

Bütün bu sorumluluk ve görevleri yerine getirebilmek ise ancak büyük bir azim, fedakarlık, arzu ve planlama ile mümkün olabilirdi. Mahsum Korkmaz bu nedenle günün her saniyesine mutlaka bir işlev kazandırmaya, her dakikayı bir anlama kavuşturmaya çalışıyordu. Kamp çalışmalarını bu nedenle büyük bir titizlikle düzenlediler.

Belge No. 10

12 Eylül cuntasına karşı cephe arayışı Faşizme Karşı Birleşik Direniş Cephesi

"Ancak ateşe benzeyenler
ateşten gerçekleri anlayabilirler"

1982 yılına gelindiğinde Türkiye'deki faşist cunta oldukça rahat ve kendinden emin planlarını hayata geçirmekle meşguldü. Özellikle dışarıdaki kamuoyunun ve Avrupa devletlerinin gelişmekte olan tepkileri karşısında cunta bir adım atmıştı. *'Demokrasiye Geçiş'* in ilk adımı olarak *"demokratik bir ortamda"* seçimler yapılacak ve cuntanın yaptırdığı anayasa referanduma sunulacaktı.

PKK de bu dönem boş durmuyor, cuntanın ataklarını ve planlarını karşılamak için yoğun bir biçimde çalışıyordu. Amaç, faşist güçlere karşı savaşan bütün örgütleri ortak bir cephede bir araya getirmekti. Bu nedenle gerek Avrupa'da, gerek Ortadoğu alanında ve gerekse Kürdistan'da söz konusu örgütlerle görüşmeler sürüp gidiyordu. Birçok örgütten birçok devrimci, PKK kamplarında "ağırlanıyor" olanaklar ölçüsünde kendilerine destek sunuluyordu. Onların Kuzey'den Güney'e, Güney'den Kuzey'e geçişleri sağlanıyor, kendilerine rehberlik de yapılıyordu.

Bu dönemin en belirgin ve ciddiye alınması gereken çalışması *"Faşizme Karşı Birleşik Direniş Cephesi"* çalışmalarıydı. Mahsum Korkmaz da bizzat bu çalışmaların içinde yer alıyordu ve PKK adına sık sık görüşmeler yapıyordu. Bu görüşmeler sonucunda birçok örgütün prensipte kabulü ile cephe oluştu.

Faşist cunta 7 Kasım'da göstermelik bir seçimle icraatlarını daha rahat sürdürmek ve kirli planlarını "meşrulaştırmak" niyetindeydi. FKBDC ise bu seçimlerin gerçek anlamını halka kavratmaya ve bunun için karşı kampanya yürütmeye karar vermiş, çalışmalarını sürdürüyordu.

Agit'in
FKBDC adına kaleme aldığı bildiri

Türkiye ve Kürdistan halklarına! Eli kanlı, ağzı salyalı, ABD ihraçlı, faşist icraatlı 12 Eylül sömürgeci faşist Türk cuntası, iki yıldan beri halklarımıza karşı yürüttüğü sindirme ve imha savaşında kirlenmiş kanlı savaş elbiseleri üzerine, beyaz elbise giyme çalışmalarını yapmaktadır. Bununla kendini yasallaştırmak istiyor. Bu kurumlaşmayı meşrulaştırmak; talan, sömürü, baskı uygulamalarını, oluşturduğu anayasayla sürekli ve doğal bir işleyiş tarzıyla hakim kılmak yolunda, halklarımızın iradesine sahip ve kullanmak yöntemi olarak referandumu ortaya atmıştır.

TÜRKİYE VE KÜRDİSTAN HALKLARINA
Eli kanlı, ağzı salyalı, ABD ihraçlı, faşist [illegible]
[illegible] faşist Türk cuntası, iki yıldan [illegible]
[illegible] sindirme ve imha savaşında kir[illegible]
[illegible]
KAHROLSUN ASKERİ FAŞİST DİKTATÖRLÜK!
ZAFER HALKLARIMIZIN BİRLEŞİK DİRENİŞ[illegible]
İLE SAĞLANACAKTIR!
YAŞASIN FAŞİZME KARŞI BİRLEŞİK DİRENİŞ
FKBDC – PKK-İran-Irak Temsilciliği

Belge no. 9

İki yıllık yönetimiyle, emekçi halklarımıza yokluk, pahalılık, işsizlik, talan, yüzlerce insanımıza ölüm, işkence, en ufak bir yurtsever demokrat düşünceye sahiptir diye, yüzbinlere varan insana zindan, acı, gözyaşı getiren faşist cunta, temsilcisi olduğu, işbirlikçi tekelci burjuvazinin, içinde boğulmakla yüz yüze geldiği bunalım girdabından kurtulması yolunu açmak için, sınırsız sömürü talan ve kar sağlatmış. Uşağı olduğu, ABD emperyalizminin bölge üzerindeki saldırı faaliyetlerinin en aktif gücü ve ülkemizi ‘çevik kuvvetlerin bir üssü haline getirme yolunda hiçbir sakınma ve tereddütte olmadığını, büyük bir cüretle yaptığı askeri hazırlıklar ve cuntanın başı Kenan Evren'in son, anayasayı tanıtma gezisinde yaptığı konuşmalarda açıklandığı gibi hiçbir kuşkuya yer bırakmayacak biçimde kendini ispatlamıştır.

İşçi ve emekçi sınıfların emek mücadeleleri tarihi boyunca sağlanan gelişmelerle burjuvaziden sökülüp alınan ekonomik, sosyal ve demokratik haklar, bir emirle toptan geri alınmış, hiçbir sendikal çalışma, grev ve toplu sözleşme imkanı bırakılmamıştır. Fabrikalarda, komanda namlularının gölgesi altında işçilere, faşist Hitler Almanyası döneminde görülen açık köleleştirme yöntemleri ile çok düşük bir ücretle işbaşı yaptırılmıştır. Üretimde artan durgunluk ve iflaslar sonucu birçok işyeri her gün kapanmakta, bu yerlerde çalışan binlerce işçi sokağa atılıp işsizler ordusuna iltihak ettirilmektedir.

Yoksul köylülük geçim yapamaz durumda olup açlık içinde, sefil, perişan, adına hayat denilemeyecek bir yaşam sürdürülmek durumunda bırakılmıştır.

Küçük, orta üretici ve esnaflar her gün iflaslarla karşılaşmakta, devlete sattığı ürünlerin birikmiş parasını alamadığı gibi, vergi ve üretim masraflarının karşılığını ödeyemediği için devlete borçlu bile çıkmaktadır.

Memur maaşlarında, alım güçlerinde meydana gelen düşüş, binlerce memuru amelelik, hamallık vb işler yapmak zorunda bırakması yanında onbinlere varanın da görevlerinden atılması, sefaletlerini günbegün artırmaktadır.

Okullarda faşist şoven ideoloji ve emperyalist kültür yozluğu, gençliğe aşılanmakta, temel eğitim bu çerçevede verilmektedir. Öğrencilerin en küçük tepkileri okullarda üstlendirilen polis jandarma birliklerinin tutuklama ve dayağıyla karşılaşmaktadır.

Tüm basın yayına karanlık bir sansür uygulaması konuluyor. Hiçbir serbest basın faaliyetine yer bırakılmadığı gibi basına tamamen cuntanın yardakçılığı ve dalkavukluğu yaptırılmaktadır. Genel olarak hiçbir kesime ve siyasal kuruluşa gelişme imkanı tanımamaktadır. Toplum koyu, karanlık bir ortam içinde tutulup, en ufak kitle birikimi ve kaynaşmasına bile tahammül gösterilmeyip tamamen bireyler ve topluluklar arasında temas bağları koparılmak istenmektedir.

Kürdistan'da tutuklanma operasyonlarıyla devrimci avı sürdürülmekte, vahşi katliamlar peşi sıra birbirini izlemektedir. Halkımızca en kutsal sayılan aile kurumu tahribe uğratılıp adeta Kürdistan'da yaşadıklarına pişman ettirilmek istenip göçe zorlanmaktadırlar. Birçok köy yakılıp yıkılmış, geçim araçları, ürünler, evler sahiplerinin elleriyle yok ettirilmektedir. Halkımızın namus anlayışı ayaklar altına alınarak kadınlarımız faşist ordunun erlerine peşkeş çektirilmiştir. Zindanlarda teslimiyeti kabullenmeyen PKK kadro ve taraftarları üzerinde işkenceler durmak bilmez şekilde devam ediyor. Direnişçi yoldaşlarımızın baş eğmezliği, ölümleri pahasına halka, devrime ve partilerine bağlılığın görkemliliği karşısında paniğe kapılan faşist askeri cunta, idamlarla bu insanları ölüme götürmeyi göze alamayıp canice katletme yolunu izlemeye devam etmektedir.

Çilekeş halklarımız yaptıkları bu olan sömürgeci faşist cuntanın size kabul ettirmek istediği anayasayla *"demokrasiye geri dönüşü"* bir safsatadan ibarettir. Demokrasiye geri dönüş dediği şey, askeri-faşist diktatörlüğün çıplaklığını örtmeye yarayacak bir örtü görevini yapacak; faşist sivil yönetimin biçimleri olmaktan öteye gitmeyecektir. Tekelci Türk kapitalizminin ulaştığı düzey ve içinde bulunduğu bunalım ortamında yaşamını sürdürmesinin tek yolu faşizm olması zorunludur. Bu noktadan geriye adım atılması düşünülemez.

Yeni anayasa ile oluşacak parlamento ve hükümet işbirlikçi tekelci burjuvazinin ekonomi politikasının devamını sağlayacak, onu hayata geçirecek birer uygulayıcı kurumlar dışında başka bir şey olmayacaktır. Tüm siyasal adli yetkiler şimdiki cunta konseyi üyelerince oluşan Milli Güvenlik Kurulu'nun elinde toplanacak, bu kurul en üst karar ve yasama organı haline gelecektir. Kabul ettirilmek istenen cunta anayasası, düşünce, basın yayın özgürlüğü; grev toplu sözleşme, miting, gösteri yapma, dernek ve sendika kurma haklarını büyük oranda

kısıtlamış ve faşist diktatörlüğün denetimi altına sokulmuştur. Getirilen yasalarla emekçi ve orta kesimlerin ekonomik, sosyal, siyasal gelişmeleri dondurulmuş, hiçbir açık ekonomik muhalefete bile izin verilmiyor. Askeri faşist diktatörlüğün hazırlamış olduğu bu anayasa üzerinde kurulacak bir yönetimin eskisinden hiçbir farkının olamayacağı, getirilen yasalar ve işleyiş biçimlerinden anlaşılmalıdır. Azgın, zor ve sömürü tufanından hiçbir yavaşlama olmayacak, tersine daha da artma görülecektir. Halklarımızın elindeki son maddi birikimleri de gasp ve talan yoluyla tüketme noktasına götürülecektir. Askeri faşist diktatörlüğün *"sivil yönetime geçiş"* yapma ihtiyacını duymasının nedeni; içerde toplumun burjuva kesimlerinde dahi ve özellikle de Avrupa kamuoyunda artan hoşnutsuzluğu hafifletmek, beslemeli faşist ordunun sürekli yıpranma ve çözülmesini önlemek; Kenan Evren'in son, Antalya şehrinde yaptığı açık konuşmasında da belirttiği gibi bölgedeki ilerici gelişmeler karşısında müdahale ve saldırı amacıyla ordusunu hazır duruma getirmektedir. Cuntanın kendi önüne koyduğu programın içerdeki bölümünün gerçekleştirilmesi, ardından, ABD'nin planladığı bölgemize yönelik askeri hareketler içeren ikinci dışa yönelik bölümü uygulanma safhasına sokulmaya çalışılacaktır. Cunta son dönemlerde bu emellerini daha açık bir şekilde ortaya sermiştir. Şovenizmi alabildiğine körükleme kampanyası açmış, Türk kamuoyunu bu yönde zehirleyip hedef şaşırtma çabası içindedir. Evet faşist cunta içerdeki hedeflerini gerçekleştirme aşamasını, anayasayla kabul ettirilmesiyle noktalayıp, halklarımıza büyük yıkım ve acı getirecek maceralara atılma sevdasıyla hareket etmektedir. Kenan Evren'in son gezisinde, onun da iştirakıyla atılan *"büyük Türkiye"* sloganları bu niyetin açık bir göstergesidir.

Türkiye, Kürdistan ve bölge halkları açısından zor, sömürü, katliam demek olan işbirlikçi tekelci burjuvazinin çıkarlarını koruyacak, bu sınıfın egemenliğini devletin ve toplumun en derin hücresine kadar nüfus etmesini sağlamayı öngören, halklarımızı, altında tuttuğu boyunduruğu, sistemli olarak geliştirip pekiştirmesini kolaylaştıracak, en temel hak ve özgürlüklerimizin hiçbir tanesini tanımayan, tüm emekçileri bir avuç para babasının zorunlu hizmetkarı durumuna düşüren, asimilasyonun ve ulusal baskının daha da yoğunlaşmasını amaçlayan anayasa, faşist bir

anayasadır.

Bu anayasanın kabulü için 7 Kasım'da yapılacak oylamada halklarımızın cevabı *"hayır"* olmalıdır.

Halklarımız için tek kurtuluş yolu, Faşizme Karşı Birleşik Direniş Cephesi'nde tüm devrimci, demokrat, ilerici ve yurtsever güçlerin birleşik eylemiyle faşizmin devrimle yıkılması olacaktır!

-Kahrolsun askeri faşist diktatörlük!

- Zafer, halklarımızın birleşik direniş mücadelesi ile sağlanacaktır!

- Yaşasın Faşizme Karşı Birleşik Direniş Cephesi!

FKBDC-PKK-İran-Irak Temsilciliği

FKBDC adına bu bildiriyi bizzat Mahsum Korkmaz kaleme aldı. 7 Kasım 1982'de yapılacak *"referandum"* öncesinde IKDP radyosunda okundu.

3 Nisan 1983 günü yapılan toplantı

Kış süresince kampta birçok toplantı yapılmış, birçok görüşme sağlanmış ve bilgiler elde edilmişti. Kadro da koşullara göre iyi bir eğitim görmüştü.

Toplantıda siyasal durum değerlendirmesi, talimatların değerlendirilmesi, sınır faaliyetlerinin düzenlenmesi, yeni keşif çalışmalarının planlanması gibi konular yanında "Süleyman'ın durumu," "[1]A. arkadaşın yanımıza gelme isteğinin değerlendirilmesi" gibi özel gündem maddeleri de vardı. Süleyman, daha sonra devrimciliği bırakacak olan Baki Karer'di. Zorluklar karşısında, sorunlar karşısında devrimci bir duruş gösteremiyor, zorlanıyordu. Sonunda sorun örgüte de yansıdı. Ve Agit'in notları arasında yerini aldı.

Bu toplantı öncesinde Agit'in tuttuğu notlar içinde önemli bir bölüm de kamp çalışmasına, yani Lolan ana kampa ilişkin olanlardı. Agit, Lolan kampının mevcudunun azaltılması yanında KDP'nin de bilmeyeceği, gizli noktalara yerleşme gerekliliğinden bahsediyordu.

Ülke içi faaliyetlerin ise sınır boylarına uygun bir biçimde dağılarak ve buraları geri üsler haline getirildikten sonra ivme kazanabileceği tespitini yapmıştı. Bu görüşlerini toplantıda da dile getirdi.

"Cephe gerileri, ön cephe hareketinin geliştiği, güçlendiği oranda sağlamlaşır, istikrara kavuşur. Bu yapılmadan, uzun süre kullanılabilecek sağlam cephe gerileri bulmak zor olacaktır. Güçlerin niteliksel durumu ve düşmanımızla olan çelişkiler ve olumsuz gelişmelerden etkilenmeler oranında bazı istikrarlı alanlar bulunabilir.

Cuntanın geri üs olarak kullandığımız alanlara yönelik olarak yeni engelleyici çabalarına karşı bir dizi önlem arasında en belirgin önemde olan iç yerleşme faaliyetinin hızlandırılmasıdır."

[1]**Abbas:** Duran Kalkan

Agit, bu nottan açık bir biçimde anlaşıldığı üzere ülke içini ve oradaki faaliyeti esas alıyor. Geri üs alanlarının esas çalışma yerine konmamasına dikkat çekiyor. Bu toplantıda *"iç faaliyet planlaması"* tartışılırken şöyle belirlemelerde bulunuyor:

"Hakkari, Siirt, Van üçgeninde gizli siyasi üs çalışmaları planlamanın birinci hedefidir. Çalışmaların sevk ve idaresi başta İran-Irak sınırında yapılmalı, merkez birimleri alanın içinde yerleşme ve yönetim olanaklarını yaratmalıdır. Üçgen şu şekilde ayrılabilir:

1- Şemdinli'nin Gerdi mıntıkasından başlayarak, Yüksekova'nın doğusu, İran sınır boyu.

2- Oramar-Doski mıntıkasından itibaren Yüksekova'nın batısına kadarki alan.

3- Çukurca ve Hakkari merkezinin Kuzey çevresi.

4- Uludere (Lak-I)'den Kuzey'e doğru Beytüşşebap merkezini çevreleyen alan.

5- Şırnak, Eruh ve Pervari ilçe sınırları bir bölge.

6- Merkezinde Başkale olmak üzere Kuzey'de Gürpınar, Güney'de Yüksekova sınırlarına kadar.

Altı grup olarak Irak ve İran sınırlarından açılarak bu çalışma bölgelerine yayılma harekatını, birinci ilerleme dalgası olarak değerlendirmek gerekir. Bütün grupların ilerleyerek bir noktada çakışmaları gereken yer, üçgen coğrafyasının orta noktası olan Hakkari merkezinin Kuzey ve Batı çevresidir. Bu nokta, bölgenin ortasında yer alması, ulaşım yollarının kullanılmayışı, elverişli arazi yapısıyla alanın en büyük ve gizliliğe uygun noktasıdır.

Sınırları yukarıda belirtilen altı çalışma bölgesiyle çevrelenmiş olacak bu nokta; faaliyetlerin yönetimi ve denetimini yapabileceği gibi, düşmanın kuşatma ve tecrit etme operasyonundan kurtulabilme olanağına sahiptir.

Altı çalışma kolunun kapsamlarındaki sınır köylerinin işlenmesi ve kolların faaliyet merkezinde bulunan böyle bir noktanın yaratılmasının koşulları hazırlandığında birinci açılma safhası tamamlanmış olacaktır.

Bu çalışmalara eşlik halinde Özalp-Muradiye ilçelerinin İran sınırıyla birleştiği şeritte bir keşif grubu çıkarılabilir. Maku'dan Çaldıran, Malazgirt ve Bulanık üzeri Varto'ya kadar dayanan ulaşım

hattı oluşturulabilir.

Lak-I'den Şırnak, Eruh, Baykan, Kozluk üzeri Sason'a kadar bir ulaşım hatta oluşturulabilir. Sason ve çevresine bir keşif grubu çıkarılabilir.

İran'dan Aralık, Iğdır, Tuzluca, Digor üzeri Kars'a kadar Erivan sınır boyunda ilişki sağlama, keşif hattı açma çalışması yapacak bir grup gönderilebilir.

Birinci aşamada görevlerle birlikte ele alınacak olan, belirtilen yörelere ilişkin keşif çalışmaları tamamlandığında, merkezinde Muş, Bingöl ve Kars yörelerinde üslenme, dar örgüt çekirdeklerini atama çalışması olan ikinci hareket dalgası başlatılacaktır. Her iki faaliyet aşaması tamamlandığında, kadro ve savaşçı adaylarını çıkarma ve geri üslerdeki eğitime alarak silahlı propaganda birliklerinin sayısal artışı sağlanmalıdır."

Ülkeye giriş planını bu kadar kapsamlı bir biçimde ortaya koyan Agit bu planın 1983 yazının sonunda tamamlanabileceği hesabını yapmıştı.

20 Mart 1983 günü yapılan toplantıya Mahsum Korkmaz geniş bir raporla katılmıştı. Yapılan planlamanın kaç kişi ile yürütüleceğini de mevcut kadro yapısını göz önünde bulundurarak düzenlemişti.

Buna göre grupların sayı düzeyi 3 ile 5 arası olmalı, bileşimlerde üyelerin kişisel, pratik ve siyasal özelliklerinde birbirlerini tamamlamalarına dikkat edilmeliydi. Propaganda, hareket ve inisiyatif kapasitesi yüksek tutulmaya çalışılmalıdır.

Agit, dönemin cezaevlerindeki durumunu gözden uzak tutmamış, bu konuda da bir öneri sunmuştu: *"Cezaevindeki öldürme ve idamlara karşı misilleme amacıyla sınır yörelerinden uzak, ana yolların denetimini sağlayan karakollara imha eylemleri geliştirmek için hazırlıklar yapılmalı, hedefin büyüklüğüne göre bir veya iki grup hazırlanmalıdır."*

"Mali durumumuz iyi değil"

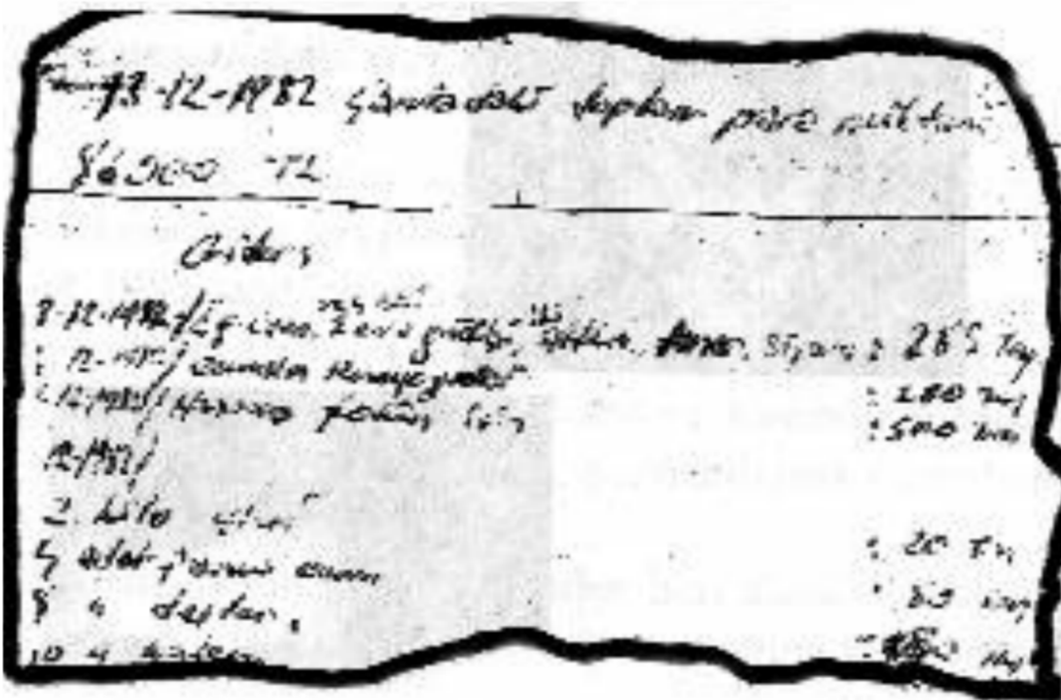
Büyük bir coşku ile ülkeye yönelen Agit ve arkadaşlarının morali, coşkusu ve kazanma arzusu tamdır. Çalışmalar da giderek rayına oturmaktadır. O günlerde tutulan *"maliye cetvelleri"* incelendiğinde

yapılan harcamalar ve alınan malzemelere bakarak ne denli zorlu bir süreçten geçildiği; örgütün ne kadar mali sıkıntılar içinde bulunduğu da açıkça görülmektedir. Paralar, Agit'in yanında taşıdığı çantada korunmaktadır.

13 Aralık 1982 günü Agit'in yazdığı notlarda partinin 86 bin Türk lirası, 10 bin tümeni şöyle dile getirilmektedir:

"Bu alanda mali olanağımız oldukça ciddi bir sorundur. Bu sorunu çözmek için sınır boylarında küçük bir kısım gruplarla soygun yapmayı düşündük. Fakat faaliyet alanlarımız zamanından önce açığa çıkacağı için ve düşmanın dikkatini buralara çekeceğini, bu alandaki kitlelere yoğun baskı yapılacağını düşünerek böyle bir teşebbüste bulunmadık. Ama mali alanda ciddi sıkıntılarımız var. Başkan bu konuda kendi imkanlarımızı yaratmamızı ve yardımcı olamayacağını söyledi. Geçmişte birtakım faaliyetlerimiz aksadı. Buradaki örgütlerden yardım talep ettik, fakat hiçbiri de pek yardımcı olmadı. Yani bu sorun çözüm beklemektedir."

Agit'in tuttuğu gider listesindeki her nesne en acil ve zorunlu ihtiyaçlar oluyordu. Gereksiz veya *"lüks"* denilebilecek en küçük bir şeye rastlamak mümkün değil. 2 kilo çivi, 4 adet fanus camı, 8 adet defter, 40 adet kalem, 6 adet lastik ayakkabı, 10 adet çorap, 2 adet

13-12-1982
86.000 TL
Gider:
2 kilo çivi

sırt çantası, 7 adet sigara... gibi.

Mali durumu bu biçimde özetlendikten sonra Agit çözümü de ortaya koyuyor: *"Önümüzdeki dönemde maddi kaynakların tespiti ve finanse yeri bellidir. Bir halk savaşının temel kaynağı halkın kendisidir. Aynı biçimde ulusal kurtuluş hareketinin gelir kaynağının temelinde halkın düzenli ve sürekli maddi ve manevi katkısı yatmaktadır."*

1- Bu aşamada ülkedeki örgütlenmemizin tahrip olması, birimimizin faaliyet alanına giren yörelerde, hareketimizin geçmişteki kitle ilişkilerinin zayıf olması, ilişki kurulan sınırlı çevrenin de aydın gençlik oluşu, TC'nin bunlar üzerinde şiddetli baskı uygulaması ve bu kesimlerin büyük bir maddi sıkıntı içinde olmaları gibi nedenler, buralarda hareketimizin finanse edilmesinde etkin bir rol oynamayacaktır.

2- Dost güçlerden de bu alanda herhangi bir katkı sağlanamayacaktır.

3- Düşman kaynaklarına el koyma yolu ile hareketin finanse edilmesi en doğru yol olmasına karşılık bu seçenek de şimdilik tesadüflere bağlı bir yoldur.

Mücadelemizin maddi ihtiyaçları esas olarak kendi imkanlarımızla yaratılacaktır. Fakat içinde bulunduğumuz mevsimin kış olması, yağan yoğun kar yüzünden hareket imkanının olmayışı ve yine geçmişte de bu alanda herhangi bir olanağın bulunmayışı gibi nedenlerle birim merkez yürütmeden yardım almak zorundadır," belirlemesinde bulunuyor.

Rapor örgüte karşı sorumluluğun gereğidir

Agit'in rapora verdiği önem ve kendisinin bu konudaki hassasiyetini yukarıda belirtmiştik.

11 Mart 1983 günlü bir yazısında raporu şöyle anlatıyor: *"Rapor vermek, merkezin doğru değerlendirmeler yaparak kararlar çıkarmasına, alt birimlere yön gösterilmesine olanak sunan, örgüt işleyişini sağlamlaştıran bir araçtır. Çalışmalarını belirlenen sürede teferruatıyla rapor haline getirerek sunamayan kadro veya birimlerin, örgüte karşı sorumluluklarının gereğini yerine getirmemiş ve görevlerini yapmamış sayıldıkları gerçeği Lenin'in de önemle be-*

lirttiği bir husustur. Önem ve gereği bilindiği halde aylar boyu rapor vermeme olayları sıkça yaşanmıştır. Rapor, tüm parti ve örgütlerde işletilmesi ihmale gelmez öneme sahiptir, ihmalkarlığın bu dereceye çıkması son derece ciddi sorumsuzluk örneklerinin başında gelir. Karmaşık, zor ve mutlak titizlik isteyen şartlarda merkezi yönlendiricilik ve merkezin denetimi her zamankinden daha fazla zorunluluk taşır. Merkeziyetçiliği boşa çıkarmanın, onu işlemez duruma sokmanın bir yolu da rapor vermeme olacaktır."

Zor koşullar güçlü insanları ortaya çıkarır

Koşulların ağırlığı ve buna karşın olanakların sınırlılığı ne kadar zorlarsa zorlasın Mahsum Korkmaz, Başkan'ın *"zor koşullar güçlü insanları ortaya çıkarır"* sözünü hep bir destek olarak hafızasında tuttu. Agit kamp çalışmalarını ve ülkeye küçük gruplar gönderme çalışmalarını beraber yürütürken karşılaştığı ağır sorunları da abartmadan defterine kaydediyordu. O küçük, kibar defterine not alırken bu defterin yaprak yaprak hem de kapalı tutulmaktan solsa bile yazılarının bugünlere taşınacağı aklına gelmiş miydi?

Zoru ve zoru aşmanın en büyük bilgelerinden biri komutan Agit'ti.

Uzun vadileri, arka arkaya dizilmiş onlarca dağı sayılı saatler içinde yürümeyi en iyi o bilirdi. Tepeleri, yokuşları hem çıkarken, hem inerken kan ter içinde kalıyordu. Soluğu kesiliyor, ayaklarının altı yırtılacakmış gibi oluyordu.

Ama o, bu durumu hiçbir zaman bahane yapmadığı gibi ağzına dahi almadı. Kopuk defter yapraklarının arasında *"dizimdeki ağrılar yol yürümemi engelliyordu"* cümlesi ile açıklamıştı bu durumu. Barzan mıntıkasına yapılan bir yürüyüş esnasında yazılmış.

Oysa onun dizi tek değildi ağrıyan. Yürürken arkada kalmazdı hiç. Grup nasıl hareket ederse o da öyle davranırdı. Ama onun ayaklarının durumunu birçok arkadaşı bile bilmedi.

Agit düz tabandı ve bu yüzden zorlanıyordu.

Mehmet Karasungur (Xalit) ile Agit arasındaki sert tartışma

İran ve Irak sınırları içinde faaliyet başlatan PKK'nin ilk *"ülkeye giriş grupları"* 6 Aralık 1982 tarihi ile 12 Aralık 1982 tarihleri arasında birinci toplantılarını gerçekleştirdiler. Toplantı altı gün sürdü. *Rajan'da* yapılan bu toplantıya [1]Agit, Xalit, Hasan ve Cemal katıldılar. Toplantının başkanlığına Xalit, yazmanlığına Cemal seçildiler.

Gündem; Nisan 1982 tarihinden beri alanda yürütülen faaliyetlerin sözlü anlatımı, M. Y.'den gelen talimatların okunması. M. Y.'den gelen sözlü talimatın Cemal tarafından açıklanması, parti çekirdekleri ve silahlı propaganda birliklerinin örgütlendirilmesini içeren, plan talimatının öngördüğü örgütlenmenin yapılması, yeni kamp düzenlemesi ve eğitim gruplarının oluşturulması, mali kaynaklar sorunu ve birimin kendi içindeki iş bölümü maddelerinden oluşuyordu.

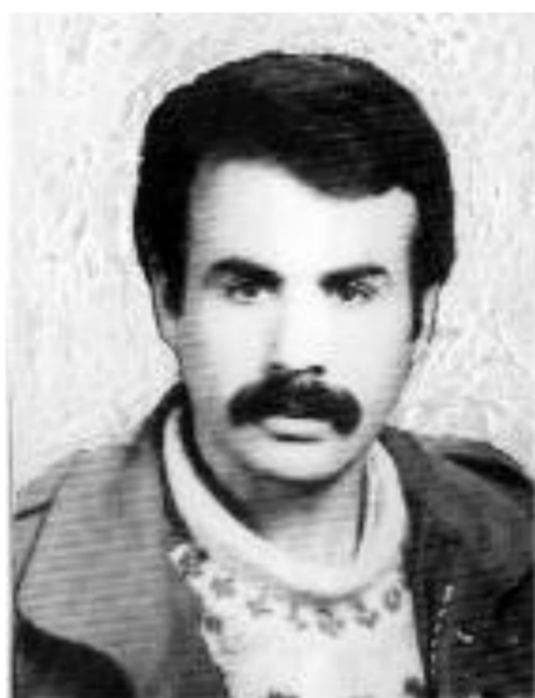
Toplantıya katılanlar oldukça hazırlıklı olarak gelmişlerdi. Toplantının seyri içinde bu durum daha iyi anlaşılıyordu.

Nisan 1982'den beri alanda yürütülen faaliyetlerin özetini Mehmet Karasungur (Xalit) yapıyordu:

"Agit bu alana geldiğinde iki grup biçiminde çalışmalarını yürütecekti. Bir grup Lak-I'de kalacaktı. Diğeri de ...'da yerleşecekti. Fakat daha sonra bu değiştirilmiş, Zafer'in grubu ...dan ülke içine gönderilmiştir. Ben İran'a geldiğimde Agit buradaki arkadaşların eğitim sorunlarıyla uğraşmıştı. Dönemin özelliğini kavratmaya çalışmıştı. Yine Irak Kürdistan'ı ve İran Kürdistan'ın bazı örgütleriyle görüşme yapılmıştı. Ben geldiğimde Agit'le birlikte hareket etmemiz

[1] *Xalit: Mehmet Karasungur, 2 Mayıs 1982'de şehit düştü.*
Hasan: Sabri Ok
Cemal: Terzi Cemal

gerektiğini söyledim. Birlikte dış ilişkileri geliştirme yanında ülkeyle de ilişkileri geliştirmeyi kararlaştırdık.

... Yüksekova'da daha önce sorumlu olan Savaş'la Mehmet arasında çıkan çelişkiden dolayı Savaş, Mehmet'e ajan diyerek ayrılmış. İlişkiye geçmek istedik, not gönderdik, fakat gelmek istemedi. Savaş'ın abisi Nejdet ile görüşmemiz oldu. Aşiret ilişkilerine bağlılığından, üzerindeki uğraşılar sonuçsuz kaldı... MİT, SAVAK ajanı Cihangir ağa, eskiden azalan nüfusunu, yeni dönemlerde aşireti üzerinde tekrar sağlayarak bölgedeki gericiliğin dayanağı durumuna gelmeye çalışıyor.

Kars'la ilişkimiz oldu. Aranan beş arkadaşı yanımıza çekebildik. Zamanında dışarı çıkabilmiş olsalardı, oldukça gelişkin arkadaşlar. Yanlarında çok sayıda taraftar da kurtarılabilirmiş. Ağrı'yla tüm çabalarımıza rağmen ilişki kurmakta başarılı olamadık. Varto ve çevresinde belli bir çevremiz vardır. Özellikle küçük burjuva çevremiz cuntanın ilk aylarındaki şaşkınlığı atlatmış durumdadır. Varto'dan bulunduğumuz alana iki arkadaş geldi. Biri Varto'da şu anda faaliyet yürüten sorumlu arkadaşla ilişki içindedir. Bizim de yazışmalarımız oldu.

Şemdinli'de dar bir çevremiz vardır. Bunlarla ilişkiye geçerek bu alana çekmek istedik. Fakat çok geri olmaları yüzünden (biri hariç) hiçbiri gelmek istemedi. Gelen de bir ay sonra geri gitti.

Başkale'de dar bir çevremiz var. Gazete vb yayınları gönderdik. İki arkadaşı çekmek istedik. Lakin HDK-İ'nin o yolu bize kapatmasından dolayı ilişkimiz koptu.

Ülkeye yönelik çalışmalar bana göre aceleye getirilmemelidir. Çünkü geçmiş deneyler şunu açığa çıkarmıştır; aceleye getirilen adımlar bize birçok kayıp vermiştir. Bunun için yeni dönemdeki görevlerine gidecek arkadaşlar tarafından yeterli derecede üstesinden gelinebileceği inancına kani değildim. Geçmişte hareketimizin bu alanlarda yeterli bir çalışmasının olmamasının bir nedenidir."

Xalit'in konuşması biter bitmez Agit söz hakkı istiyor. Toplantı tutanağını tutan Cemal, yazıyı yetiştirmek için oldukça zorlanıyor, çünkü oldukça hızlı konuşuluyor.

Agit (tutanakta yazıldığı biçimi ile): "Bu alana gönderildiğimizde bizimle yapılan konuşmalarda yapılacaklar hakkında genel bir çerçeve

sunuldu. Buna göre, bu alan uzun vadeli mücadelemizin geri bir üssü durumuna getirilecekti. Ayrıca faaliyet kapsamında, alanımıza sınırdışı olan bölgelerle ilişki kurmak bu alanlardan yeni unsurlar çekerek eğitme, sınır bölgelerine bazı küçük gruplar gönderme de yer alıyordu.

Olanaksızlıklar yanında ülke içiyle ilişki yetersizliği, biraz da bizden kaynaklanıyordu. Mesela, bir kısım bölgelere sınırlı da olsa birkaç grubu çalışma yürütmek için göndermek gerekiyordu. Hatta bu konuda Xalit ile aramızda tartışmalar geçti ki, benim ısrarımla bir-iki girişimimiz oldu. Bu alana geldiğimizde ikimize ortak yetki verilmesine rağmen siz (Xalit) geldikten sonra, sizin tavrınız ve hareket biçiminiz, esas sorumlu sizmişsiniz gibi bir durum ortaya çıkarıyordu.

Bana göre ülkeye yönelik çalışma yapılabilirdi. Fakat esas olarak uzun vadeli dışarıda barınma temel alınmıştı. Oysa böyle bir rolü Lübnan alanı oynamıştır. Biz, esas olarak ülkeye yönelik çalışma yürütmeliydik.

Rapor sorununa gelince; arkadaşların eleştirisi tamamen haklıdır. Lenin, *"bir kadronun görevini yapıp yapmadığı bir üstüne vermesi gereken raporla ölçülür"* demektedir. Ben *"rapor gönderelim"* dediğimde siz gerek yok dediniz. *"Ben iki sene önce bilgi verdim, durumlar değişmemiştir"* dediniz. Bize yöneltilen eleştirilere tepki göstereceğimize, kendimizi ciddi bir biçimde gözden geçirmeliyiz. Aramızda hiçbir zaman örgütlü çalışmadık. Her şeyi kendinle sınırladın, beni adeta sınırlı bir görevle sınırladınız. Ve görevim 7 kişiyi eğitmek oldu. Siz, örgüt yerine her şeyi kendinizde somutlaştırdınız. Bunu da herkese yansıtmak istediniz. Esasında aramızda pratikte hiçbir görev bölümü olmadı. Bu tavrınızla örgüt yaratmadınız. Oysa biz, örgüt üstü kişi tanımıyoruz, bize bu öğretildi. Bu başarısızlığın nedenlerinden biridir. Çalışma kolektifleştirildiği oranda başarı şansı yüksek olur. Kişinin kendi rolünü oynaması, yıkılmayan kalıcı örgütler etmesine bağlıdır. Saman alevi gibi parlayıp sönen ışık aldatıcıdır, geçicidir."

Agit'in bu konuşması oldukça sert ve sinirli bir üslupla dile geldiği için bu kez Xalit cevap verme gereği duyar:

"Bir defa durum olduğundan farklı gösterilmektedir. Oysa ben buraya ilk geldiğimde yaptığımız toplantıda, ikimizin yetkisinin aynı olduğunu bizzat söyledim. Hatta merkezle yazışmaları siz

sağlayın dedim.”

Bu kez Agit söz hakkı istemeden araya giriyor: *“Hayır, tam tersine siz bana, merkezle yazışmaları ben sağlarım dediniz. Hatta arkadaşlarla böyle konuştuk”* dediniz.

Xalit: “O zaman ben diğer şeylere değinmeyeceğim. Çünkü böyle bir yöntemle bir sonuca varamayız, Yüksekova üzeri gönderilecek grup sorunu üzerinde tartıştık. Ben o zaman KDP ve Cihangir ağanın durumundan ötürü önerinize karşı çıktım. Bunun dışında hep ortak karar alıyorduk. Yani her kararda arkadaşın düşüncesine başvuruyordum.”

Agit: “Hoca siz, bilginizin dışında bir arkadaşın hiçbir yere gitmesini istemiyorsunuz.”

Xalit: “Mesela rapor konusunda size bir not gönderdim. Ülkeye ilişkin faaliyeti sen yaz, dış ilişkiler konusunda da ben yazarım.”

Agit: “Rapor konusunda başından beri sakat, yanlış bir yöntem izlendi.”

Xalit: “Sorunlar bu noktaya getirildikten sonra doğru bir sonuca gidilemez.”

Agit: “O zaman sonuçları değerlendirelim. Niçin rapor göndermedik?”

Xalit: “Şimdi iki zıt anlayış var. Yani, sanki ben buraya geldiğimde, arkadaşlar esas yetkiyi bana vermişler gibi bir tavır takındığım iddiası var.”

Agit: “Benim hiçbir düşüncem dikkate alınmadı. Sizin izniniz alınmadan hiç kimsenin bir yere gitmesini istemiyordunuz. Biraz konuştuk mu solcu oluyorduk.”

Xalit: “O zaman sizin inisiyatifinizi nasıl körelttim? Bunu sıralayın.”

Agit: “Ülkeye iki grup gönderinceye kadar ne zorluklar çıktı. Ne denli sert çekişmeler oldu.”

Xalit: “Örgütlü çalışıldı, fakat uygun olmayan bir kısım öneriler oldu.”

Agit: “O zaman parti çizgisi mi uygun değil? Çünkü ülkeyle ilişki partinin talimatıydı.”

Xalit: “Hasan’ın grubunun gönderilmesi sorunu, İKDP’nin daha önce arkadaşların yolunu kesmeleri ve düşmanlarıyla ilişkide olduğumuz için bizi de düşman kabul ettiklerini söylemeleri nedeniyle

Foto: 1984 Mayıs, Güney Kürdistan

grubun gönderilmesine karşıydım."

Agit: **"**Bir buçuk sene önce gelen, iki arkadaşın bize verdikleri bilgi üzerine ülkeye bir grup gönderelim dedim. Karşı çıktınız ve *'böyle bir sorumluluğu üstlenmem, git kendin gönderiyorsun gönder'* dediniz."

Xalit: **"**Ben, o yolun tehlikesinden dolayı karşı çıktım."

Agit: **"**İkinci grup gönderilirken neye güvenildi? O zaman benim söylediklerim yapıldıysa 8 ayda bir grup mu gönderebildik?"

Xalit: **"**Ben buraya geldiğimden iki komite biçiminde çalışacaktık. Kemal, Hasan, Ali ve ikimiz. Ve ben arkadaşlara, bu birimin faaliyetlerinin merkezileşmesini önerdim. Fakat Kemal ve Hasan'ın içine girdikleri olumsuzluklardan dolayı bu gerçekleşmedi. Bu arkadaşlar Ağrı, Kars bölgesinde çalışma yürütecekti ve üçüncü olarak Lak-l'e kadar yol açılacak, dördüncü olarak belli başlı yolların açılması işi ile uğraşılacaktı. Bunlar acil görevlerimizdi."

Agit: **"**Ek olarak 5. yöredeki aşiretlerle ilişki geliştirilecekti."

Xalit: **"**Bunlar tespit edildi. Bu arada ben Tahran'a gittim. Biz ikimiz şunu kararlaştırdık; Irak örgütleriyle ilişki kurmamız söylendi. Daha sonra [(1)]Delil'in grubu geldi. Bizim merkezimiz *Şihan'a* taşındı. Agit sınır yakınındaki kampa gitti. Ben burada kaldım.

Sonra arkadaşın bulunduğu kampa gittim. Bir süre birlikte kaldık. Arkadaş bana, yerleşeceğimiz alana bir an önce yerleşelim dedi. Ben de, *"hayır, KDP'nin yerleşmesini bekleyelim"* dedim. Çünkü onlara bağlıyız. Ülkeye gönderdiğimiz grubu bekledik, sonra ülkede başarılı sonuç alamayınca, Irak örgütleriyle görüşme kararı aldık. Bu arada Agit arkadaş, Lak-l'de arkaşların barınmaları için Mesut'la görüşmek üzere KDP merkezine hareket etti. Giderken çabuk (bir gün içinde) dönmesini söyledim. Çünkü Irak örgütleriyle görüşmek üzere, Sosyalist Parti tarafından Irak'a götürülecektik. Nitekim Agit arkadaş gecikti. Araba hazır olmadığı için arkadaşı bekleyemedim. Ve Irak'a gittim. Bu görüşme 1,5 ay sürdü. Ve ben geldiğimde Agit arkadaş Lolan'a gitmişti."

Agit: "Ortak sorumluluğumuz vardı. Ortak konuştuk ve ortaklaşa hazırladığımız bir çalışma taslağı çıkardık. Daha sonra yerleşme du-

[(1)]Delil: Veli Yaşar, 1 Nisan 1988'de Bagokta şehit düştü

rumumuz ortaya çıktı. Kararlaştırdığımız kararların hayata geçirilmesi safhasına geçtik. Bu arada arkadaşlar *Rejan' daydılar.* Oraya taşındık. Yakın, ülkeye yönelik faaliyetleri ben yürüteceğim dedim. Bunun üzerine ayrılacaktık.

Arkadaş Xalit orada, ülkeye yönelik çalışmaların yürütülemeyeceğini, bu çalışmaların İran'da, yani kendisinin bulunduğu alanda yürütüleceğini söyledi.

Bu arada ben arkadaşa mektup yazdım. Bir kısım hazırlıkların yapılması için. Çünkü kış mevsimi yaklaşıyordu. Mektup üzerine arkadaş, benim bulunduğum alana geldi. Daha gelir gelmez bizim yerleşeceğimiz alana gidip gezeceğini söyledi.

Ben yine kendisine görev bölümü yapılması gerektiğini söyledim. İkimizin birden örgütlerle görüşme yapmasının zaman kaybına neden olduğunu hatırlattım. Bunun üzerine benim, çalışmalarda merkeziyetçiliği korumadığımı ve anarşist bir tavır takındığımı söyledi.

Yine ülkeye grup gönderelim dediğimde, kendisi *"hayır"* dedi. Bu partinin önümüze koyduğu bir görev olmasına rağmen arkadaş hiç de acil olmadığını söyledi.

Şimdi neden bu kadar atıl kaldığımızı ben şununla açıklıyorum; arkadaşın her şeyi kendisinin istediği, kendisinin düşündüğü ve tüm çalışmaların kendi elinde merkezileştirme isteğinden kaynaklandığını düşünüyorum. Hiçbir plan ve görev bölümü yapılmadı. Veya yapıldıysa pratikte işletilmedi."

Xalit: "Olaylar abartılıyor!"

Agit: "Doğru değil!"

Hasan: "Bu yöntemle tartışılmaz."

Cemal: "Şimdi olayı böyle tartışmak yerine, ortadaki iddia üzerinde tartışmak lazım. Agit arkadaş kararların ortak alınmasına rağmen uygulamada her şeyin tek elde toplandığını belirtiyor. Burada şöyle bir durum ortaya çıkıyor; arkadaş kendi inisiyatifini boğdurmuş. Xalit arkadaş da çalışma yöntemi ile bu durumu yaratmış."

Agit: "Siz kararları okudunuz (5. madde). Benim istemim bu kararların pratiğe uygulanmasında ısrar etmemdir. Fakat kabul edilmemiştir. Ben, durumun daha kötüye gitmemesi için sessiz kaldım."

Xalit: "Şimdi ortada şöyle bir iddia var. Benim arkadaşın inisi-

yatifini köreltmem sorunu var. Bu, asılsız bir iddia olmasına rağmen, bundan sonraki çalışmalarımız da bu durumu göz önünde bulunduracağım. Şimdi inisiyatifinizi köreltti̇ğimi söylüyorsunuz, nasıl benim karşımda birdenbire böyle konuşuyorsunuz?"

Agit: "Burada örgüt var, hesap veriyoruz. Ben burada özgürüm ve her şeyi söylerim."

Hasan: "Burada söylenenler zaten tutanağa geçiyor. Kendi faaliyetlerinizi anlatın."

Cemal: "Ortada bir iddia var. Bana göre bunun nedeni şudur: Xalit arkadaş konuşmasının başında şöyle söylemişti; *"geçmişte çok acele edilmesi nedeniyle birçok kaybımız olmuştur. Bunun için çalışmada acele edilmemesi gerektiği"* tespiti yanında göreve uygun arkadaşların az olması, hareketimizin bu alana yönelik ciddi bir faaliyetinin olmaması da eklenince ülkeye yönelik çalışmalar için legal yollardan ön bilgilerin toplanması, esas çalışmanın ağırlık yönünün dış çalışmalar olacağı biçiminde bir faaliyet içine girilmiştir. Dikkat edilirse burada belli bir düşünce ve bu düşünceye uygun bir çalışma biçimi yürütülmüştür. Bu tespitle çelişen düşünceler kabul edilmemiş veya ikna edilmiştir. Bu alanda yürütülen tüm çalışmalar yukarıda tespit edilen düşünce doğrultusunda yürütülmüş, mesela merkez yürütmeye raporun gönderilmemiş olması durumu yine aynı düşünceden kaynaklanmıştır. Yani esas çalışmaların ağırlığı dış faaliyetler olmuştur."

Xalit: "Bazı arkadaşları etkisizleştirdiğim (ki bu iddia Agit arkadaş tarafından dile getirildi), iddiasını kabul etmiyorum. Ve kesinlikle reddediyorum. Biz burada tembellik yapmadık. Önümüzdeki çalışma süresi içinde bana verilecek görevi yürütürken, bunlara dikkat edilmesi, fakat önümüzdeki görev bölümünde benim bu birim dışında tutulmamı birimdeki arkadaşlara öneriyorum. Benim bu çağrışımım, bir kısım olumsuz tiplerin durumuyla aynı düzeyde görülmemesi gerekir. Sadece bu durumun dikkate alınarak, benim birim dışında tutulmam ve bana uygun bir görevin verilmesi iyi olur. "Sen böyle yaptın, ben böyle yaptım" gibi kısır tartışmaların yararlı olmadığı kanısındayım."

Agit: "Şunu belirtelim, bence arkadaşın eleştiriye vermesi gereken cevabı bu olmamalıydı. Oysa bana göre yapılan çalışmalar ve yığınla yapılan eleştiri değerlendirilmeliydi. Ben şunu anlıyorum ortada bir eğilim vardır. Bu veya şu arkadaş fark etmez. Yani neyse bu

eğilim otaya çıkarılmalıdır."

Xalit: "Hayır, yanlış anlaşıldı. Yukarıda bazı tipleri izah ettim. Yani bazı bahaneler ileri sürerek kaçan tipler. Yani bir Resul vardır, bir tipi vardır, yine günümüzde bir Süleyman tipi ortaya çıkmıştır. İşte bunlarla benim karıştırılmamam lazım. Yani birim dışında kalma önerim mücadeleden kaçmak için değil, birim dışında bir görev verilmesi içindir.

Agit: "Ortada güven sorunu diye bir sorun yok. Bizim birbirimize olan güvenimiz de sarsılmamıştır. Arkadaşın önerisine gelince; reddedilmelidir! Bence sorunu oraya kadar götürecek bir şey yok orta da."

Agit bütün eleştirilerine rağmen Xalit arkadaşla birlikte çalışabileceği ve başarılı işler yürütebileceği inancındadır. Bu nedenle Xalit'in önerisine karşı çıkar. Birimin diğer üyeleri Hasan ve Cemal de bu öneriye katılmazlar.

Tartışmalar sonrasında yerleşme, askeri üsler, şehir örgütlenmesi, özel askeri birlik oluşturulması, sığınak ve depoların hazırlanması, kamp ve eğitim düzenlemesi, propaganda, basın yayın ve dış faaliyetler, mali durum gibi konular altı gün boyunca tartışıldıktan sonra oybirliği ile kararlara dönüştü.

Bu toplantıda düzenleme de şu biçimde yapıldı:

Askeri örgütlenme sorumluluğu: Agit.

Siyasi örgütlenme sorumluluğu: Hasan ve Cemal

Dış ilişkiler sorumluluğu: Xalit

Basın yayın faaliyeti ve bu faaliyetlere işlerlik kazandırmak üzere Hasan ve Cemal görevlendirildiler. Mali imkan yaratma görevi Agit ve Cemal'e verildi.

Böylece çok sert ve zaman zaman karşılıklı geçen tartışmalar tamamlanmış ve bu tartışmalar yeni dönemin planlaması için müthiş bir yoğunlaşma ve derinleşme sağlayarak, günün koşullarına uygun bir düzenleme ile son bulmuştu.

Eruh baskını ve HRK'nin ilanı yeni bir dönemin başlangıcı

6 Aralık günü başlayıp 12 Aralık 1982 günü sona eren "toplantıda askeri faaliyetlerin planlanması ve örgütlenmesi sorumluluğu Agit'e verilmişti. O genel sorumlulukları yanında iyi bir başlangıç yapmanın koşullarını da arıyor, müthiş bir yoğunlaşma içine giriyordu.

Sınıra yakın bölgelerde hem üstlenme, hem de eylemlerle yoğun katılımların önü açılabilirdi. Uzun araştırmalar sonucu Eruh, Şemdinli, Şırnak gibi kazaların aynı gün basılmasına karar verildi. Eruh baskınının koordinesini Mahsum Korkmaz yapacaktı. Fakat baskın öncesinde ilçe merkezinden bilgi istihbarat verecek bir tek kişi dahi yoktu.

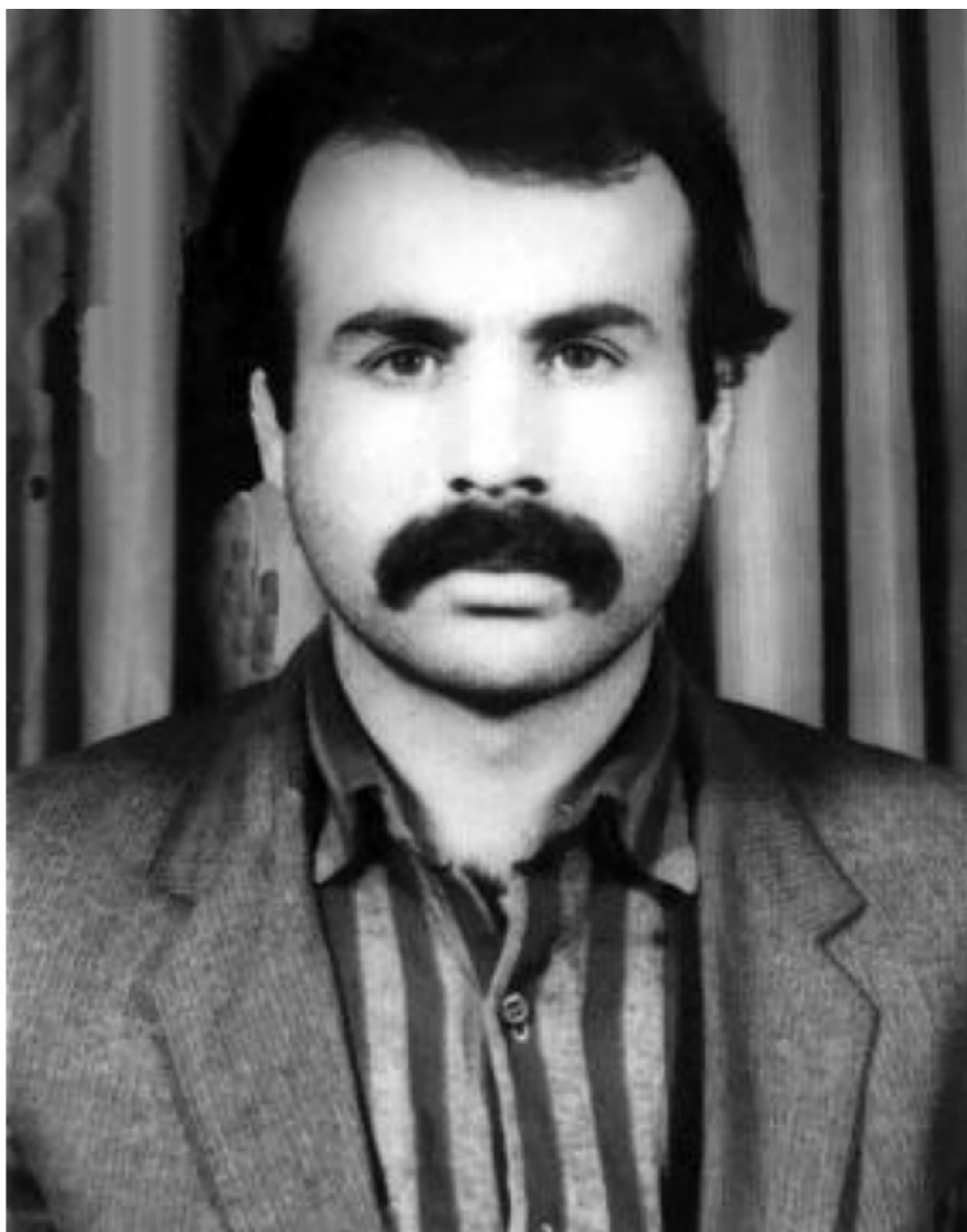
Baskını değerlendirme raporunda bu durumu şöyle dile getiriyor komutan Agit: *"Kaza merkezinde istihbarat alabileceğimiz tek bir insan bulamadık. Köylerin birçoğu mücadelemize karşı derin bir yabancılık içerisindedirler."*

Eylemin amacı

Eylemin amacı partimiz tarafından kuruluşu sağlanan silahlı kuvvetlerimizin örgütü HRK'nin kuruluş ve amaçlarını, şehir merkezinden halkımıza ve dünya kamuoyuna güçlü bir ses ile duyurmaktı. Bu amaçla şehir odağı geçici olarak işgal edilmeli, düşmanın askeri ve idari kurumlarına darbeler indirilmeliydi. Hedeflerin kapsamı bu doğrultuda belirlenerek somut ve ayrıntılı eylem planı ortaya çıkarıldı. 22 Ağustos 1984'de yazdığı raporda amacı böyle anlatıyordu komutan Agit.

Eruh'u basma planı

"Yapılan keşif sonucu yöneleceğimiz bütün kurum ve noktaların dar bir küme halinde bulundukları ve ortalarında da bölük düzeyinde

düşman askeri gücünün bulunduğu tespit edildi. Tasarlanan işgal ve kitlelere sözlü, yazılı propaganda yapma olanağı ancak bölüğün etkisizleştirilmesi veya teslim alınmasıyla mümkün olacağı görüldü. Bu nedenle bölüğe yönelme, hedefler dizisinde temel ve baş sıraya konuldu. İkinci sırada komutanların lojmanları ve askeri gazino, üçüncü sırada kahvehanelerde bildiri dağıtma, pankart asma (bombalı) ve banka soygunu. Dördüncü olarak; cami hoparlöründen şehir halkına hitap etme, beşinci olarak, şehir karayolunu iki ucundan keserek, telefon hattını kesme hedef alındı.

Baskın akşam saat 21:00'de yapılmak üzere planlandı. Eylem süresi 1 saat olarak belirlendi. Hareket noktamız Çırav dağı; geri çekilme hatımız Herekol dağı olarak tespit edildi. Sayımız otuz olarak belirlendi.

Bölüğün teslim alınması karar altına alınarak grupların düzenlemesine geçildi.

Baskın planını kısaca böyle değerlendirdikten sonra Agit grup düzenlemelerini de şu şekilde açıklıyor:

Baskın için beş grup oluşturuldu.

1- Saldırı Grubu: Erdal, Selim, Şiyar, Fikret, Musa, Haydar, Azad, Ferhan.

2- RBC Atış Grubu: Haşim, Baran, Keleş (milis)

3- Savunma grubu: Kazım, İbrahim (milis)

4- Komuta: Agit ve yanında diktiryof kullanıcısı Serdar.

5- Bölüğün avlusunda bulunan gazino ve komutan lojmanlarını basan grup: Bedran, Bijî, Kerim propaganda, yayın dağıtımı, pankart ve banka soygunu için iki grup oluşturuldu.

Camide hitap grubu: Tevfik, Ömer Şoreş.

Bildiri, pankart, soygun grubu: Botan, Cengo, Bozan.

Yol kesmeye iki grup çıkarıldı.

Eruh-Sirt yolunu kesen grup: Hacı, Xalil, Salih

Eruh-Şırnak yolunu kesen grup: Ali, Cuma, Halil (üçü de milis)

Koordine, atış, hareket ve mevzi düzeni

Mevzilenmeye çıkanlar yol kesen gruplar olacak. Bunlar, belirlenen dar geçitlerde uygun mevzilenmeyi sağlayacak, telefon telle-

rini kesecek, şehirden silah seslerinin işitilmesiyle yola (virajlı ve uçurumlu yerde) taş dizip trafiğin gidiş gelişini durduracak; gelecek düşman takviye konvoyunu oyalayacaklardır.

Geri çekilmeleri kendilerine doğru izli mermi sıkmamız, işaret görülmemesi durumunda şehirden silah seslerinin kesilmesinden 30 veya 45 dakika sonra yerlerini terk edecekler. Siirt yolunu kesen grup Çırav dağına geri çekilip sonradan bizimle kararlaştırılan noktada ilişkiye geçecek. Eruh-Şırnak yolunu kesen grup, yanlarına varışımızı bekleyecek. Çünkü geri çekilme yönümüz o tarafta. Kendileri çatışma içindelerse izli mermi işaretiyle mevzilerini terk edecekler. Bu da mümkün olmazsa şehirde silah seslerinin kesilmesinden 45 dakika sonra kararlaştırılan iki noktada takımın gelmesini bekleyecek, geç saatlere kadar takımla buluşamazlarsa verilen yöne doğru tespit edilen rehberi alıp çekilecekler.

Geri kalan tüm gruplar aynı anda mevzilenmeye doğru, birlikte hareket edecek ve bölüğün çevresinde herkes mevzilerine doğru dağılıp atışa hazır olunacak. Dağılım ve atış sırası şu şekilde belirlendi.

Bölük içine saldırı yapacak sekiz kişilik grup da kendi içinde üç birime bölünerek; önde Erdal, Selim binanın kapısındaki nöbetçiye doğru yürüyecek ve nöbetçiyle karşılaştıkları ilk an, onu vurup binanın kapısını tutacaklar. Binanın arkasında mevzilenmiş bulunan RBC atıcısı, silah sesini işitmesiyle birlikte üst kattaki koğuş binasına ateş açacak. RBC atışından sonra Erdal ve Selim, salona el bombalarını fırlatıp, otomatik ateşle koridora dalacak ve koridoru ateş altında bulunduracak. Arkalarından hareket eden Şiyar, Fikret, Musa, Erdal ile Selim'in mevzisini devralacak ve mevzilerini gerídekilere devreden Erdal ile Selim üst koridora tırmanarak aynı atışı orada da sürdürecek. Şiyar, Musa ve Fikret'in peşinden koridora giren Haydar, Azad, Ferhan üçlüsünden Haydar ve Azad hiç beklemeden üst kata tırmanıp Erdal'la Selim'in yanında yer alacak; Ferhan, Şiyar grubunun yanında kalarak böylece alt ve üst katta dörder kişilik imha birimleri tamamlanmış olacaktır.

Alt kattakiler komutan ve telsiz odasını, üst kattakiler koğuş odalarını hedef alıp imha edecekler. Hedef seçilen kapılar taranacak, tarama veya tekme atma suretiyle açılan kapılara imha bombaları atılacak ve *"teslim ol"* çağrısında bulunulacaktır. İlk hedef

odaları bu şekilde teslim alındıktan sonra, diğer odalar aynı tarzda yoklanıp boşaltılacaktır. Alınan esirler, bina avlusunda mevzilenen komuta grubumuzun yanına getirilecek ve diktiriyof gölgesinde toplu halde tutulacaklardır.

İlk mevzilenme yürüyüşünde sekiz kişilik Erdalgilin grubunun arasında RBC grubu, onun arkasından, şehir meydanını kontrolünde tutacak, savunma grubu yer almalı. Bölüğün gerisinde bu üç gruptan ayrılan gazino baskın grubu ve komuta grubu, beraber bölüğün güneyindeki avlu duvarının dibinde mevzilenecek. Nöbetçiye açılan ilk ateşi fark eden gazino lojman grubu, bu avluya atlayıp gazinoya yönelecek ve orada bölüğe dalan grubumuzun arkasını emniyete alıp, komutanları yakalama veya vurmaya çalışacak. Bu iki grubun da arkasında yürüyüşte yer alan propaganda soygun grupları hedeflerine açılan caddelere dalarak noktalarına ulaşacaklardır.

İlk etapta birinci mevzi yerini değiştirecek grup RBC grubu olacak. Bunlar bir roket atışı ve üç el silah atışını koğuşlara sıktıktan sonra komuta noktasına gelip yerleşecek ve RBC grubunda yer alan doktorumuz da bu suretle komutanın yanında görevine hazır olacaktır. Yine hazır bulunan RBC, binadaki düşman askerinin direnmesi ve içerdeki grubumuzu geri püskürtmesi durumunda komutanın emriyle ikinci atışını yapacaktır (grubumuzun binayı terk etmesinden sonra.)

İkinci etapta yerini değiştirebilecek olan, bölüğün içerisinde baskın düzenleyen grup olacak. Bunlar, başarı veya başarısızlık gibi her iki durumda da komuta noktasına gelip durumu bildirecek ve ona göre tavır belirlenecektir. İç saldırı başarısızsa dış saldırıya devam edilecek ve şehirdeki tüm gruplarımız şehir dışındaki toplanma noktasına çekilinceye kadar saldırıyı sürdürüp komutanın işareti üzerine ancak bölüğün çevresini terk edebilecektir.

Bu ana saldırı grubunun savunma grubu ile birlikte tümüyle terk edişi; cami, banka, bildiri, RBC ve komutanın şehir dışındaki toplanma noktasına çekilmesiyle mümkün olacaktır. İç saldırının başarılı olması durumunda bölük binasının çevresi güvenliğe alınarak silah deposu boşaltılacak, komutanların evlerine girilecek, cezaevine girilecek ve boşaltılacak. Hükümet konağı yakılacak, postane tahrip edilecektir. Bu arada cami grubu (Tevfik konuşmacı, Şoreş iç koruyucu, Ömer dış koruyucu) bildirimizi okuyacak, düşmana *"teslim*

ol” çağrısında bulunulacak ve halkı teskin etmeye çalışacaktır.

Bölüğün on metre arka cephesinde bulunan camideki bu grubumuz düşmanın direnmesi ve arka pencerelerden kaçışı halinde komutadan alacağı izinle çatışmaya geriden savunmacı olarak katılabilecektir. Geri çekilme düdük işareti ile olacak ve komutanın yanında yer alacaktır.

Botan arkadaşın grubu ise; birinci görevi olan üç kahvehaneye bildiri dağıtacak, arkasından banka müdürü ve veznedarın evine girilerek kasa anahtarını alıp soygunu gerçekleştirecek ve son olarak biri bombalı olan iki pankartı asıp telsiz bağlantısıyla gelişmelerini ve geri çekilmesini aktarabilecektir. Ayrıca evi bilinmeyen ancak şansı tanınan yerel muhbir kahvehanelerde görülürse cezalandırılacaktır.

Tüm bu görevler yerine getirildikten sonra eğer yüklü ganimet ele geçirilmiş ise arabaya doldurulup uzaklaşılacak. Bu mümkün olmazsa yanımıza alacağımız üç katırımıza yük bindirilip beraber taşınacaktır.

Tam bir yenilgi ve dağılma durumunun doğması halinde Çırav dağının eteğinde belirlenen bir noktada en geç 1,5 saat içinde birikme sağlanacak ve sürenin dolmasından sonra bu nokta terk edilecektir.

Eylem esnasında planlama dışına izinsiz çıkılmayacak, mevziler terk edilmeyecek, atışlar isabetli ve ölçülü olacak, gereksiz şekilde mermi harcanmayacak; arkadaşlar birbirini vurmamaya ve sivillerin vurulmamasına aşırı dikkat göstermek zorundadırlar. Çapula girişilmeyecek, geri çekilme kademeli ve savunmalı olacaktır. Dikkati çekilen bu hususlarla birlikte plan aşamaları takım üyelerine topluca kavratıldı. Her gruba özel olarak görevi birkaç kez hatırlatıldı.

Plana ilişkin onayları alınarak düz bir sahada yapılan hedefin maketi üzerinde birkaç kez provaya girişildi. Prova bitiminin akşamı hedefe doğru, gece yola çıkıldı. 15 Ağustos 1984’ün gündüzü, hedefin yakınındaki dağda geçirildi. Dürbünle gruplara şehir ve hedef noktaları, yollar gösterilerek tanıtıldı. O günün akşamı saat 19.30’da şehre doğru hareket edildi. Saat 21.00’de eylem yerine varılarak aksaksız mevzilenme ve atış sağlandı. Her şey planlama doğrultusunda işlemeye başladı.

Eylem anı

Nöbetçiye ateş başarıyla yapıldı. Ve vurularak üstüne gidildi. RBC biraz geç kalmakla birlikte öngörülen noktaya isabetli atışı sağladı. Ana saldırı grubu peş peşe kollar halinde hızla içeriye daldı. Ve hedeflerine bir anda ulaştılar Gazinoya baskın düzenleyecek grup, yol şaşırmasından dolayı hedefine geç ulaştı. Gazinodan birisinin tabancayla bölük binasına dalan arkadaşları taramasını önleyemedi. Düşmanın bu tabanca atışıyla Ferhan arkadaş, bölüğün kapısındayken, arkadan gelen kurşunla, sağ el parmağından yaralandı.

Gazinoyu basan grubumuz, açmamaları gereken otomatik ateşi açtılar. Komutanların iki çocuğunu kol ve bacaklarından yaraladılar. Gazinoda erkek bulamayınca yine gecikmeli olarak komutanların evlerine girdiler. RBC grubu roket ve silah atışını tamamlayıp hükümet konağına benzin şişesini fırlatarak öngörülen noktaya zamanında gelip yerleşti. Camideki arkadaş, caminin kapısını geç açabildiğinden konuşmasına geç başladı ve konuşmasını çok geç bitirdi.

Ana saldırı grubu, ilk ateşten beş dakika sonra komutamızın noktasına gelip içerdeki durumu bildirdi. Durum şu; içerde direnişle karşılaşılmamış, nöbetçi öldürülmüş, telsizci yaralanmış. Koğuşlar boş ve iki esir alınarak getirildi. Esirler konuşturuldu. Yüzbaşı izinde, nöbetçi ve diğer görevli askerler dışında askerlerin, baskından önce dışarı çıktıkları ve ilk atış esnasında görevli başçavuşun gazinoda olduğu, fakat kaçıp kurtulduğu öğrenildi. Bu durumda bina ve şehir artık elimizde sayılırdı. Bina çevresi güvenliğe alınarak depoya girildi. Depo ve komutanın evinden alınan silah ve malzemeler dışarıda birikmeye başladı. Birikme bir hayli kabardığından bazı arkadaşlar, araba ve katır almaya gönderildi. Erdal ve Bedrangillere, cezaevine gitmeleri söylendi. Nöbetçinin ateşi ile karşılaşacaklarını söylediler. Postanenin tahribine gidildi. Ancak kapılar açılamadı.

Bu ara banka müdürünü aramaya çıkan Botan, bölük avlusunda görüldü. Müdür ve veznedarı göremediklerini ve ne yapmaları gerektiğini sordu. Pankartı asıp geri gelmeleri istendi.

Araba aramaya giden Şiyar ve Haydar kahvede şoför aramakla oyalanıyor. Haydar kahvede kurşun sıkıp halkı yere yatırmış, azarlıyordu. Müdahale edildi.

Selim, gereği olmadığı halde bir başka kahvehaneye gitmiş. Dok-

tor mevzisinden kalkmış, hastaneye hücuma kalkışıyor.

Bedrangiller gazoz, sigara, saat, çakmak, gibi basit şeylere tenezül etmeye başlamış. Yaralı arkadaş doktorun bulunmadığı bir yere götürülüp oralarda doktor aranmış, komuta yerinde durmayarak sağa-sola müdahaleye girişmiş ve depoya dalmış.

Cami kapısındaki nöbetçi arkadaşımız silah seslerinin kesilmesinden epey sonra, hiç istenmediği halde, arkadan bölüğün camlarına ateş açmış; sorumlusu olan Tevfik arkadaş mikrofonun başından ayrılarak o da binaya ateş açmış, aynı sokakta bulunan savunma grubu hiç gereği yokken o da onlara eşlik etmiş ve aynı sokağa doğru gelen soygun grubu da bu atışa katılınca, bizimkiler boş binaya arka taraftan ateş açarak yeni bir çatışma sahnesini canlandırdılar.

O ara bina tarafımızdan, silahtan arındırılıyordu. Duruma müdahale edildi, düdükle bütün gruplar toplatıldı. Geç getirilen arabaya malzemeler ve silahlar yüklendi. Gazino televizyonu, komutanın taksisi ve bir cemse tahrip edildi. Hükümet binasına ikinci benzin şişesi atıldı ve topluca arabaya binildi. İki arkadaş katırcıların önüne gönderilerek arabadan inilecek köprüye katırları götürdüler.

Arabanın yol alması esnasında şoförlük yapan Haydar'ın acemilik yaptığı görüldü. Arabadan inilerek katırların bağlandığı yere değil, katırların yolda döndürüldüğü yere gidildi. Oysa köprüye gidilmeliydi. Bu durum unutulmuştu. Boş yere yirmi dakika harcandı. Köprüye gidildiğinde araba yükü boşaltılmış, araba götürülüp bir noktaya bırakılmış, yüklerin bir kısmı katırlara yüklenmiş, geri kalanlar yol boyunca çalılıkların içine saklanmıştır. Bırakılanlar alındı ve tespit edilen köye doğru yola çıkıldı. Kamyon yükünü boşaltan arkadaşların bir kısmı yüklü katırlarla başka yoldan o köye doğru yola çıktıklarından dolayı yolda kendileriyle karşılaşılamadı. Köye vardığımızda alacağımız rehber evde yoktu. Sabah yaklaşıyordu. Su ihtiyacımızı alıp köyden uzaklaşıldığında köpek seslerinden katırların, arkamızda köye girdiğini tahmin ettik ve önlerine arkadaş gönderdik.

Katırlarla birlikte yürüyen ve köylüleri tanıyan Selim arkadaş, uğradığı rehberin evinde rehberi bulamıyor. Rehberin ailesinden iki kişinin kendisine yardımcı olunmasını istediğinde ise, onlardan önce gelen arkadaşların yanına iki rehber verdikleri cevabı üzerine, o da

bizim rehber aldığımızı zannederek, köyden yanına adam almaksızın yola çıkıyor. Onları karşılamaya giden Tevfik arkadaş da rehber sorununu konuşmadan yanımıza geldiler. Ve artık sabaha az bir süre kalmış. Köyün çevresinden uzaklaşmamız gerekiyordu. Arkadaşları üçüncü kez rehbere gönderme şansımız kalmamıştı.

Evet, köyden rehber alınmıştı. Fakat biz değil; yol kesen grup, bizden çok önce yanlarına varıp bizi beklemeksizin rehber alıp gitmişti. Selim de bizim aldığımızı zannetmişti.

Bütün ganimet, üç katırımız ve tüm arkadaşlarla birlikte ilk geceyi ve ikinci günü salimen atlattık. Üçer kişilik iki yol grubu, geri çekilmemizden önce çekilip uzaklaşmışlardı. İkinci gece, yakınında bulunduğumuz köye bir grup arkadaşı, su ekmek, rehber ve fazla katır almaları için gönderdik. Köyde asker olacağı ihtimali göz önünde bulundurularak temkinli giriş yapılacaktı. Keşifçiler köye yaklaştıklarında köyü kordona alan askerler kendilerini fark ediyor. Bunun üzerine arkadaşlar yanımıza geri dönmek zorunda kaldılar.

Üç katırın yükünü aşan 29 adet mavzer, 1 sminof, 2 adet büyük stero teyp orada saklanarak aç, susuz ve rehbersiz, tahmin edilen yöne; yüklü katırlarla birlikte kayalık araziye vuruldu. Yol çıkarılamadığı ve katırların yükü ağır olduğundan az bir mesafe yol alınabildi. Bizim de, hayvanların da susuzluktan yürüyecek halimiz kalmadı. Yaklaştığımız bir köye su ve rehber ihtiyacını karşılamak için grup gönderdik. Arkadaşlar yanlarında iki köylü ve su ile geri döndüler. Onlarla biraz yol aldıktan sonra köylüleri geri göndermek zorunda kaldık. Çünkü alınmaları bir nevi zoraki olmuştu. Gitmemeleri durumunda aileleri jandarmaya bildirebilirlerdi. Aileleri gideceğimiz yönü bilmeselerdi yine kendilerini bir gün içinde yanımızda tutmaya çalışırdık. Fakat ailelerin yanında gideceğimiz yönü Tevfik arkadaş açıklamıştı. Köylüleri geri gönderdikten sonra bir saat yol alabildik. Çünkü sabah oluyordu. Takip ettiğimiz yol kenarındaki kayalıklara çekilip yükleri sakladık. Katırları uzağa götürüp bulunduğumuz yere bakan zomun karşısında bağladıkları için katırlar gündüz köylüler tarafından görüldü. Ve yanımıza geldiler. Gelen köylülerden, akşam rehber aldığımız köyün basıldığını öğrendik. Akşama doğru yol hazırlıklarını yaptığımız sırada, çok sayıda askerin gece geldiğimiz yolda ilerleyip noktamıza yaklaştığını

gördük. Bulunduğumuz noktanın karşısında durup beklediler. Köylülerden, izlerimizden ve gece yanımıza aldığımız rehberlerden yön ve noktamızı tespit ettiklerini anladık. Bu durumda tam karşılarında bulunan çok sayıda ganimet eşyasını alıp yüklemek ve yüklü halde çatışmaya girmeyi arkadaşlar göze alamadılar. Katırlarla gitmemiz halinde, üzerinde bulundukları yola girmemiz gerekirdi. Askerlere saldırı yapmaksızın geçmek de mümkün değildi. Oyuklara saklı 32 adet G-3, 1 adet büyük daktilo, Fikret ve Azad'ın eylemde kullanılan silahları, 2000 adet G-3 mermisi ve ufak tefek eşyaları katırlarla birlikte bırakıp, yakınında bulunduğumuz ve ilişkilerimizin bulunduğu ve oradan üssümüze kadar yolu bildiğimiz köye doğru, kayalık araziden yol almaya başladık.

Asker noktamıza gelmeden önce Şiyar, Bijî, Azad ve Ömer arkadaşları belirtilen bu köye öncü olarak göndermiş, köyde asker olup olmadığını öğrenmek istemiştik. Ayrıca ihtiyaçlarımızı da temin edeceklerdi. İki arkadaş, gelişimizi köyün civarında bekleyecek, bize durumu bildirecekti. Bu köye yaklaştığımızda yalnızca Şiyar'ı bulduk. Kendisinden aldığımız habere göre, keşif gözlemleri sonucu köyde askerin olmadığını anlamış ve dört kişilik grup köye giriyor. İki arkadaş ihtiyaçları temin etmekle uğraşırken Bijî ve Ömer, köyün girişinde gelişimizi karşılamaya çıkıyorlar. Grup ikiye bölündüğünde ve Şiyar'la Azad ihtiyaç temini ile uğraştıkları esnada, köylülerce köye asker girdiği söyleniyor. Ve Siyar'la Azad köyde birbirlerini kaybederek dışarı çıkıyorlar. Şiyar'ı yol üzerinde bulduk. Ancak Azad, Bijî ve Ömer'i bulamadık. Şiyar ile bir köylüyü yanımıza alıp köyün arkasındaki dağı dolanarak askerleri atlattık. İçinde bulunduğumuz vadinin ön ve gerisi tutulmuştu. Sabaha doğru kendimizi emin bir araziye attık. Gündüz düşmanın hareketini izledik. Çemberi aynı gece yaramayacağımızı düşünerek havadan ve karadan akşama kadar çember sahasını aradılar. Ancak 18 Ağustos gecesi üssümüze ayak basabildik. Üs alanımızda sakin bir gün geçirmenin ardından, akşam uğradığımız ilk köyde, bizden birkaç saat önce 100 kişilik kollar halinde köy ve ormanın arandığını öğrendik.

Bu durumda emin bir araziye çekilip operasyon ve takip çemberi dışında kalmayı uygun bulduk. Keşif ve istihbarat toplamakla uğraşıyoruz. Yönelebileceğimiz küçük karakolların bazılarında çok sa-

yıda asker yerleştirilmiş. Yeni hedefleri belirleme ve keşif yapmış durumdayız. Düşmanın savunmasız noktalarına ve geri çekilişi esnasında yönelmeyi kararlaştırdık.

Takımdan kopan Bijî, Azad, Ömer'in de üs alanına vardıklarını öğrendik. Yol kesen gruplardan üçü milis arkadaş alana vardı. Hacı, Xalil ve İbrahim'den oluşan ikinci yol kesici grup henüz ulaşmadılar. [1]Üsse varan arkadaşları aramaya koyulmuşuz. Eylem öncesi yanımızdan ayrılan S. ve C. arkadaşlarla yine üs alanımızda buluşmayı kararlaştırmıştık. Henüz ilişkiye geçemedik."

Otuz kişi Eruh'u basmış, kayıp vermeden ve bir araba dolusu silah ve ganimetle geri dönmüşlerdi. Eylem Türkiye'de ve dünya kamuoyunda günlerce ilk haber olarak duyuruldu. Ama bu baskının baş mimarı komutan Agit'in değerlendirmeleri farklıydı, askerceydi.

"Eruh'u düşürdük, ama ciddi savaşlar için daha epey güçlenmeye ihtiyaç var"

"Yukarıdaki anlatımımızda da anlaşılacağı üzere geri çekilmemiz önceden ayrıntılarıyla planlanmadığı için düzensiz oldu. Ve zaman kaybına yol açtı. Zaman kaybı, ganimetin tamamen kurtarılamamasına ve risk altına girmemize neden oldu. Oysa eylem kararının bize ulaştırılmasından, eylem gününe kadar yirmi günlük hazırlık süremiz vardı. S. arkadaşla birlikte Eruh alanına giden Bedrangilin grubu, keşif ve çekileceğimiz yol güzergahını hazırlayacak, yolu tanıyacak veya hazır rehber bulundurulacaktı. İki arkadaşın yanına vardığımızda iki konuda da hazırlık yapılmadığını gördük. Eylem gerçekleştirme gününe beş gün kalmış, beş günün ancak, üç gününü hazırlığa verebilirdik. Ve bu üç günde de ancak, şehire arkadaş gönderip keşif yapmakla uğraşabilirdik. Nitekim bunu yaptık.

Ganimet almada fazla aç gözlü davrandık. Ve ilk gece bizi epey hantallaştırdı. Ganimet için bir grup ayırabilirdik. Ancak korunup korunamaması konusunda tereddüte girdik. Ve yanımıza almakla kendimizi ağırlaştırdık. Her şeye rağmen ganimeti kıra kadar çıka-

* *Us olarak belirtilen alan Sımak Bestleri, ya da Şırnak'ın Xirbike Beste (Kırkağaç) ile Pervari'nin Omyanus Köyleri arasında kalan alanlardır.*

rabilmiş, kurtarmaya çok az bir mesafe kala, gerekli uyanıklık ve dikkati gösteremeyişimizden ötürü takibe yol açtık. Ve düşmanı üzerimize kadar getirdik.

Eylem sahası içinde düşmana vurulan ilk darbenin coşkusuyla arkadaşlar kendilerinden geçtiler. Ve herkes ne yapacağını şaşırır duruma girerek ortalık darmadağın oldu. Toparlanmak zaman aldı. Süremizin bir kısmı böylece boşa tüketildi.

Böyle bir eylemin tecrübesizliğini yaşayan arkadaşlar, planlamaya tam bağlı kalmadılar. Gerekli atış disiplini, mevzilenme, irtibat, hız ve duyarlılıkta yetersiz davrandılar. Gereksiz atışlarda bulundular, fazla mermi harcadılar, karambol atışlarına başladılar.

Yürüyüşte, yük almada isteksiz davranıldı. Kurallara, kavrayışsızlık ve yorgunluğun tesiri nedeniyle fazla aldırış edilmedi. Sürekli uyarı ve eleştirilere yol açtılar.

Asker olmanın ruh ve anlayışında son derece eksiklik görüldü. Komut, uyarı, temel askeri anlayışlara aldırış etmeme, kendini koy verme, vurdum duymazlık sürekli haller oldu.

Özel eşya, donatım ve silaha yeterince sahip çıkılmadı. Yol boyunca eşyalar döküldü.

Takım sorumlusu her konuda yönetim birimiyle kolektif karar almaya çalıştı ve savaş alanındaki bu yersiz kolektiflik hantallık yarattı.

Halka karşı sekter davranışlar gösterildi. Çapul zihniyetine yol açacak davranışlar sergilendi.

Belirgin hata ve eksikliklerimiz yanında arkadaşların tümünde cesaret, coşku ve azim tamdı. Ancak yapının ciddi savaşlar için daha epey güçlendirilmeye ihtiyacı var.

Düşmana verdirilen kayıplar

1 - Bir asker öldürüldü 6-9 arasında asker yaralandı.

2- İki araba yakıldı ve bombalandı.

3- Bir televizyon olay yerinde, biri de getirilerek yolda imha edildi.

4- Hükümet konağı tahrip edildi (yanmadığını tahmin ediyoruz).

Şehirden çıkarılan ganimet

1- 31 adet G-3 ve 28 adet dolu şarjörü, 15 adet kasaturası, 24 harbi, 8 kütüklük, 3863 adet mermisi

2- 2 adet portatif Sigo ve 10 numara Rus yapısı kaleşnikof, 137 adet mermi, 4 şarjörü

3- İki adet sminof

4- 22 adet mavzer, 120 adet mermi ve 2 kütüklük

5- 1 adet G-1

6- 1 adet MP-5 üç adet dolu şarjörü

7- 6 adet takarof tabanca

8- 1 adet Belçika tabanca

9- 1 adet Astra tabanca

10- 1 adet Fransız onlusu tabanca

11- 1 adet büyük sırt telsizi

12- 3 adet kırma tüfek ve bir adet dolu kütüklük

13- 1 adet büyük dürbün

14- 14 adet ekmek çantası

15- 8 adet matara

16- 1 adet askeri pusula

17- 1 adet büyük daktilo

18- 2 adet büyük stero teyp

19- 1 takım subay elbisesi

20- 1 takım er elbisesi

21-1 adet yağmurluk

22- 1 adet parka

23- 3 adet radyo

24- 2 adet palaska

25- 2 adet pense

26- 2 adet saat

27- 3 adet çakmak

28- 3 adet defter ve kalemler.

Ganimetin büyük bir miktarı dört parça halinde yolda izlendi. Birinci bölüm; telsiz, 1000 adetlik G-3 mermi sandığı, bir sandık dolusu tabanca ve tespiti yapılmayan eşyalar.

İkinci bölüm; 3 kırma tüfek, parka ve gereksiz eşyalar.

Üçüncü bölüm; 20 adet mavzer, bir adet sminof ve iki teyp.

Dördüncü bölüm; 32 adet G-3 (biri Azad arkadaşın, eylemde ça-

HRB Asker. Konsey[illegible]

Eylem Raporu

1. Erzak İlçe [illegible]

2. Eylemi [illegible]

3. Hedef seçilen Erzak İlçe [illegible]

[illegible]

Belge no: 11

lışmayan silahı) 1 kaleşnikof (Fikret'in çalışmayan silahı) 2000 adet G-3 mermisi, 1 adet G-l, palaska, kasatura, daktilo, dürbün, elbise, yağmurluk, bize ait radyo. Ganimetin yanımıza aldığımız bölümü:

1- 2 adet kaleşnikof, 4 şarjör ve 137 mermi
2- 1 adet sminof
3- 3 adet mavzer, iki dolu fişekliği (ellilik)
4- 1 adet MP-5 iki dolu şarjörü, toplam 59 mermi
5- 9 adet tabanca, 8 yedek şarjör
6- 6 adet matara
7- 1 adet G-3 dolu şarjörü
8- 6 adet çanta
9- 2 adet radyo
10- 2 adet saat, 3 çakmak, 3 kalem, 2 ayakkabı, çamaşır
11- 1 adet floresanlı el feneri.

Yolda bıraktığımız ganimetin bir bölümünün ele geçirildiğini radyodan duyduk. G-3'lerin bulunduğu bölümün yakalandığını tahmin ediyoruz. Araştıracağız.

Eylemde harcadığımız malzeme

1- 551 adet mermi
2- 1 adet RBC roketi
3- 7 adet elboması

İnsan kaybımız yok, Ferhan isimli arkadaş parmağından yaralanmıştır.

Eylemimiz amacına ulaşmıştır

Eylemimiz amacın ulaşmış, içte ve dışta son derece muazzam yankılar uyandırmış, halkımıza büyük güven, dostlarımıza sevinç vermiş; sömürgeciliği ve reformizmi kahretmiştir. Sömürgeci ordunun aldatıcı görünümü altındaki kofluğunu açığa çıkararak kitlelerin düşmanı olduğu gibi görmesine, ölümü horlamalarına yol açmıştır.

Askeri açıdan düşmana fazla, maddi kayıp verdirmemekle birlikte asker safları içinde büyük manevi tahribata yol açmış, onu korkuya boğmuştur. Karakolların nöbeti köylülere tutulmaktadır. Düşman halka karşı tavrında son derece yumuşamış, bu yolla halk direnişinin önünü almaya çalışmaktadır. Eylem, savaşçı yapımızı

güçlendirmiş, kendimizi daha iyi tanımamıza olanak sunmuştur. Eylem tutukluluğumuzu gidermiş, sağ anlayışlara ölümcül darbeyi indirmiştir.

Devrimci selamlar
22 Ağustos 1984

Çok acele olduğu için yazı düzenli ve doyurucu olmadı, özür dilerim.

***

Eruh ve Şemdinli baskınları Kürdistan'da ve dışarıda muazzam bir etki yaratmış, dört yıl süren sessizlik patlatılan büyük bir bomba ile yıllar sürecek bir *"düğüne"* çevrilmişti. Agit'in uzun bir süredir düşündüğü bir *"çıkış hareketi"* başarı ile tamamlanmıştı. Ama onun daha büyük hülyaları vardı. Ülkeyi, toprağı, Kürdistan'ın özgürlüğünü düşünüyordu, yoğunlaşıyordu. Kendi damgasını taşıyan bu tarihi eylemi değerlendirirken de bir *"zafer sarhoşluğu"* içinde değildi. O bir devrimciydi, olumluluklar partinin ve halkındı. Bu nedenle raporunda eksikliklerden söz ediyordu. Planlamaya sadık kalınmadığını belirtiyordu. Ve çalışmaları sürdürüyordu, hem de soluk almadan.

Eruh'ta gürleyen ses

Eruh baskınından önce komutan Agit dönemin koşullarını, gerillanın durumunu, halkın ve düşmanın durumunu, karşılaşılan zorlukları, ağır kış koşullarını çarpıcı örnekler ile günlüğüne uzunca yazmıştı.

"Uzun ve çetin bir yürüyüş ardından varılan yeni üslerde kadrolar, 1983'ün kış mevsimi boyunca yoğun olarak politik ve pratik yönde parti çizgisini derinlemesine özümsemek için çalışmalara giriştiler. Görevlere yatkın bir şekilde hazırlanmak için gerek duyulan son çalışma aşaması da ağır kış koşulları içinde yürütüldü ve önemli oranda sonuç alındı. Örgütsel ve teknik konularda plan taslakları ve talimatların geliştirildiği hareketsiz o kış mevsimi, böylece değerlendirilmiş oldu.

O kış epeyce zorlu geçti. Her taraf bembeyaz kesilmişti. Tabiat alabildiğine sessizliğe bürünmüştü. Lapa lapa yağan kar, sonbaharda ağaçtan dökülen yapraklar gibi üst üste yığıldıkça yığılıyordu. Dışarıda bir tek canlıya rastlamak mümkün değildi. Kimi zaman kar kalınlığı iki metreyi buluyordu. Araziye açılmak isteyen arkadaşlar çetin güçlüklerle karşılaşıyorlardı. Bir arkadaş iki gün boyunca karda yürümek zorunda kalmış, çığı aça aça çok zorlu bir yolculuk yapmıştı. Yanımıza yetiştiğinde hasta düştü ve on beş gün yataktan kalkamadı. Aşın derece soğuk almış, midesini üşütmüştü, ne yerse çıkıyordu. Bir yandan da kar, beyazlığında bozulan gözleri, sürekli yaşarıyordu.

Yine bir grup arkadaş altı gün boyunca yağışlı havada yolculuk ediyor ve bir dağın eteğinde rastladıkları tek bir evde geceyi geçiriyorlar. Evin sahibi ertesi gün arkadaşlara gidecekleri yerin yakın olduğunu söyleyip yola koyulmalarına sebep oluyor. Ama adamın tarif ettiği yere vardıklarında hiçbir şeyle karşılaşmayınca aldatıldıklarını

anlıyorlar. Geri dönemeyeceklerinden, üzerlerindeki bir günlük azıkla tam iki gün yürüyor ve Irak rejiminin harabeye çevirdiği, terk edilmiş bir köye ulaşıyorlar. Geceyi açıkta geçirdikten sonra, üçüncü günün yolculuğuna erzaksız devam ediyorlar. Gruptan iki arkadaş bir süre sonra takatsiz düşüyor ve gözleri körelmeye, yürüyemez duruma gelmeye başlayınca, üçüncü arkadaş sırasıyla onları omuzlayıp yola devam ettiriyor. Ama akşam olunca her üçü de yığılıp kalıyorlar. O esnada, çevrede belki birileri olur düşüncesiyle havaya birkaç el silah sıkıyorlar. Silah seslerini duyan yakındaki köylüler arkadaşları donmak üzereyken kurtarıyorlar.

Verdiğimiz bu iki örnek, geçirdiğimiz kış mevsiminin hangi koşullarda yaşandığını izah etmeye yetecektir sanırız.

"Askerlerin hali perişan"

Baharda karların erimesiyle birlikte; birimlere, gidecekleri bölgelerde yürütecekleri asgari çalışma programı kavratılmaya çalışıldı. Karların erimesiyle başlayan bahar müjdesi, tüm savaşçılar için bir sevinç kaynağı olmuştu. Yürütülecek çalışmalar için gidecekleri bölgelere varmanın heyecan ve coşkusu başlamıştı. Bu çalışmalar tüm birimler için oldukça yararlı oldu. Çalışmanın temel yönelimi, çalışma tarzı ve tehlikelere karşı alınacak önlemlere dikkat çekildi. Böylece kadrolar daha fazla düşünce netliğine kavuştular. Son hazırlıkların da tamamlanmasıyla gruplar ağır görev ve sorumlulukların bilincinde; yepyeni bir hayat fışkıran, bin bir renkle yeşerip süslenmeye başlayan baharla beraber Kuzey'e doğru yola koyuldular.

Bizim hazırlıklarımız karşısında düşman da boş durmuyordu. Sınıra güç yığarak, bizi burada çatışmaya sokup geçişi engellemek, grupları imha etmek istiyordu. Anlaşılan taktiğimizi kavrayamamış, nizami savaşa göre hazırlanmıştı. Kuzey'de sınırdan yüz kilometrelik geniş bir alan üzerinde, stratejik noktaları tutmuş, önemli geçitleri denetimine almıştı. Bu suretle ön cephe, gerisini tahkim etmiş oluyordu. Düşman bu hazırlıklarını yapadursun, birimlerimizin tümü içeriye geçmiş ve biz Güney'de bir hayli rahatlamış bulunuyorduk.

Düşman 27 Mayıs sabahı sınırı aşarak beş km Güney'de içerilere kaymıştı. [(1)] Oradaki güçlerle yaptıkları görüşmelerde, hedeflerinin kendileri olmadığını, Apocularla savaşmaya geldiklerini belirtmişlerdi. Fakat kısa süre içerisinde zayıflıklarını fark etmiş ve geri çekilmeye başlamışlardı. Çünkü askerlerin hali perişandı ve heybeti karşısında irkildikleri sarp dağlarımızda gerilla savaşıyla karşılaşmak hiç işlerine gelmiyordu. Bu arada güçlerimizin Kuzey'e açıldığını anlamış olacaklar ki, Güney'den çekilerek Kuzey'in sınır bölgelerinde takip ve operasyonlara giriştiler.

Biz de işgali beklediğimiz için fazla şaşırmadık. Güney'deki güçlerin geri çekilmeye başlamasıyla bir grup arkadaş Kuzey'e geçme kararına vardık. Tesadüfen bulduğumuz bir rehberle birlikte işgal ve sınır hattını aşarak, rehberimizin köyüne ulaştık.[(2)]

Geliş haberimizi alan köylüler, sıkı bir gizlilik içinde bulunduğumuz yere gelerek, merak ve endişe içinde Güney'deki durumu sordular. Getirdikleri yiyecekleri yedikten sonra, sorulan sorular paralelinde, işgalin ve yol açacağı sonuçları izah etmeye çalıştık. Köylüler, işgalin etkisini yaşamakla birlikte soğukkanlılıklarını da korumaya çalışıyorlardı. Konuşmamızı bitirdikten sonra bizi de alarak, kendileri için hazırladıkları gizli yerlere götürdüler. Burası gerçekten de çok emniyetli bir yerdi."

"Baş döndürücü uçurumlardan tırmanarak yol aldık"

İki gün bu gizli ve emniyetli yerden kaldıktan sonra karanlığın basmasıyla komutan Agit ve arkadaşları yanlarına iki de genç köylüyü alarak yola koyulurlar:

"Sarp ve çetin dağ yamaçlarını aşarak, sık ormanlıklar içinde yüksek bir tepeye tırmandığımızda karşı tarafta, pek de uzak olmayan

[(1)]*Söz konusu tarih 27 Mayıs 1983' tür. Türk ordusu Uludere-Çukurca bölgesinden Güneye geçmişti. Agit, bu dönemde çalışmaya ve olaylara atıf yapıyor.*

[(2)]*Agit' in bahsettiği rehber Uludere' nin Becuhe köyünden Halit Öncü' dür. 1985 kışında Derahine köyünde bir evde tesadüfen iki düşman subayıyla karşılaştı. Arkası dönükken arkadan vuruldu. O halde iki subayı öldürdü. Kendisi de kan kaybından öldü.*

düşman karakolunu gördük. Dürbünümüzle çevreyi kontrol ettikten sonra düşmanın henüz tutmamış olduğu köprüden geçmeye karar verdik. Ve yamaçtan aşağıya hızla inerek pusu noktasına yaklaştık. İki arkadaş keşif yapıp, köprünün açık olduğunu bildirdikten sonra aralıklı biçimde koşarak tehlike noktasını aştık. İki düşman hattı içerisinden çıktığımız için biraz rahatlamıştık.

Vardığımız bir su kaynağının başında mola verip, akşam yemeğimiz olan ekmek ve peyniri yedikten sonra köylü gençlerle biraz sohbete başladık. İşgalin o sıcak anında bile düşündükleri tek şey, çevrelerindeki muhbir ve ajanların bir an önce cezalandırılmasıydı. Daha o anda bizimle hareket etmek istediklerini söylediler, ama o koşullarda buna olanak olmadığı için, konuşarak kendilerini ikna ettik.

Biraz dinlendikten sonra tekrar yola koyulduk ve birkaç gün daha bin metrelere varan yüksek, baş döndürücü uçurumlardan tırmanarak yol aldık. Sonunda zorlu ve tehlikelerle dolu bu yolculuğumuz boyunca tanımadığımız bir alanda halkın yardımı sayesinde salimen hedeflediğimiz yere vardık. Yol boyunca karşılaştığımız tüm insanlar bize, Güney'deki *'savaş'* hakkında sorular yöneltiyorlardı. Gelecekleri konusunda karamsarlıkla umut karışımı düşünceler taşıyorlardı. Yaşlı kesimde ise, Türk devletinin eskiden yaptığı katliamların anısı canlanmış, o günlerin tekrar geri geleceği korkusu vardı. Genelde halk tek yaşam güvencesi olarak; örgütlerin ayakta kalmasını görüyordu."

"Bir daha görüşeceğiz!"

"Haziran ayının ortalarına doğru Güney işgalinin etkisi dağılmaya başladı. Türk askerleri sınırı tamamen boşaltmış, korkudan eski sınır birliklerini bile kaldırmışlardı. İçeriye çektiği gücünü de birkaç kol üzerinde yürüterek çalışma alanlarımızı kuşatmaya çalışıyordu. Bazı alanlarda halka aşırı zulüm uygularken, direniş beklediği kesimler üzerinde de yumuşak bir politika izliyordu. Hatta elbise, ayakkabı, çocuk şekeri bile dağıtıyordu. Karşılığında ise, Apoculara destek olunmamasını, silahların teslimini, mahkum ve firarların da gelip teslim olmalarını istiyordu. Bu isteklerine karşılık alamayınca, *"bir daha görüşeceğiz"* tehdidini savurarak çekip gidiyorlardı. Birimle-

rimizin çalışmaları ise, işgal ve operasyonlardan etkilenmemişti."

Komutan Agit ve birimi TC'nin Güney'i işgal olayını ve işgalin yarattığı etkileri tartışmak için yaptıkları haftalık toplantılarında vardıkları sonucu günlüğüne şu şekilde not düşmüştü:

"İşgal, ABD ile birlikte tezgahlanmış, bölge ilerici güçlerini tehdit ve ayrıca ileriki bir müdahalenin provası amacını taşımaktadır. Türk devleti, önüne baş hedef olarak da PKK'nin imha edilmesini koymuş, fakat bu hedefine ulaşamamıştır. Ulaşabilmesinin koşulları da yoktur. Çünkü güçlerimiz çok sayıda birimlere bölünmüş vaziyette geniş alanlar üzerinde halkın arasına karışarak, gizli hareketli bir yapı içindedirler. Düşman, halkın desteğinden yoksun, araziye yabancı ve denetim kurmakta zorluk çekmektedir. Bu denetimi kurabilmesi de olanaksızdır."

Komutan Agit ve yoldaşları yaptıkları değerlendirmeler ve vardıkları bu sonuçla aslında daha o anda düşmana karşı ilk sınavlarını vermiş oluyorlardı.

"Örgütsel faaliyetlerimiz yeni olayların etkisiyle daha da hızla ve aksaksız yürümeye devam ediyordu. Keşif sonuçları alınmaya başlanmış, araziye yabancılık yavaş yavaş giderilmiş, elverişli noktalar belirlenmişti. Üs için uygun görülen alanlarda örgütsel ve teknik faaliyete ağırlık verildi.

Yöre halkının özellikleri ve toplumsal sosyal yapısını incelediğimizde çok özgün bir gerçeklikle karşı karşıya olduğumuzu anladık. Üretim ve insanların yaşam koşulları bambaşka olduğu gibi, doğa koşulları da değişikti.

Her şeyden önce ortada örgütlü bir toplumsal yapı vardı. Kabile çekirdeği üzerinde yükselen aşiretler ve onların da üzerinde aşiret konfederasyonları göze çarpıyordu. Fakat konfederasyonların pratik işlevi fazla değildi. Aşiret liderliği, hizmet temelinde yükselen gönüllüğe ve saygınlığa dayalı bir otorite olarak klanlardaki liderliğin, tipik bir benzerliğini oluşturuyordu. Ve bu liderlik, mülkiyet ve talan hakkı üzerinde geniş ayrıcalıklar edinmesi ile egemen sınıf özelliğine yaklaşmış durumdaydı. Ama henüz, taban ile liderlik arasında gelişmiş çelişkiler de söz konusu değildi. Bilinen en ağır çelişki, mera anlaşmazlığı, talan vb ihtilaflardan kaynaklanan aşiretler arasındaki kan davalarıydı. TC, toplumsal

yapıya nüfuz edememiş, iç bölgelerde yarattığı tahribatı bu alanda fazla gerçekleştirememişti. Bu nedenle toplum, dinamikliğini, ulusal değerlerin ayakta kalmasına bağlı olarak koruyabilmiş ve güçlü insan özelliğini ortaya çıkarmıştı. İnsanlar, sömürgeciliğin ağır yükü altında ezilip dağılmamış, aşiret birliği ve dayanışmasından ileri gelen kendini emin hissetme ve kendine güven duygusu hakimdi. Bunu da çetin doğa koşulları altında zorlu üretim ve sömürgeciliğin yok edemediği direniş geleneğinden kazanmışlardı. Ulusal dil, kültür ve değer yargılan yabancı etkilerden uzak, sade bir görüntü sergiliyordu. Buna bir de milli kıyafetler üzerine kuşanılan silahlar da eklenince insanda saygı uyandıran canlı, atak bir tip ortaya çıkıyordu.

Bu alanda ulusal bilinç ve kurtuluş özlemi derin köklere dayanıyordu. Özgün aşiret tutkusu ve özlemlerini daha da pekiştirilerek, her türden ulusal mücadeleyi meşru kabul ediyorlardı. Daha önceleri de, Güney Kürdistan'daki mücadelenin ağır yüklerini uzun yıllar taşımayı salt Kürtlük gereği olarak kabullenmişlerdi, ama ilkel milliyetçiliğin ulusal hareketi çıkmaza sürükleyen yapısından da rahatsızlık duyuyorlardı. Ondan sonra da değişik bir alternatifle karşılaşmadıklarından, kurtuluşa dair umutları artık küllenmeye yüz tutmaktaydı."

"Bizimkiler" veya "heval" olarak tanınıyorduk

Gerillaların karşılaştıkları bu yapı genel olarak olumlu bir görüntü sunuyorduysa da, bireylerin özgür iradeden yoksun, aşiret yapısının doğal ve ayrılmaz bir parçası durumunda oluşları gerillaların ve komutan Agit'in bazı zorluklarla karşılaşmalarını da beraberinde getiriyordu. Bu yüzden de aşiret genelini kapsayan bir çalışma yapmanın gerekliliği daha ilk günden kendisini dayatmıştı.

"Aşiretler, başlangıçta bizi tanımak ve anlamakta güçlük çektiler. Daha çok, Güney Kürdistan kaynaklı ilkel milliyetçilikle ve sahte örgütlerle tanışmış, bunların yarattığı bir yığın olumsuz etkinin şartlanması altında gelen her yeni siyasi güce karşı ön yargıyla davra-

nıyorlardı. Onları önder ve kurtarıcı olarak değil, kendilerinden yararlanmak isteyen güçler olarak değerlendiriyorlardı. Bu olumsuzluğun kaynağını bildiğimiz için onların tutumlarını değiştirmelerini kısa sürede sağlayabildik.

Birçok küçük burjuva ve ilkel milliyetçi güç bu bölgeyi kendi aralarında rekabet alanına dönüştürmüş, işi para ve silah karşılığında adam kazanmaya kadar vardırabilmişlerdi. Bu faydacı anlayışın yarattığı zararların en büyüğü, ulusal siyasal mücadele itibarının kırılmış olmasaydı. Ama halk, bu durumu yaratan her iki tarafı da tiksintiyle karşılıyor, ülke çıkarlarını temel alan önderliği arzuluyordu.

Çalışmalarımız, ağır da olsa ürün vermeye başlamış ve ulusal mücadelemizin itibarı PKK'nin şahsında tekrar yükselmeye başlamıştı. İlkel milliyetçiliğin, ulusal hareketin önünü tıkayan, gerici önderlik yapısı ve aşiretçi örgüt, kitleler tarafından kavrandığı andan itibaren, bu güçlerle olan bağlarını da önemli oranda kopardılar. Köylüleri en çok rahatlatan da gizli hareket tarzımız oluyordu. Ağır koşullara rağmen köylerde kalmayışımız ve ancak uygun zamanlarda köylere girip çıkmamızın anlamını kavradıklarından bize minnettar kalıyorlardı. Halkın kalbini yavaş yavaş kazanıyorduk. Artık birbirimize kuşku ile bakan iki yabancı değil, sadık dostlar, onların değimiyle *'bizimkiler'* veya *'heval'* olarak tanınıyorduk. Bu ise, bir devrimciyi rahatlatan ve arzulanan bir durumdu.

Gün boyu yürüme ve yorgunluktan sonra herhangi bir ailede sıcak bir ilgi ve sempatiyle karşılanmak, konuştuklarımızın ilgiyle dinlendiğini görmek, tüm yorgunluk ve sıkıntılarımızı bir anda gideriyordu."

"İki Kürt bir araya gelmemeli, gelirse dünyayı bozarlar"

"Halkta en çok karşılaştığımız sorunlar, dış destek ve savaşta ailelerin bakım meseleleri oluyordu. Yüzyıllar boyu ülkemizde süregelen iç çatışmalar ve bölünmeler, birliğin sağlanacağına dair

inançsızlığa neden oluyordu. İnanışa göre mukadderat böyleymiş, *'iki Kürt bir araya gelmemeli, gelirse dünyayı bozarlar'* deniliyordu. Bu sözler her ne kadar karamsarlık ve boyun eğmeyi ifade ediyorsa da aynı zamanda yaşanan bir gerçeği de yansıtıyordu.

Kürdistanlıların düşmanları, onların birlik olması halinde sahip olacakları gücü iyi hesaplamışlar ve birliği dağıtmak için yüzyıllar boyu parçalayıcı bir mekanizmayı işletmişlerdir. Gerek geçmişte olsun, gerekse de bugün olsun, bu gerçeği ortaya koyan birçok somut örnek hafızalarda oldukça canlıdır. İlkel milliyetçilik öz güç ilkesinden yoksun olduğu için bir fırsat ya da herhangi bir devletin himayesini kollamaktadır. Yöre halkına da empoze edilen bu anlayış, kendine güvensizliği geliştirmiş, dikkatleri somut mücadeleden uzaklara kaydırmıştır. Aynı şekilde bilinen birçok güç gelip parlak vaatlerde bulunarak halkı kayıt usulü örgüt üyesi yapmış, listelere yazmışlar ve bu listelerin birçoğunu da düşmana

kaptırmışlar. Bu somut gerçeklik de insanlarımızda doğal olarak güvensizlik yaratmıştır. İşte daha dün Ömer Çetin'in (DDKD) polise sunduğu 400 kişilik liste KUK'un, İslam Partisi'nin ve diğerlerinin verdiği listeler açık örneklerdir. Aynı şekilde köylülere ve göçerlere karşı davranışları da eşkıyayı aratmayacak nitelikte olduğundan halk bunları ayırt edemez olmuştur."

Agit günlüğüne reformist Kürt güçlerinin içine girmiş oldukları olayları da çeşitli örnekler vererek şöyle değerlendiriyor: "Bu güçlerin kadro diye ortaya saldıkları unsurlar, göçerlerin yolunu kesip koyunların içine girmiş ve istedikleri koyunu işaretleyip *'hizbin malıdır'* diyerek toplamış götürmüşler, dağdaki çobana emredip koyun kestirip yemişler, gençleri Kuran'a yemin içirmiş ve buna da devrim andı demişler.

Geçtiğimiz günlerde de hala devam ettirilen bu uygulamalara somut bir örneği Eruh'un *Aval* (Tünekpınar) köyünden verebiliriz. Xurşo denilen ve KUK'un temsilcisi olarak bilinen bir unsur, geceleri sokağa çıkma yasağı ilan edip bazı gençlere de nöbet tutturarak ahlaksızlık yapıyormuş. Yine *Resine* köyünden bir başkası da gençleri toplantımız var diyerek çağırıyor, sonra da ellerine kazma kürek vererek kendi inşaatında çalıştırıyormuş. Bu tipler aynı zamanda 12 Eylül sonrasında cuntanın da uşaklığını yapmışlardır. Örneğin Xurşo denilen unsur yörenin namlı ajanlarından birisiydi ve yöre halkının talebiyle Kasım 1984'de HRK partizanları tarafından ölümle cazalandırıldı.

"Tüm bu olup bitenleri, halk tek tek anlatarak *'peşmerge diye bağrımıza bastıklarımız, bize bunları yaptı'* diyorlardı. Bizimle karşılaştıklarında taşıdıkları kuşkuları ise zamanla üzerlerinden attılar ve birbirlerine, *'bunlar hepsinden farklıdır'* demeye başladılar.

Ulusal kurtuluşun temel sorunlarım ve çözüm yollarını belirleyen parti düşüncellerini kitlelere kavratmakta fazla zorluk çekmiyorduk. Çünkü halkımızın yaşam deneyiminden edindiği bilinç ve tecrübeler, anlattıklarımızı doğruluyordu. Yaşam pratiğinden çıkarılan, ama o güne kadar nitelik kazanmamış dağınık düşünceleri, anlattıklarımız sayesinde sistemli ve net düşünceler haline geliyordu. Özellikle ihanete karşı büyük bir duyarlılık göze çarpıyordu. Bu, o kadar aşırıya vardırılmıştı ki, hainler baş hedef alıyor, onlara duyulan kin, sö-

mürgecilere duyulan kinden öne geçiyordu. Buna bir noktada hak vermek gerekiyor. Çünkü kalelerimiz, tarihin derinliklerinden beri hep içten fethedilmişti.

Halkın sürekli anlattığı ve isimlerini saydığı, Türk askerlerine engin dağlarımızın kapılarını açan Süleyman Ağa (Şırnak'da oturan Tatarlar), isyancı kardeşini astıran Emine Perîxane (Ramanlılar), yörede sömürgeci askeri şeflere danışmanlık yapan Süleyman ağanın oğlu Alîxan Tatar, Jandarmayla birlikte olup silahını yakaladığı adamı serbest bırakmak için kızını isteyen Ahmet Biryan, gümrük şefi gibi sınır kapısında dikilip haraç vermeyeni jandarma pususuna düşüren ve *'devletimin düşmanı benim de düşmanımdır'* diyen Xolaye Hacı[1] , Irak rejiminden kaçtığı için köylülerimizin bağrına bastıkları ve daha sonra jandarmaları köy kadınlarına saldırtan, namuslarına el attıran Casım Casım ve daha niceleri ortalıkta boy verirken, kıpırdanmanın olanağı yok deniliyordu. Her şeyin başında *'bunlar temizlenmeli'* diyorlardı. *'Onlar olmasa düşman yollarımızı, mağaralarımızı, evlerimizi ve silahlarımızın numaralarını nereden bilecekti. Düşman, kör ve sağır edilmeli ki vurabilelim'* deniliyordu.

Hainler vuruldukça sanki zincirler kopuyor, gemiler boşalıyor, bentler yıkılıyordu. Bastırılan yiğitlik, gizlenen düşünce, ezilmiş duygular kabarıyor, karanlıklar aydınlanıyordu. Halk yerli belalardan kurtulmaya başlamıştı ki, bu sefer de Karabela adıyla tanınan ve '*anam bir babam bin*', '*gökte Allah, yerde ben*' diyerek ortalıkta nara atan bir faşist yüzbaşı ortaya çıktı. Köylere baskın düzenleyip tüm köyün kadınlarını karakollara doldurarak günlerce bekleten, küçük çocukları kış ortasında buzlu sulara daldıran, babasının silahını sorup bu çocukların parmak uçlarını çubuklayan, camiden çıkan ihtiyara, '*Allaha değil, bana namaz kıl*' diyen ve köylüleri iyi dövmeyen erleri kendisi döven, soyundurduğu kadınları şehrin ortasından karakola götüren, silahla insanları kovalayan bu baş belası faşist artık halkı bıktırmıştı. Ve halk bir gün yeter diyerek, bu alçağı da ölümle cezalandırdı."

[1] *Xeloye Hacı 1984 kırışında Uludere' nin Becûhe köyünde ARGK gerillaları tarafından cezalandırıldı.*

Uygarlık suyu durgun ve masmavi akıyordu

Artık 1984'te yaklaşılıyordu. Kış pek fena geçmemiş ve bu yüzden gerillalar biraz daha açılarak ülkenin iç bölgelerine kadar uzanma olanağına kavuşmuşlardı. Agit bir grup arkadaşla durum değerlendirmesi yaparak Batı'ya doğru ilerleme kararlan aldılar.[1]

"Batı'ya doğru ilerledikçe, karla kaplı engin dağları da geride bırakıyor, yağmurlarla karşılaşıyorduk.

Dicle'ye yaklaşıyorduk artık. Uygarlık suyu durgun ve masmavi akıyordu. Kıyısında duvar gibi yükselen yumuşak kayalıkta oyulan mağaralarda köy ve şehirler inşa edilmiş, Diyarbakır'dan Musul'a kadar kervan sallarını taşımış, çevresindeki verimli toprakları sulamıştı.

İlk insan soyunun ve medeniyetinin doğuşunun beşiği olan bu alan Dicle ile Botan suyunu oluşturduğu doğasının içinde kalıyordu. Bu alan sömürgeciliğin nüfusundan korunmuş, doğal ulusal değerler bu çember içinde ayakta kalabilmişti. Batı ile Doğu'yu, dağ ile ovayı birbirinden ayıran sınırlar, direniş ve teslimiyetin de sınırları olmuştu.

Suların berisinde bir süre beklememiz gerekiyordu. Bu ara çadırlarda yaşayan göçer ailelerden birisine uğradık. Perişan bir yaşamları vardı. Hayvanları ile birlikte sarnıç suyunu içiyor, o suda yemek yapıyor, onunla yıkanıyorlardı. Yağmur sularının taşıdığı toprak ve sürülerin dışkısının doldurduğu bu sarnıçların içi yazın da kurtçuklarla doluyordu. Göçerler kendileri yazın burada kalmıyorlardı, ama yörede kalan arkadaşlar bu suyu kullanmak zorunda kalıyorlardı. Köyler dışında dağda su bulunmuyordu. Bu sular ve sürekli yenilen yağsız peynirden olacak ki, yöredeki arkadaşlarda can kalmamış gibiydi. Renkleri sararmış, bir hayli zayıflamışlardı. Ama moralleri bozulmamış, dinç duruyorlardı. Halkla ilişkileri de çok iyiydi. Onların güvenini kazanmışlardı.

Buna örnek olabilecek bir olayı da burada anlatmak yerinde olacaktır: Yörede halkın sevgi ve saygısını kazanan Cemil* (1984 Ey-

* *Komutan Agit, 1984 kışında Botan, Siirt, Batman üzerinden Sason'a kadar gitti. Yanında Erdal (Mustafa Yöntem), Hacı (İbrahim Durmaz) ve Haydar isimli arkadaşlar da vardı.*

lül'ünde hainler tarafından kalleşçe vurularak şehit düşen Kerim Baytar[1] arkadaş, bir gün dağda yürürken arkadan birkaç göçer kadın gelip kendisine yetişiyorlar. Arkadaş yol vermek isteyince onlar, *"yok beraber yürüyelim, eskiden dağdaki eşkıyanın korkusundan rahat dolaşamıyorduk buralarda. Sizler de ilk geldiğinizde doğrusu yine korktuk, yanaşmadık, ama bir yıldan beri çevremizde kaldığınız halde herhangi bir kötülüğünüzü görmedik. Sizi artık kardeş ve evladımız olarak kabul ediyoruz"* diyerek güvenlerini açıkça belli ediyorlar. Bu örnek de gösteriyordu ki, artık çevrede gerekli güven kazanılmıştı.

Oturduğumuz çadırda evin reisliği yaşlı kadının elindeydi. Yaşlı kocası hasta yatağında oturuyor, bir şeye karışmıyordu. Kadın da bir yandan yün sararken, bir yandan da bizlerle ilgileniyor, sohbet etmeye çalışıyordu. Kendisine çalışmalarımızı nasıl değerlendirdiğini sorduğumuzda, cevabını bir olay anlatarak verdi.

Hamo[2] denilen bir çete başı, kendilerinden zorla para ve hayvan alıyor, çetesiyle birlikte her yılbaşlarına musallat olarak, göz koyduğu genç kadınları, gelinleri dağa kaldırıyormuş. Birinde kendisine karşı koyan bir gelini de vurup öldürmüş. Arkadaşlarımızın yöreye varmalarından itibaren eşkıya oralara gelmez olmuş. Arkadaşlara olan güvenleri bir hayli fazlaydı, ama henüz bağımsızlığa olan inançları pekişmemişti.

Orada akşama kadar kaldıktan sonra Kerim arkadaş bizi alıp sığmağa götürdü. Sığmakta da diğer arkadaşlar vardı. Kalabalık bir sayı oluşturmuştuk. Kendileriyle siyasal gelişmeler üzerine biraz konuşup tartıştıktan sonra, örgütsel faaliyetlerini anlattılar. Açıklamalarına göre, direnişe hazırlık çalışmaları önemli ilerlemeler kaydetmişti. Yörenin geniş bir kesiminde destek bağları geliştirilmiş, çok sayıda savaşçı adayı genç belirlenmiş, depolar halkın sunduğu yardımlarla doldurulmuş, değişik noktalarda sığınaklar yapılarak, arazi geniş ölçüde tanınmıştı. Direnişi başlatmaya hazır ve istekliy-

[1] *Kerim Baytar arkadaş, Şırnak'ın Spîvyan köyünde çetelerin ateşi sonucu şehit düştü.*

[2] *İdil bölgesinden olan Hamo ve oğlu 1984 yılında sınırı geçerken Türk askerleri tarafından öldürüldü.*

diler. Tabii Eruh halkıyla birlikte.

Ertesi gün alanı terk etmek için yola çıktık. Nehri geçtikten sonra yıllardır ilk defa ovaya ayak bastık. Önümüzde üç günlük, çamurlardan geçilmesi zor bir ova yürüyüşü vardı. Üstelik, konak noktaları da fazla emniyetli değildi. Uzun yıllar dağlarda kalmanın verdiği ovaya yabancılık duygusu içinde bu yürüyüşe girişmeye pek cesaret edemiyorduk. Ama sonunda değişik tarzda da olsa, tehlikeyle birçok kez burun buruna gelerek bu mesafeyi sağ salim aşabildik.

Vardığımız dağlık alanda yaygın bir arama operasyonu vardı. Mahkumların kaldıkları bir eve jandarma baskın yapmış, çıkan çatışmada üç asker vurulmuştu. Bu olay yüzünden sömürgeciler çullanmışlardı. Helikopterle havadan köylere indirme yapıyor, toplu tutuklama ve işkenceler devam ediyordu. Operasyonlardan kaçıp mağaraya sığınan yaşlı bir köylü soğuktan ölmüş, mahkumların akrabalarından, biri kadın, iki kişi soyulmuş vaziyette köy köy dolaştırıldıktan sonra olay yerinde halkın gözü önünde kurşuna dizilmişti. Halk olayın etkisiyle panik içinde olmasına rağmen, mahkumların yiğitliklerini anlatıyor, onlardan övgü ile söz ediyorlardı.

Alandaki arkadaşların çalışmalarına bir süre katıldıktan sonra önemli izlenim ve kazanımlarla birlikte geldiğimiz yolu takip ederek geri dönmeye başladık. Hedef noktamıza çabuk ulaşmamız gerekiyordu. Kış olmasına rağmen hava koşulları engelleyici olmadı.

“Apocular patlamaya hazır bomba gibidirler, infilak ederlerse bizi de sizi de havaya uçururlar”

On üç gün süren uzun bir yürüyüşten sonra komutan Agit ve birliği üst noktasına nihayet ulaşırlar. Hemen burada hiç durmaksızın kampta yeni mevsim çalışmaları için hazırlıklarına başlamışlardı. Artık 15 Ağustos tarihi de gittikçe yakınlaşıyordu. O günlere ilişkin komutan Agit günlüğüne şunları yazmıştı:

“Yoğun geçen toplantı ve tartışmalar ardından bahar sonlarında birikim yeni bir düzenleme altında örgütlendirilerek çalışma bölgelerine sevk edilmeye başlandı. Düşman dağılmayı hissetmiş, sınır boyunca ağır güçlerini harekete geçirmişti. Daha önce de kamplarımızın çevre-

sine çok sayıda ajan göndererek bilgi toplamaya girişmiş, ama bunlardan birkaçını yakalayıp amaçlarını öğrenmiştik. Sınırdaki tüm önlemlere rağmen, geçişleri önleyemeyen düşman, bizi içerde karşılamaya hazırlanıyordu. Yol güzergahları üzerinde önemli noktalara birlikler yerleştirilmiş, bölgesel güçler takviye edilmiş, komando birlikleri köylere çıkıp adeta silahlı propaganda yapmaya başlamıştı. Halka, *"Apocular Kürt değil, Ermenidir, komünist din düşmanlarıdır"* vb şeyler anlatarak, bizi halktan tecrit etmeye çalışıyorlardı, ama halk onların söylediklerine gülüp geçiyordu. Onlar bu gülüşü, kendi anlattıklarına beğeni olarak anlıyor ve köylülere işbirliği teklifinde bulunuyorlardı.

Subaylar, yaptıkları toplantılarda, *"Apocular patlamaya hazır bomba gibidirler, infilak ederlerse bizi de sizi de havaya uçururlar"* diyerek halkı tedirgin etmeye çalışmışlarsa da, bütün gayretleri boşa gitmişti.

Çalışmalarımız her geçen gün daha da sempatiyle karşılanıyor, yavaş yavaş destek kaynakları açılıyordu. Sırasıyla Uludere, Şırnak, Batman ve Silvan'da ajanlara vurulan darbeler coşku yaratmıştı. Ama halk yetinmiyor, daha fazlasını istiyordu. Siyasi çalışma alanı oldukça genişlemişti. Gençler kendiliğinden gelip, mücadeleye katılmak istiyorlar, bazıları kendi başına yola çıkıp eğitime alınmaları talebinde bulunuyorlardı. Evden ayrılmasına aileleri rıza göstermeyenler eve geri gönderilmemeleri için adeta yalvarıyorlardı. Gençlerden biri bize katılmak için on gün ailesinden gizlenmiş, sonunda bizi bulmuştu, ama kendisini tekrar ailesine teslim ettiğimizde ağlıyordu ve tavrımıza bir anlam veremiyordu.

Çalışma bölgelerinin birçoğunda benzeri gelişmeler vardı. Artık bu gelişmeler hazırlık kapsamındaki görev ve hedefleri aşarak, taktiğin genişletilmesini gerekli kılmaktaydı. Yaygın silahlı direniş hareketi merkezi bir planlamayla başlatılmalıydı. Tüm kadrolar halkla birlikte bunun sıkıntısını çekiyorlardı."

"İyi ama çok geç bu daha erken de olabilirdi"

Temmuz 1984'ün sonlarında, sorumlu bir arkadaş beraberindeki kalabalık grupla bölgemize geldi. Geliş tarzlarından önemli kararlar getirdiklerini sezmiştik. Akşam yemeğinden sonra köy-

lülerle konuşmaya başladığımızda köylüler konuyu yine her zamanki gibi silahlı direnişin neden başlatılmadığı sorununa getirdiler. Bu soruyla sürekli karşılaştığımız için aynı ve ikna etmekten uzak cevaplar vermekten usanmıştık. Yeni gelen arkadaşın cevaplamasını bekledim. Tabii içimden köylüye katılarak. Arkadaş da, *"hazırlık"* deyince köylü sustu. Çünkü daha önce aynı cevapla çok kez karşılaşmıştı.

Geç saatlere doğru grubu bir araya topladığımızda sayımızın hayli kabarık olduğu görüldü. Köylüler de böyle bir grupla ilk kez karşılaştıklarından şaşırmışlardı. Onlar da bir şeylerin olacağını tahmin etmiş, birbirlerine *"bu sefer tamam"* diyorlardı. Geceyi geçireceğimiz ormana çekilip birkaç grup halinde alana yerleştik. Sabah iyi haberlerle karşılaşacağımızı tahmin ettiğimden o gece hiçbir şey sormadım.

Sabah erkenden kalktık ve köylülerin getirdiği yiyeceklerle kahvaltımızı yaptık. Sorumlu arkadaşla bir kenara çekildik ve ben merakla konuşmasını bekledim. Arkadaşın konuşmasını dinledikten sonra yanılmadığım ortaya çıktı. Birkaç bölgede aynı günde başlatılacak eylemlerle HRK'nin kuruluşu ilan edilecekti.

İşte, dört yıldan beri, birçok ülke ve sınırları dolaşarak, içerde uzun zamandan beri hazırlıklarını yaptığımız gün nihayet gelmişti. İçimde bir rahatlama hissettim ve cevap olarak ağzımdan çıkan ilk şey şu oldu: *"İyi ama çok geç bu, daha erken de olabilirdi."* Her şeye rağmen bizleri çok sevindiren bir haberdi bu. İçimden hemen tüm arkadaşlara bunu ilan etmek geliyordu, ama bu olamazdı. Arkadaşlar ancak 15 Ağustos'tan birkaç gün evvel duydular haberi. Çünkü kural bunu gerektiriyordu.

Planın alanımızda uygulanacağı biçimi ve diğer bazı hususlar üzerinde yaptığımız konuşmalardan sonra hazırlıklara başladık. Saptadığımız hedefin keşfi için bir birim oluşturduk. Birtakım değişiklikler, çeşitli yerleri hazırlama ve kurulacak birliğin üyelerini bir araya getirdikten sonra yola koyulduk. Yüksek dağ zirvelerini takip ederek bizi bekleyen arkadaşların noktasına varabildik. Tüm alana hakim yüksek bir yerdi burası. Arazi son derece mükemmeldi.

Orada bizi bekleyen grupla birleştiğimizde kendimizi güvenlikli bir atmosfer içinde bulmuştuk. Herkes bir şeylerin yapılacağını an-

lamış, coşku içindeydi. Sevinçler, gözlerdeki gülümsemeyle ifade ediliyordu.

Son hazırlıkları da tamamladıktan sonra, *14 Temmuz Propaganda Birliği* adını alacak olan birliğimizi toplayıp bildiriyi okuyarak kuruluşu duyurduk.

HRK'nin kuruluş bildirisi

14 Temmuz Propaganda Birliği komutan Agit tarafından toparlanarak PKK-MK tarafından hazırlanan 15 Ağustos 1984 tarihli Hezen Rizgariya Kurdistan (Kürdistan Kurtuluş Birliği)'in kuruluş bildirisi okunarak HRK'nin kuruluşu duyuruldu. Bildiri şöyleydi:

Yurtsever Kürdistan Halkına!

Yüzyıllardan beri yabancı egemenler, işgalci ve sömürgeciler yurdumuzu egemenlikleri altına almak ve halkımızı köleleştirmek için çalıştılar. Sayısız katliam ve imha etme planı uygulamaya koydular. Bunların sonuncusu olan Türk burjuvazisi 1925-40 yılları arasında ülkemizin hemen her verinde en vahşi katliam ve sürgün politikasını uyguladı. Katliam uygulamalarını asimilasyon politikasıyla birleştirerek halkımızın ulusal varlığını yok etmeye, yurdumuzu kendi toprakları haline getirmeye çalıştı. Her türlü ekonomik, toplumsal, siyasal ve ulusal kültürel yaşamımıza el koydu; çıplak zor uygulamasıyla toplumumuzun bağımsız gelişimini durdurmayı ve her türlü değerimizi kendisi için kullanmayı hedefledi.

12 Eylül faşist askeri darbesi ile faşist bir nitelik kazanan barbar Türk sömürgeciliği, baskı ve katliam politikasını en ileri düzeyde ve en vahşi yöntemlerle uygulamaya başladı. Yurdumuzun her tarafını askeri bölge ilan etti; köy köy, mahalle mahalle ülkemizi yeniden işgale kalkıştı. İnsanlarımızı sorgusuz sualsiz kurşunladı, astı, boğdu, yaktı, yüzbinlercesini işkenceden geçirdi ve zindanlara doldurdu; ulusal değerlerimizle ve insanlık onurumuzla oynamaya çalıştı. Bütün bu vahşetini emekçi Türk halkı üzerinde de uyguladı.

Faşist sömürgeciliğin dört yıllık uygulamaları gözler önündedir. Ekonomik sömürü ve talan had safhaya çıkarılmıştır. Yurdumuzun her türlü zenginlik kaynakları talan edilmektedir, halkımızın varı

yoğu yağmalanmakta ve elinden alınmaktadır. Her şey bir avuç tekelci burjuva ve feodalin hizmetine koşulmuştur. İşsizlik, pahalılık, yokluk ve yoksulluk en yüksek noktaya çıkarılmış, insanlarımız, halkımız açlık tehlikesiyle yüz yüze getirilmiştir. Sosyal yaşamda burjuva feodal yozluğu, ahlaksızlığı geliştirerek toplumumuz çürütülmeye çalışılmıştır. Siyasal yaşama egemen olan biçim, en kaba ve açık askeri zor kullanımıdır. Sömürgeciliğin üzerini örtmeye çalıştığı savaş hali açığa çıkmış, halkımıza karşı faşist sömürgeci savaş geliştirilmiştir. Kürdistan' da her şey askeri güçlerce ve savaş içinde yürütülür olmuştur. Baskı, katliam, operasyon, işkence, tutuklama ve zorbalık günlük uygulama haline gelmiştir. Yüzlerce dürüst ve yurtsever insanımız katledilmiş, onbinlercesi zindanlara doldurulmuş, yüzbinlercesi işkenceden geçirilmiş. Kürdistan' da bu vahşet uygulamasına uğramayan insan kalmamıştır. Bütün bunlar, faşist sömürgeciliğin Kürdistan' daki günlük uygulamalarıdır. Bu uygulamaların devam ettiği ve bu rejim yaşadıkça devam edeceği açıktır.

Faşist sömürgeciliğin amaçları ve halkımız için öngördüğü gelecek açıktır. Sömürgeci kölelik altında ulus ve halk olarak yok etme, Kürdistan' ı ve Kürt halkını Türkiye' nin ve Türk ulusunun bir parçası haline getirme, insanlarımızı efendilerine hizmet eden köleler durumunda yaşatma. Bunu gerçekleştirebilmek için baskı, katliam, eritme, soykırım uygulamalarını vahşice geliştirme. Bütün bunlar son derece açık şeylerdir. Faşist sömürgeci egemenlik altında halkımızın ulusal ve toplumsal geleceği tehlikededir. İnsanlarımız açlıkla tehdit edilmektedir. Kölelik, halkımızın kaderi haline getirilmek istenmektedir. Kürdistan' da insanca ve onurlu yaşamın olanağı kalmamıştır. Bugün, bu gidişe dur demek, kesin ve en önde gelen insanlık görevidir. Faşist sömürgeciliğin öngördüğü geleceği tersine çevirmenin, ulusal ve toplumsal kurtuluşu sağlamanın, toplumumuzun bağımsız gelişiminin yolunu açmanın olanakları vardır. Bu, her alanda, faşist sömürgeciliğe karşı ulusal ve toplumsal kurtuluş uğruna topyekün direniş mücadelesine atılmakla mümkündür. Böyle bir mücadele PKK hareketiyle başlatılmış ve geliştirilmiştir. Bugün de bütün zorluklara karşı yiğitçe sürdürülmektedir. Halkımız bu mücadeleden yana olduğunu açıkça göstermiştir. Faşist teröre karşı direniş mücadelesini geliştirmek bugün kesin bir zorunluluk haline

gelmiştir. Sürdürülen faşist sömürgeci savaş ve katliam ortamında halkımızın silaha sarılmaktan ve silahlı mücadeleye başvurmaktan başka çıkar yolu kalmamıştır.

İşte bu ortamda, faşist sömürgeciliğe karşı halkımızın ulusal ve toplumsal kurtuluşunu sağlama, bağımsız ve özgür geleceğini yaratma mücadelesini silahlı yöntemlerle sürdürme amacıyla Hêzê Rizgarîya Kurdistan (HRK) (Kürdistan Kurtuluş Birliği) kurulmuştur.

HRK, halkımızın PKK önderliğinde, emperyalizme, faşist Türk sömürgeciliğine ve yerli uşaklarına karşı yürüttüğü ulusal bağımsızlık, demokratik toplum, özgürlük ve birlik mücadelesini silahla sürdürme amacındadır. Bu açıdan faşist sömürgeci teröre karşı devrimci şiddet uygulayacak, halkımızın devrimci gücünü bu alanda da ortaya çıkarıp örgütleyecektir. HRK, halkımızın devrimci silahlı kuvvetleridir. Halkımızın kahramanlıklarla dolu direniş tarihi ve PKK' nin altı yıllık şanlı mücadelesi üzerinde yükselmektedir. Gücünü, PKK' nin doğru devrimci önderliğinde, devrimci siyasal askeri biliminden halkımızın devrimci yurtsever dinamizminden, bağımsızlık ve özgürlüğe olan derin özlem ve inancından, kendi bilinçli ve örgütlü yapısından almaktadır.

HRK, en vahşi yöntemlerle sürdürülen faşist sömürgeci terör ortamında ve buna karşı mücadele içinde doğmaktadır. Faşist sömürgeci caniler, kan emiciler, siyasi ve askeri zorbalar, halk düşmanları eyleminin hedefi olacaktır ve devrimci mücadeleyi geliştirme yolunu açacaktır. Faşist teröre karşı Kürdistan ve Türkiye' de devrimci pratik mücadele platformunu açıp devrimci mücadeleyi kitlelerin katılımıyla süren bir düzeye yükselttiğinde esas hedeflerine ulaşmış olacaktır.

HRK, her türlü faaliyetinde halkımızın ulusal demokratik bilincinin geliştirilmesini, ulusal kurtuluşçu örgütlenmesinin ve birliğinin yaratılmasını esas alır. Bu nedenle, halkımızın ulusal direnişçi örgütlenmesini ve birliğini engelleyen, düşmanla birlik içinde olan ajan, işbirlikçi, ihbarcı yapı ve güçleri dağıtmayı etkisiz kılmayı hedefler. Faaliyetlerini, siyasal propaganda ve ajitasyonu silahlı şiddetle birleştirerek yürütür.

HRK' nin mücadelesi, halkımızın, PKK önderliğinde yürüttüğü bağımsızlık ve özgürlük mücadelesinin, bu en demokratik, haklı ve

onurlu mücadelenin ayrılmaz bir parçasıdır. Bu mücadele, dünya çapında ilerici insanlığın ve bölge halklarının emperyalist, sömürgeci ve faşist barbarlığa karşı yürüttüğü bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm ve barış mücadelesinin Kürdistan' daki koludur. Bundan dolayı HRK, ilerici insanlığa buradan şunu bir kez daha bildirmek ister: Halkımız, faşist Türk sömürgeciliğine karşı ulusal bağımsızlık, özgürlük ve demokrasi uğruna mücadele etmede kararlıdır. Bu mücadelede her türlü zorluğu yenmek için azimlidir ve son ferdine kadar mücadelesini sürdürecektir. Bu tamamen haklı ve demokratik mücadelesinde halkımızı desteklemek ve faşist sömürgeci barbarlığa karşı çıkmak tüm ilerici insanlığın gerçek ilericilik görevi olmalıdır.

HRK' nin mücadelesi, faşist barbarlığa karşı emekçi Türk halkının yürüttüğü direniş mücadelesiyle bütünlük oluşturur. HRK' nin faşist sömürgeciliğe vuracağı her darbe Türkiye' de faşizme indirilmiş bir darbe olacaktır.

Bu nedenle, Türkiyeli tüm devrimci ve demokratlar, emekçi Türk halkı!

HRK, sizleri, yaşamınızı ve geleceğinizi karartan faşist barbarlığa karşı direniş mücadelesini yükseltmeye, bunu Kürdistan halkının yürüttüğü kurtuluş mücadelesiyle birleştirmeye, Kürt halkının haklı mücadelesini desteklemeye, faşist zindanlarda ve Kürdistan dağlarında yükselen direniş mücadelesine sahip çıkmaya çağırır!

Yurtsever Kürdistan Halkı!

Yüzyıllardır ulus ve halk olarak bizi yok etmek isteyen sömürgeciliğe karşı mücadeleyi yükseltme, yüzyıllardır süren ve özellikle son dört yıldır en barbar biçimiyle uygulanan baskı, işkence ve zorbalığın, akıttığımız kanın hesabını sorma zamanı gelmiştir. Bu, onurlu yaşamak isteyen her Kürdistanlı' nın yurtseverlik görevidir. Yurdumuzun kurtuluşu ve geleceğimizin yaratılması davasına sahip çıkın! Gücünüzü ulusal kurtuluş uğruna direniş mücadelesinde birleştirin! Faşist sömürgeci zorbalara karşı çıkın, evlatlarınızın onlara hizmet etmesine ve faşist orduya katılmasına izin vermeyin! Kurtuluş kuvvetlerine katılın ve destekleyin! Kurtuluş kuvvetleriyle birlikte faşist sömürgeci düşmanı yok etmeye ve yurdu kurtarmaya çalışın!

Faşist ordu içindeki Türk ve Kürt emekçi halklarının evlatları, askerler!

Silahlarınızı Türk ve Kürt halklarına ve Kurtuluş kuvvetlerine karşı değil, faşist yönetime ve faşist subaylarınıza karşı çevirin! Subaylarınızın emirlerini dinlemeyin, halka baskı yapmayın, Kurtuluş kuvvetlerine karşı silah kullanmayın! Faşizme ve sömürgeciliğe karşı Kurtuluş kuvvetleriyle birleşin, Kurtuluş kuvvetlerine katılın!

Erkeği ve kızıyla Kürdistanlı Genç!

Faşist sömürgeci zorbalığa karşı halk kurtuluş mücadelesine aktif olarak katıl! Faşist ordunun emrinde askere gitme, firar et, Kurtuluş kuvvetlerine katıl! Kurtuluş kuvvetleriyle birlikte düşmanı yok etme ve yurdu kurtarmak için cesaretle savaş!

- *Faşist Sömürgeci zorbalardan ve uşaklarından hesap soralım!*
- *PKK' nin aydınlattığı kurtuluş yolunda yılmadan yürüyelim!*
- *Kürdistan Kurtuluş Birliğine katılalım ve onu destekleyelim!*

"Hazır olan el kaldırsın"

Bildiri okunduktan sonra, eylem kararını ulaştıran arkadaşın dönemin özelliği ve görevleri üzerine yaptığı konuşmayı dinledikten sonra komutan Agit arkadaş, birliğin sorumlusu olarak *Silahlı Propaganda Yönetmenliğini* okuyarak ve yapıya, yönetmenlik uyarınca herkese *"hazır olan el kadarsın"* der demez bir anda bütün eller şimşek hızıyla yukarı kalktı.

"Hazır olmayan yoktu. Öyleyse yönetmelikteki devrim andını hep birlikte okuyalım dedim ve o anda havaya kalkmış sıkılı yumrukların eşliğinde dağları çınlatan gür bir ses dalgası yankılanmaya başladı. Talimatlar da okunduktan sonra her şey tamamlanmıştı. Birliğin ismi, bileşimi, harekat alanı, hedefler, programı, iç işleyişi ve çalışma tarzı konularına tam bir açıklık getirilmişti. Elimizde bol sayılacak malzeme ve iki ağır silahımız vardı.

Harekete geçmeye hazır durumdaydık. HRK'nin kuruluşunun halka ilan edileceği yeri henüz arkadaşlara açıklamamıştık. 13 Ağustos'da eylem alanımızın son keşfini tamamlamış olarak, birliğin yanma döndük. Yönetim birimi olarak, bir tarafa çekilip eylem pla-

nını çizdik. Plan fena sayılmazdı. Bütün ihtimaller hesaba katılmış, hiçbir nokta belirsiz bırakılmamıştı. Eylem mutlaka başarıyla sonuçlanmalıydı. Çünkü, ilk ve tarihi bir eylem olacaktı.

Planı oluştururken, Lenin'in, *"kumaşı kesmeden önce yedi kez ölçün"* sözünü hatırda tutuyorduk. Plana son şeklini verdikten sonra, geniş ve düz bir saha üzerinde eylem maketini yaptık. Birliği bu alana götürdüğümüzde, hedefi açıkladık. Eylemin amacı, önemi ve hedefin özellikleri hakkında verilen bilgilerden sonra, plan açıklanıp tartışmaya sunuldu. Sonuçta oy birliğiyle kabul edildi. Birkaç kez yapılan provadan sonra, akşam saatlerinde yola çıktık. El koyacağımız düşman silah ve araçları ile yiyecek erzağımızı taşımak için yanımıza birkaç tane de katır aldık. Uzun süre dış dünyayla bağlarımızın kopacağı ihtimalini de dikkate alarak, tasarruflu olmamız gerektiği sonucunda birleşmiştik. Günde yarım ya da çeyrek ekmekle idare etmeliydik.

"İşte hedefimiz"

On saatlik yürüyüş ardından sabaha doğru, önceden saptadığımız noktaya ulaştık. Uygun mevzilenişe geçerek uyumaya çalıştık, ama esen soğuk rüzgar uyumamıza fırsat vermiyordu. Gün açıldıktan sonra, üç kilometre uzağımızda bulunan Eruh'u göstererek, *"işte hedefimiz"* dedim.

Dürbünle her arkadaş alanı daha iyi tanımaya çalıştı. Ve bize çok uzun gelen bir gün ardından, akşam üzeri toplandık. İlk etapta yolları ve telefon hatlarını kesecek gruplar, belirlenen yerlere gönderildiler. Karanlık çökünce birliğin ana mevcudiyeti görev kollarına göre düzenlenmiş bir yürüyüşle şehre doğru inmeye başladı.

Kısa bir süre sonra artık şehrin sokaklarına damlamıştık. Sıra halinde arka arka dizilen sayımız, sokağı doldurmuştu. Düşman bölüğüne yüz metre kala bir araba çıktı ortaya, fakat hızla mevziye yattığımız için bizi fark etmedi. Ciddi bir aksilikle karşılaşmamız büyük bir şanstı. Kısa bir ilerlemeden sonra seri bir şekilde üç kola ayrılarak, planımızdaki hedeflere doğru hızla ilerledik. Bölüğün binası, subay gazinosu, kahvehane, banka ve camiye bir anda ulaşmıştık. Açılan ilk ateşle bölüğün kapısındaki nöbetçi

etkisizleştirilmiş, ardından bölüğün üst katlarını hedef alan B-7 ateşi ve onun ardından gazinoya dalış kısa süreli aralıklarla başlamıştı. Seri kurşun ve bomba atışları içine bir anda iki katlı askeri bina ele geçirilmişti. Gazino tarafından açılan düşman ateşi, bölüğün kapısından içeriye girmekte olan bir arkadaşı parmağından yaraladı. Fakat düşman ateşi derhal bastırıldı. Bu esnada açılan ateşle, arzumuz dışında, bölük komutanının iki çocuğu kol ve bacaklarından yara almışlardı. Kendilerinden özür dilendi ve anneleriyle birlikte ateş hattından uzaklaştırılıp, hastaneye gönderildiler.

Bölüğün işgalinden sonra esir alınan askerler bölüğün avlusuna toplatıldı ve HRK'nin amaçlan kendilerine anlatıldı. Erlerin bir kısmı, sevinç içindeydi: *"Bizi de kurtardınız hemşerim"* diyenler de oldu. Bize katılmak isteyen erleri almak istemedik.

Diğer yandan cami hoparlöründen HRK kuruluş bildirisi okunuyordu. Bildiriyi okuyan arkadaş, heyecandan kendisini tutamayınca şiir dizelerini de bildirinin içine katıyordu. Bu ara bölük deposu açılmış, arkadaşlar ele geçirilen asker silahlarını ve cephaneyi dışarıya yığıyorlardı.

Bölükte biraz inceleme yaptıktan sonra arkadaşların kontrol altında tuttukları kahvelerden birine uğradım. Köylü arkadaşın biri, halkı kumar oynadıkları için eleştiriyordu. Bu kaba ve yersiz bir davranış olduğu için müdahale edip özür diledik ve rahat olmalarını, kendileri için savaştığımızı söyledim. Bunun üzerine kahvehanedekiler topluca yerlerinden kalkıp kucaklaşmak istediler. Sigara, çay, su ikramında bulundular. Bir bardak sularını içip amaçlarımızı açıkladıktan sonra, *"cezaevini açalım mı?"* diye bir soru yönelttiğimizde, hep beraber, *"haydi"* dediler. Diğer kahvelerde ise, *"Bijî PKK, Biji Serok Apo"* sloganları ortalığı çınlatıyordu.

Kahvehanelerde bildiri dağıtımı ve pankartların asımı tamamlandıktan sonra bölük çevresinde alınan güvenlik kordonu içinde tüm görev kolları, verilen işaret üzerine bir araya geldi ve sonuçlan alınıp kontrol sağlandı. Herhangi bir kaybımız yoktu. Düşmandan 1 ölü, 6 yaralı vardı. Yaralı arkadaşın ilk bakımını doktorumuz yapmıştı. Zaten yarası önemsizdi. Ele geçirilen düşman silah ve araçları epey fazlaydı. Katırlarla taşımak güçtü. Yükü ancak bir kamyon taşıyabilirdi. YSE'ye ait bir kamyonu alıp yüklemeye baş-

ladık. Bu arada geride kalanları da tahrip ettik. Atatürk büstü dağıtıldı. Garnizondaki iki televizyon, komutana ait taksi, cemse, hükümet binası, banka ve postane ateşe verildi. Ancak bunların yeterince tutuşmadığını sonradan anladık.

Şehri birkaç saat elde tuttuktan sonra bırakmıştık. Artık dağın dibinde arabadan boşalttığımız yükleri taşıma sorunuyla kaşı karşıyaydık. Üç katır yükü yanında her arkadaş kendi silahıyla birlikte üç silah taşıyordu. Buna rağmen, el konulan silah ve eşyaların bir kısmını orada bırakmıştık.

Yüksek ve dik yamaçlı dağı ağır yükler altında bazen tırmanarak aşmaya çalışıyorduk. Susuzluktan takatimiz kesiliyordu. Ama başarı coşkusu bize güç veriyordu. Rastladığımız bir pınarın başında bir süre dinlenip, arkada bıraktığımız şehrin ışıklarını seyrettik.

O arada kendi kendime*'birçok kimsenin varlığından bile haberdar olmadığı Eruh kasabası, artık herkesin yakından tanıyacağı bir yer olacak ve bu vesileyle Kürdün adı da artık dünyada konuşulacaktır' diyordum."*

Bir tek eksiğimiz vardı:
Su

Eylem sonrası komutan Agit ve birliği oldukça yorulmuşlardı. Yanlarına aldıkları ağır yük birliği fazlasıyla hantallaştırıyordu. En önemlisi de suyun olmayışı birliğin hareket kabiliyetini daha da daraltıyordu. Komutan Agit eylem sonrasını şöyle değerlendiriyordu:

"Emniyetli arazi noktasına vardığımızda sabah olmak üzereydi. Yerimiz, son derece muazzamdı. Düşmanla her türlü savaşı yürütebilirdik burada.

Ama bir tek eksiğimiz vardı:

Su.

Olan suyumuz daha sabahın beşinde tükenmişti. El koyduğumuz silah ve araçların sayım ve tasnifini yaptık. 60 büyük silah, 9 tabanca, 4000 mermi, büyük telsiz, radyo, daktilo, su mataraları, kasaturalar, elektronik ışıldak ve daha birçok ufak malzeme ele geçirmiştik.

Helikopterler ve jet uçaklarının üzerimizde sık sık uçuşları bizi yerimizden kımıldatamadı. Onları pek umursamıyorduk. Çünkü yapabilecekleri bir şey yoktu. Bizi görmeleri olanaksızdı. Ateşlerinden de korunabilirdik. Çünkü dağlarımız elverişliydi.

Akşam tekrar yola çıkmak üzere hazırlıklara başladık. Acil olarak suya ve rehbere ihtiyacımız vardı. Rehberle buluşma olanağını, daha önce bir talihsizlik sonucu kaçırdığımız için rehbersizdik. İhtiyaçların temini için bazı arkadaşları yakınımızdaki köye göndermek istedik. Ama gittiklerinde köyde askerlerle karşılaşmış ve bir şey alamadan geri dönmüşlerdi. Bu durumda yola devam etmekten başka çaremiz yoktu. Kestirdiğimiz yöne doğru patikasız araziye vurduk. Ama katırların üç günden beri su içmediklerinden, kayalık arazide yol almaları güçleşiyordu. Bir süre sonra susuzluktan dolayı hepimizde yürüme takati bir hayli azalmıştı. Susuz olduğumuzdan yemek de yiyemiyorduk. Mola verdiğimiz yerde araziyi keşfetmemiz ve haritamızın da yardımıyla yakınımızda bir köyün var olduğunu tespit ettik. Yokuşu zor bela çıktıktan sonra köye yaklaşmıştık.

Ancak daha önce ilişkilerimiz olmadığından oraya gitmeyi uygun bulmadık. Birkaç arkadaşı su ve rehber bulmaları için köye gönderip beklemeye başladık. Döndüklerinde bol su ve iki de rehber getirmişlerdi. Suyumuzu içtikten sonra biraz dinlendik. Köylüler eylemin haberini almışlar, şaşkınlıkla dolu bir sevinç taşıyorlardı. Ele geçirilen düşman silahlan ve araçlar gözlerini kamaştırıyordu. Bizimle biraz yürüdükten sonra, onları geri gönderdik. Çünkü harmanlarını bırakıp gelmişlerdi.

Düzgün patikada bir saat kadar yol aldıktan sonra, şafak sökmek üzere olduğundan, gündüzü geçirmek için uygun bulduğumuz bir yerde konakladık. Herkese bir bardak su ile yarım ekmek verildi. O gün oldukça sakin geçti. Fakat öğleden sonra, hayvanlarımızı fark eden bir kadın ve iki genç yanımıza geldiler. Birlikte iki galon su da getirmişlerdi. Nöbetçilerimizin yanına geldiklerinde, köylerini askerlerin bastığını, işkence yaptıklarını ve bu yöne de gelebileceklerini anlatmışlardı. Onları teskin etmeye çalıştığımızda, buna ihtiyaçları olmadığını anladık. Onlar daha çok bizim için endişeleniyorlardı. Helikopterlerin dolaşmaya başlamasıyla kadın yerini değiştirip, kendini emniyete aldıktan sonra konuşmasına devam etti.

Çok iyi yaptığımızı söylüyordu. Biraz daha konuştuktan sonra bize daha çok yiyecek ve su getirmek için geri döndüler.

Akşam çökmek üzereyken aşağımızdan geçen patikadan kalabalık bir askeri birliğin bize doğru geldiğini gördüm. Arka arkaya dizilmiş iz sürüyorlardı. Bunun üzerine çatışma pozisyonuna geçerek mevzilendik. Yanımızdan giden köylülerden bilgi almaya çalışıyorlardı. Fakat bilgi alamamış olacaklar ki, yönlerini değiştirip, bizim de gideceğimiz köye doğru yola devam ettiler. Biz onlardan önce köye varmak istiyorduk. Çünkü köy boğazda kurulmuş bir geçit noktasıydı. Kim orayı önce tutarsa, diğerini geçirmezdi. Onlar patikadan yürüdükleri için geçide bizden önce ulaştılar.

Köye yaklaştığımızda öncülerimiz, köyde askerin olduğunu bildirdiler. Karşılaştığımız bazı köylülerin yardımıyla vadiyi keskin yamaçtan aşarak tehlike alanını geride bıraktık. Emin bir yere ulaştığımızda yeni sabah oluyordu. Yerimizi hazırladıktan sonra kısa bir toplantı yaptık. Gevşemeye başlayan hareket düzenini ve düşman takibini kırmak için yeni çatışmalara hazırlıklı olunması gerektiğine dikkat çekildi.

Gündüz dürbünle köyü gözetlediğimizde yeni takviye birliklerinin de köye girdiklerini gördük. Askerler sıcaktan yorgun ve bitkin düşmüş, kendilerini ağaçların gölgesinde yere atıyorlardı. Helikopterler ve jet savaş uçakları, terk ettiğimiz alanın üzerinden o gün hiç eksilmediler. Onlar boğazı geçmediğimizi ve kuşatma alanında olduğumuzu sanıyorlardı. Akşama doğru onları kuşatmaları ile baş başa bırakarak sık ve kayalıklı ormanda aç halimizle yola çıktık. O gün son ekmek kırıntılarını da bitirmiştik.

Biraz yürüdükten sonra gözlerimiz kararmaya başladı. Dizlerimiz titriyor, vücudumuz enerjisini tüketiyordu. Buna rağmen kendimizi zorlayarak yola devam ettik. Kısa süre sonra birkaç yayla çadırı ile karşılaştık. Kendilerini tanıdığımız için yanlarına gittik. Bizi neşeyle karşıladılar. Kadını ve erkeğiyle işe koyulup bizi doyasıya yedirip içirdiler. Kendilerinden ayrıldığımızda artık eski takatsizliğimiz yoktu. Yüksek dağı büyük bir hızla aşağıya doğru inmeye başladık. Birkaç saat sonra gizli siyasi üs diyebileceğimiz alanımızın üzerinde yükselen dağın başına gelmiştik. Adeta kanat açarcasına hızla aşağıya doğru inmeye başladık. Ormana vardığımızda şafak da sökm-

üştü. O günü köylülerle neşe içinde geçirdik. Üs alanımızı avucumuzun içi gibi biliyorduk ve tanımadığımız tek insan dahi yoktu. Bu nedenle kendimizi kale gibi hissediyorduk. Üs halkında bayram sevinci vardı. Bizi yiyeceğe boğdular. Kaybettiğimiz enerjiyi tekrar geri almaya başladık."

Dağlarımız, "dağ komandolarını" bitkin düşürüyordu

Komutan Agit ve yanındaki hevalleri uzun bir yürüyüş sonrası nihayet konumlanacakları noktaya ulaşmışlardı. Noktaya varır varmaz Eruh baskınını değerlendirme toplantısı yapılır. Hemen hemen bütün arkadaşlarda coşku ve moral oldukça yüksekti. Kazanım ve kayıplar tek tek değerlendirilir:

"Gizli askeri üsse vardığımızda, eylemin değerlendirilmesi ile ilgili bir toplantı yapıp, başarı ve eksikliklerimizi ele aldık. Kazanımlarımızın korunması için siyasal ve askeri faaliyetlerin vardığı aşamanın üstüne çıkarılması gerekiyordu. Eylemin önemli siyasal sonuçlar yaratacağı ortadaydı. Birlik üyelerinin hepsi, tüm konularda görüş birliğindeydi. Değerlendirme ve sonuç raporunu hazırlamak üzere toplantıya son verildi. Yeni eylemlere hazırlanmak için dinlenme, eğitim ve keşif çalışmalarına başlandı.

Arkadaşların tümünde eylemin birkez daha açığa çıkardığı coşku, cesaret ve azim vardı. Bu hususta örnek teşkil eden B. adındaki köylü arkadaşımız, politik çalışmalara yeni katılmıştı. Köylülüğümüzün yurtsever, direnişçi ve olgun özelliklerini mükemmel bir şekilde yansıtmaktaydı. Eylemin bütün hazırlıklarına faal hizmetler sunmuş, eylemde düşman binasına en önde girenler arasında kahramanca çarpışmış ve geri çekilmede karşılaştığımız zorlukları yenmemizde önemli katkıları olmuştu. Birliğimizin en yaşlı üyesi olmasına rağmen, hepimizden daha dinç ve atikti. Eylemden önce kendisiyle keşif için düşman binasını gözlediğimiz esnada ona baskın nasıl olmalı sorusunu yönelttim. O ise, *"içeri girip silah almazsak olmaz"* cevabını vermişti. Evet, köylümüz işte böyleydi. Eylemde yer alan diğer köylüler de cesaret ve beceride güçlerini ka-

nıtlıyorlardı. Doğru önderlik ile Kürdistan köylülüğünün gücünün toplamı, devrim volkanını oluşturuyordu. Bu kanıtlanmıştı.

Düşman, eylemlerden sonra gelip halkın ayağına kapanıyordu: *"Devletimize yazıktır, günahtır, yapmayın, size yol, su, elektrik getireceğiz, din kardeşiyiz"* diyordu. Köylülerden, düşmanın bu durumunu dinlediğimizde, aklımıza eskiden siyasetçilerinin seçim kürsüsündeki konuşmaları geliyordu. Şaşaalı "büyük Türk ordusu" zavallı politikacıların durumuna düşecek kadar küçülmüştü. Onların bu zavallılığı halkın dilinde alay konusu olmuştu. *"Tokat yiyince uslandı, yoksulluğumuzu, kardeş olduğumuzu anladı"* diyorlardı.

Düşman, kaybettiği prestijini yeniden kazanmak için dağ komandolarını getirip halka saldırtmaya başlamıştı. Bu sefer de erler ağlamaya başlıyordu. Teskerelerine az kaldığını, yaşamak istediklerini söylüyorlardı. Dağlarımız, *"dağ komandolarını"* bitkin düşürüyordu. Komando, jandarma, polis, kontrgerilla karışımı özel baskı

taburlarını devreye sokan düşman, karakolların çoğunu kaldırmıştı. Yerinde bırakılanların mevcudu üç katına çıkarılmış ve nöbetler er başına üç dört saate çıkarılmıştı. Buna rağmen, kendilerini güvenlikte hissetmiyor, partizanlara sık sık selam gönderiyorlardı. Operasyon birlikleri, en az 20 adet helikopter filoları ile bir alandaki tüm köylere aynı anda indirim yapıyor, fakat kısa süre içinde tekrar belli merkezlerde toplanıp gizli operasyona geçiyorlardı. O kadar hantal ve gürültülüydüler ki, gelişlerini çok önceden fark etmemek mümkün değildi. Bu tarzda defalarca yapılan toplan dağıl manevraları sonucuz kaldı ve yıpranmalarından başka bir işe yaramadı. Bunu bazı sömürgeci komutanlar çok iyi ifade ediyorlardı.

Örneğin bir binbaşı köylülerin huzurunda şunları söylemişti: *"Karşımızda bir ordu olmuş olsaydı, bir günde ya biz ya o yok olup giderdi. Ama bunlar (partizanlar) bizi ansızın vurup gidiyorlar ve peşlerine düşmek istersek, onların iki üç saatte aldıkları yolu, biz ancak on saatte alıyoruz."*

Evet, komutan doğru söylüyordu. Düzenli burjuva ordusunun temel zaafına parmak basıyordu. Yine bu koşullarda yaşam acizliğine düşen diğer bir subay, dayandığı sopanın yardımıyla köye zorbela yetiştiğinde, *"nerede bu Apocular, çıkıp bir kurşun sıksınlar da, beni bu azaptan kurtarsınlar"* diye seslenmişti. Geceleri ağaçlardan düşen cevizin çıkardığı ses iki de bir irkinti yarattığı için koca ceviz ağaçlarını kökten kesmiş, parola vermediği için sayısız hayvan öldürmüşlerdi. Her canlıya düşman olan faşist sömürgeciler, geceleri çıkan en ufak bir hışırtıya sabaha kadar kurşun yağdırıyorlardı. Güvenlerini yitirmiş, kendilerine nöbet tutturdukları köylüleri, Apocuların milisleridir diyerek kovmaya başlamışlar. Ajanlar verdikleri bilgiler karşılığında dayakla mükafatlandırılıyordu, çünkü kendilerini tehlikeye sürüklüyorlardı."

"Umut yeşermişti, ama henüz endişe de vardı"

Komutan Agit günlüğünde Eruh baskınıyla birlikte düşmanın nasıl bir ruh hali içinde olduğunu ve yine halkın coşkusunu ve moralini verdiği örneklerde çok iyi bir biçimde dile getiriyordu. Ama bütün kazanımlara rağmen Agit mevcut gelişmelerle yetinilmeye-

ceğini de biliyordu.

Ve günlüğüne düşürdüğü şu not çok önemliydi: *"Umut yeşermişti, ama henüz endişe de vardı. "*

"Düşmanı çıldırtmaya götüren bu korku hali, onu yığınla dengesizliklere sürüklemiş, ordu yapısını bir bütün olarak laçkalaştırmış, disiplin oldukça gevşemişti. Esir aldığımız bir askerin anlattığına göre, bozulan disiplini yeniden kurmak için, karakollarda her gece, bir askeri işkenceye alıyorlarmış.(1)

Oluşan vehameti gidermek için, Ekim ayı başlarından itibaren faşist yöneticiler bölgeye üşüşmeye başladılar. Ama attıkları naralara verilen cevaplar, kendilerine pahalıya mal olmaya başlayınca seslerini artık çıkarmaz oldular. Sırasıyla Kenan Evren, Turgut Özal, Genelkurmay Başkanı ve diğer yetkilileri; partizanlar, Şemdinli, Çukurca, Beytüşşebap ve Şırnak'ta, halkımızın alkışladığı eylemlerle karşıladılar.

Faşist yetkililer durumu kurtaracaklarına, prestijlerini de yitirmekteydiler. Bu ise onların çok ağrına gidiyordu. Prestijlerini de kurtarmak için halka silah dağıtma kararı aldılar. Ama halkın cevabı olumsuzdu. Kendisini koruyamayan bir devleti koruyanlayız diyordu. *"Bize vereceğiniz silahlar da birkaç gün içinde Apocuların eline geçecek"* diyerek, onları çıkmaza sokuyordu. Halka silah dağıtmaktan vazgeçen sömürgeciler, uçak ve helikopter uçuşlarını da azalttılar. Bütün kandırma ve gönül alma oyunlarından vazgeçen düşman, ev yakmaktan vazgeçen sömürgeciler, uçak ve helikopter uçuşlarını da azalttılar. Bütün kandırma ve gönül alma oyunlarından vazgeçen düşman, ev yakmaktan açık işkenceye kadar ve hatta adam öldürmeye kadar, vardırdığı baskı uygulamalarından da hiçbir yarar sağlayamamıştı. Bütün asker *"dehası"* ve muazzam tekniği bir işe yaramamıştı. Yüksek rütbeli subaylar teknik bilgilerini unutmuşçasına, karakolların korunması için köylülerimizin bilgisine başvuruyorlardı. Bir binbaşı karakolun çevresine kadar duvar ördürtme fikrini yanındaki köylüye açıklayıp *"nasıl olur"* diye sorunca köylü *"eğer duvar örerseniz nöbetçiler dışarıda kalır ve hedef olurlar"* dedi. Aslında buna

(1) *1984 sonlarındaki Gundıke Melle karakolu baskınında bu asker esir alınmıştı. Baskında üç asker öldü, Çetin Akkurt yoldaşta şehit düştü.*

benzer sayısız örnek verilebilir, ama bununla yetineceğiz.

Yine kendilerini emniyette hissettikleri taburlarına da birkaç kurşun sıkılınca, buradaki huzurları da kaçmış ve sabahlara kadar havai ışıldaklarla etrafı aydınlatır olmuşlardır. Halk, düşmanın zaafını ve çaresizliğini gördükçe, yanılgılardan sıyrılmaya başlıyordu. Düşmandan bu kadarını da beklemiyorlardı aslında. Kendilerini artık daha büyük saldırıların maddi ve psikolojik ihtiyaçlarını karşılamaya hazırlıyorlar, cesaretlerini pekiştiriyorlardı.

Umut yeşermişti, ama henüz endişe de vardı."

"Arda kalan dona kalmaz, kurtarılır"

Düşman güçleri gerillalar karşısında bir şeyler yapamamanın derin telaşı içindeydiler. Büyük bir çaresizlik içindeydiler. Artık düşman bütünü umudunu kışa bağlamış, ondan medet bekliyordu. Kış yaklaştıkça sevinçleri artıyor, gittikleri her köyde sizinle *"yakında görüşürüz"* diyerek tehditler savuruyorlardı. Komutan Agit o günleri şöyle dile getiriyor:

"Kış yaklaşıyordu. Halk bu alanlarda kışın çetinliğini bildiği için tedirgin oluyordu. Bazen kar, meşe ağaçlarının boyunu aşıyordu. Çığ ve tipi fırtınası her yıl mutlaka can alıyordu. Bizden de Abdülaziz Kanat yoldaşın ölümüne bir çığ olayı sebep olmuştu.

Biz de birkaç yıldır bu koşulları yaşadığımızdan, zorluklarını biliyorduk. Gerçi arkadaşlarımızın çoğu kış eğitimi ve sınavlarını *Bimzort* vadisinde yaptıklarından kış koşullarına alışkındılar. Bahsedilen vadi öyle bir yer ki, kurbansız yıl geçmemektedir. 14 saat çeken bir mesafeyi kapsayan vadide göğüse kadar batılan kar içinde yürümek zorunluluğu vardır. Oturmak istense bile, kara parçası bulmak imkansızdır. Bir anlık durmak bile don uykusuna tutulmayı beraberinde getirmektedir. Yine her an tipiye yakalanma tehlikesi olduğundan son hızla yürümek şarttır. Tipiye tutulunca kurtulmak çok zordur, insana adım dahi attırmaz, boğar. 1982 kışında 6 kişi boğulmuş, 1983'te 20 kişi yol şaşırdıklarından donma tehlikesi geçirmiş ve ayakları kesilmişti. O yılın kasım ayında at üstündeki bir yolcu donarak ölmüş, 1984'ün aralık ayında vadideki buzul deresi iki kişinin hayatına sebep olmuştu. Bu dereyi geçmek için tam 12 kez bele

kadar suya vurup geçmek zorunluluğu vardı. Sonraları patika yol açıldıktan sonra bu suya bir kez vuruluyordu.

Yörede kış koşullarında, *“arda kalan dona kalır”* diye bir söz vardı. Ama arkadaşlarımız bu sözü değiştirerek, *“arda kalan dona kalmaz, kurtarılır”* yaptılar. Kafile halinde yapılan yolculuklarda geride kalanın beklenilmediğini yöre halkı çok iyi biliyordu. Arkadaşlarımız, bu tür yolculuklarda kendi gruplarından geriye kalanları kurtardıkları gibi, başka gruplardan geride kalanları da kurtarıyorlardı. O yola gitmeden önce, *“Karkerler”* ile yolculuk yapın tavsiyeleri artık sık sık duyulur olmuştu. Yüzyıllardan beri bu iklimi yaşayanlar, birçoğu kar görmemiş, sıcak iklimden gelen bu insanların dayanıklıkları karşısında şaşırıyorlardı. Onlara olağanüstü bir güçmüş gibi geliyordu. Burada iradenin yüksek gücü de kanıtlanmıştı. Bunu yakından göre *Bimzort* köylüleri, işte bizi kurtaracak irade ve sahipleri demekteydiler.

Ve kış başladı. Hem de son 50 yılın en ağır kışıydı bu. Karşılıklı iki umudun çatıştığı bir dönem yaşanıyordu. Düşman varlığımızı ezmek, bahara adım attırmamak umudunda. Fakat ezilen onun umudu oldu. Biz ise, diriliyoruz ulus olarak yeniden.

Newroz 1985, halkımızın umutlarının tazelendiği gün olarak tarihe kaydediliyor. Çünkü bugün halkın büyüyen irade gücünün soyluluğu ve buna öncülük edenlerin görevlerinin tarihiliğiyle Ulusal Kurtuluş Cephesi’nin ilanı yapılıyor. Düşkünlüğün aşıldığı, yüceleşme ve soylu umutların doruğa çıktığı bir gündür 1985 Newrozu. Ve yeniden bayram olacaktır halkımız için. Çünkü kaybedilen her şeyi kazanma yoluna giriyoruz, zorla alınan bütün insani, toplumsal, ulusal değerleri tekrar kazanma var. Bugünden itibaren ve bize cehennem ettirilmek istenen kışı, yüce kazanımları getirecek bir dönemi başlatmanın hazırlık süreci olarak geçirdiğimiz için sonsuz bir rahatlık içinde atlatıyoruz.

1985’i, Newroz’la birlikte, halkımızın umutlarının son derece canlandığı bir yıl olarak karşılıyoruz. Halkımız, tüm güç ve olanaklarını kullanarak bunu bir direniş haline getirmenin sevincini yaşıyor. Partimizin yüce çabaları, sarf edilen emek ve şehir kanları boşa akmamıştır. Tüm bunların etrafında sıkı sıkıya kenetleniyoruz ve hiçbir gerici faşist güç kazanımlarımızı elimizden alamayacaktır.”

Eylemlerde isabet ve süreklilik halkı savaşa çekecektir

21 Nisan 1985 günü Güney Kürdistan'da bir toplantı yapıldı. Toplantıya Selim, Ebubekir, Şexmus, Ali, Ömer, M. Ali, Cafer, Halil Hoca katılıyorlar.

Toplantı bir eylem planlama toplantısından ziyade son siyasal gelişmelerin değerlendirilerek, birtakım tespitlere ve sonuçlara varma toplantısı şeklinde düşünülüyor.

Gündem, siyasal gelişmeler, son olaylar, düşman faaliyetleri, ülkeye gidişler, şehirlerin durumuna ilişkin görüşler ve hainlerin durumu gibi maddelerden oluşuyordu.

İlk konuşmayı Agit yaptı. Son siyasal gelişmeleri değerlendirdi. Çok uzun bir konuşma değildi. Hitabı askeriydi; açık, kesin, direkt ve kısa anlatımlarla emperyalizm, TC'nin durumu, Türk sol hareketlerinin içinde bulundukları süreç ve PKK lehine oluşan durumlar, dengeler savaş ve üs anlayışları üzerinde durdu. Şöyle diyordu:

"İçerdeki gelişmelerin dışarıda önemli etkileri oluyor. Bunun sonucunda birçok güç bize ilişkin tavırlarını değiştirmek zorunda kalıyor.

Avrupa'daki sosyal demokrasi ve Arap sahasındaki çeşitli ilerici güçlerin tavrında bize yönelik bir yumuşama ve bizimle ilişki arama durumu söz konusu. Şimdiye kadar bize karşı kullanılan güçlerin adeta çürümeyi yaşamaları da bunda etken oluyor. Özgürlük Yolu ve Dev-Yol'un son durumları tamamen böyle. Tasfiyeciliğin bu iki ucu da bir dağılmayı yaşıyor. Dev-Yol tamamen hipileşmenin eşiğinde. Özgürlük Yolu ise siyasal örgütsel planda dağılmayı yaşıyor. MK'lerinden dört kişi daha ayrıldı. İsveç ve Fransa'nın tavrında yumuşama var. Reformizmin bu duruma düşmesi ve tasfiyeciliğin bu durumu yaşaması bizim açımızdan olumlu. Yunanistan'ın olumlu

tavrı söz konusu. Bulgaristan'da, Türkiye'nin 'Türk sorunu'nu kızıştırmasına bağlı olarak Kürt sorununu gündeme getirme, bunu bir araç olarak kullanma istemi var. Fakat bu anlayış reddedildi.

Yine çeşitli alanlardan mücadele için gelmek isteyenler çok. Bunların sayıları her gün artıyor. Avrupa'da çeşitli azınlık, mezhep ve dini çelişkiler temelinde devrimci hareketimize yönelik çabalar var. Özellikle Dersimliler arasında yoğunlaşan bu faaliyette Semir'in çabaları da söz konusu. Ama Semir alçağına vurulan darbe kendisini çok sersemletmiş. Bu yüzden, tamamen çılgına dönmüş. Son olarak Parti Önderliği'nin itibarını düşürmek için küfür ve yalana başvuruyor.

Emperyalist, sömürgeci düşmanın bize yönelik özel savaşının bir tamamlayıcısı durumundadır. Yine TİKKO'nun ve 'Beşli'nin bize yönelik faaliyetleri de bu çerçevededir.

Ama ülke içinde geliştirdiğimiz devrimci hamle bu faaliyetleri boşa çıkardı. Buna bağlı olarak tasfiyeciliğin bize karşı silahlı olarak ortaya çıkma durumu oldu. Irak Komünist Partisi (IKP) güdümünde Sami,[1] KUK ve Peşeng'in yaptığı toplantılar ve alınan kararlar bu yöndedir.

Ortadoğu'daki gelişmeler de kısaca şöyle:

Filistinlilerde cepheleşme oldu. Lübnan'a yerleşme, içeriye ilişkin mücadele geliştirme, bölge ilerici devrimci güçleri, ulusal kurtuluş hareketi ve sosyalist sistemle ilişkilerin geliştirilmesi temelinde bir cepheleşmedir. Cephe Nidal ve Cephe Şabie'nin tavırları olumlu. Yalnız henüz aktif maddi bir destek düzeyine ulaşmış değil. Demokratik Cephe ile ilişkilerimiz yok. Ama ilişki kurulmaya çalışılıyor. Niyetlerini tam olarak bilmiyoruz. Ama zorlanıyor.

Peşeng, KUK, yeni ortaya çıkan Kızıl Hareket ve Semir'in çabaları var. Libya'da TİKKO'da çözülme oldu. Birçoğu bize karşı mücadele etmek istiyorlar.

FKBDC varlığını devam ettiriyor. Acil ve SVP de yaşatılmasında kararlıdırlar. Bir platformdur, devamı yararlıdır. UKC'nin ilanı daha çok içte olumlu etki yaratacak. Avrupa duyurmadı. Sadece Amerika duyurdu. ABD, bunu kasıtlı yapıyor. Türkiye'ye bizi daha tehlikeli

[1]*Sami: Sami Abdurrahman*

ve ürkütücü bir güç olarak göstererek Türkiye'yi kendine daha fazla bağlamaya çalışıyor. Daha çok taviz koparmak istiyor.

İran'ın tutumu günlük, kısa vadeli, gelişmelere bağlı oluyor. Türk devletinin yoğun baskıları ve tehdidi var.

KDP'nin 15 Ağustos'tan sonra tavrı tamamen değişti, olumsuzlaştı. KDP, Kuzeybatı Kürdistan'da TKDP (Türkiye Kürdistan'ı Demokrat Partisi) eli ile kendine bağlı bir örgüt yaratmak istiyor. Ama dayandığı ve örgütlemek istediği güçler MİT ile ilişkili unsurlar. TC de bunlar eli ile bir milis örgütlemesine gitmek amacındadır. Diyarbakır'da MİT ile birlikte bir toplantı yaptıkları söyleniyor. IKP'nin ise eskiden beri bize karşı faaliyetleri var. Bunlar giderek daha da yoğunlaştı, yoğunlaşıyor. Mücadelemizi açıktan engellemek istiyor.

KDP, gelişen bir güç olarak ilişkileri tamamen koparmadan en alt düzeyde ilişki kurma isteğindedir.

Celal'in giderek kendini tecritlik konumundan kurtarma durumu var. KDP ile ittifak halindeki güçlerle ilişki kurmaya çalışıyor. Bu durum KDP'yi tedirgin ediyor. Celal'le olan ilişkiler konusunda KDP ile IKP siyasi üstünlüğü kaptırmak istemiyor. Bunu son olaylarda da gördük. Halkın KDP'ye tepkisi var, ama KDP bunu frenliyor.

Devrimci savaş bir saldırı savaşıdır

Örgütsel pratik sorunlara ilişkin değerlendirmeler var. Genel bir hoşnutsuzluk var. Parti kararlarının uygulanmamasından şikayet ediliyor. Siyasal koşullar, halkın ve düşmanın durumu, savaşçı potansiyelimiz uygun olmasına rağmen yeterince geliştirmeme durumu var. Kendimizi sınırlama, daraltma, inisiyatif kullanmama durumu var. Parti çizgisinin asgari bir kavranması bile, devrimci inisiyatifi ve yeterli devrimciliği tutturmaya uygun bir durum olduğu halde, bu kadrolar tarafından istenilen düzeyde sergilenemiyor. Belli bir gelişmeden sonra hep üstten talimat bekleme yoluna gidiliyor. Pasif bir bekleme içine giriliyor. Önemli kayıplara ve gelişmeme durumlarına yol açan bu durumun mutlaka aşılması gerektiği ve kendimizi sınırlamamamız isteniyor. Daha büyük hedeflere, eylemlere, ayaklanmalara ulaşmada herhangi bir engelleme görmemeleri gerekir. Çizgi mekanik olarak kavranmamalı. Böyle engeller yok. Koşulları varsa

büyük eylemlere ve ayaklanmalara, işgallere girişmek yararlıdır. Bunlar yenilgi ile sonuçlansa bile, muazzam bir maddi gücü ortaya çıkaracakları muhakkaktır.

Haberleşmenin yeterli olmamasından şikayet ediliyor. Bu konuda telefon, kurye ağı vb haberleşme yollarının yeterince örgütlenemediği, olanakların uygun biçimde kullanılamama durumu eleştiriliyor. Kır şehir faaliyetleri arasında doğru bir bağın kurulamaması, mekanik ve tekdüze çalışılması eleştirilmektedir.

Bir saldırı savaşı yürütüyoruz. Devrimci savaş, bir saldırı savaşıdır. Birçok birimimizden haber alınamıyor. Gelişme ve eylem yapılamıyor. Kabuğuna çekilme ve savunma (pasif) konumuna düşme (Adıyaman, Sason, Mardin, Kars vb yerlerde görüldüğü gibi) durumu var.

"Hazırlık" teriminin yanlış anlaşılma durumu var. Halkı savaşa hazırlama, halkı eğitip bilinçlendirme, örgütleme yaratıldıktan sonra halkı eyleme kaldırma anlayışı yanlıştır. Aslında halk devrimi ve savaşı istiyor. Eylemlerde isabet ve süreklilik halkı savaşa çekecektir. Beytüşşebap'taki eylem dışında hedefler isabetlidir. Aslında tüm askeri yetkililer kontrgerilla tarafından görevlendirilen; ajan, muhbirciliği, milis örgütlenmesini yaratmakla görevli MİT mensuplarıdır.

Eylemler halk da olumlu etkiler yaratıyor. Bir aşiretten 40-50 insanı mücadeleye kazanmak demek onu ayaklandırmak demektir. Sınır kesimlerinde böyle bir durum var. Botan'dan öteye ise daha değişik yöntemle, şehir faaliyetlerine ağırlık verilerek devrimci eylemler geliştirilmelidir.

Üs anlayışı değiştirilmeli. Kalıcı üslenmeye gidilmeli, tüm birimler hareketli olmalı. Gerekirse mevsimlere göre oynak ve hareketli olunmalı. Geçici tahribatlar, kayıplar fazla önemli değil, bunlar birkaç eylemle yeniden yaratılabilir.

Reformizmin içerdeki varlığına karşı tutum, tabanlarını kazanmadır. Bunlardan Peşeng, KUK ve T-KDP milis örgütlenmesidir. TC'nin denetimindeki UNİTA ve "Ballı Kombetas" örgütlemesidir. Uluslararası alandaki geniş ittifakın sol birlik, vurucu gücü IKP'dir.

Dersim'den buraya kadar olan hat, devrimci savaş hattımızdır. Savaş muhakkak bu alanda geliştirilmelidir. Ve yoğunlaştırmalıyız. Halkı çeşitli biçimlerde ve eylemlerle mutlaka isyana kaldır-

malıyız. Askeri mücadeleyi geliştirmeli, sürekli bir saldırı konumunda bulunmalıyız. Faaliyetlerimizi merkezileştirme, inisiyatif ve karar mekanizmamızı yetkinleştirme yoluna gitmeliyiz. Bir Diyarbakır'ı Zaxo'dan yönetmek zordur. Rapor talimat ulaştırmak 6-7 ayı alır. Bunun yaratacağı aksaklığı ortadan kaldırmak için karar gücünü oralara taşırmalıyız.

Üs konusunda söylenenler doğrudur. Düşmanımız tek bir karış toprak vermemede kararlı görünüyor. Ama ülke koşullarımız buna rağmen devrimci savaşı çok muazzam ölçülere örgütlemeye uygundur.

"Mücadelemiz eşittir eylem" olmuştur. Her türlü gelişmenin temelinde bu yatar. Gücümüzü ve yönetim mekanizmamızı buna uyarlayabilmeliyiz.

Eylem kadar, onu örgütsel güce dönüştürme sorunu da önemlidir. Güney Kürdistan'da olduğu gibi her köyde temsilci ve komite örgütlemek, ideal örgütlemeler yaratmak belki zordur. Bu, ancak şehirlerde ve gelişkin ileri kırsal kesimlerde uygulanabilecek örgütlenmedir. Ama böyledir diye örgütlenme sorunu ertelenemez."

Pratik çalışmada doğru olmayan çalışma tarzı ve yanlış anlayışların eleştirisi

*'Yetkinleşmiş politik kadrolar durumuna gelinmeden hiçbir ilerleme kaydedilmeyece*ğini' belirtiyor komutan Agit. Ve devamla başarıda alınacak ölçütün, kimin ne oranda kalıcı yapılar sergilediği temel kıstastır. 17 Mart 1983 tarihinde kaleme aldığı bu teorik değerlendirmesi bugün bile bütün güncelliğiyle karşımızda durmaktadır. *"Agitler, Kemaller, Hakiler gibi coşkulu devrimcilerin neden çıkamadığı"* derinliğine düşünüldüğünde bu aslında şimdi daha iyi anlaşılıyor. İşte, sorumlu bir PKK militanı ve komutan Agit yoldaşın tarihi ve bugüne de ışık tutan değerlendirmesi:

"Faşist sömürgeciliğe karşı yeni atılımlarla vereceğimiz mücadele hazırlıklarının sonuna yaklaştığımız günümüzde, partinin tüm kadro ve kadro adaylarını bekleyen ağır ve önemli görevler bulunmaktadır. Görevler açıktır, bunlar, faşist yönetim altında ulusal kurtuluşu gerçekleştirmenin temel araçlarını yaratmaya ve geliştirmeye çalışmak olacaktır. Görevin kolay olmayacağı kuşkusuzdur. Zorluk, atılacak her adımda karşılaşılacak ve keskin direngenlikle alt edilebilecektir. El atılan bir uğraşın başarılmasının önünü tutan zorluk olgusunun uğraşıların niteliğine göre değişiklik göstereceği bilinmektedir. Biz herhangi bir uğraş içinde değiliz, diğer halkların kurtuluş mücadelelerinde görülen karşı devrimin ezici ağırlığını kat kat aşabilecek zalim ve acımasız, zorlu bir düşmanı alt etme savaşımı veriyoruz. Tarih boyunca barbarlık eylemiyle halkların, hatta kıtalar düzeyinde halkların yaşamına esaret, yıkım ve katliamlar getiren, tarihi bu yıkıcı özellikleriyle derinden derine olumsuz etkileyen, barbar Türk egemen sınıflarının mirasçısı ve takipçileri olan, günümüzde azılı despotluğuyla Türkiye emekçi sınıflarına ve ülkemiz halkına kan kusturan, tüm Ortadoğu halklarına karşı emperyalizmin kiralık sal-

dırgan gücü ve atalarının görkemli imparatorluğunun hayaliyle fetihçi özelliği gittikçe kabaran, bunun emelleriyle yaşayan faşist Türk sömürgeciliğini yıkma mücadelesidir bu. Mücadele, ezilmişlik tarihi bin yıllara uzanan, öndersizliğiyle dağınık, cehaletiyle kör, horlanması ve çilesiyle silik Kürdistan halkını çelikten birliğine, uygar düşünceye ve canlı dinamikliğine kavuşturacaktır. Bu güce erişecek olan halkımız, sömürgeci egemenliği ağır ağır çöküntüye götürecek, indireceği nihai darbeleriyle köhnemiş koca gövdeyi büyük gürültüler içinde paramparça edecektir. Çöken yıkıntılar arasında bağımsız ve özgür yurt özlemimiz gerçekleşecek, diğer halkların başına musallat olan bela defedilecek mazlum halkların, milyonlara varan katledilmiş insanın öcü alınmış olacaktır.

Görevimiz önemlidir. Çünkü halkımızın kurtuluşuyla birlikte ezilen insanlığa büyük yararlar getirecek. Kutsal bir savaş veriyoruz, ağırdır; çünkü, çağın en modern araç ve gereciyle donatılmış, bir milyona yaklaşan saldırgan ordusuyla emperyalizmin bölgede en güçlü güvencesi ve emperyalizmin onun uğrunda askeri müdahaleleri bile esirgemeyeceği faşist Türk devletine karşı başkaldırma cesaretini göstermişizdir.

Cesaret işin başlangıcıdır

Cesaret bilinç ile, bilinç örgütle, örgüt eylem ile bütünleşmediği sürece, üstün fedakarlıklar gösterilse de, yapılacak her girişim, halkımızın tarihinde nice örneklerinde olduğu gibi başarısız kalmaya mahkumdur. Başarısızlık yenilgiyi, yenilgi katliamları peşinden getirecektir. Halkımız bunun örneklerine az rastlamamış ve acısını az yaşamamıştır. Kürt egemen sınıflarının önderliği, yaratılan yenilginin sonuçlarım nedeni olsa da, sadece egemen sınıf olma niteliklerinden bu durum kaynaklanamaz. Sınıf olarak kendilerini güçlü örgütlülüğe kavuşturamamış olmaları da önemli bir etken olmuştur.

Kürdistan'da ulusal kurtuluşun objektif koşulları, proletaryanın ortaya çıkışıyla oluşmuştur. Bunun, kendi başına kurtuluşa yeterli olmadığı da bir gerçektir. Kürdistan proletaryası güçlü sosyal ve siyasal özelliklerini henüz tam olarak bulmuş ve kitlesel örgütlülüğe kavuşturulmuş değildir. Bu niteliklerini, sadece doğal gelişme seyri

içinde bulması da söz konusu değildir. Sınıf önderliğinin salt ideolojik plandan çıkarak, somut sınıf eylemiyle de gerçekleşmesi ancak ulusal kurtuluş süreci içinde mümkün olacaktır.

Toplumumuzun sosyal yapısının özelliğinden dolayı, yoksul köylülüğün kabarık bir potansiyel oluşturması ve ulusal kimliğini diğer toplum kesimlerine nazaran daha fazla korumuş olması, yanında halk savaşı stratejisinin gereği olarak, kırın ve kır nüfusunun temel kurtuluş gücü seçilmesi de politik örgütsel ve askeri çalışmalarımızın ağırlığıyla bu kesim üzerinde yoğunlaştırılmasını zorunlu kılar. Modern düşünce ve örgüt yapısına karşı fazla açık olmayan Kürdistan köylülüğünün proleterya partisinin mücadele anlayışı ve kurallarını erkenden kavraması zor olacak ve uzun sabır gerektirecektir. Ancak mücadelemizin savaşçı karakteri ve köylülüğümüzün savaşçı özelliği göz önüne getirildiğinden, azımsanmayacak geniş bir savaşçı potansiyeli üzerinde hareket edeceğimiz anlaşılacaktır. Bu da, zafere ulaşmamızın mevcut belirgin teminatlarından biridir. Zorluk yalnızca düşmanımızın güçlü olmasından değil, modern toplumsal dinamiğin zayıf ve düşman tarafından parçalanmaya götürülmek istenmesinden de ağırlaşmaktadır.

Ulusal kurtuluşu amaçlamış olan bir halkın, düşmanını yenmede kullandığı ağır silahların başında parti örgütü gelir. Ulusun ve sınıfın bağrından en geniş öngörüye sahip, en fedakar ve mücadelenin karmaşıklığı içinde yolunu şaşırmadan tüm ulusun güç ve enerjisini ortak hedefe yöneltme yeteneğinde bulunan, önder kesimlerin bileşiminden oluşan parti örgütünün, öncü müfreze ve kurmay heyeti olarak, kendini görevlere bağlı bir tarzda örgütlemeden geniş yığınları eğitmesi, örgütlemesi ve harekete geçirmesi imkansızdır. Ulusun en geniş birliğinin ulusal kurtuluş cephesinde somutlaştırılması ve halkın temel kurtuluş gücü olan ordusunun inşası görevleri buna bağlıdır.

Her üç araç da, uzun süreli savaşım verilmeksizin oluşturulamayacağı gibi, mutlaka ayrı süreçler içinde bunların birbirinden bağımsız şekilde gelişeceği de söylenemez.

Henüz hiçbir aracın inşa edilmediği dönemimizde, geçmiş mücadelemizin hazırladığı politik zemin üzerinde, pratik faaliyete atılmak için bekleyen kadro birikimimiz her üç aracın da öncü

Şiyar ve komutan Agit

çekirdekleridir.

Mücadelemizin bu tabiatından doğan kadro sorunu, bunların bilincinde ve her türlü mücadele yürütebilecek yetkinliğe kavuşmuş politik askeri militan olmakla çözüm bulacaktır. Yaklaşık üç yıllık bir süredir arkadaşlar, belirlenen militan niteliğine kavuşmanın eğitiminde bulunmuşlardır. Küçümsenmeyecek gelişmeler kaydedilmiştir. Amaçlanan yetkinliği kazanma, elbetteki pratikle bütünleşmeyen, salt teorik eğitimle mümkün olmayacaktır. Kadro ve militan savaşçılık bizzat pratik örgütsel faaliyet sürecinde pekişir. Ancak, geçmiş mücadelemizden çıkarılan deneylerimiz mevcuttur ve eleştirisi için bize önemli dersler sunmaktadırlar. Açık şekilde görünen belirgin gerçek şudur ki; devrimci anlayışı özümsemede, örgütsel gerekleri yerine getirmede, geniş perspektif ve atılganlıkla ele alınması gereken pratik eylemde, yetkinleşmiş politik kadrolar durumuna gelinmeden hiçbir ilerleme kaydedilmeyecektir.

Eğitim görmüş arkadaşları öncü çekirdekler biçiminde örgütlendirmenin zamanı gelmiştir. Örgütlü yapı ile ülke pratiğine açılmaya başlanacaktır. Örgüt biçimi gerçekleştirilecek görevden doğar, görevler çeşitli yazılarda açıklanmıştır ve her arkadaş bunları biliyordur. Sürekli dikkat edilmesi ve unutulmaması istenen şey; bireysel rol ve başarıda alınacak ölçütün, kimin ne oranda kalıcı yapılar sergilediğidir. Örgüt yaratmanın gelişmiş önderlik istediği açıktır. O zaman, hazırlık ve eğitimden anlaşılan bu olmalıdır. Komünist kadro özelliği, uluslararası işçi sınıfı ve ezilen halkların devrim mücadelelerinden çıkarılan deneylerle, evrensel niteliğini bulmuştur. Evrensel niteliği kavramak yetmeyecektir, bu nitelik, Kürdistan devriminin yasalarının kavranması ve onları kullanabilme yeteneğiyle tamamlanmalıdır.

Bizde devrimin önder ve militan kadroları durumuna gelmede engelleyici hata ve eksiklikler henüz tümüyle giderilememiştir ve sorun olarak güncelliğini devam ettiriyorlar. Hareketimiz tarafından bunlar önemle ele alınmaktadır. Ancak giderilmesi için yoğun çabalar sarf elmesine rağmen, bir kısım arkadaş, bunların kemirici pençesinden hala kurtulmuş değildir. Hastalık olarak nitelendirilebilecek eksiklikler, genellikle teorik, örgütsel anlayıştaki farklılıktan ötürü oluşan birtakım sapma eğilimlerden

kaynaklanmıyor. Teorik örgütsel çizgiyi pratik olguya dönüştürememe ve devrimin gelişmiş politik kişiliğine erişilemememiş olması şeklinde görülmektedir. Bazıları bu zaaflarında inatla ayak diretmektedirler ve kendilerine ciddi değerlendirmede bulunamıyorlar. Bu arkadaşlar, kaldıkları kişiliği koruma çabasının, geriyi ileriye karşı savunma, küçük burjuva geleneklerini proletarya partisi ve mücadelesi içinde sürdürmek çabası olduğunu belki akıllarından bile geçirmezler, ama gerçek olan budur. Bu gerçeklik kendilerine fark ettirildiğinde ilk ortaya attıkları şey, onur sorunudur. Evet, proletaryanın onuru yücedir, bunu sunamayanların, onun onurunu taşımaları da söz konusu değildir.

Yer yer yanlış anlayışlar halinde devam ettirilen hataların önü alınmaz ve giderilmezse, belirgin eğilim durumuna çıkarlar. Oradan da sapmalara kadar vardırılabilirler. Bizde bu, örgüt ve mücadele gücünü zayıflatacak düzeye henüz ulaşmamışsa da, ilkin basit türlerde beliren yanlış anlayış ve tutumların, zamanla korkunç kemirici ura dönüştüğü, devrim tarihlerinde görülmemiş olaylar değildir.

Geçmiş dönemimizde uğranılan tahribatlar ve oluşan krizin nedenleri, başta amatörlük, ilkellik olarak belirlenmişti. Amatörlük ve ilkellik her devrim hareketinin ilk çıkışında kaçınılmaz, yaşanması zorunlu olabilecek bir gelişme sancısıdır. Aşılması, deney kazanma ve teorik bilginin artırılmasıyla olur. Biz, devrimci düşüncelerin toplumda yeni boy verdiği ve düşünceleri geri tarzda yavaş yavaş algılamaya çalışan, kendiliğinden gelişen, amatör çevreler dönemini yaşamıyoruz. Çeşitli sosyal kesimler arasında legal illegal çalışmalarda bulunmuş, silahlı eylemin bireysel ve kitlesel türlerine tanık olmuş ve profesyonel faaliyeti yaşamışızdır. Eğer bunlar deney olarak görülür ve incelenip irdelenirse deneysiz olunduğu söylenemez. Bazı arkadaşlar kişisel deneylerden yoksun olabilirler. Ama hareket tarafından tespit edilen hata ve eksikliklerin, yaşanılan pratiğin incelenmesinde her olayın doğru ölçütlere vurularak varılan sentezlerin ifadesi olduğunu görmeli ve kendileri için sonuç çıkarmalıdırlar.

Üç yıla yakın bir süredir teorik çalışmalar yoğun mesai ve çok yönlü biçimler altında sürdürülmektedir. Çalışmalar, teoriyi geri düzeylerde öğrenme biçiminde olmamıştır. Tersine Marksist-Leninist

bilim ve kurtuluş mücadelelerinin deneylerinin sistemli, kapsamlı incelenmesi, aşamalarla yapılmış ve her aşamaya uygun programlar izlenmiştir. Politik görüş açısını genişletmede önemli faktör olan değişik alanlarda hareket etme olanağına sahip olunmuş, diğer bölge halklarının örgüt ve mücadele yapılarına tanık olunmuş ve nice insanın kanı sonucu sistemleştirilen savaş sanatının teorik-pratik eğitimi görülmüştür. Bununla birlikte biz eğitimimizin tamamlanmış olduğunu kabul edemiyoruz. Mücadele sürekli yeni koşullar yarattığından, her dönem karşımıza değişik sorunlar çıkardığından ve yeni sorunlarında değişik taktik ve yöntemler gerektirmesinden, mücadele süreci boyunca eğitimimiz, hiçbir zaman tamamlanmış sayılamayacaktır. Mücadelenin karmaşıklığı ve pratik görevlerin zorunluluğu arttıkça, teorik çalışmaya daha fazla ihtiyaç duyulacak ve önemi o oranda gelişecektir. Ancak teorik eğitim sorunu, yaşadığımız dönemin koşullarını kavrama ve görevlerine sahip çıkabilme ile somut kılındığında, mevcut koşullara intibak sağlamada yetersizlik, proletarya partisinin kadrosu ve ulusal kurtuluş savaşçılığıyla çelişen yanlarımız şu şekillerde görülmektedir:

***Dar sorumluluk*:** Arkadaşların önemli bir kesiminde bu eksiklik, örgütsel çalışmalar ve genel politik gelişmeler karşısında, 'görev alanımla ilgili değildir' veya 'başkalar sorumludur' biçimindeki, kayıtsız kalma ifade edilebilecek tavır ve konuşmalar sıkça olmuştur. Bunlar, sorumluluğu yalnızca yetkili oldukları özel görevleriyle sınırlı tutar veya sorumluluğu yetkili şahıslarda ararlar. Kendilerini direkt ilgilendirmeyen çalışmalar ve gelişmelerden uzak kalır, onlara gözlerini yumarlar. İleri sürdükleri neden genellikle, sorumlunun işine müdahale etmek istememiş olmalarıdır. Örgüt yapısı içinde parça bütün ilişkisi, devrimden sorumlu olma ve yanlışlara karşı müdahalede bulunma konularında doğru anlayışın kavranmamış olmasından veya olan olaylar üzerine düşünme ve tavır belirleme gücünü kendinden görmemeden bu durum kaynaklanmaktadır.

Partinin politik, örgütsel ve pratik hattı, üye çoğunluğunun kongreden birleşen iradesiyle karar altına alınır, üyelerin kararlaştırılan çizgide sorumluluk payı vardır. Üyeler kararların uygulama safhasında da yürütücü eylemiyle katılım sağlarlar. Bu nedenle uygulamanın bütün yönleri üzerinde gözlemde bulunmalı, yetersizlikler ve

yanlışlar karşısında sorumluluk hissiyle davranmak, partinin politik ve pratik kararlarını ilgilendirecek iç ve dış gelişmeleri takip etmek, politik olgunluğun gereğidir. Tek tek üyelerin, bağlı bulundukları organ üzerine, oradan parti bütünlüğüne ilişkin değerlendirme, eleştiri ve öneri sunmaları, partinin ve mücadelenin çıkarınadır. Devrim, onun zorunluluğunu bilinçleriyle kavramış kitlelerce yürütülür, devrimin öncü yürütücü gücü parti, mücadelenin sorunlarına çözüm aramayı ve onun ağırlığını omuzlarında hisseden, toplumun en dinamik, en duyarlı seçkin bireylerinin bileşiminden oluşur. Parti topluluğuna mensup kişiler, ortak idealleri gerçekleştirmekte, bireysel çabada bulunurlar. Tek tek bireyin çabasını toplu eyleme dönüştüren örgüt ağı, işbölümü gereği özel görevlendirmeler ortaya çıkarmış, koordinasyon ve yönetim ihtiyacı, merkez organlarının varlığını yaratmışsa da, bu yapıdan ötürü, faaliyetin geneli üzerinde birey sorumluluğunun yitirildiği anlamı çıkmaz. Tersine, birey sorumluluğunu daha anlamlı kılmak, üstün yaratıcılığa vardırmak ve arttırmak amacını taşır. Özel görev sorumluluğunun, devlet bürokrasisinde yer alan sıradan memurların günlük mesailerini doldurmakla sınırlı, geçim aracı olarak yürüttükleri çalışma zorunluluğu ile olan farklılığı unutulmamalıdır. Devrimci, en başta devrimden sorumludur. Onu özel görevle yükümlü kılan, devrime olan bağlılığıdır. O zaman devrime ve partiye karşı sorumluluk, ona bağlı olmanın gereği olarak, en yüksek biçimlerde onları savunma ve yaşatmanın bireysel girişimi olan ademi merkeziyetçi ilkeyi uygulamak gerekir.

Müdahale doğru olmayan anlayış ve tavırlar karşısında partinin çıkarlarını savunmaya dayanılarak merci farklılığı gözetilmeksizin, her devrimcinin yararlılığına inandığını yapmak veya yaptırmak olarak anlaşılmalıdır. Fakat birey ve örgüt açısından olumlu sonuçlar çıkaracak yöntemlerle yapılmalıdır.

Müdahale, olumsuzu görüp yakınma değildir. Yanlışa karşı doğruyu savunma, eksiliğe karşı mümkün olanı savunabilmektir. Müdahale, kurallar ölçüsünde yapılırsa, önceden sezilen ve vahim sonuçlara henüz varmamış olan olumsuzlukların önünü alır, kuralları içinde değil de gelişi güzel tepkiler biçiminde yapılırsa, tersi durumlara yol açar, yapan ve uğrayan kişi veya birim müdahaleden zarar

görür, düzelme yerine karışıklığı doğurur. Sorumlu toplantılarda, yanlış, nedenleri belirtilerek açıklanmalı ve giderilmesi için uygun öneriler sunulmalıdır. Devam halinde durum açık izahatıyla birlikte üst organlara zamanında rapor edilir. Bunun yerine bazı arkadaşlar, yöntemsizce karşı çıkışlarda bulunuyorlar. Ve doğruyu savunmalarına rağmen, karşı koyuştaki yanlışlık, sonuçta da onları haksız duruma vardırıyor. Böylece, müdahale, iki taraf arasında görev ve yoldaşlık ilişkilerini zedeleyen gerginliğin baş göstermesinin kaynağı haline geliyor. Bazı arkadaşlar kendi şanslarına ve görev alanlarına yönelmeyen aşırı olumsuzluklara karşı alabildiğine hoşgörüyle tavırsız kalabiliyorlar. Ne zamanki aşırılık kendilerine bulaştığında avazı çıktığı kadar bağırıp, parti ve halk adına, herkesi imdata çağırır, verdikleri kutsal kavganın desteğini aramaya çıkarlar. Bu da kayıtsızlık ve bağnaz bireyciliğin ortak tezahürüdür. Partiye bağlı kalma, fakat görev ve sorumluluk üstlenmeme gibi anlayışlar da kendi içinde tutarsız ve çelişkilidir. Bazı arkadaşlarda bu yanlış anlayış, özel bir durum olarak vardır ve sürdürülmektedir.

Dar pratikçilik **:**Geçmiş dönemden devralınan çalışma alışkanlıklarının varlığı, birçok arkadaşta hala korunuyor. Canlılık ve perspektiften yoksun pratiğin verimsiz olacağı aşikardır. Mücadele, kapsamı sürekli genişleyen ve yükselme kaydeden bir doğrultu izler. Sorunlarda büyüme görevlerde ağırlık mücadeleye kitlesel katılımın kabarması ve eylemde büyümenin sonuçlarıdır. Çalışmalarda tekdüzelikten çok yönlülüğe amatörlükten profesyonelliğe dar kapsamdan geniş alanlara açılma, diyalektiğinin doğurduğu pratik aşamalardır.

Kürdistan'da birçok çelişkinin üst üste yığıldığı, çok yönlü baskı ve sömürünün toplumun emekçi kesimlerinde yaşamı dayanılmaz kıldığı ortamda, sınırlı ajitasyon ve eylemle kitlelerin heyecana kapılarak bunaltıcı yaşamın baskılarından kurtulmak için, basın yayın boşanması gibi ani fırlamalarda bulunmasına tanık olundu. Kitlelerin, deneyimsiz oluşları ve düşmanın açık zoru ile bugünkü düzeyde karşılaşmamış olmalarının verdiği kör cesaretle, geniş boyutlarda harekette geçmeleri, geçmişte yaygın halde mümkün olabilmişti. Ancak, bugün kitleler, eskisi kadar bilinçsiz değildirler; mücadelenin zorluklarını yaşamış, düşmanın acımasızlığını birkez daha görmüş-

Haydar Altun (Kara Ömer) ve
komutan Agit

lerdir. Mücadelenin deneyi kendilerine sağlam duyu ve doğru gözlemde bulunma yeteneğini kazandırabilmiştir. Artık sınırlı söz ve eylem başarısıyla geçmişte olduğu gibi binlerce insanın düşünmeden, arkamızdan sürüklenemeyeceği unutulmamalıdır. Kitleler, doğru ve yanlış çalışmaları, yeterli ve yetersiz devrimciliği, kendisine kimlerin önderlik yapacak kudrette olduğunu, düşmanın darbeleri altında ayırt edebilecek seviyeye ulaşmıştır. Kitleler kendilerine söyleyenlerin, gerçekleştirici yürütücü gücünü görmek isterler, söz ve eylemin tutarlılık derecesini ölçerler. Bu gelişmedir; çünkü, kendi sorununa sahip çıkmadır ve çözümünü beklemektedir. Öncü ve kitle arasındaki mesafenin bu denli daraldığı gerçeğim fark etmeyen dar ve geri çabalar, ne derece büyük enerjiyle sarf edilse de yetersiz karşılanacaktır. Kitlelerdeki politik derinliğin oluşması, görevlerde de büyüme gerektirir. Kapsamı genişleyen ve ağırlaşan örgütsel ve pratik çalışmalarında dar ve cılız günlük basit uğraşılarla yetinen bir kadro, mücadeleyi ileriye götüremeyecek; örgüt var etme ve koruma rollerini göremeyerek, kitlelerin beklentisini karşılamayarak, daha da zayıflamaya, gerilemeye başlayacak ve sonuçta kadro olmaktan, yani mücadelenin önder ve yürütücü gücü olmaktan çıkacaktır. Bugünkü durumda, en basit faaliyet, savaş koşullarının gerekleri yerin getirilerek, kurallarına uyularak, ancak başarılabilir. En sıradan propaganda çalışması dahi, bu ölçüde yapılması zorunluluğunu taşır. Yapılacak propaganda, şiddetle beslenmeden hedefini bulamayacaktır ve yine en küçük örgüt birimi bu araca başvurmadan korunamaz, yaygınlaştırılamaz. Şiddet ve propagandanın da örgütlü tarzda yürütülmediği taktirde güçlerimizi nitelikli kılamayacağı, amaçlanan parti kitle ve silahlı kuvvetler örgütünün inşasının yaratılamayacağı açık bir gerçektir. Tüm bunlar, neyi ifade eder? Mücadele biçimlerinin iç içe geçtiğini gösterir. Görevlerin daha bir sıkılıkla, birbirine bağlandığını ifade eder. Bu özelliğe bürünen mücadelenin çok yönlü ve geniş kapsamlı görevleri yani çok yönlü bilgiyi, deneyimi ve yeteneğe sahip kadroları gerektirdiğini ortaya koyar. İfadesini politik-askeri kadroda bulan ulusal kurtuluş savaşçısı, örgütleyicisi ve önderidir bu. Sayılan niteliklerin tümünün bir arada, bir kişide mevcut olması bizce mümkündür. Olmaması için hiçbir neden yoktur. İnsan bunu yol gösterici bilimi kavramayla, eyleminden sonuç çı-

karmayla, cesaret ve fedakarlığı bilinçli kılmayla, bağlandığı ideallerini, beyninde sürekli canlı tutmayla her zaman bulur. Partinin birçok kadrosu, belirlenen niteliğe kavuşabilecek zengin deneyime, gelişmiş eğitime sahiptir. Ve eşine az rastlanır yüce direniş temelleri üzerinde hareket etme durumundadır. Bundan güç ve ilhamını alır.

Birçok arkadaş, büyük enerjiyle pratik çalışmalarda bulunur, fakat verim düzeyine hiç dikkat etmeksizin, günlük uğraşıların amacı olan stratejik taktik hedeflerin gerçekleştirilmesini göz önüne almaksızın, çok büyük yararlı işler becerdiğine kendini ciddi şekilde inandırarak, gayretli hareketle didinirler. Fakat, büyük hızla dönen, ama hiçbir ileri atılım yapmayan, batağa saplanmış, boşa dönen araba tekerleği gibi, yerinde hareket ederler. Neyin ne için yapıldığını anlamaksızın çalışırlar. Önü aydınlatmaz, geleceğini bilmez, günlük dar pratiğin pençesine kapılmış vaziyette, akıp giden zaman ve enerjisini boşa harcarlar. Plan yapmaz, işlerini önem sırasına koymaz, neyi ne zamanda yapacağını kestirmez, görevlerin birbirine bağlılığını anlamazlar ve böylece amaçlarına varmak için, ön adımlarını atmazlar. Bu tür pratikçiliğin varacağı yer ne olur? Yine geçmiş pratiğimizde örneğini çokça gördüğümüz alıklaşma, gerileme olur. İlkeler unutulur; ilkesiz yaşantının anlamsız akışına kapılırlar; huzursuzluk ve hırçınlık baş gösterir. Yoldaşlarıyla uyumsuzluk normal bir hal alır. Çalışmasındaki kaçınılmaz başarısızlığın nedenlerini kendinde görmez. Başlar sağı solu suçlamaya. Olanak tanınmadığından yakınır. İnisiyatif yetkisini ister. Eğer kitlelerle uğraşıyorsa verim almadığı için, ‘bunlarda iş yok’ diyerek işin içinden çıkar. Büyük hayallere kapılır ve küçük işleri beceremez. Aciz olur, yılgın düşer. Sonuçta yığılıp kalır, elinden tutulmaya muhtaç olur. Bu duruma düşen arkadaşlarda oluşan körelme, zihinlerini durdurur, yeteneklerini alıp götürür ve kendi kendilerine olan güvenleri yıkılır. Mücadele temposu hızlıdır ve onları geçer, ileriye çok ilerilere varır. Hızlı akışın altında bazıları ezilir. Ezilmekten kurtulanların bir kısmı, kafasındaki karışıklık dindiğinde, durup kendilerini kontrolden geçirir, eksikliklerini fark eder, yenilenme çabasına girerler. Diğer bir kısmı da, geçmişte mücadelenin birçok zorluğunu çektiğini, elde edilen kazanımlarda belirleyici rolü olduğunu kendi kendine söyleyerek, yaşlıların gençlik çağlarıyla avunmaları, o çağın anılarıyla kendile-

rinden memnun olmalarına benzer bir ruh hali içinde, hep geçmişlerini anıp dururlar. Tatlı anıların düşlerinden sıyrılıp yaşmakta oldukları ortamı görmez, geleceği hiç mi hiç düşünme zahmetinde bulunmazlar. Büyük ve ağır işler yapmanın ardından yorgunluğunu giderme hakkına sahip olduğuna inanan insanın mağrur edasıyla kendilerini oldukça rahat hissederler.

Diğer yanda, devrimin sorumlu güçleri eskisinin yıkıntılarını onarmaya koyulmuşlardır ve yıkıma yol açan hastalıkları teşhis edip, tedavisine başlamış ve sağlığa kavuşturmanın tüm çarelerine başvurmaktadırlar. Bunda kararlı ve umutludurlar. Hiçbir engel tanımazlar, her şeyi yeni baştan ele alırlar. İlk başlangıç anın coşkusuyla gözlerini uzaklara ve derinliklere dikmiş, atılacak adımların hesabını yapmakta ve buna herkesi ortak kılmaya çaba sarf etmektedirler.

Dar pratikçiliğin yarattığı zihin durgunluğu bazılarını da, yapılanları görmeyecek, anlam vermeyecek kadar kavrayışsız kılabilmiştir.

Dar pratikçi alışkanlığına karşı önlem, gelişmeleri takip etme, olayları objektif tahlille yorumlayabilme, planlı çalışmayı gelenekleştirme, günlük yaşam ve uğraşları programlayabilme yeteneği ve düşünme kapsamını kazanmaktır.

Her olayı çözümleme, her günlük iş ve başarı, ileri amaçlara hizmet edebilecek tarzda ele alınabilmelidir. Propaganda; çevrelerin oluşmasına; çevreler; kadro yatağına, kadrolar, örgüt çıkarmaya kadar vardırılması amacı taşımalıdır. Girişimler, birbirini peşi sıra izleyen düzenli basamaklar çizgisiyle süreklilik halinde olmalıdır. İzlenecek çizgi, kerteli temposu ile bitmek bilmezcesine, inişli çıkışlı ve dolambaçlarla, fakat etrafına ürünler saçan, değerler yaratan, engelleri ezen bir biçimde devam ettirilir. Her eylem kitlelerde yaygın sempati bırakmalı, sempati desteğe dönüştürebilmeli, destek potansiyeli, savaş ve örgüt gücünün sayısal ve nitelik artışını yaratacak düzeye çıkarılmalıdır. Görülmektedir ki, hiçbir faaliyet, uzun süreler aynı amaçla ve tek düzeyde yürütülemeyecek, aşamalar kaydedecek. Her aşamanın da niteliğine göre belirli yeri ve süresi olacaktır. Bu perspektif ile çalışamayan bir kadro, hangi aşmadan çalışmaya koyulmuş ise hep o sınırlar içinde donmuş vaziyette atılımsız kalır. Bulunduğu sınırlar içinde başarılar çıkarmış olsa da, diğer görevleri belirleyemez ve bir dar çember döngüsüyle sıkışır kalır. Dar döngü içinde güç ve enerjisini

harcamaya koyar: Birincisi, ikinci çalışma safhalarını tespit edemeyerek ve önceki başarılarını yeni bir yapı çıkarmada kullanamayarak başarılarında sonuçsuz kalacaktır. Programsızlık; nerede, ne zamanda neyin yapılacağını kararlaştıramaz, faaliyetlerine başarı, başarısızlık oranını tespit edemez. Yöntem saptamaz, yararlı yararsız yöntemleri sınayamaz, kapsamlı değerlendirmeden yoksun bir alışkanlık bırakır. Bu alışkanlık, çalışmada savrukluğu, ihtiyatsızlığı politikada öngörüsüzlüğü, ilişkilerde basitliği ve geriliği temsil eder. Yaşamda tutumsuzluk sorunlar karşısında kayıtsızlık, görevlerde işi oluruna bırakma geleneklerini doğurur ve geliştirir.

Plan program çizmek yetmez, işlerin tüm kerametini bunlarda aramak kişiyi eylemsizliğe sürükler, sarf ettiği iri lafların pratikte sahibi olamayan geveze adamın tipi olunur. Lenin bu konuda şunu söylüyor: "*... Daha az tumturaklı sözler ve daha çok günlük iş... engelleri tanımayan, her cins ve her türlü verimli çalışmasıyla, deviren, önemsiz de olsa başladığı işi muhakkak bitiren...*" (aktaran Stalin) çalışma tarzı, tasarıların gerçekleştirilmesini sağlar.

Hedefleri planlamak ve planları aktif günlük eylemle hedefine vardırmak, iki çalışma tarzının birleştirilmesidir; biri yapılır diğeri ihmal edilirse, anlam ifade etmeyen tek yanlılığa düşülür. Sonuç başarısızlıktır, ardından da yozlaşma gelir.

***Deneylerini algılayamam ve dogmatizm*:** Mücadelenin içinde gelişeceği doğrultu ve alacağı biçimler hakkında, yasaların irdelenmesiyle tahminlerde bulunulur. Tahminler, içinde hareket edilecek bir taslak çıkarır. Eyleme geçildiğinde, tasarlanan taslakların somut durumla uygunluğu sınanır ve düşünülenlerin doğruluğu ve yanlışlığı ispat bulur. Deney sürecine kendini dayatan gerçekler formülleştirilir ve yeni tasaların çıkarılmasında materyal olarak kullanılır ya da var olanları güçlendirilir, zenginleştirilir.

Her durumun veya olayın belirleyicisi olan has çelişkileri bulunur, farklı yer ve koşullarda farklı çelişkiler kazanan durumların ayrılığını, geniş inceleme ve derin tahlillerle görmek kadar onların doğurduğu sorunların has çözüm yöntemlerini bulmak da, o denli önemlidir. Diyalektiğin bu metoduna göre, bir dönemde doğrudan, gelecek bir diğer dönemde yanlış olabilir. Bu, bir şeyin her an ve her koşulda geçerliliğinin mutlak olmama yasasıdır. Bazı arka-

daşlar teoride bilinen bu genel doğruları, maddi gerçekleri incelemede, olayları ve gelişmeleri değerlendirerek pratiklerine yol göstericilik yapacak kılavuzun çıkarılmasında kullanamıyor ya da yaşadıkları pratiği, bu doğruların aydınlatıcı projektörü altında inceleyip, deneylerini teori düzeyine çıkaramıyorlar. Bunu yapamadıkları için de, pratiğe gözü kapalı açılmakta veya sınırlı deney bilgilerini teorik bilgiyle derinleştirememekte ve sınırlı deneylerinin her yer ve koşulda geçerli olabileceği yanılgısına düşerek, dar deneyci anlayışa saplanıyorlar.

Çalışma alanları hakkında doğru bir çalışma planı alana direkt girilerek koşulları açığa çıkarıcı araştırmalarla belirsizlikleri en aza indirme gözlemi ve en basit hareketini deney sonucuna ulaştırma malzemesi olarak doğru yorumlayabilme ile çıkarılabilir. Araştırmalar objektif değerlendirme ve tespite varmanın koşulu budur. Geçmişte ve hala da zaman zaman görülen önemli bir eksikliğimiz de doğruluğu ispat görmemiş yüzeysel, sübjektif bilgilerle kararların alınıyor olmasıdır. Bundan kaynaklanan yanlış uygulamalara girişilerek tersi sonuçlar alındığı sıkça olmuştur. İşin başlangıcında somut duruma uyacak çalışma planlarını çıkarmak, örgütlü tarzda işleri yürütmenin vazgeçilmez ilkesidir. Bu birinci adımdır. İkincisi; uygulama safhasında önceden görülemeyen, farkına varılamayan ya da sonraki gelişmenin çıkardığı birtakım iç ve dış etkenleri hesaba katmak, tasarı veya planın bazı bölümleri ile çelişki gösterir durumları var ise, çelişen bölümü gerçeğe uyan bölümlerle değiştirmek, hatta planın tümüyle ters orantıda gelişmeye yol açacak özelliğe sahip iseler, yeni plan hazırlamak gerekecektir. Başta çizilenle yetinmek, sonraki oluşumlar üzerinde titiz ve dikkatli gözlemde bulunmamak yine gözü kapalı hareket etmek demektir. Üçüncüsü; atılacak her admın sonunda kazanım ve başarı oranı saptanır. Amaçlanana varılamıyorsa nedenler araştırılmalı, uygulama yöntemi gözden geçirilmelidir. Çoğu zaman, doğru hesaplar doğru yöntemlerle bütünleştirilememiş, yöntemdeki eksik veya yanlışlık görülmeksizin; görülmüşse de değiştirilmeden uzun süre aynı yöntemle işler sürdürülmeye çalışılmıştır. Yöntem kadar zamanlama da, faaliyet ve planlamada önemli bir unsurdur. Doğru zamanlama, yapılacak işin niteliğinden ve diğer hedeflerle olan ilişki biçiminden çıkarılır. Sap-

tanan zaman süresi içinde amaç edinen gerçekleşemiyorsa, bir sonra gelecek görevlerin yerine getirilmesinde gecikmeye yol açılır ve karşı gücün hareketine fırsat tanınmış olur. Tasarlanan yönde ileriye varma bir dönem için engellenebilir ve geri çekilmeye zorlanabiliriz. Böylece, sorunlar çözümüne kavuşamadığından, üst üste yığılmalar söz konusu olur. Nesnel koşulları, yasalarıyla birlikte kavramak, plan kurmayı buna dayandıran ve plan uygulama safhasında belirlenen kurallar ölçüsünde hareketi sürdürmek, pratik çalışma mantığının sistemli işlemesinin sonucudur. Çoğu faaliyetler, bu ilke ve kurallar yaşatılmadan yürütülmüştür. Kurallar kavranmamış veya bilinmemiş olabilir. Bir işle uğraşan kimse, eylemini deney olarak görür ve eleştirici yaklaşım ile inceleme süzgecinden geçirirse kendi çapında birtakım bulgulara varır. Bulguları üzerinde ayrıntılı sentezler çıkarır. Böylece, deneylerinden sonuç çıkarmaya, onları algılamaya başlar. Zengin deneyimlerini toparlayarak doğru bir öğreti elde eder.

Bazı arkadaşlar, çok yönlü deneyleri olmasına rağmen, bunların değerlendirmesini yapamıyor, çalışmasında sistem kuramıyorlar. Soyut teorik kavramlar ışığında deneylerini aydınlatamadıkları için okudukları teorinin somut pratikte bağlantısını kuramıyor, teoriyi inceleyerek somut anlam verme kapasitelerini genişletmeden ezberciliğe kayıyorlar. Böylece, birey eğitimin temel unsurları olan deneybilgisi ve teorik bilgiyi kaynaştıramıyor. Okuduklarını özümseyemiyorlar. İki unsur dışında başka bir eğitim okulu yoktur. Her iki bilgiyi bir arada alamayan kişi, yaratıcı değil, tam bir dogmacı olur. Olguların tam bilincine erişemeden hareket eder, düşüncesiyle yol seçmesi inisiyatif kullanması mümkün olmaz. Oysa devrimci mücadele bağımsız yaratıcılık ve inisiyatif üzerinde yükselir. Kişi, bulunduğu çevrede iradesini kullanarak üstün kazanımlar çıkarır. Neyi, nerede ve nasıl yapacağını düşünerek bulamayan bir insan, kendisine söylenenleri basmakalıp anlar ve o kalıbın dışına çıkmadan hep yukarıdan gelecek direktifleri bekleyerek donmuş vaziyette yerinde durur. Hareket edebiliyorsa da, ele alacağı hiçbir işin altından başarıyla çıkması söz konusu olmaz, sürekli hatalı, aksak çalışır, hatalarını kontrol edemez, düzeltme yollarını bulamadığından girişimlerde zayıf kalır ve yine kumandanın müdahalesiyle to-

parlanarak hamleye atılır. Fakat sonuç hep aynı tekrarla noktalanır. Bir organizasyon, bu yapıdaki insanlarla ne oluşturulabilir, ne de görevlerini görebilir. Örgüt ve mücadele yapımız baştan itibaren böyle bir yapıyla tamamen çelişir. Çünkü savaşıyoruz ve gerilla taktiğiyle hareket ediyoruz. Gerilla; bilinç, yaratıcılık ve inisiyatif demektir. Mutlak komuta merkeziyetçiliğini her zaman tek başına kabul etmez, daha çok bağımsız iş görme yeteneğini gerektirir. Toplumumuz çelişkiler yumağı ile sarılmıştır. Bunlar karmaşık ve genellikle iç içedirler. Hiçbirisi diğerinden yalıtlanamaz, biri diğerini direkt ve dolaylı etkiler. Düşmanımızın bir yığın dolaylı dolaysız müttefiği vardır. Fakat, yer ve tavırları hep aynı değildir, farklı yönelimlere sevk edilebilecek olanları vardır. Düşmanımızın politikası ve taktiği çok yönlüdür. Dünya karşı devrimlerinin deneylerini özetleyebilen uzmanlarca planlanıp, programlaştırılmaktadır. Toplum psikolojisi hassastır, olaylar karşısında duyarlıdır. Mücadele savaştır, savaş zor ve karmaşıktır, taarruz ister, savunma ister, ileri ister, geri çeker, hep manevradır. Savaş kitlesel bir çatışmadır, kitlesel eylem, bireysel ve örgütlü, mahalli ve genel yönetimi dayatır. Yönetim sanattır, incelik gerektirir. Tüm bunlar, her kadroda ve savaşçıda uyanık olmayı, ani ve düşünerek karar vermeyi şart koşar.

Geçmiş dönemde teorik çalışmaya fazla önem vermemenin yol açtığı gerilik, çoğu arkadaş tarafından giderilmeye çalışılıyor. Bazı arkadaşlar bu eksikliği hızla tamamlamak gayreti ile teoriye dört elle sarılıyor, kuşkusuz bu doğrudur ve azmin göstergesidir. Marksist-Leninist bilimin ilkelerini öğrenme çabasını vermek gereklidir. Fakat yetmez, asıl olan ülkemiz toplumunu ve devrimini bilimsel ilkeler ışığında incelemek, onu tanımaktır. Teorik öğretinin hedefini bulmasının kıstası budur. Marksist kitaplardan bazı ilkeler ezberlemekle yetinen ve bununla da teorik eğitimlerini tamamladıkları yanılgısına düşen arkadaşlar vardır. Fakat ülke koşullarını kendi araştırmaları, yöntem ve üslupları ile tahlil etmeye yanaşmıyorlar. Olan teşebbüsler çok iyi karşılanmakla beraber, hazır sunulan tahlillere katkı yapacak türde değildir.

"*... Biz nasıl teorisyenler istiyoruz? Biz tarihin ve devrimin akışı içinde ortaya çıkan pratik meseleleri Marksist tutum, bakış açısı ve yönteme uygun bir biçimde ve doğru olarak yorumlayabilen ve*

Çin'in iktisadi, siyasi, askeri, kültürel ve diğer meselelerini bilimsel bir şekilde açıklayabilen ve teorik bakımından açıklığa kavuşturabilen teorisyenler istiyoruz... Böyle bir teorisyen olabilmek için, Marksizm-Leninizmin özünü, Marksist-Leninist tutum, bakış açısı ve yöntemini kavramak, bunları Çin'in pratik meselelerinin derin ve bilimsel bir tahlilinde uygulamak ve meselelerin gelişim konularını keşfetmek gerekir." (Mao)

Teoriyi sadece ezberlemekle yetinen kişi, okuduklarının özünü kavrayamaz, aklında kalan sözcük yığınlarını bir süre sonra unutur. Ezbercilik, pratik sorunlara teşhis koymada, çözüme götürmede ve politik olayları yorumlamada çok zayıf kalmaya neden oluyor. Akıllarda kalan bazı ilkeler dogmatik tarzda yorumlanmakta ve çoğu kez de ne anlam taşıdığı anlaşılmadan, karşılaşılan olayları birçok yönü ile incelemeden, aceleyle ortaya ilkeli bir teşhis koyuluyor, ama teşhis olayı açıklamaktan çok uzak kalıyor.

Pratikte ilkeli prensiplerle davranmanın biçimi, bazı arkadaşlar tarafından yanlış anlaşılıyor. İlkeler, olguların açığa çıkarılmasında doğru tutum, bakış açısı ve yöntem yollarını gösterir. Bu bakımdan, yol tayin edici olan ilkeler amaca göre kullanılmaz ise, çıplak, kuru ve soyut kavramlar yığını halinde yararsız kalırlar. Çalışmanın niteliğine uygun ilkeleri tespit etmek ve onları kurulacak düzenin direkleri halinde kullanmak prensibi ile ilkeden başlamak, çalışmada onu yaşatmak ve sonucu ilke ile tanımlamak, onunla noktalamak pratik eylemin çizgisidir. İlke, burada doğru hareket etmeyi sağlayan bir araçtır. Araştırma ve tahlilde ise, araç olarak kullanılacakların yanında formülasyon görünümünde amaçtırlar, amaç olan ilkeyi bulmak ve formül haline getirmek, araştırma ve tahlilin bitiminde gerçekleştirilir. Bunun yerine, pratik çalışmada amaç olan işi görmeyip, sadece ilkeleri ezbere öne sürmek, onları çalışmanın içinden çıkarmamak, kuru "ilkecilik" hastalığıdır. Bu onları hep dilinde dolaştırmak, övgüler dizmek, sevip okşamak, fakat işe yaramaz oyuncak haline getirmek olacaktır. Araştırmada, amaç olan formülü elde etmek için, konuyu açmanın ve derinleştirmenin tamamlanmasından sonra ortaya atmak yerine, formülü başlık atmakla işe koyulmak; soyut tavandan somut tabana inmeden, temelsiz yazma ve konuşmanın anlamsızlığına insanı götürür.

İlkeleri başkalarına karşı savunma, onları gelenekleştirme, uzlaşmaz, tavizsiz devrimciliğin bilincine erişmedir. Fakat bu, her zaman ve mekanda ilkeleri hep aynı biçimde ve çok kaba tarzda, anın elverişli olup olmadığına bakmaksızın mutlak şekillerle uygulama anlamına gelmez. İlkeleri katı şekilde savunmak yetmez, onu savunmanın ve mutlaka uygulamanın çok yönlü biçimleri altında, içinde bulunulan durumun yapısı dikkate alınarak ama taviz vermeksizin, esneklikle katı amaca varabilmek esastır. Yanlış yöntem ve tavırlarla, elde edilmesi amaçlananın yitirildiği çokça görülmüştür. Bu ilkeyi acemice korumaya çalışmanın, ilkeye en fazla zarar vermenin beceriksizliğidir.

***Sübjektif ve sekter anlayış*:** Partinin bir kısım yönetici birimlerinde örgütsüz çalışmanın alışkanlığından kaynağını bulan bazı yanlış tavırlar, son dönemlerde sübjektif ve sekter eğilimler düzeyine kadar varmıştır. Değerli çabalarla uzun süreden beri hazırlığı yapılan örgütlü yapı ile, yeni biçim ve araçlarla geri çekilmeden, ileriye atılmanın başlangıç anı gelip çatmıştır. Bu an, tasarlanan ileri hedeflerin temellerinin atıldığı, sağlamlığı veya çürüklüğüyle mücadelenin geleceğini büyük oranda etkileyebilecek, kurucu bir dönemdir. Hassas ve hata kabul etmez böyle bir dönemde, kurulmasında çalışılan örgütün yöneticileri olacak arkadaşlarda bulunan hatalara karşı müsamaha tanımadan mücadele edilmelidir. Hataların böylesi anlarda sebep olacağı zararlar, her zamankinden daha fazla olacağından, onlarla mücadele, önemini bir kat daha artırır.

Örgüt ilişkilerinde, bireyin yeri ve yetkileri beraber bulunduğu birim veya grup içinde ileri düzeyde bulunmasından dolayı, yönetici bireyin, kendisine grup üzerinde haklar bahşedilmiş sanıyla davranmış olması mevki farklılığıyla mazur görülemeyecek, devrimci tutum ve örgüt ilişkileriyle çelişen yanlış bir anlayışın ürünü olarak anlaşılmalıdır. Bu tutuma giren kişi, yöneticisi olduğu insanlara karşı sorumluluk duymamacasına, her şeyi yapmakta sınırsız özgürlüğü kendisine meşru bir ayrıcalık sayar. Yanındakilerin onunla aynı amaç ve sorumluluğu paylaştıklarını dikkate almadan, onları basit birtakım işler yapan elemanlar olarak görür, düşüncelerini almaz, kararlarına ortak etmez ve yaptıklarının hesabını verme gereğini duymaz. Bu, kadrolara değer vermemedir. Onlara güvenmemedir ve geliş-

melerine olanak tanımamadır. O zaman, örgüt kimlerle ve ne şekilde inşa edilecek, hiçbir şeyden haberi olmayan, alacağı göreve hazırlanamamış, yapılanlar karşısında hep seyirci kalmış ve kendine güveni gelişmemiş kişilerle mi örgüt oluşturulacak? Bunun en açık tanımı örgütsüzlüktür. Acaba örgütün ne tür niteliklerdeki insanlarla yaratılacağı bilinemeyecek kadar karmaşık ve belirsiz midir? Bizce hayır. Netlik kazanmış bir sorundur. Fakat eskinin geri, grup işleyiş tarzının alışkanlık halinde sürdürülmesi buna neden görülebilir. Grup döneminde bu, örgütsüz yapı ve kendine özgü diğer özelliklerden kaynaklanıyordu ve hoşgörüyle karşılanabilirdi. Ama ne o dönemde, ne de o dönemden örgütlü yapıya yeni geçiş yapmaya çalıştığımız bir ortamda yaşıyoruz ki, geçiş yapılacak döneme intibaksızlık olarak kabul görsün. Süreç olarak o dönemleri çok gerilerde bıraktık, ama onun bazılarımıza kazandırdığı özellikleriyle birlikte değil. İlişkilerde dağınık, düşüncede uyuşukluk ve buyrukçu geleneklerini üzerimizde bırakarak, yalnızca dışımızdaki koşullar bakımından aşamalar gördük, geçirdik. Düşünce ve tutumda fazla ilerilere gidilmediği anlaşılıyor. Her şeyin mutlak hakimi ve kadiri, kendinden başkasını tanımaz, muhatap almaz anlayışı; kolektif irade ve inisiyatifi üste çıkarır, kendisinden başka herkesten kurallar ve itaat bekler. Ama gelinen aşama, bu anlayışların gözden kaçmayacak kadar sivri görünmesini ve herkesçe kolayca fark edilmesini sağlayacak gelişkinliktedir. Bugün birlikte çalıştığımız insanlar, doğru ve yanlış olanı ayırt etmeyecek geri yığınlar düzeyinde değildir. Partinin örgütleyici kadrolarıdır. Her yapılana peşinen onay veren, düşünmeden yoksun, gönül vermiş hayranlar topluluğu olamazlar. Bilinçleriyle olayları çözümleyebilecek, olguları eleştirici yaklaşımla ele alabilen, örgüt çalışmasının yol ve yönteminden haberdar örgüt güçleridir, partinin ve halkın en değerli varlıkları, umut besleyicileridir. Her yönetici ve birim sorumlusu, kadroları çalışma ve görev arkadaşı olarak görmek, onlara kendi yanında yer vermek zorundadır. Görev arkadaşı kabulü pratik bir sorundur. Çalışmada ve kararlarda kolektivizm, dağılımda işbölümü ve iş görmede inisiyatifi sıkı bağlılık içinde hayata geçirilerek, uyumlu ahengi sağlanarak görev arkadaşlığı somutluk kazanır. Tüm karar, ilişki ve uygulamayı, yönetici hakkına dayanarak ve başkasını ortak etmezcesine kendinde

sınırlandırma, merkeziyetçilik adına demokratik merkeziyetçiliğin üstten bir ihlalidir, demokrasi ruhunu tümüyle boğmadır. Merkez, görev ve sorumlulukla yetkili kılınmış, her birisi kendi alanında inisiyatif kullanabilen kişilerin veya örgüt birimlerinin birleştiriciliğinden yönetici olmak konumunu çıkaran organdır. Sorumluluk, yetki ve görevleri yalnızca kendinde bilen ve ancak ona ait vasıflar olduğunu düşünen kişinin oluşturacağı hiçbir örgüt birimi olmayacaktır. Birimler olmadığına göre merkez, tabanı olmayan kendi kendine merkez olacaktır.

Kadroların verimlilik oranı, yeteneklerini ve görüş açılarını genişletebilecek ortamı hazırlayan doğru yönetme kabiliyetiyle artırılır. Yetenek ve görüş açısını genişletmenin bir yolu da onlara güvenerek görevler vermektir. Görevlerini anlayabilecek açıklamayı yapmak ve yüklenecekleri işin kapasitelerini aşmamasına dikkat etmek önemlidir. Planla işe başlamak, ürünleri toplayıp sonuç çıkarmak ve dönem sonlarında faaliyetlerini özetleyebilmelerini sağlayacak geniş sistemi kurmalarına yol göstericiliğiyle yardımcı olmak, onları işlerini anlayarak yapmaya ve hata yapmamaya dikkat etmeye yöneltir. Özenli ve titiz olmalarına yardımcı olur.

Kadrolara yol gösterici eylemiyle örnek olunamadan, onları cesaretlendirici davranışlarıyla desteklemeden, gelişi güzel şekillerde birtakım işlere sürekli koşturtmak, hem onlarda hem de çalışmalarda verim oranının düşmesine neden olur. Bu tarzda işletilmeye çalışılan faaliyetlerde başarı ve faaliyeti yürütmekle yükümlü kılınan kişiden mükemmel olma beklenmiştir. İstenilen verimi sağlamadı diye ve basit kusurlar karşısında hiddete düşülmüştür ve onur kırıcı sekter tavırların içine bazılarımız yer yer düşüyordur. Kendi darlığını ve eksikliğini görmeden, olumsuzluğun nedenini kendi yetersizliğinde aramadan, kadrolar basit nedenlerle suçlanmış, kaba ve sabırsızca yanlışların üzerine gidilmiştir. Bu yöntemsizlik ve kabalık karşısında hata yapan kişi düzelme yerine içe kapanık, karar vermede tereddütlü, öneri sunma ve eleştiri yapmada ürkek bir ruh haline girmiştir. Kapılacağı bu ruh haliyle canlılığını kaybeden kişi, görev sorumluluk altına girmede isteksiz, yöneticilerinden hoşnutsuz, örgüt sorunlarına karşı ilgisiz, duyarsız, vurdumduymaz olur.

Kadroların çeşitli eksiklikleri, pratik faaliyet içinde açığa çıkar.

Kadroları tüm yönleriyle tanıtan, örgütsel pratik eylemin kendisidir. Pratik onları sınayıcıdır, olumlu ve olumsuz yanlarını gösteren aynadır. Yetersizlikleri ve zaaflarının görülmesi güçlü özelliklerinin olmadığı anlamına gelmez, sadece eksik olanı fark edip iyi olanı göz ardı etmek, tek yanlı bir değerlendirme olur. Bu da, kadrolara karşı sübjektif yaklaşımı doğurur ve sekter tavırların çıkışına kaynaklık eder. Her olguda olduğu gibi, kadrolarda da ikili karşıt taraf bir arada her zaman mutlaka vardır. İki karşıtı da açığa çıkarıp iyi olanı güçlendirmek için, mümkün olan her yola başvurmak, kadroların önemini ve değerini anlayan yöneticinin yaklaşımıdır.

Pratiğimizin zorlu ve karmaşık yapısı, başlangıçta kişilerde bazı zayıflıklar ve hatalar görülmemesini olanak kılıyor, ama uzun süre devamları affedilir de değildir. Pratik çalışmada, yetenek tecrübe ve dikkat sorunundan kaynaklanan hatalarla, kariyerist hizipçi ve sağ-sol türündeki örgüt varlığına kastetmiş bilinçli tehlikeleri ayırt edebilecek doğru izlenimde bulunmak gerekir. İkisine karşı yönelme ve önlem biçimleri de farklı olmalıdır. Karmaşık pratiği kavrayamamadan doğan yöntem ve davranış yanlışlıklarını gidermenin yolu, yapan kişiye, doğru olanı açıklamak, ya da doğruya dikkat çekmek biçiminde olması gerekirken, darlığın verdiği tahammülsüzlüğün dışa kaba tarzda taşırılması biçimindeki öfkeli tepkilerle, *'hastayı iyileştirmenin tedavisidir'* diye yersiz çıkışlarda bulunuluyor.

Kadro eğitemeyen veya kadro çıkaramayan yöneticiden olumlu faaliyet beklenemez. Olumlu faaliyet, olumlu özelliklerle donatılmış kadrolar ve doğru yönetim ile sergilenir. Yönetimi altına verilen insanları tüketen plansızlığı, boş liderlik kuruntuları ve kaba, saygısız tavırlarıyla bir yönetici ne denli güçlü yeteneklere sahip olsa da ve ne kadar doğru politikalar çizmiş ve doğru kararlar vermiş olsa da, çalışma tarzındaki gerilik, onu dağıtıcı olmaktan öteye vardıramayacaktır.

Parti çizgisi ve talimatlarını uygulama yöntemlerini bulma yerine, birtakım özel koşullar öne sürülerek çizgiyi sübjektif niyetine göre yorumlama veya uygulamaya koymama, kendi düşüncelerini talimat düzeyine çıkarıp uygulama ve bulunduğu yerde kendini özerk sayarak bir nevi liderlik oynamaya heves edinme hastalıkları, bazı birim yöneticilerinde, uzun süre yanlış çalışmaya ve basit oyalanmalarla boşa zaman öldürmeye neden olmuştur.

Dönemin sorunlarının çözüm biçimlerini mevcut durumun özelliğinden çıkarma yerine, alışılagelmiş ve o anın koşullarıyla çelişen yollarla çözümler aranmıştır.

Partinin gelecek hakkındaki genel politikası, nesnel durumun gerçeklerine dayanarak, onda temelini bulan öznel girişimleri ve girişimin yol açacağı muhtemel oluşumları da hesaba alarak, stratejik taktik dönemlerin özel görev ve sorunlarını biçim ve kapsamlarıyla birlikte tayin eder. Bunların niteliğine uyan yöntemleri, araçları ana ve tali olanıyla birlikte açıklar ve kadrolara rehber olarak sunar. Politikanın yürürlükte kalmasını doğrulayan objektif süreç, yeni niteliksel değişmelere uğramadığı müddetçe, değişmez doğru mücadele çizgisi olarak benimsenecektir.

Çizilen hattı, öngörülen araç ve biçimlerle pratiğe geçirmek için belirlenen ana doğrultuya hizmet edecek, onu maddi olguya dönüştürecek uygulamalar doğru, buna hizmet etmeyenler yanlış olacaktır. Bir an için, göz kamaştırıcı parlak başarılarda bulunabilir, fakat uzun evrimde parti çizgisiyle ters düşmeleri halinde, başta fark edilmeyen, ama sonradan zararlı etkileri açığa çıkacak, yararsız "başarılar" olacaklardır. Hatta pratiğe geçirmede erken sonuçlar alma telaşıyla temkinli olmayı elden bırakmak kadar, ihtiyatlı olma adına aşırı bir çekingenlik de gecikmelere yol vereceğinden, bir o kadar yanlıştır. Çizgiyi aşırı hassasiyetle koruma adına "sık dokuma inceleme" hatasına düşerek, çalışmaları öngörülen araç ve biçimlerde yürütme yerine başkalarını aramak, gittikçe çizginin dışında yollar deneneceği anlamına gelir, bu da çizgiyi uygulamaya koymada çekingenlik, ürkek kalma olan sağ pasifist bir tutumdur. İçine düşülecek ikilem ise, bir yönüyle maceracı bir yönüyle de pasifist olma kararsızlığıdır ve en kötüsü de budur. İki tutumun arası olan doğru anlayış benimsenmezse iki tutumdan biri hakim duruma gelecek ve çizgiden sapma, bir eğilime dönüşerek güçleri ya dağıtacak ya da tamir edilemez ihmallere yol açacaktır. Biçim ve araçları uygun yöntemler altında, uygun yerlerde ve zamanında işleterek, adım adım ilerlemek, atılan her adımın üzerinde bir süre durup onu derinliğine işleyip sağlamlaştırmak ve onu sıçrama noktası olarak kullanmak doğru pratik anlayıştır. Bu yol, güçlerimizin denetleyemeyeceğimiz geniş alanlara aynı anda dağıtılmasını önler, güçlerimizi korumak, arka-

mızı sağlama almak ve önümüzü açmak olanağını sağlar.

Geçmiş dönemimizde ülke şahsında politikayı tanıtmanın ve halka benimsetmenin, hareketi ulusal düzeyde yaygınlığa kavuşturmanın zorunluluğu açısından birçok yerde çevreler oluşturma yoluna gidilmiştir. O şartlarda bu açılma biçimi gerekli ve doğruydu. Geniş, politik etkimiz ve tabanımız üzerinde, halkın kurtuluş istemini bilinçli savaşa dönüştürme sorunu gündemimizdedir. Halkın derinlikleri içinde onun zengin gücünü bulup ortaya çıkarma ve düşmana karşı halkın bilinçli, silahlı durumuna getirme amacındayız. Pratiğe açılma taktiğimiz, bu amaca hizmet edecek alanlarda, başlangıçta çabaları yoğunlaştırma biçiminde olmalıdır.

Düşman operasyonlarının ve ince denetiminin mümkün olduğu, engellemelerimizle karşılaşmadığı bu arada, güçlerimizi imha olma tehlikesine sokabilecek ve görevlerini canlılıkla sürdürmelerine destek verecek merkezi yönlendirmeden yoksun kalmalarına neden olabilecektir.

Hangi alanda bulunursa bulunsun, hiçbir birim veya kişi, sorumlu organlarla bağını sürdürdüğü müddetçe partinin talimatları dışında, kendilerinin icat edeceği orijinal 'taktik'ler belirleyerek, partinin yetkili organlarının onayını almadan, talimat durumuna getirme yetkisini kendinde göremez. İnisiyatif ve bağımsız yaratıcılık adına, kongre ve merkez tarafından alınan kararları hiçbir özel durumun farklılığını gerekçe göstererek değiştirme yoluna gidemez.

Parti olarak varlık gösterme nedenlerinin başında gelen katı merkeziyetçilik yerine, özerk davranmaya geçme isteminin üstü örtülmüş ifadesinden başka bir şey olmayan, 'uygulamada farklı anlayışlar olabilir' sözleri, üzerinde dikkatle durmaya değerdir, daha iyimser bir yaklaşımla bu sözleri ele alırsak, parti çizgisini bütünüyle kavrayamama ya da onu özel şartlara uyarlama becerisinden yoksun olma sonucuna varırız. Hangi yönde çıkarsa çıksın, bu eğilim, örgüt ilkelerine aykırı ve zararlıdır.

Her parti yöneticisi dinamizm demektir, olaylara hükmeden, gücünü milyonların iradesinden, doğruluğundan kuşku duyulmaz bilimden ve zafer inancından alan, tuttuğunu koparan, önüne çıkan engelleri deviren, kökleriyle tarihe bağlı, yarattıklarıyla tarihe mal olan bir insandır. Sorunları basit tarzda ele alma ve basit gelişmeler

çıkarmakla yetinen bir yöneticinin mücadeleyi ciddiyetle sürdürdüğü söylenemez. Önünde duran devrim yapma olayı ile kendi çalışmaları arasında bağlantı kurmayan, onları stratejik hedeflerin bir parçası olarak yürütmeyen ve bu hedeflere ulaşmayı gaye etmeyen bir faaliyet değersizdir ve anlam ifade etmeyecektir. Uzun süreler aynı tarz ve tempoda, dönemin ihtiyaçlarına cevap vermeyen basit uğraşıların peşinden sürüklenmeler olmuştur. Bununla da çok üstün işler yaptığı aldanmacasına kapılan bu arkadaşlar, kendinde kusur bulmaz, eleştiriye tahammül etmez bir tavra girmişlerdir. Yaptığı işi bir an bile değerlendirmeden, genel görevler içinde onun yeri belirlenmeden, geri plandaki sorunlar en ön plana çıkarılarak onun uğrunda diğerleri rafa kaldırılmıştır. Peşinden sürüklenilen iş, bir türlü başarılamadığından, uzun oyalanmalar ardından şu fark edilmiştir ki, ortada elle tutulur somut bir şey yok. Sorunları önem sırasına göre tespit edememenin pratikte yol açtığı gereksiz oyalanma, yöneticinin elinin altına verilen güç ve olanakların heba olmasına sebep oluyor. Kendisine hazır sunulan güç ve olanakları, yenilerinin çıkarılmasında kullanamayan, yenileriyle takviye edemeyen bir yönetici, mücadelenin yürütücüsü, yaratıcısı ve önderi değil, olsa olsa ancak beceriksiz bir idare memuru olur.

Yapılması gerekli olanları, doğru bir ayrıştırmaya tabi tutmaksızın hiçbirisi doğru dürüst yapılamaz. Ayrıştırma işbölümü ile tamamlanırsa aynı anda birçok işin altından çıkılabilir. İşbölümü üzerine herkese gücünün erişeceği görevler dağıtamayan yönetici kolektif eylem doğramaz. Tek başına yüklenmek zorunda kalacağı ağırlığın altında ezilecek veya başarısızlık ve güç yitirmeyen bireyci çalışmasıyla neden olduğundan dolayı sorumlu tutulacaktır.

Çalışmalarında yeterlilik ve başarı düzeyini, varmakla sorumlu olduğu temel amaçlarla kıyaslamadan ve ölçüsünü almadan, büyük işler yaptığı sanısıyla, faaliyetler rapor edilmiş ve gerçeği yansıtmayan abartmalı bilgiler verilerek, üst organları yanılgıya düşürme olayları olmuştur. Rapor, merkezin doğru değerlendirme yapması ve onlardan doğru karar çıkarmasını, alt birimlere yön tanıtmasını mümkün kılacak, örgüt işleyişini sağlamlaştıran araçtır. Yaptıklarını ve ilişkilerini teferruatıyla ve belirli sürelerde rapor halinde üst birimlere ulaştırmayan kadro, yönetici veya birimlerin, örgüte karşı

sorumluluğun gereğini yerine getirmiş ve görev yapmış sayılmayacakları gerçeği, Lenin'in üzerinde önem ve ısrarla durduğu bir husustur. Lenin bu konuda şunu der: *"Ancak raporlar sunulduğu ve ilişkiler aktarıldığı zaman, belli bir çevreye mensup parti üyesinin görevini yaptığı söylenebilir."*

Önem ve gereği bilindiği halde, aylarca rapor göndermeme olayları sıkça olagelmiştir. İhmalkarlığın bu dereceye çıkması, son derece ciddi sorumsuzluk örneklerinin başında gelir. Karmaşık, zor ve mutlak özen, titizlik isteyen bu şartlarda, merkezi yönlendiriciliğe ve denetime her zamankinden daha fazla ihtiyaç duyulacaktır. Merkez faaliyetinin bir yolu da rapor vermemedir.

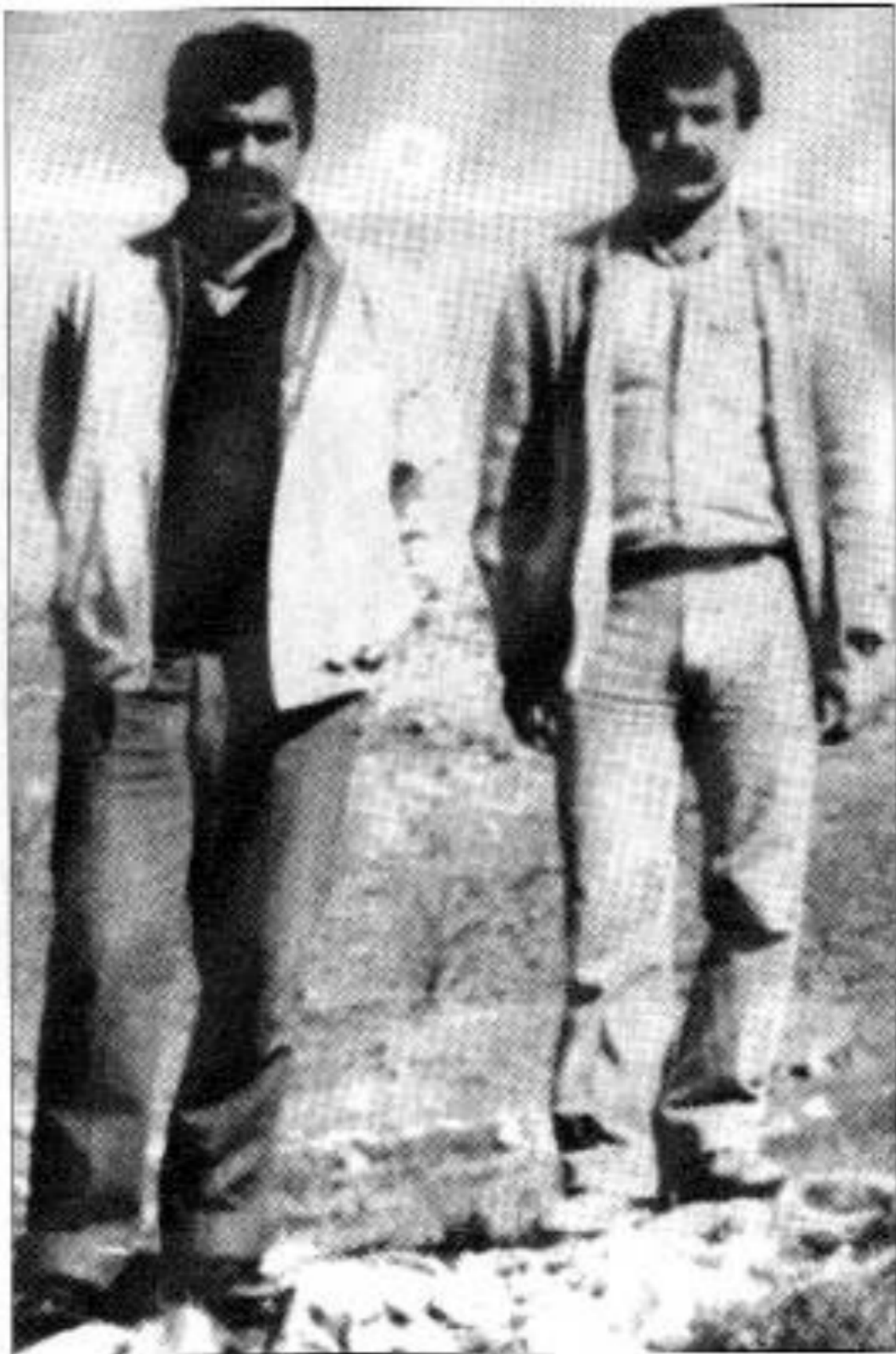
***Kuralsızlık*:** Yaşantımızın birçok alanında kuralları muntazaman koruduğumuz çoğu zaman söylenemez. Bu konudaki eksiklik pratik olaylar karşısında daha fazla ve daha hızlı bir şekilde açığa çıkıyor. Hareket halindeki bazı gruplarda disiplinsizlik ve yürüyüş kurallarına önem vermeme olayları baş göstermiştir. Grup biçimiyle nispeten düzenli harekete başlamamızın bu ilk evresinde, grupların birlik, moral ve hareket gücünün temeli sayılan disipline riayet, kurallara uyum, yoldaşça ilişki ve dayanışma üzerine bu gruplarda gerekenlerin yapılmamış olmasının nedeni, arkadaşların karşılaştıkları çetin doğa şartlarının zorluğu olarak haklı biçimde öne sürülemez. Devrimin pratik olguya dönüştüğü gönümüzde, onu yürütmeye bilinçleriyle azmedenlerin, girişecekleri eylemlerin çıkaracağı sert güçlüklere katlanmamaları, bilinçleriyle çelişkiye düşmeleri demektir.

Savaşçı birliğin disiplini, onun amaç ve görevlerinde kaynağını bulur. Öz disiplini, yüksek politik bilincinin, yaşantı ve eylemine kurallar biçiminde yansımasıdır. Düşüncede bir şeyin yararlı olduğunu kabul etme, pratikte onu mümkün kılmayla tamamlanamıyorsa, düşünenlerin pratik olayların sert direnci karşısında yenik düştüğü anlamı çıkar, bu da, devrimcinin hiçbir zorluk karşısında yılmama özelliği ile tersleşir. Devrimci, olaylara hükmeden, inisiyatifi onlara kaptırmayan, kendini onların yönlendirici kolları arasına atmayan, irade sahibi olan kişidir. Devrimci irade, her duruma kolayca intibak edebilecek güçtedir. Yorgunluk, açlık, susuzluk vb nedenlerle grup düzenini bozmaya kadar götürebilecek aşırılığa varan davranışlar, iradeyi zorlamamak, ihtiyaçların verdiği sıkıntıyla

boş vermişliğe girmek olarak izah edilebilir. Devrimci grup ve kişiler için öngörülen kural ve meziyetler, mücadelenin çetin karakterinden ötürüdür. Düzenli hareket ve dayanma azmini içeren kural ve meziyetlerin bizdeki somut anlamı, direnmedir. Kuralları hep yaşatma direnmeyi ister. Düşmanın ağır zor gücü, gelişmiş olanakları ve ezici baskıları altında, savaş yürütmede dayanacağımız tek güç, direnme azmi ve doğruluğu kanıtlanmış kurallı hareket etme, hiçbir surette kurallarımızdan vazgeçme veya esneklik göstermeyi gerekli kılmaz. Hiçbir durumda, neden ileri sürülerek hareket kuralları ve inisiyatifin elden bırakılamayacağı, gerillanın mutlak ilkesidir.

Silahlı bir grup her an düşman saldırısına uğrama tehlikesiyle burun buruna yaşamaktadır. Grubun hareketi boyunca olabilecek hastalık, yorgunluk ve açlık durumları bazı grup üyelerini takatsiz kılabilir, bundan ötürü; grubun kendi varlığını devam ettirmesinin bir koşulu da, mutlak dayanışmadır. Dayanışma; fedakarlık ister, zor anlarında grubun çıkarlar için bireyin birtakım ihtiyaç ve isteklerinden feragat etmeyi gerektirir; yardıma muhtaç düşen arkadaşlarıyla son lokmasını paylaşmayı, düşenleri taşımayı öngörür. Bu, grup içinde bireyleri birbirlerine sıkı bağlarla kenetleyen, ölüm alanında arkadaşından kopmayan kökünü devrime olan bağlılık ve inançtan alan, üstün yoldaşlık bağıdır. Kuşkusuz yol boyunca arkadaşların çoğunluğunda bunun olumlu örnekleri olmuştur. Ancak, bazı arkadaşların, dayanışmanın gösterilmesi gereken yerde, üzerlerine düşeni yaptıkları söylenemez.

17 Mart 1983

"O, partimizin ve halkımızın kesin bir özgürlük kılıcıdır."
(Başkan APO)

Mahsum Korkmaz yoldaş ya da ulusal direnişte partileşmek

Başkan Apo'nun 28 Mart 1986 tarihinde şehit düşen büyük komutan Agit üzerine Mayıs 1986 tarihinde yaptığı değerlendirme:

"'Partimiz ve halkımızın kahraman önderlerinden Mahsum yoldaşı, 28 Mart'ın alaca şafağında, halkımızın yüce kurtuluş bayrağını dalgalandırıp hain düşman pusularını aşarken şehit vermiş bulunuyoruz. Agit yoldaşı anmak, O'nun mücadelesini anlatmak, gerçekte kurtuluş mücadelemizin önde gelen kahramanlarından birini anmak ve bu destanı anlatmaktır. Aciz ve çürümüş Türk sömürgecileri, O'nu, "*PKK' nin celladı, askeri sorumlusu, HRK sekreteri*" gibi sıfatlarla tanıtıp, akıllarınca bir yandan PKK'ye çok büyük darbe vurduklarını anlatmaya, öte yandan da O'nu gözden düşürmeye çalıştılar.

Ama düşman çok iyi bilmektedir ki, O, partimizin ve halkımızın keskin bir özgürlük kılıcıdır.

Mahsum yoldaş, yüzyıllardan beridir halkımızın bağrına, bilincine ve yüreğine saplanmış hain bıçağın çıkartılıp, düşmanın beynine ve yüreğine saplanmasının gereğine inanmış, bunu sonsuz bir çabayla kişiliğinde somutlaştırmış ve halkın ancak bu silahla kurtuluşa götürülebileceğinin zorunluluğunu görmüş olanların başında gelmekteydi.

Kahramanlık sıfatını en çok hak eden ve **halkımızın** çağdaş **kılıcı** olduğunu belirttiğimiz yiğit önderimizi, Agitimizi, fiziki olarak yitirdiğimiz doğrudur.

Ama bir halkın ve yine onun mazlum sınıflarının soylu geçmiş ve geleceğini kişiliğinde birleştirmiş olanların ölümünden ya da yitirilmesinden bahsedilebilir mi?

Agit yoldaş, halkımızın parti, cephe ve orduda mutlaka somutlaşacak olan kurtuluş sürecindeki özelliklerini, kavuşulması ge-

reken bilinç ve keskinleşmesi gereken iradesini varlığında somutlaştırmış ve böylelikle O, temsil ettiği özellikleri partiye ve halka, ulaşılması gereken ölçüler olarak sunabilecek kadar yüksek bir kişiliğe ulaşmıştır. Halkımızın ufkuna bir kader gibi giren kölelik yaşamını kendi kişiliğinde parçalamış; devrimci atılımlar içinde yarattığı güçlü, özgür ve çekici kişiliğini, milyonları bağımsızlık, özgürlük ve sosyalizme çağrıya dönüştürmüştür. O, bununla yetinmemiş, bu kişilik ve özellikleri halka mal etmenin büyük savaşını vermiş ve bunu önemli oranda başarmıştır. O, uyanmış, özgürlük bilincine ulaşmış ve parti, cephe, ordu silahıyla savaşımın içine çekilmiş Kürdistan halkının ölümsüzlük yürüyüşünün başında yer almıştır.

Yoldaş olarak, O, yüreğimizde ve bilincimizde sonsuz canlılığıyla taçlanmış; halkımız ve partimizin başında layık olduğu yere oturmuştur. Bu kahramanlar kahramanının anısı önünde büyük bir saygı ve sevgiyle eğiliyor; O'na olan vefa borcumuzu ancak, uğrunda büyük savaş yürüttüğü tüm halkımızı bir kurtuluş ordusu içinde örgütleme ve savaştırma görevini gerçekleştirerek yerine getirebileceğimizi biliyoruz.

Agit yoldaş!

Evet, O'nu tanımak ve anlamak gerekir. Agit yoldaş şirin, Agit yoldaş cesur, Agit yoldaş fedakar insan!

Bu can yoldaşı anmak ve aramak gerekir. Hele hele günümüzde, tarihin o utanılası mirasını hala boynunda ve ayağında bir zincir gibi taşıyan halkımızın o katlanılmaz yaşam tablosu gözler önündeyken, böylesi bir kişilikle tanışmak, O'nun oluşturduğu akımın içinde yer almak, O'nun yoldaşı olmak ve büyüklüğüne erişmek, nefes alıp vermek gibi bir zorunluluktur.

Düşman, O'nu katletmekle Mahsum yoldaştan kurtulduğunu sanıp buna sevinebilir. Ama gerçeğin bu olduğuna kim inanabilir?

Agit yoldaşın tüm benliğini kattığı ve bir cisim olmaktan çıkıp içinde eridiği ulusal direniş gerçekliğimiz karşısında, düşman, nasıl rahat olabilir?

Türk sömürgeci güruhu çok iyi bilmektedir ki, basın yayın organlarında yaptığı ucuz başarı edebiyatı ona biraz nefes sağlasa da, gerçekte, onun ölümcül korkusunu belgelemekten başka bir işe

yaramamaktadır. O, Agit yoldaşı katletmekle bir zafer elde ettiğine kimi, nasıl inandıracak?

Özel birliklerden oluşmuş ve çevreyi hain pusularla donatmış elli bin kişilik bir gücün, bir kişiyi katletmesi, ya da bir grup devrimciyi imha etmesi, nasıl bir zafer sayılabilir?

Bu sömürgeci ordu yöneticilerine ve devlet yetkililerine hangi başarı ve şerefi sağlayabilir?

Onlar bununla nasıl övünebilirler? Eğer ilerici insanlık tarihinin tanıklığına başvurulursa, elli bin kişinin bir kişiyi katletmesinin, gerçekten o bir kişinin elli bin kişiyi teslim alması ya da imha etmesi anlamına geldiğini herkes teslim edecektir. Agit yoldaşın katledilişi ve ardından geliştirilen zafer çığlıkları, düşmanın yenilgisinin en anlamlı bir biçimde dışa vurumudur. Bu, onlar adına ancak utanılacak bir durumun itirafı sayılabilir. Ne köle sahipleri ve feodallerin, ne de burjuva orduların, böylesine müthiş bir güç dengesizliği ortamında savaşa girdikleri ve böyle ucuz zaferler ilan ettikleri görülmüştür. Türk burjuvazisinin bu olayda içine düştüğü alçaklığı, bütün bu sınıflar hiçbir zaman yaşamamıştır.

Bu *"bir"* kişi neyi, elli binlik ordusuyla savaşan karşı taraf neyi temsil ediyor?

Hangi koşullarda, nasıl karşı karşıya gelmişlerdir?

Hangi güç ve olanaklara dayanarak savaşıyorlardı?

Bunlar, üzerinde çok iyi düşünülmesi ve cevap verilmesi gereken çetin sorulardır. Düşman, büyük bir hedefi düşürdüğünü iddia ederek, bununla rahatlayabilir. Ama O, bununla, sadece kendi küçüklüğünü kanıtlamakta ve yediği büyük darbeyi itiraf etmektedir. Türk egemenliğinin günümüzdeki en son temsilcileri, gözbebekleri gibi korudukları besleme ordularıyla, onlar için her saati ölüm ve zillet olan bir savaşın içine nasıl çekildiklerini ve bu savaş içinde günbegün nasıl tüketildiklerini çok iyi bilmektedirler.

İşte zaferin en büyüğü buradadır.

Tarihte Kürdistan halkının gerçekleştirdiği birçok ayaklanma *"vahşilerin ayaklanmasıdır"* denilerek bastırıldı. Ve bu vahşet, modernlik, uygarlık adına meşrulaştırılmak istendi. Acı bir gerçek olarak, bu ayaklanmalar büyük çoğunlukla bastırıldı da. Ama Kürdistan'da Hakilerin, Mazlumların, Hayrilerin, Kemallerin, Meh-

metlerin ve onların kanları pahasına yazılan yeni tarihte, buna yer ve imkan yoktur.

Şimdi tarih, bambaşka gerçeklere tanık oluyor. Ve bu gerçekler kendisini düşmana da, dosta da acımasız bir biçimde dayatıyor. Şimdi ülkemizde tarih, tek tek devrimci önderler ya da bir grup devrimci karşısında orduların yenildiğine tanık oluyor ve bunu ilan ediyor.

Şehitler şehidi Agit'in kişiliğinde dile gelen gerçek nedir?

Hak, adalet nerededir?

Agit olayı, bu sorulara, hiçbir dönemde olmadığı kadar açık bir biçimde cevap vermektedir.

Bu olayda Agit, milyonluk bir halkın içine sığdığı bir yürek; milyonluk bir ordu ve teknik donanıma sahip düşman ise elli bin kişiyle bir kişi ve bir gruba yönelebilecek kadar küçülmüş, sefil bir varlıktır. İnsanlık tarihinde bu tür zaferlere ender rastlanır. Tarihte, mazlumlar ve zalimler arasında, acımasız koşullarda gerçekleşmiş birçok savaş vardır. Yine mazlumların bu koşullarda yarattıkları birçok zafer vardır. Ama bu direniş kahramanlarının şahsında halkımız ve partimizin yaşadığı savaş ve yarattığı zaferler gibi savaşlar ve zaferler enderdir. Tereddütsüzce belirtebiliriz ki, en değerli varlıklarından birini yitirmiş olmasına rağmen, halkımız, Agit yoldaşın şehadetinde kendi direniş tarihini en büyük zaferlerinden birisini yaşamıştır. Bu olay, halkımıza, şehadet mertebesinde özgürlüğün doruğuna ulaşmayı bir kez daha en dolaysız ve en güçlü bir biçimde göstermiş, bunun çağrısını ulaştırmıştır.

Agit yoldaşın direniş destanında açığa çıkarılan gerçekler ve bunun taşıdığı mesajlar, bütün bir ulusal kurtuluş sürecimize yansıyacak dev bir kazanımdır.

Halkların direniş tarihlerinde kahramanlık dönemleri

Direniş ve kahramanlık dönemi nedir?

Bu dönemler ne zaman ve nasıl ortaya çıkar, nasıl yaşanırlar?

İnsanlık tarihinin karanlık ve aydınlık dönemleri birbirlerine sıkı

sıkıya bağlıdır. Ama insanlık, karanlığı asla normal bir yaşam olarak kabul etmemiş, onunla sürekli savaşmıştır. İşte, karanlık dönemlerin yaşandığı, fakat arakasından özgürlük güneşinin ortalığı aydınlatmaya başladığı şafak dönemlerine, aynı zamanda *"kahramanlık"* dönemi denir. Gerek tarihte ve gerekse günümüzde hemen her halk böylesi dönemlere tanık olmuştur.

İnsanlığın oluşumunda, kabile ve aşiret düzenlerinin ortaya çıkışında direniş ve kahramanlık belirleyici rol oynamış, etkinliğini günümüze dek sürdürebilen iki değer olarak halkların yaşamında sürekli yüceltilmiştir. Eğer bir halk, uzunca bir dönem karanlık içinde bırakılmış, özgür yaşamını toptan yitirmiş ve gözüne ölü toprağı serpilmişse, böylesi bir halkın direnişe kaldırılabilmesi için kesinlikle kahramanlara gereksinimi vardır. Kahramanlık, boşuna günümüze dek yüceltilen, saygı gösterilen, romanlara, şiirlere ve türkülere konu olan bir olgu olmamıştır. Bu, tamamen insanlığın ilerlemesi doğrultusunda ortaya çıkan zorunlu bir olaydır. Bu olgu çeşitli dönemlerde ve çeşitli biçimlerde inkar edilmeye ya da tersyüz edilmeye çalışılmış; tarihte yığınların işlevi gerçeğinden yola çıkılarak, bunun önemi gözardı edilmek istenmiştir. Ama bilimsel sosyalizmin pratikte doğrulanmış tarih tezleri, kitle ve bireyin rolünü birbirinin karşısında çıkarmak şurada kalsın, aksine bireyin, ulusun ve sınıfın kurtuluşunda ve giderek egemen hale gelmesinde önemli ve hatta çoğu zaman belirleyici roller oynadığını açıkça ortaya koymuştur. Bu, tamamen bilimsel ve mücadelenin kaçınılmaz biçimde ortaya çıkardığı bir durumdur. Ama toplumların, hep arada geçilmeye alışmış, yukarı katlara çıkamamış, uşak ve uzlaşmacı kesimleri, bu olguyu sürekli inkar etmiş, ona kara çalmış, kendilerine bilimsel maskeler takarak ve hatta bilimsel sosyalizme sığınarak bu gerçeği gözden düşürmeye çalışmışlardı. *"Maceracılık"*, *"bireysel kahramanlık"* ve hatta *"bireysel terörizm"* suçlamalarıyla bugün de bu olguya saldırılmakta; o iğrenç uzlaşmacılık ve teslimiyetçilik böylece örtbas edilmeye çalışılmaktadır.

İnsanlık tarihinin en büyük kahramanlarından Karl Marks bile, hem de kendi eseri bilimsel sosyalizm adına, bu ve benzeri iddialarla mahkum ve tecrit edilmeye çalışılmıştır. Fakat bu büyük kahramanların insanlık tarihindeki ezilen ulusların, halkların ve sınıfların ya-

şamındaki rolleri inkar edilebilir mi?

Toplumların tarihinde düşkünlük ne kadar derinse, kahramanlığın da o denli büyük olması nesnel bir kanundur. Bu gerçeği en güçlü biçimde izaha kavuşturan ise bilimsel sosyalizmin kendisidir. Daha köleci toplumun, evrimleşmenin ilk basamaklarında bir Yunan destanı döneminin açılması tesadüf değildir. Daha sonra şiir, edebiyat ve giderek ulusal oluşum ve kültüre damgasını vuran bu dönem, günümüze dek uzanan derin bir etki yaratmıştır. Eğer insanlığın oluşumunda Yunan uygarlığının önemli bir yeri olduğu gerçekse, bunda belirleyici rolün tarihin daha o ilk döneminde ortaya çıkan Yunan kahramanlığına ait olduğu da o kadar gerçektir.

Genel olarak feodal uygarlığın özel olarak ise İslamiyetin doğuşunda da böylesi bir kahramanlık döneminin yaşandığı bilinen bir gerçektir. İslamın kılıcı denilen Hazreti Ali, dört halife ve sahabeler, onun kahramanlık döneminin sembolleridir. Elbetteki bunlar, rastgele ortaya çıkmamış ve *"İslamın kılıcı"* gibi sıfatları boşuna kazanmamışlardır. Bu *"kılıçların"* kendi dönemlerinde yerine getirdikleri ilerici rol, sadece putları kırmakla sınırlı değildir. Onların sayesinde ve önderlik ettikleri mücadelelerle, putların temsil ettiği gerici sınıfsal bağlar da yerle bir edilmiştir. *"Zor, doğan her yeni toplumun ebesidir"* kanununun bir gereği olarak, daha sonra küçük bir mekan ve yüzyıllara sığmayan ve etkileri günümüze kadar uzanan toplumsal mücadeleler birçok alanda bunların miraslarına dayanarak yürütülmek isteniyor ve savaş meydanlarında halen onların adları ve kılıçlarından medet umuluyorsa, bu, söz konusu kahramanlık döneminin uygarlığın oluşumunda ne denli köklü bir rol oynadığını ortaya koyar.

Burjuvazi de, kendi uygarlığını ortaya çıkardığında, kahramanlığa daha az gereksinme duymadı. Aksine bu dönem, her alanda kahramanlığın en çok geliştiği ve en fazla rol oynadığı bir dönem oldu. Bu olgu sanatta, siyasette ve askerlikte zirveye ulaştırıldı. Avrupa monarşileri ile çepeçevre kuşatılan Fransız Devrimi, o zaman monarşist rejimlerin en önde geleni olan Fransız monarşizminin başını giyotinde koparırken, tüm Avrupa ve dolayısıyla tüm feodal uygarlığa karşı çıkışını ancak devrimci atılımlarla yürütebilirdi. Gerçekte Fransız Devrimi'nin kahramanlık dönemi, işte böylesi bir zorunluluktan ortaya çıkmış ve gelişmiştir. Hatipleriyle, edebiyatçılarıyla,

düşünürleri ve askerleriyle Fransız Devrimi, görkemli bir kahramanlık dönemine sahiptir.

Bu devrimin kılıcı Napolyon'dur. Napolyon eğer halen tarihin gelmiş geçmiş en büyük kumandanlarından biri olarak anılıyorsa, bu, onun burjuva devriminin kılıcı olma özelliğine yakından bağlıdır. Çünkü o, herhangi bir dönemde değil, insanlığın önünde yeni bir dünyanın kapısının açıldığı bir dönemde, bu kapıyı açanların önünde olma gibi bir rolü oynamıştır.

Evet, uyarlığın temsilcisi burjuvaziyi iktidara getirmek için bu kılıç çekilmeli ve savaşılmalıydı.

Ve öyle de oldu.

Proleterya devimleri doğduğunda bu gerçek, kendisini birkez daha ve fakat en anlamlı bir biçimde ortaya koydu. Devrimin kitlevi karakterini teoride ve pratikte kanıtlayan proleterya devrimleri, kahramanlığın ve kahramanlık döneminin anlamını da yine en güçlü bir biçimde ortaya koydu. Bu devrimlerin kahramanları, elbetteki köleci, feodal ve kapitalist uygarlıklardan farklı, kitlelerin direncini ve bilincini temsil eden, onların çıkarlarını kişiliklerinde sembolleştiren, dolayısıyla hem kitlelerin kendisi ve hem de onların çok üstünde ve onları yöneten kişiler olmak zorundaydılar.

İşte proletaryanın kahramanları Marks ve Engels!

İşte onun teorik, siyasal dahisi Lenin!

Ve yine onun pratik ustaları Stalin, Ho Chi Minh ve Mao! Ve bunların önderliğinde yürüyen birçok ulusal ve enternasyonalist kahraman!

Emperyalizmin görülmemiş şiddet mekanizmalarına karşı insanlığın özgürlük bilincini ayaklandıran, örgütlendiren ve halk ordusu denilen orduları ortaya çıkaran bu büyük kahramanların insanlık tarihindeki yeri gerçekten büyüktür.

Giap adı, dünyanın her yanında günümüzün en vahşi emperyalist gücüne karşı, en uzun vadeli savaşlardan birisini yürüten kahraman Vietnam halkının ulusal direnişinin askeri kumandanlığı, teorisyenliği ve sanatkarlığının adı olarak bilinmektedir. Bu ad, sömürge bir ulusun kurtuluş ordusunun yaratıcısının tüm özelliklerini tekrar tekrar karsımıza çıkarır. Büyük bir düşün gücü kadar, yürek gücünün de en sanatkarne bir dokunuşunu somutlaştırır. Dünyanın en yoksul

halklarından birinin ordulaşmasının, çok üstün bir düşman gücüne karşı kazanılmış, mucizevi, ama kesin bir zaferin komutanıdır Giap.

Elbetteki halkların bu kahramanlara ekmek, su kadar gereksinmesi vardır. Evet, kitle ve sınıf temeli zorunlu bir ön koşuldur. Fakat bunu bir mimar, bir mühendis ustalığı ve bir sanatçı inceliğiyle işleyecek yetkin kişiliklere ihtiyaç vardır. İşte bunlar, önderlerdir. Yani vazgeçilmez, mutlaka rolünün sahibi olması gereken, "olmazsa olmaz" kuralının gereğini yerine getirecek olan kişiler, kahramanlardır.

Kürdistan'da düşkünlük tarihi ve kahramanlığa gereksinme

Tarihin ve çağımızın yadsınamayacak bir gerçeği olan bu olgu karşısında, çağın en eski, fakat unutulan halkı ile ülkesi Kürdistan'da durum nedir?

Kürdistan'da düşkünlük tarihi nasıl anlaşılmalı ve kahramanlığa gereksinme nasıl kavranmalıdır?

Yaratılan düşkün tip, her konuda olduğu gibi, tarihimizi de çarpıtmakta; günümüzde kahramanlığa duyulan gereksinmeyi *"anarşizm, maceracılık"* biçiminde nitelendirmektedir. Bu inkarcı ve düşkün tipin çizdiği utanç sınırlarından dışarıya çıkıp, tarih biraz insanca yorumlanmaya çalışıldığında, bir yanda düşkünlük tarihinin en acımasızı, öte yanda kahramanlığa sürekli çağrıların yapıldığı bir Kürdistan tablosuyla karşılaşılır.

Hiçbir şey kendini yanıltmak kadar tehlikeli değildir.

Bu nedenle, gerçeklere doğru ve cesurca bakmasını bilmek gerekir. Kürdistan'da tarih, çok çeşitli nedenlerden ötürü baş aşağıya gidişin, düşkünlüğün ve zifiri bir karanlığın tarihidir. Ama bu denli kendine özgü ve olumsuz bir gerçekliği de dile getirse, bu yine de bir tarihtir.

Evet, Kürt halkı da insan soyunun bir parçasını oluşturmaktadır. Ama yaşadığı gerçekliğin çağımızla bir ilişkisinin olmadığı açıktır. Halkımızın dili, çağımızın diliyle ve telaffuzuyla uygunluk arz etmiyor. Düşünsel, ekonomik, toplumsal ve kültürel gücü, çağla aynı

doğrultuda seyretmiyor. Çoğu ilerici geçinenleri, onun da ötesinde ilerici ve gericisiyle tüm düşünenleri onu tanımlamaya yanaşmıyor veya tanımlayamıyor. Peki çağ bu halka nasıl bakıyor? Gerçekliği bu denli acımasız da olsa ve yine böylesine de yaşasa, eğer bu halk ve ülkesi varsa, onun ulus olma, bağımsız ve özgür yaşama hakkı kabul edilmek isteniyor, destekleniyor mu? Desteğin derecesi ve sunulan imkanların durumu nedir? Evet, bütün bunlar, bu halka ve onun düşünen beyinlerine acı veren sorulardır.

Bugün halkımızın başına oturtulmuş olan güç, günümüzün Roması ve Neron'un desteği ile ülkemizi gerçek bir zindana çevirmiş, yaşamı dayanılmaz hale getirmiştir. Tarihin tüm despotik özeliklerini kişiliklerinde somutlaştıran faşist generaller, emperyalizmin ekonomik, siyasal, askeri ve kültürel katkıları ile sistem içindeki yerlerini pekiştirirken, halkımıza karşı ortaçağdan kalma tüm yöntemleri ayaklandırmış bulunmaktadırlar. Bir yandan köy korucuları adlı Hamidiye Alayları'nı, öte yandan özel birlikleri, komandoları, çelik yeleklileri ve helikopterleriyle kontralarını, çakal sürüleri gibi halkın üzerine saldırtmakta; emperyalizmle el ele sistematik bir baskı mekanizması uygulayarak, halkın ulusal kurtuluş hareketini ve varlığını yok etmeye çalışmaktadırlar. Peki bütün bunlar karşısında *"halkın dostları"* ne yapmaktadırlar? Acı da olsa bir gerçektir ki, bu halkın dostları, onun varlığını ve mücadelesini kabul etmekte bile zorluk çekmektedirler.

Bu durum karşısında yapılması gereken nedir?

Böyle bir halkın neye gereksinmesi vardır?

Elbetteki inkarcı, düz, düşkün, karanlığı onaylayan, kafa ve zift bağlamış yüreğin buna vereceği cevabı yoktur ve olamaz da. Çünkü o, aramızda insan gibi dolaşsa da, çağdaş insanla hiçbir ilişkisi olmayan bir taslaktır. Yine kılık kıyafetini ne kadar modernize etmiş olursa olsun, o, ortaçağ karanlığının da ötesinde bir karanlığı yaşayan en lanetli tiptir. Böyleleri, *"kahramanlığa gereksinme vardır"* denildiğinde, *"maceracılık, provokasyon, ajanlık"* diye cinnet geçiren yarasalardır. Evet, bunlar, gerçekten de karanlıkta yaşamayı, bunu bir yaşam olarak kabul etmeye çalışmışlardır; çıkarlarına ve tabiatlarına uygun düşen budur ve dolayısıyla aydınlıktan ölesiye korkmaktadırlar.

Ama bizim buna cevabımız kesindir!

Böylesine düşürülmüş olan bir halkın, kahramanlara, su ve hava kadar gereksinmesi vardır. Kürdistan halkı, tarihinin hiçbir döneminde, şimdi olduğu kadar buna ihtiyaç duymadı. Bu, son derece anlaşılır bir şeydir. Çünkü, Kürdistan halkı, tarihinde hiçbir zaman bu kadar düşürülmemiştir.

Evet, o tarihte de kahramanlara ihtiyaç duymuş ve daha ilk dönemlerden başlayarak Rüstemler ve Behramlar gibi birçok kahramanlar yaratmıştır. Dehak'ın kafasını parçalayan Kawa destanı boşuna yazılmamıştır. Tarihimizde benzer örnekler çoktur. Ama yine de diyoruz ki, özellikle bu dönem kahramanca olmalıdır.

Yaşanılan dönem, düşkünlüğün ve karanlığın en çok yoğunlaştırıldığı bir dönemdir. Böyle dönemler ancak kahramanca direnişlerle aşılabilir. Objektif durumu böylesine tahrip edilmiş ve çarpıtılmış bir ulusal ve toplumsal gerçeklik ortamında değil inkarcı, uşak ve uydu tiplerle, vasat bir devrimcilikle bile sorunların üstesinden gelinemez. İnsanımız alabildiğine düşürülmüş, kültür, sanat vb tüm alanlarda alabildiğine küçültülmüştür. Birçok yetenekleri kötürümleştirilmiştir; kör, sağır ve dilsiz hale getirilmek için elden gelen her şey yapılmıştır. İşte Kürdistan'da öncünün büyüklüğüne bu nedenle ihtiyaç vardır. Bu, herhangi bir ihtiyaç değil, bir halkın yaşamını belirleyen, "olmazsa olmaz" şartını tanıyan bir zorunluluktur. Toplumun yaşadığı muazzam kargaşa ve zifiri karanlık, onu aşmak görevi ile ortaya çıkanların büyümelerini, yetkinleşmelerini zorunlu kılıyor. Bu görev, silik, günübirlikçi, çağın ötesine ulaşamayan tiple başarılamaz. Çağın ülkemiz ve halkımız hakkında verdiği haksız hükmü, uşak, kendisini şu veya bu gücün çıkarlarına en ucuz biçimde adapte eden, basit güncel çıkarları uğruna kölelik statülerini meşrulaştıran, kurtuluşun ağır ve köklü çözüm bekleyen sorunlarına ufak bir propaganda ile karşılık vermeyi yeterli gören tiple aşılamaz. Bu tip, gerçekten her türlü çıkmazımızın temel nedenlerinden biridir ve sefil varlığı ile çıkarlarını kurtarmak uğruna tarihi tersyüz göstermekten çekinmez.

Salt inkarcılıkla yetinmeyen, sözde inkarcılığı kabul etmeyen, ama köklü çözümlere ulaşmayı engelleyen, yani deyim yerinde ise ameliyatla iyileşecek bir hastaya aspirin öneren bir başka düşkün

tip vardır ki, bu aslında en tehlikeli tiptir. En şirret, en iğrenç ve en aşağılık yaratıklardır böyleleri. Bu tipten Kürdistan'da bolca vardır. İnsan ve siyasetçi ve hatta yurtsever ve devrimci kisvesi altında toplumda arzı endam etmektedirler. Fakat bunların, toplumun gözeneklerini ve halkın kurtuluş yolunu tıkayan zift gibi birer yaratık oldukları artık açığa çıkmıştır.

Peki bu olumsuz ulusal ve toplumsal gerçekliğimize rağmen, nasıl oluyor da bu topraklarda hem de eşine ender rastlanan büyüklükler yaratılabiliyor? Mazlumlar, Kemaller, Hayriler, Ferhatlar, Mehmetler ve Agitler doğabiliyor?

Evet, bu başkalarına anlaşılmaz gibi de gelse, ulusumuz ve halkımızın içinde bulunduğu koşulların kaçınılmaz bir sonucudur. Bir nebze bile olsa özgür gelişme imkanına sahip olmayan bu topraklarda kendiliğinden gelişmeye olanak yoktur. O halde, öncünün sınırsız büyümesi bir zorunluluk, yaşamın bir kanunudur. Öncünün ölçülerinin gelişkinlik düzeyini belirleyen de budur. Toplumun ideolojik, kültürel, siyasal, ekonomik ve askeri tüm oluşum ve gelişimlerinin inkar edilip baskı altına alınması, öncünün çok yönlü ve ileri düzeydeki gelişimine ihtiyaç göstermektedir. Hiçbir sorunu çözümlenmemiş olan bu toplumda, o gerçek bir çözüm gücü olmak zorundadır.

Kürdistan'da kişiliğin ve öncünün büyümesi, tamamen bu zorunluluktan yola çıkan ve halkın kurtuluş davasının ihtiyaçlarından onun öz çıkarlarından kaynaklanan bir ideoloji ve siyasetin ürünüdür. Yaşayanları ve şehit olanları ile ülkemizde abideleşen büyük önderlerin ortaya çıkışı, elbetteki tesadüf değildir. Objektif gerçekliğin acımasızlığı, kopkoyu inkarcılık, gericilik ve çağın bu halk ve ülkesi hakkındaki kabul edilemez hükmünü aşmak, böyle yaşamak ve çağdaş dünyada onurlu bir yer edinmek isteniyorsa, kesinlikle doğru devrimci bir ideolojik ve politik çizgi ve bu çizginin gereklerini kişiliğinde somutlaştırmış büyük öncülere gereksinme vardır. Yani, bunun için çağın ötesine ulaşabilen, ona söz geçirebilen öncüler gerekir.

Bu, çağın inkarı değildir.

Ama onun haklı davaya katkılarını sağlamak, Kürdistan koşullarında ancak böylesi bir gelişme yaratmakla mümkün olabilir.

Kahramanlık dönemlerinin, toplumların tarihinde mucizevi ya da kutsal dönemler olarak adlandırıldıklarını ve anıldıklarını söyledik. Bu dönemler, halkların sinesinde yüzyıllar boyu bayramlar ve kutsal anma günleri olarak yaşatılır; çözümsüzlükleri çoğu kez bu dönemlerden ilham alınarak aşılmaya çalışılır. Elbetteki bu, nedensiz ya da anlamsız değildir. Bu dönemler, halkların yaşamında son derece kritik noktaların ve dönemeçlerin mucizevi başarılar yaratılarak aşılmasını dile getirir ve sembolize ederler. Burada yaratılan büyüklüğün ölçütü, elbetteki ölüp, ölmeme de değildir.

Halkımız tarihte birçok kez öldürülmüş ve öldürmüştür.

Şüphesiz ki bunların bir anlamı vardır. Ama eğer sorun, ülke ve halk üzerindeki ölümcül hükmün, çok ilerisinde perspektiflerle, öz çıkarlar ve öz güç temelinde yerle bir edilmesi, bunun da tamamen zayıf bir temele dayanarak, dört taraftan kuşatılmışlık parçalanarak ve bütünüyle halkın devrimci iradesinden, kendi öz bilinci, çabası, fedakarlığı ve cesaretinden yola çıkılarak gerçekleştirilmesi ve burada büyüklüğün ölçütünün değişik olduğu ise, o zaman esas meselenin bütün bunları başarabilecek kapasiteye ulaşmak olduğu açıktır.

Evet, diğer ülkelerde büyük kahramanlık dönemleri ve büyük önderlerin yaratıldığını söyledik. Ama Kürdistan'da yaratılan kahramanlık dönemi ve büyük öncüler gerçeği, bütün bunları aşan bir özellik sergilemektedir. Bununla biz, kendini abartma ya da başka halkların ve insanlığın kazanımlarına saygısızlık etme gibi bir duruma düşmediğimizi çok iyi biliyoruz. Tersine, yaratılan bunca gelişme, onlara duyulan bağlılığın en açık ifadesidir. Öyleyse bizim, onunla nasıl yaman bir gerçekliği dile getirmek istediğimiz iyi görülmeli, iyi kavranmalıdır. Tarihin ve çağın kendisi hakkındaki hükmü böylesine acımasız olan bir toplumda, dirilmek için büyük kahramanlar gerektiği açıktır.

Başka halkların böylesi kahramanlar ve büyük direnişler yaratmak için dayandıkları çeşitli miraslar vardır. Rus devrimciliği, büyük bir kültüre, az çok güçlü bir sınıfa ve sosyalist harekete, yine uluslararası devrimci hareketin büyük desteğine dayanmıştır. Vietnam direnişçiliği, köklü ve uzun bir mücadele deneyimine sahip bir yurtseverliği miras almış, 3. Enternasyonal'in büyük desteğini her zaman arkasında görmüştür.

Peki ya Kürdistan'da devrimciler, hangi gelişmiş kültüre, hangi direnmeci tarihe ve hangi uluslararası desteğe dayanmaktadır?

Halkların direnişlerinin böylesi temelleri olduğu, Kürdistan'da ise direnişin en görkemlilerinin bile gerçekte belli bir mirastan yoksun olarak yaratıldığı bilinmeden, bu topraklarda boy veren direnişçiliğin büyüklüğünü anlamak mümkün değildir. Kürdistan'da yaratılan ve yaratılacak olan her devrimci kazanım, büyük yoksunluklar, ihanetler, görülmemiş bir vahşet, inkar, dostluk perdesi altında dayatılan uzlaşma ve teslimiyet ortamında, bütün bunlarla boğuşa boğuşa, büyük bir kan ve can bedeli olarak yaratılmaktadır ve ancak böyle yaratılabilir. Yine Kürdistan halkının çağdaş insanlığın saflarına uzanan büyük yürüyüşü de ancak böyle tamamlanabilir. Şüphe yok ki, tarihi rollere soyunmuş bir kişi ve onun hareketinin özelliklerini belirleyen şey, içinde yaşadığı olağanüstü dönemin dayatıcı olan koşulları ve ihtiyaçlarıdır.

İnkarcı, silik ve düşkün kafa, boşuna gerçeklerimizi çarpıtmamalı, bizi hala *"direnir ve kurşun sıkarsak hepimizin imha edileceğine"* inandırmaya çalışmamalıdır. Sanki katliamın en alçakçası yaşanmıyormuş gibi gerçekleri tersyüz etmemeli; eğer birazcık bile olsa insan onuruna ulaşmak istiyorsa, böylesi dönemlerin işbirlikçiliği aşan özellikleri olduğunu bilmelidir. *"Silahlı da olur, silahsız da olur"*, *"kahramanlar olsa da olur, olmazsa da olur"* deyip, sıkıştığında bukalemun gibi renk değiştiren bu tipin, artık bağımsızlık ve özgürlüğün şafağını delmiş olan Kürdistan halkı nezdinde hükmünü fazlaca icra ettiremeyeceğini bilmesi, anlaması gerekir. Aynı biçimde Kürdistan halkı da, eğer yeniden özgür biçimde şekillenecekse, bu kafanın çok uğursuz bir dönemi ve tipi temsil ettiğini bilmelidir.

Bununla birlikte halk, bir kahramanlar dönemi yaşamayı şart gördüğünü ortaya koymuştur.

O, kahramanlığı kanıtlanmış öncülerimiz yüceltmekte, adlarına destanlar, ağıtlar dizmektedir. En sevdiği varlıklara adlarını vererek, bunu, onları yaşamanın ve yaşatmanın bir yolu olarak görmekte; göstermek istediği destek ve yakınlığını ancak böylece ortaya koyabilmektedir.

Peki bütün bunları belirtir ve yaparken iradeye çok yüklendiğimiz söylenebilir mi? O kafanın deyimi ile, biz *"insan iradesine sonsuz*

rol atfeden idealistler ya da sübjektivistler" miyiz? Tam tersine, insan soyunun vazgeçilmez kuralını halkımız içinde şart gören ve bunu işletmeye çalışan bir hareket olduğumuz söylenebilir sadece. Bütün zorluklara ve yoksunluklara rağmen, halkımızın zafere doğru ilerletilen tarihi, hareketimizin böyle bir hareket olduğunu, aynı zamanda doğruluğunu ve haklılığını herkese kanıtlamıştır.

PKK'de yaşanan özgürlük ve çağın ötesine uzanmak

PKK, Kürdistan halkım çağdaş halklar dünyasına ulaştırma mücadelesinde karşımıza çıkan ve bu mücadeleye damgasını vuran bir olgudur.

PKK'nin oluşumunda dile gelen özellikler, onun tarihsel eyleminin dolaysız sonucu olan ve ifadesini onun direniş kahramanlığında bulan özelliklerdir. PKK'de yaşanan ve yaşanacak olan özgürlük de biricik tanım ve anlamını buradan almaktadır.

PKK'de özgürlük sorununu doğru kavramak, bu noktada hafiflik, yüzeysellik ve tanınmazlıktan uzak durmak gerekir. Eğer bu yeterince sağlanmazsa, ne çağın bizi kavraması ve ne de bizzat Kürdistan'da yaşanan gerçekliğin kavranılması mümkün olabilir.

Bugün PKK'de bir destan yaşanmaktadır.

Ama ilericisi ve gericisiyle çağ halen sayfalarında Kürdistan halkına yer vermemekte, bağımsız ve özgür iradesini temsil etmek bu halka çok görülmekte, siyasal bir güç haline gelmesinin henüz erken olduğu söylenmektedir. Gericilik halkımıza ölüm uykusunu, kör, sağır ve dilsiz olmayı dayatırken, ilerici geçinenler ise halen halkımızın böyle bir sorunu olduğunu kabul edip etmediklerini bile ortaya koymamaktadırlar.

Elbetteki özgürlüğü konusunda esas kararı verecek olan, bir halkın kendisidir.

Ama dış koşulların ve özellikle sosyalist sitemin bu konudaki rolü küçümsenemez. Bu rolün şu ya da bu biçimde oynanması o halkın kurtuluş sürecini belirleyemezse de, bu sürecin uzun ya da kısa, zor ya da nispeten rahat şekillenmesinde önemli etkilerde bulunabilir. Fakat bu böyledir diye, hiçbir gerçek devrimci güç, kendi özgürlüğünü ve halkın özgür iradesini ortaya koymaktan geri duramaz. Bu,

çağın ölçülerinin ilerisine uzansa da böyle olmak zorundadır. Açık ki hiçbir şey düşkünlük kadar kötü değildir, nasıl ki hiçbir şey özgürlük kadar değerli değilse, o halde içinde bulunulan iç ve dış koşullar ne olursa olsun, mademki insan soyunun bir parçası da Kürdistan halkı olarak adlandırılmaktadır, o zaman bu halkın da özgür iradesini bir emir olarak ilan etmesi önlenemez.

Bu olgu, PKK'nin en temel gerçeklerinden biridir. O, halkımızın bu emrini hayata geçirecek kahramanlığa olan ihtiyacın bir ürünü olarak doğmuştur. Bir başka deyişle, PKK bu ihtiyacın kendisi, ona verilmiş olan cevabın en anlamlısıdır. Böylesi koşullarda ve böylesi bir rolle ortaya çıkan PKK'nin bu rolünü yerine getirmesi için, özellikle başlangıçta en değerli kadrolarının şahsında varlığım ortaya koymak dışında hiçbir şansı yoktu. Şu gerçek asla görmezlikten gelinemez; varılan aşamada hiçbir kimse, bilincin ve pratiğin en soylusunu sergilemeden kahramanlık sıfatına ulaşamaz. Dolayısıyla bilincin ve pratiğin gereğini görmezlikten gelme şurada kalsın, PKK çizgisi ile, milyonların iradesini temsil etmeyi, kendisine devrimciyim diyen herkese bir varlık nedeni olarak dayatmıştır.

Kahramanlığın gerçek tanımı da burada yatmaktadır. Kahraman, iradesini pekiştiremeyen, örgütlenemeyen ve ileriye doğru atılım yapamayan milyonlara yol gösteren ve onu hedefe ulaştırandır. Düşüncesinde, iradesinde ve eyleminde onların hayati çıkarlarını somutlaştırandır.

Tarihte öncüye atfedilen rol boşuna değildir. Bu özellikle emperyalizm çağında salt siyasal ve askeri vasfıyla değil, kültürel yozlaşmayla da iradesi parçalanan kitlelerin ancak çok güçlü bir öncü ile bunlara karşı koyabilme gibi hayati bir gereksinmesini ortaya koymaktadır. Kürdistan'da bu çok daha derin bir anlama sahiptir. Karanlığın ve düşkünlüğün alabildiğine yaygınlaştırıldığı bir ülkede öncü, herhangi bir ülkedekinden çok daha yüksek niteliklere sahip olmak ve çok daha kahramanca bir yaşamı sergilemek zorundadır. Bu, Kürdistan devriminin doğasının bir ürünü ve onun en ayırt edici özelliğidir. Bu özelliği doğuran, Kürdistan tarihinin kendisidir. O halde, bu noktada son derece gerçekçi olmak ve bu gerçeklere uygun olarak düşünüp karar vermekten başka bir çare yoktur. PKK, özgürlüğü böyle anlamakta ve böyle yaşamaktadır. PKK'yi anlamak isteyen her güç ve kişi, bu gerçeği

doğru ve derinliğine kavramak zorundadır.

PKK'nin özgürlüğe kazandırdığı bu tanımı ile gerçekte onun yoğunlaşmış ve en doğru tanımına da ulaşılmış olmaktadır. Başka güçler bunu tersi bir biçimde göstermek için az çaba sarf etmediler. Onlar, PKK'yi *"iradecilikle," "gençlik idealizmiyle"* ve giderek *"maceracılıkla"* suçladılar ve objektif durumu hesaba katmadığını iddia ettiler. Fakat PKK gerçekliğine dürüstçe yaklaşanlar için bu iddiaların ne değeri olabilir? Onun tarafsız bir gözlemi bile, PKK'nin objektif koşulların esiri olmamayı, insanın yücelmesindeki en üst sınırı ve vazgeçilmez devrimci değerleri temsil ettiğini ortaya koyar.

PKK, halkımızın tarihini ilerletme, onu direnişe kaldırma ve dönüşüme uğratmada vazgeçilmez bir anlama sahiptir. Onun, olağan ölçülerle anlaşılması güç olan amacını iyi anlamak gerekir. Eğer o, birçok şeyi altüst ediyor ve çağın dayattığı statükoyu bile zorluyorsa, bunun nedenini bir halkın özgürlük problemlerinde aramak gerekir. Nasıl ki devrimin doğasını belirleyen, onu kuşatan ortam ve şartlar ise devrimin örgütünü, bu örgütün savaşma tarzını ve öncüsünün nasıl direnmesi gerektiğini ortaya koyan da yine o aynı kanundur. Geriye bunun gereğini yerine getirmekten başka bir şey kalmamaktadır. Biraz düşünen bir kafa ve adaletli bir vicdan, gerçeğin böyle olduğunu teslim etmekte güçlü çekmez. Biz böylelerinin söze değil, bu direnişin kendisine, onun şehit kahramanlarına bakarak karar vermelerini, eğer yanılmışlarsa bunu düzeltmelerini istiyoruz. Birçok hatanın, yetmezliğin ve donanımsızlığın, başkalarının gerçekliğimizi doğru tanımalarını güçleştirdiği söylenebilir belki, ama bu, yine de çok iyi anlaşılmak zorunda olan bir gerçekliktir.

Adeta mezardan kalkan ceset halindeki bir varlıktan sağlıklı yürümesi istenilebilir mi? Silahı ilk defa sıkan el, hedefi on ikiden vurabilir mi? Elbetteki başlangıçta eksiklikler, hata ve yetmezlikler en yoğun bir biçimde yaşanacaktı. Ve olan da oydu.

Bu kadar altüst olmuş bir zeminde meleklere özgü bir örgüt ve mücadele nasıl mümkün olabilirdi?

Doğada ve toplumda böylesi bir gelişmeyi kanıtlayan küçük bir örnek bile gösterilebilir mi?

O halde, PKK'ye böyle bir mantıkla saldırmanın anlamı nedir?

Onun hakkında, var olan somut gerçekliğin çözümlenmesi ışığında hüküm vermek tanımım doğru yapmak ve daha sonraki gelişimini de yine bu biçimde ele almak, izah etmek gerekir.

PKK-ERNK-HRK oluşumunda kahramanlık öğesinin yeri

PKK'nin tanımı için, bu olguya damgasını vuran bir gerçek gizlidir.

PKK, sadece kendi tarihinin değil, halkımızın direniş tarihinin de vazgeçilmez bir öğesi olan kahramanlığın kendisidir. Onu çevreleyen tarihi ve güncel koşullar, Kürdistan'da insanca ve çağdaş ölçülerde yaşamak isteyenlere kahramanca bir doğuşu ve dönemi kahramanca direnişlerle dolu kılmayı emrediyor. *"Bunsuz ilerici insanlığa köprü kuramazsınız, bu köprüden geçemezsiniz"* diyor. İşte günümüze kadar öncünün öfkesi, kızgınlığı, bilinci, acısı ve sevinci; kısaca insan soyunun tüm belirtileriyle yaşadığı ve bütünüyle halkın yaşamının bir özeti olan gerçeklik budur. Bu gerçeklere gözlerini kapayanlar, hala, hata ve yetmezliklerimizi affedilmez suçlar gibi görmek ve göstermekte ısrar ediyorlar. Ama bunlar, halkın kendisini hata ve yetmezliklerle dolu bir yaşam içinde olduğunu, onun sadık yansıması olan bir hareketin bunlardan kaçınılmaz biçimde etkileneceğini nasıl inkar edebilirler?

Yüzyıllardan beridir bu halk, düşünceden kültüre kadar her alanda görülmemiş bir biçimde zehirlenmiyor mu?

Yine günümüzde en azgın güçlerin baskısını, zehrini iliklerinde duymuyor mu?

O halde, böylesi bir gerçeklikten çok güçlü ve sağlam bir doğuş nasıl beklenebilir?

PKK'yi anlamak, hatta yargılamak isteyenler adil olmalı; onun hata ve yetmezliklerini değerlendirirken objektif gerçekliğin önemli etkisini görmelidirler.

Evet, objektif zeminin olumsuzlukları, hata ve yetmezliklerin varlığı bir gerçektir. Ama bütün bunlara rağmen, PKK'nin gerçekleştirdiği direnişin kahramanca olduğu da bir o kadar gerçektir.

Korkunç acılar ve yoksunluklar ortamında yaratılan bu kahramanlık karşısında, birçok yönüyle son derece meşru da olan hata ve yetmezliklerin sözü edilebilir mi? PKK-ERNK-HRK oluşumunun kahramanlık özelliği, bir yaşam biçimini dile getirmekte ve bir dönemi adlandırmaktadır. Bu oluşuma katılanlar, verdikleri kararın soyluluğu kadar acımasızlığını da her gün, her saat iliklerinde duymaktadırlar. Bu, PKK-ERNK-HRK oluşumunun, hiçbir tanım ve değerlendirmeye yer bırakmayacak kadar yalın gerçekliğidir.

Çağdaş her halkın savaşımında olduğu gibi, Kürdistan halkının da kendi savaşımında PKK-ERNK-HRK oluşumuyla elde ettiği üçlü silah ona çok görülmemeli, bunca olumsuzluğa karşı ancak böylesi silahlarla savaşabileceği teslim edilmelidir. Yanlış anlaşılmaktan ya da kendini tam formüle edememekten kaynaklanan çeşitli yaklaşımların birkez daha gözden geçirilmesi, yine eksikliklerin giderilmesi, büyük bir alçakgönüllülükle bu oluşuma şans tanınması istenebilir. Bu güce daha yüce yaklaşılması ve davranılması çağrısında bulunulabilir. Biz bunları söylerken bunu bir küçüklük değil, aksine büyüklüğün ve gelişmeye olan sonsuz inancın bir gereği olarak görmekteyiz. Ama bize *"bu silahları kullanmayın, bunlar tehlikeli silahlardır, vakti henüz gelmemiştir"* diyenlere hak ettiği cezayı veremezlik edemeyiz. Bu iğrenç çağrı ve talepler kimden gelirse gelsin onlara vereceğimiz cevap bu kadar açık ve kesin olacaktır. Çağımız dünyasında bu silahlar, biraz çağdaş bilince ulaşmış, namuslu her bireyin, onu su ve hava kadar ihtiyacı olan halkına mutlaka armağan etmesi ve geleceğe miras olarak bırakması gereken vazgeçilmez silahlardır. Evet, bu silahların günümüzde halkımızın eline, örs ve çekiç altında dövülmüş kadar sağlam ve mükemmel bir biçimde verilmesi belki mümkün olamamıştır. Ama bu araçlar henüz yetkin değil ve tavda iyi dövülmemiştir diye, onların büyük anlamlarını çarpıtma gafletine düşülebilir mi? Bu noktada gerçekten namuslu ve onurlu olmak gerekir. Bırakalım dünyanın diğer halklarını, sadece Türk ulusal kurtuluş hareketine bakıldığında bile bu silahların nasıl oluşturulup, nasıl yoğun bir çabayla kullanıldığı görülmektedir. Günümüz Dehakı'nın yine bu silahları her gün halkımıza karşı nasıl kullandığı bilinmektedir. O halde bu gerçekler karşısında herkes kendini birkez daha gözden geçirmeli ve kararını ona göre vermelidir.

Bu izah ve çağrılar, yanılgılar içinde yüzen iflah olmazlar dışındaki çevrelere gerçekleri birkez daha anlatmak içindir. Yoksa buradan PKK-ERNK-HRK silahlarının güçsüzlüğü sonucu çıkmaz. Böyle bir değerlendirme büyük bir gaflet olur. Başta TC olmak üzere, bu silahların gücünü içine sindirmek istemeyen birçok güç, şehitlerin kanlarıyla kanıtlanmış olan bu olgu karşısında çok zor durumlara düşmekten kurtulamamaktadır.

Şehit düşen kahramanlarımız bu üç silahı, *"yasasın PKK-ERNK-HRK"* sloganını Kürdistan dağlarına kanlarıyla yazmışlardır.

Kanla yazılan şeylerin gücü ve değeri konusunda tartışma olamaz.

Hele yaşamın tomurcukları halinde olanların kanlarıyla yazdıkları değerler çok soyludur. Böylesi bir yüceliği bağrında geliştiren bir hareket kutsaldır. Ve PKK ile onun direniş tarihinde gerçekleşen bütünüyle budur.

Tohumun toprağa henüz yeni serpildiği bir dönemde, yüreğinde PKK ateşiyle şehit düşen ilk kahramanlarımızın destanı tüm Kürdistan'da bir sevda biçiminde yankılanmıştır.

Delil'in, Haki'nin, Halil'in toprağa düşüşü, her halkın ve kanıtlanmış devrimci her ideolojik ve politik akımın direnişinde görülen bir kutsallığı dile getirmektedir. Bu büyük direniş şehitleri PKK'nin temellerini, özgürlük uğruna feda ettikleri değerli yaşamları ile atmışlardır. Onlar, hiçbir maddi çıkar gözetmeden, kendilerini bu soylu amaca bilerek ve isteyerek kurban etmişlerdir. Belki İbrahim, İsmail'i kurban etmemek için koçlar bulabilmiştir. Ama Kürdistan halkı buna imkan bulamamıştır.

O, PKK'nin şahsında kendi öz evlatlarını ve kahramanlarını kurban vermek zorunda bırakılan, kendisine bundan başka tercih hakkı tanınmayan bir halktır.

Evet, bu halk ve PKK, tarih ve toplumun özgün yasaları tarafından bu acılı gerçeği yaşamaya mahkum edilmişlerdir; ama onlar da buna en soylu biçimde karşılık vermesini bilmişlerdir. PKK, daha ilk şehitlerinden başlayarak direniş kahramanlarını yitirdiğinde derinden sarsılmıştır. Ama onların kanlarıyla yeşerttikleri bağımsızlık ve özgürlük fidanını korumayı ve büyütmeyi başarmıştır.

İlk direniş kahramanlarımız, gerektiğinde ideolojimiz için kanımızı feda etmekten çekinmeyeceğimizin sembolleri ve kanıtla-

rıdırlar. Eğer bir ideoloji, her türlü dar ve bireysel çıkarı dıştalayıp ulusal ve sınıfsal çıkarları temel alıyor ve başarı için kan akıtabilecek kadar cesur davranabiliyorsa, o ideoloji yüce bir ideolojidir ve kurtuluşa önderlik edebilir. İşte PKK'nin ilk atılımının ve o dönem kahramanlarının soylu eyleminin anlamı da budur.

Açık ki ideolojinin sağlamlığının kanıtlanması tek başına yeterli değildir. Kitlelerin politik uyanışının yaratılması, kahramanlık döneminin daha da somutlaştırılmasını ve diriltici rolünün daha uyarıcı hale getirilmesini gerektirir.

İşte; Aydınlar, Salihler, Cumalar, Deliller, Mahirler, Ahmetler, Mehmetler daha sonra tüm Kürdistan'ı saran dev bir politik uyanışın meşalesini taşıyan ve devrimin aydınlığını bu topraklara saçan kahramanlardır. Onlar, akıttıkları değerli kanlarıyla Kürdistan'ın zifiri karanlığım parçalamış, şafağı müjdeleyen kızıl ışık demetlerini sunmuşlardır. Halkımızın kitlevi direnişine yapılan bu çağrılar, daha sonra PKK biçiminde somutlaşmış, böylece geleceğin Kürdistanı'nın nasıl bir Kürdistan olması gerektiği de en güçlü bir tarzda ortaya konulmuştur.

Daha sonraki dönemde peş peşe gelişen kitlesel atılımlar, halkımızın bu çağrılara nasıl soylu bir biçimde karşılık verdiğini ortaya koymaktadır. Hilvan, Siverek, Batman, Mardin, Dersim ve diğer alanlardaki gelişmeler, tarihimizde ender görülen, öncü ile kitlelerin yakın ve bağlantılı gelişimine tanıklık etmiştir. Öncünün kan verme temelinde kendini kanıtlaması ve halkın ona inanarak, yaptığı çağrıya koşması tarihimizde ender görülen olaylardandır. Hele ilerici tarihle arasındaki mesafenin dev boyutlarda olduğu bir halk gerçekliğinde milyonları, mezar sessizliği gibi bir konumdan kısa sürede görülmemiş bir direnişe kaldırmak, öncünün kendisini müthiş uçurumlara bir köprü gibi germek görevini başarmasını sağlamak, herkesin anlamakta zorluk çektiği bir olgunun ve kahramanlığın gelişim destanıdır. PKK'nin ilanı ve kitleselleşmesi gerçekte böylesine destansı bir özelliktedir.

PKK, daha doğarken kitlesini de beraberinde ayağa kaldırmayı başarmış ender güçlerden biridir.

Burada yükselen sadece öncü değildir. Öncü, kendi savaşını halkın savaşıyla iç içe örerek, birlikte bir yükselişi başarmış; bununla

yetinmeyerek ona, nasıl savaşacağını ve savaşın alacağı biçimleri göstermiştir. Gerçekte ulusal kurtuluş cephesi ERNK gibi HRK de, daha partinin ilanıyla birlikte diğer iki olguyla iç içe gelişmiştir. Zorbaya onun anlayacağı dilden cevap vermek, uyguladığı baskı biçimlerini halkın kurtuluş araçları ile karşılamak ve hareketin gelişimini bir silahlı mücadele gücü biçimindeki oluşumla sağlamak, PKK'nin bir nüve halinde iken yol açtığı gelişmelerdir.

Halkımız, yüzyıllardan beridir büyük bir baskı altında ve zifiri karanlıklar içinde tutulmasına rağmen, isyanı sürekli beyninde ve yüreğinde patlamaya hazır bir yanardağ gibi taşımaktadır.

Ona, boşuna, öfkenin, kinin ve acıların halkı denmemektedir.

İşte; HRK, bu gizli gücün ve patlamaya hazır isyanın somut bir ifadesi ve kavuştuğu silahın adıdır. Belki nicelik olarak küçük sayılabilir, ama ona halkın kurtuluş kuvvetleri sıfatını veren gerçek budur. Ülkemizde *"Kurt kanununu"* egemen kılmaya çalışan faşist bir ordu sürüsüne karşı son derece donanımsız ve güç koşullarda yaratılan direnmeye ne ad vermek, halkımızın kazandığı bu silahı nasıl tanımlamak gerekir? Bütün bunlar kahramanlıktan başka neyle adlandırılabilir? Açık ki sadece kahramanlıkla tanımlanabilir. Böylesi bir tanımlamayla biz, sadece özgür ve yüceltilmesi gereken bir gerçeği ifade ettiğimize inanıyoruz.

Şüphesiz ki, eşit koşullardaki iki gücün karşılaşmasında başkaları daha büyük zaferler kazanmışlardır. Ama hiçbir zafer, böylesine korkunç bir güç dengesizliği ortamında ve yine böylesine acımasız koşullar içinde kazanılmamıştır. Onun için de, hiçbir zafer bu dönemde kazanılan zafer kadar değerli ve anlamlı değildir. Esasta önemli olan, daha sonraki pekçok zaferin temelini atan bir zaferin kazanılmasıdır. Yoksa, eşit güçteki kuvvetlerin kazandığı zaferler değildir.

PKK-ERNK-HRK, işte böylesi zaferleri yaratan bir oluşumdur. Her birinin temelinde büyük şehitlerin kanı vardır. Bu oluşumların yapıları, sevinçlerin yanında, temelde acı ve işkencelerle örülmüştür.

Her şehidin toprağa düşüşü bir roman, hem de destansı özellikte bir romandır. Onun alıp verdiği son nefes anlamlı ve yüce, son atılımında taşıdığı bilinç ve irade derin ve soylu, kısaca özgürlüğe adım attığından son nefesine kadarki direniş anısı görkemli ve kutsaldır. Ona bu niteliği veren, çok mazlum ve adeta yitirilmiş bir halka ve

onur vesilesi olmasıdır. Bu, onu, kendisi için döğüşen ve bunun için kanını akıtmaktan çekinmeyen bir halk tanımına ulaştırmaktadır.

Kürdistan'ın bu direniş abidelerinin yarattığı gerçekliği sınıfsal ve ulusal çitlere sığdırmak ya da bunlarla sınırlandırmak mümkün değildir. Onların temsil ettiği savaş, yakın hedefi bir ulusun ve onun ezilen sınıflarının kurtuluşu olsa da, gerçekte insanlığın kurtuluşu amacına uzanan, çok çeşitli uluslardan, mezheplerden ve farklı cinsiyet, sınıf ve tabakalardan bir araya gelen insanların, gençlerin savaşıydı. Bu, son derece insani, yurtsever ve enternasyonalist bir kaynaşımdı. Direniş kahramanları, Kürdistan topraklarına işte bu kaynaktan akmışlardır. Onların her birinin özellikleri çok iyi incelenmeli ve bilince çıkarılmalıdır. Bu, onlara karşı olan vefa borcumuzun da bir gereğidir. Belki güç ve olanaklarımız, bunların hepsinin izahını tek tek yapmaya yetmeyebilir. Ama anılarının gereğinin ancak daha fazla direnme mevzilerinin yaratılmasından geçtiğini biliyoruz.

Daha şimdiden gerçekleşen dönemin en büyük başarılarından biri, direniş kahramanlarımızın layık oldukları biçimde yüzbinlerin elinde dalgalanan bayraklar haline getirilmesi, öncünün direnişinin yüzbinlerin direnişine dönüştürülmesidir. Belki fiziksel varlıkları için bir mezar dahi yapamamış olabiliriz; ama anılarını böylesine bir yüceliğe ulaştırdığımız, herkesin teslim etmek zorunda olduğu bir gerçektir. Kendi açımızdan bunu onlara layık olmanın biricik yolu olarak gördük ve böyle görmeye devam edeceğiz.

Tarihimizde 1980'li yıllar için çok şeyler söylenecek ve yazılacaktır. Özellikle 12 Eylül faşizmi, Türk egemenlik tarihinin bu en son biçimi değerlendirilirken, adı en çok geçecek güç PKK ve onun ERNK-HRK bayrakları olacaktır.

12 Eylül faşizmi PKK'siz, ERNK'siz ve HRK'siz değerlendirilemeyecektir.

Şüphesiz bu iki zıt kutup için çok şey söylenecektir. Ama devrimciler için bu konuda ulaşılacak bir tek hüküm vardır. Bir taraf alabildiğine karanlık bir faşizmi, diğer tarih ise özgürlük ve direnişi temsil etmektedir.

1980'ler, aynı zamanda PKK'nin, üzerine yüklenen büyük kabustan kurtulmak için, nefes almak ve güç biriktirmek amacıyla

küçük bir hicret hareketine yöneldiği bir tarihtir. Ama bunun, birçoklarının durumunda olduğu gibi, gidip de dönmeyenlerin tarihi olmasına izin verilmemiş; direnme hareketimize bir kader gibi dayatılan bu uğursuzluk, 1980'ler Kürdistanı'nda yerle bir edilmiştir. Gidenler erken dönmeyi başarmışlardır. Hem de büyük bir yürek, beyin ve fizik gücü gerektiren bir yürüyüşle. Bu hareket, yüzyılların kara bir zift haline getirdiği yürekleri ve kireçleştirdiği kafaları parçalayarak, özgürlüğü dağların doruklarına ulaştırmayı başardı. O nedenle, Kürdistan'ın özgürlük yürüyüşü, Çin'in meşhur uzun yürüyüşü de içinde olmak üzere, yüzyıllardan akıp gelen birçok benzerlerinden daha derin bir anlama sahiptir.

Davayı kaybedenlerin sıkıntılı durumuna düşmemek, ama aynı zamanda vahşi canavara da yem olmamak için direnmek, direnmek ve yine direnmek gerekiyordu. Yaşamı bundan başka bir yerde aramak, davayı kalkan yapmak zorunluydu. Yerin altı da, üstü de sonuna dek kullanılmalı; dayanma gücü ve yürek şaha kaldırılmalıydı. 1980'ler Kürdistanı'nda bu olgulardan, bunların yarattığı gelişmelerden ve efsaneleşen kahramanlardan çokça bahsedileceği açıktır. Bu ülkede, ona ihanet etmeden yaşayanlar, bu gerçekleri giderek daha güçlü bir biçimde dile getirecek ve onların anılarının gereğini mutlaka yapacaklardır.

Zulümden, işkenceden ve en gelişmiş savaş araçlarından başka bir şey olmayan 12 Eylül faşizmi, kendini bir kabus gibi dayattığında, direniş ve kahramanlık yine PKK'nin kuşandığı iki güçlü silahtı. O, ülkenin her yanında bu silahlarla savaştı ve görkemli gelişmeler yarattı. Tarihimizin tanık olduğu en büyük direnme olaylarının önemli bir kısmı bu dönemde yaşandı. Delillerin, Azimelerin, Ahmetlerin vd'lerinin Dersim'de, Mardin'de ve diğer alanlardaki büyük direnişleri bu dönemde boy verdi. Onbinlerin direnişinde, Ortadoğu'nun bağrında düşen şehitlerimizin destanı yaşandı.

Ülkeye dönüşün soylu kurbanları ve kaçınılmaz can bedelleri Şahin yoldaş ve komutasındaki kahramanlardı.

Direnişi yeniden yükseltmek ve bu bayrağı her ne pahasına olursa olsun doruklarda tutmak için girişilen 15 Ağustos Atılımı, tarihimize daha derin anlamlara sahip yeni direniş sayfalan ekledi. Bundan sonra dile gelen, artık Kürdistan'ın gündemine bütün heybetiyle gir-

miş olan uzun süreli halk savaşının kendisi ve onun kahramanlarıdır. Bu ülkenin topraklarında artık her gün ve her saat yaşanan, ulusal kurtuluş savaşımızın ve onun kahramanlarının destanıdır. Şiirlere, romanlara, resimlere ve türkülere konu olan, gelecekte de devam edecek büyük gerçekliğimiz artık budur.

Evet, adına çok şey yapılması, örgütler kurulması, savaşlar verilmesi ve zaferler kazanılması gereken şehitler verdik.

Ant içtik, onlara sözümüz var.

Geçmişte şehitlerimizin anıları için yapılanlar, bu şehitlerimizin anıları karşısında da fazlasıyla yapılacaktır. Kurulması gereken örgütler mutlaka kurulacak, verilmesi gereken savaşlar mutlaka verilecek ve kazanılması gereken zaferler mutlaka kazanılacaktır.

İşte; karşısında böylesine borçla yüklü olduğumuz şehitlerimizden biri de, şehitlerin şehidi Agit yoldaştır.

Mahsum (Agit) yoldaş; özgür halk iradesini bir kişiye sığdırmanın seçkin önderi

Mahsum yoldaş, başından sonuna kadar, tüm bu şehitler zincirinin beyni ve yüreği olasını bilmiş, yine tüm halkın yüreğini ve beynini bir kişiye sığdıracak güce ulaşmış büyük bir insandır. Bir kişi, eğer O'nun niteliklerine ulaşabilmişse, yücelik ve yiğitlik sıfatlarına layık olabilir. Böylesi bir gerçekliği yaratmış biri için ölümden bahsetmek ne kelime?

Yaşamın en soylusu içinde erimiş, onun ta kendisi olmuş biri ölebilir mi?

Eğer yaşam sayısız niceliğin kısa bir zaman aralığında bir araya gelmesi ise, bunun belli bir süre sonraki adı da ölümdür denebilir. Ama eğer yaşam, evrenin sonsuz bir kavranışı ve insan soyunun gelişim halkalarının sonsuzluğu olarak ele alınacaksa, yaşamın bu soylu kavranışını kişiliğinde abideleştirmiş birinin ölümünden söz edilemez. Böyle bir kişiliğe ve öndere sahip olan halkımız da, O'nun şahsında gerçekte şanlı bir dirilişe ve ölümsüzlüğe ulaşmıştır.

Halkımız ve partimiz için anlamı bu olan Mahsum yoldaş, ulusal direnişte partileşmeyi sağlayanların da en başında yer alıyordu. İnanç,

inancın örgüt ve eyleme dönüşmesi O'nda en soylu bir merhaleye varmıştır. Sanki yarının özgür halk yaşamımızda sevilecek ve sayılacak ne varsa hepsi O'nun kişiliğinde somutlaşmış, dile gelmiştir. O, bugünün her türlü inkarcılık ve imkansızlıklar ortamında bile, *"böyle bir evladı olan bir halk ve böyle bir kahramanı yaratan bir hareket yaşamalı; ilerici insanlık O'na kendi arasında mutlaka yer vermeli"* dedirtecek bir soyluluğu ve çekiciliği temsil etmekteydi.

Binyılların barbar bir egemenliğine karşı yedi yıl gibi bir süre bilincini hiç karartmadan, yüreğini hiç susturmadan, silahını hiç elinden düşürmeden ve yalçın dağlardan inmeden savaşı sürdürmek az görülen olaylardan biridir. Bütün bunları yaparken, bir an bile yılgınlığa kapılmak bir yana, her geçen gün özgürleşen halk ve gelişen öncüye layık bir büyümeyi yaratmak yine az görülen bir şeydir.

TC'nin O'nu, *"PKK'nin celladı"* olarak lanse etmesi, Kürdistan halkının O'nun şahsında nasıl keskin bir kılıca sahip olduğunu kendi dili ile itiraf etmesinden başka bir şey değildir. İnsan yaşamında fiziksel imha her zaman mümkündür. Ama eğer bir insan halkın iradesi ile bütünleşmiş ve bu iradeyi her koşul altında hakim kılacak bir güce ulaşmışsa, onu imha etmek asla mümkün olamaz.

Gerçek şu ki, Hz. Ali'nin elindeki Zülfikar neyse, Mahsum yoldaş da halkımızın elinde odur.

Bu kılıç birkez edinilmiş.

Düşman O'nu yere düşürmekle, büyük bir zafer kazandığını zannedebilir. Ama her zaman olduğu gibi, nasıl bir yanılgı içinde olduğunu çok geçmeden anlayacaktır.

Silahımız elimizdedir, hem de bütün parlaklığı, keskinliği ve çekiciliğiyle!

Dün olduğu gibi, bugün de bu silahla savaşıyor ve düşmana amansız darbeler vuruyoruz. Ama bu kılıç, kahredici darbelerini asıl bundan sonra vuracaktır. Partimizin ve halkımızın bu eşsiz evladı, aynı zamanda, yurtseverlikle enternasyonalizmi, bilinçle iradeyi, teoriyle pratiği, sağıyla sevgiyi, olgunlukla ataklığı, alçak gönüllülükle yüceliği tepeden tırnağa birleştirebilen bir önderdi. Böyle bir değeri yaratabilmek, PKK ve Kürdistan halkı açısından bir zaferdir.

PKK ve halkımız O'nunla gurur duyuyor.

Biz O'nun anlamını, *"birinci yıl şunu, yedinci yıl da şunu yaptı"*

diyerek niceliklere sığdırma gibi bir duruma düşmeyeceğiz. O'nun Kürdistan ulusal kurtuluş hareketinin önderlerinden olarak yaşadığı yedi yıl, parti ve halk direniş tarihimizde yedi yüzyıla hükmedecek bir yaşamdır. O'nun büyük acılar ve çabalarla, engin fedakarlık ve cesaretle yücelttiği kişiliğini partisine yoldaşlığın, sadakatin en büyük örneği olarak sunması gibi, eğer yoldaşları da bunun anlamını ve değerini yeterince kavrayıp, onu başka bir tanıma uğratmamak ve hiçbir gerekçe ile geriye dönüşü kabul etmemek için gereken olağanüstü çabayı gösterirlerse, bu kişiliğin önümüzdeki yıllara böyle yansıyacağı kesindir. Mücadele yıllarını nasıl yaşadı, nasıl gelişmelerle dopdolu geçirdi, bunları da fazla anlatmayacağız.

O, PKK'nin zengin mücadele toprağında en erkenden boy veren, en sağlıklı ve en verimli yetişen fidanlarından biriydi.

1979'da mücadeleye böyle başladı.

1980'de bu fidan toprağa daha derinden kök salarak, düşman üzerine ataklar yapmaya başladı. Bu yıllarda Batman'da ve ona komşu alanlarda halkımızın direniş tarihini durdurmaya çalışan feodallere karşı mücadelede artık en önde yer alıyordu. MHP'li faşist milislere olduğu kadar, daha o yıllarda jandarma ve polis zulmüne karşı da doğrudan saldırılara yönelmekte tereddüt etmedi. Bunu yerel alandan çıkararak, ulusal bir atılıma dönüştürmek için bitmek bilmeyen bir çabayla didindi. Yurtdışına çıkış hareketini de yine insan emeğinin en soylusunu sergileyerek, en ufak bir rahatsızlığa düşmeden, yine en ufak bir inançsızlık belirtisi göstermeden ve ülkeye güçlü bir yeniden dönüşün umudu ile dopdolu yaşayarak gerçekleştirdi.

"Mabede dönüş" hareketinin de en önündeydi.

O, bunu gerçek bir kahramanlık ruhu ve havarilere özgü bir adanmışlıkla yaptı.

Böylesi bir dönemde ülkeye yeniden dönüş hareketine, bu kadar büyük bir beyin ve yürek gücü ile karşılık vermeye başka ne ad verilebilir? Mahsum yoldaşın da başında yer aldığı yeniden dönüş ve devrimci direnişi yükseltme atılımı başarı ile gerçekleştirildi; ama çok sıkıntılı ve acılı bir süreç sonucunda; türlü olanaksızlıklar, ihanetler ve saldırılar göğüslenerek. Evet O, çok az kişinin cesaret ettiği, bilinen ilk görkemli yürüyüşü bir grup yoldaşı ile birlikte başarıyla tamamladı.

Artık, ülkenin ve halkın nabzı ele geçirilmişti. Ama sınır tanımayan düşman baskıları, ihanetler ve dostluk adına süregelen vicdansızlıkların bu nabzı iyice zayıflattığı görülüyordu. O, bu halkı diriltecek hayat suyunun ne olduğunu ve bunun hangi kaynaktan alınması gerektiğini çok iyi tanımlamış bir hareketin elemanıydı ve bunu artık iyi biliyordu.

Partimiz, Kürdistan'm semalarında bir şimşek gibi çakan 15 Ağustos 1984 Atılımı'nı gerçekleştirdiğinde, O, yine en öneydi.

Yürütülen çabaların halk ordusunun nüvesi olarak HRK biçiminde somutlaşması ve kalıcılaştırılmasında belirleyici roller oynadı. Bu atılım ile birlikte başlayan yeni kahramanlık dönemine ve bizzat HRK'nin kendisine devrimci rol ve pratiği ile adeta damgasını vurdu.

O, yaşayanları ve şehitleri ile bu dönem kahramanlarının tartışmasız temsilcisi ve rehberiydi.

Kürdistan tarihinin bu kadar kısa sürede yenilenmesinin, düşünsel gücün gelişimine bağlı olma gerçeğini derinliğine kavramış ve bu alanda da hayranlık yaratacak bir derinleşmeyi kendi kişiliğinde yaratmayı başarmıştı. Herhangi bir biçimde düşünme ve yazma değil, mücadelemizin en temel ve karmaşık sorunlarını çözüme ulaştırmak için düşünme ve yazma konusunda büyük derinlik ve emekle gerçekleştirilebilecek bir yaklaşım sergilemekteydi.

O, ülkemizde bağımsız ve özgür yaşamın vazgeçilmez ve dönülemez tek yaşam olduğunu bir kanun düzeyinde uygulayan, provokasyon ve ihanetlere karşı en amansız tutumu takınan bir değerdi.

Birçok güç tarafından tarihimizin adeta olumlu bir özelliği gibi kabullenilen mültecileşmeye karşı, ne pahasına olursa olsun ülke topraklarına kök salmanın en kararlı savunucusu ve uygulayıcısıydı. Kürdistan tarihindeki birçok örnekte yaşanan, önderlerin belli direnmelerden sonra mültecileşmeleri olgusunu acı ve öfkeyle karşılamakta; bu duruma düşülmemesi için, hiçbir koşul altında ülke topraklarından kopulmaması gerektiği inancının bayraktarlığını yapmaktaydı. O, aynı zamanda partimizin bir mücadele ilkesi olan bu inancını en tutarlı bir biçimde hayata geçirenlerin başında gelmekteydi. Defalarca yurtdışına çıkmasına rağmen O, bu zemindeki yaşamın bir devrimci için tatminsizliğini derinden duymuş, özgürlük

mücadelesini ülke topraklarında yükseltmeye olan büyük özlemini Kürdistan'ın doruklarında yoğunlaştırdığı mücadelesi ile gidermiş, bu konuda çok soylu bir örnek sergilemiştir. Böylece O, yurtseverliğin ve devrimciliğin Kürdistan'daki ölçütlerinin neler olduğunu, direnişin gelmiş olduğu seviyeden geriyi dönülmesi ya da düşülmesinin ihanet olduğunu, bunu yapanlara yaşam hakkı tanınamayacağını kendi pratiğiyle çok somut bir biçimde ortaya koymaktaydı.

Mahsum yoldaş, parti anlayış ve taktiğinin hayata geçirilmesi ve partileşmenin en yılmaz bir savaşçısıydı.

Bu konuda en yaratıcı, en kararlı ve en verimli çabayı sergileyen O'ydu.

O'nun temsil ettiği parti çizgisine büyük inanç ve bundan kaynaklanan yaratıcı ve kararlı çaba olmaksızın, bu çizginin hayata geçmesi ve hele gelişmesi söz konusu olamazdı. O, çizginin uygulanmasında lafazanlık, amatörlükte ısrar, sağ yorumlar ve çizgiyi düzenin sınırlarına doğru çekme anlayış, tutum ve çabalarıyla sürekli mücadele halindeydi ve bütün bunlara karşı takındığı uzlaşmaz tutumla parti gelişiminin önünün tıkanmasına hiçbir zaman olanak tanımadı. Özellikle parti yönetim kademelerinde, birtakım kadrolar düzeyinde ortaya çıkan, sorunları aşma yerine polemik yapma, canlı somut pratiğin üzerine yürüme yerine izahçılığa sapma, şemalara, formüllere sığınmayı sonuna kadar ret ve mahkum etti. Hangi düzeyde olursa olsun ortaya çıkan, işleri geliştirmeme, savaşmama, partinin gelişimini tıkama anlayışlarına karşı soylu bir parti savaşçılığı yürüttü. Parti çizgisini uygulamama durumunda olan öğelere karşı, partinin pratik direnişini gerçek anlamıyla omuzlayan önder bir konum dayatarak, gelişmeyi sürekli kılmasını bildi.

O, örgütsel inşanın can alıcı bir gelişme döneminde bir kısım sorumlu kadroda ortaya çıkan yüzeysel, şematik ve bürokratik eğilimlerin yarattığı tehlikeye önemle eğildi ve bunun aşılması için yoğun çaba sarf etti. Gerçekte, özellikle de bu dönemde parti anlayışına, ruhuna ve değerlerine karşı işlenen en büyük bir suç olarak değerlendirdi, işleri kötü yönetme ve kötü savaşçılığa karşı, taktik ustalığı ve yönetimde arzulanan bir derinleşme ve yetkinleşmeyi kendinde yaratarak, en anlamlı bir gelişme yolunu tutturabildi.

Parti Önderliği'nin *"güçlü merkezileşme"* çağrısına en uygun ve yeterli cevabı veren de yine O'ydu. O'nun pratiği *"nasıl güçlü merkez olunur"* sorusuna gereken cevabı vermiş ve çözüm yolunu göstermiştir. Bu halen böyle bir çaba içinde olanların örnek alabilecekleri tek tutum ve tek ölçüttür.

O, Parti Önderliği'ne yardımcılığı lafla değil, gerçekten yük omuzlayarak yerine getirmiş; görevinin adamı olduğunu kanıtlamıştır.

Partiye hep güç veren, onu sürekli rahatlatan kişiliği ile PKK'de şekillendirilmek istenilen militan tipin bir simgesi olmuştur. Tüm militanların ulaşmaları gereken ölçüleri O, yaşama dönüştürmeyi başarabilmiştir.

Mahsum yoldaş, parti ahlakını temsil etmede, önderlik ve militanlık iddiasındaki her arkadaşın örnek alacağı bir mücadele yaşamı sergilemiştir. Yoldaşlarına karşı daima saygılı ve geliştirici olmuş, temel konulardaki uzlaşmazlık ve kararlılığı yanında, hata ve yetmezliklerle mücadelede olumsuzluğa malzeme sunmayan, sekterlikten uzak, son derece olgun ve yapıcı, örnek bir tutum sergilemiştir. En zor koşullarda bile parti yaşamını zengin ve coşkulu kılmış, gelişmede sınır tanımayan kişiliği her türlü bunalım teorisini ve bunu temsil eden yapıların kofluğunu ortaya koymuştu. Bu kişilik, kararlılık, yetenek ve öz güç unsurunun bizde sonsuz bir gelişme gösterebileceğini ispatlamıştır.

Parti çizgisinin doğru ve yetkin uygulanması her türlü başarının anasıdır.

Mahsum yoldaşın askeri alandaki başarıları bunun en dolaysız kanıtıdır.

Mücadelenin her alanına olduğu gibi, O'nun bu alana el atışı da, derin bir kavrayış ve soylu bir emek temelinde olmuştur. Mücadelemizin askeri alanına ilişkin teorik, örgütsel ve eylemsel çabaları, 15 Ağustos Atılımı ve en son olarak da 1986 Bahar Taaruzu'nda doruğuna ulaştı. Askeri çizgiyi ve askeri sanatı derin bir biçimde özümseyip uyguladı ve yine aynı özle uygulattı.

Şüphe yok ki, böylesi bir yaşam, PKK'nin bir doruğu, temel bir ölçütü olarak görülmek ve bir emir olarak uygulanmak zorundadır. Eğer PKK'de derinleşmek isteniyorsa, O'nun bu özellikleri gereği gibi özümsenmeli ve uygulanmalıdır.

Böylesi bir kahramana sahip olmak başlı başına bir değerdir.

İleride bu konuda çok daha fazla şeyler söylenecek, diğer direniş şehitlerimiz gibi bu şehidimizin anlamı da yerli yerine konulacaktır. Ama ana hatları ile dahi belirtildiğinde görülmektedir ki, Mahsum yoldaş, partinin teorik ve pratik gelişiminde sadece bir kilometre taşı değil, birkaç kilometre taşı olabilen, bu gücü gösterebilen bir yoldaştır. Parti ve ulusal direniş tarihini her atılımda önemli bir evreye ulaştıran, bunu yaparken de cesaret, fedakarlık, alçakgönüllülük, olgunluk, gençlik, esneklik, kararlılık vb gibi parti yaşamımızın tüm özelliklerini kişiliğinde temsil eden bir değerdi. PKK ile yürümek ve onunla büyümek isteyen herkes ve özellikle de O'nu tanıyanlar, bu kişiliği mutlaka çok iyi kavramalı, O'nu kendilerinde duymalı ve tüm hücrelerine kadar sindirmelidirler.

Tüm bunları belirtirken bir kişiye çok fazla rol ve anlam atfettiğimiz sanılmamalıdır. PKK'nin bağrında böylesi değerler yetişmiştir ve yetişmeye devam etmektedir. Şüphesiz ki, O'nun bu yüksek kişiliğini şekillendiren en büyük eylemi ile birlikte direniş tarihimize mal eden, tanrı vergisi özellikler veya gaipten bir el değildir. O, doğru bir siyasal çizginin ve onun önderlik ettiği direnmeci bir pratiğin eseridir. Söz konusu olan, olağanüstü bir kişilik veya özelliklerden çok, parti çizgisinin doğru yorumu ve hayata geçirilmesi ile adım adım yaratılmış ve biçimlendirilmiş çelikten bir yapıdır.

Evet, PKK'de kendisini kanıtlamış böylesi başka kişilikler de vardır dedik. 1985'in 21 Mayısı'nda kaybettiğimiz **Sabri Gözübüyük**(1) yoldaşımız da bu kahramanlardan biridir. O'nu yitirdiğimizde bir Yunan gazetesinde, hakkında, *"bir halkı küçük yüreğine sığdıran adam"* diye yazıldı. Bu, bir gazetecinin, daha önce O'nunla yapmış

**Sabri Gözübüyük (Hacı): Adıyaman, 1956. Sabri yoldaşın içinde bulunduğu bir grup dağlık alanlarda üslenme çalışmaları yapmak üzere Adıyaman yöresinde görevlendirilir. Alana gitmekte olan bu grup, bir hainin ihbarı sonucunda Bozova'nın kırsa kesiminde 20 Mayıs 1985 tarihinde, Türk ordu birlikleri tarafından kuşatılır. "Teslim ol" çağrılarına ateşle karşılık verilir. Faşist ordu birlikleri arasında saatlerce çarpışma sürer. Koşulların olumsuzluğuna rağmen son mermilerine kadar savaşan ve düşmana ağır kayıplar verdiren Sabri Gözübüyük, Mehmet Yeşiller (Hıdır), Ali Kamber Demir (Bawer), İ. Hüseyin Coşkun (Mehmet), Hacı Ahmet Yapıcı (Faik) yoldaşlar, kahramanca direnerek şehit düşerler.*

olduğu çok kısa bir görüşmeden edindiği bir izlenimdi. Küçük bir görüşme ama büyük bir tanım!.. İşte PKK'de şekillenen büyük kişiliklerin gerçeği buydu.

Mayıs ayı, bu kişiliklerin Kürdistan topraklarını baştan başa kızıla boyadığı, PKK olgusunun devir açan sarsıntılarını dört bir yanda duyurduğu bir aydır. Mayıs ayı, Kürdistan'ın yüce direnişçilerinin, şehitlerinin ayıdır.

Kürdistan tarihini, toplumsal gerçeğini, verilen mücadeleyi ve yaşanan anı iyi duyanlar ve anlayanlar, bu ayda çok anlamlı ve tarihsel gelişmelerin yaşandığını, büyük zaferlerle karşılanması gereken kayıpların verildiğini, derin acıların duyulduğunu, ama kin ve öfkenin de yeri göğü sarsan yanardağlara dönüştürdüğünü bilirler. 1977'lerden bu yana PKK ve Kürdistan halkı, baharı özellikle de Mayıs'ı böyle yaşamaktadır.

Partimizin direniş tarihinde muazzam zorluklarla savaşıldı. 1977'de Haki yoldaşı, ideolojik olşumun kalıcı bir pratik atılımına dönüştürülmesi için nefes nefese yürütülen bir mücadele döneminde şehit verdik. Haki yoldaşın anısını unutturmamak ve adını kitle hareketine yansıtmak için dişini tırnağına takarak direnen hareketimiz, diğer büyük şehidini de 1978 Mayısı'nda verdi. Evet, Halil Çavgun yoldaş bu mücadelede şehit edildi. Ama O'nun anısının da daha sonra Hilvan ve Siverek direnişlerinin yaratılması ile karşılandığı iyi bilinmektedir. Hilvan-Siverek direniş sürecinde halkımızın ve partimizin en seçkin evlatlarından birçokları peş peşe toprağa düştüler. Ama akıttıkları kanları, Kürdistan'da boy veren bağımsızlık ve özgürlük ağacını daha da büyüttü ve gürleştirdi.

12 Eylül faşizmine karşı yaratılan *Gap* ve *Bloka* direnişleri ile onun kahramanları, tarihimizin ancak direnişle gelşebileceğini kanıtlayarak, teslimiyet ve ihanete ölümcül darbeler indirdiler. 1980'lerin başlarında emperyalizmin bölgeye yüklendiği dönemde devrimde ısrarımızın ve devrimci yaşamımızın bedeli olarak da yine birçok yoldaşımızı şehit verdik. Bu şehitler yurtdışında kötü bir mülteciler grubu durumuna düşmememizin, aksine giderek devrimcileşmemizin kaçınılmaz bedelleriydiler. Ama aynı zamanda Onlar, partimizin uluslararası alanda devrimci bir parti olarak tanınmasının da temel ve yeni bir kilometre taşı oldular.

Düşmanın mücadelemizi içten ve dıştan boğmaya ve etkisiz hale getirmeye çalıştığı bu dönemde, görkemli direnişler sergileyerek onun çabalarını boşa çıkaran zindan direniş şehitlerimiz, dönemi düşmanın beklentilerinin tam tersi bir duruma çevirerek, direniş mücadelemizin daha da boy verip perçinlendiği yeni bir aşamayı başlatmasını bildiler. Direniş tarihimizin en büyük kahramanları bu zorlu zindan direnişleri içinde boy verdi ve partimizin bir kısım değerli önderleri ve kadroları bu direnişlerde şehit düştü. Partimiz, Onların anılarına, mücadeleyi bir daha sökülüp atılmayacak bir biçimde ülke topraklarında kökleştirerek, 1983-84 ve daha sonrası atılımları gerçekleştirerek karşılık verdi.

Eğer halkın davası kararlılıkla yürütülecek ve doğal sonucuna götürülecekse, 12 Eylül faşizmi gibi bir rejimin *"kurumlaştım, pekiştim, demokrasiye dönüşü başarıyla yaptım"* demesine olanak tanımamak, faşizmin meşrulaşmasına ve rahat bir iniş yapmasına müsaade etmemek gerekiyordu.

İşte; 15 Ağustos Atılımı, bu gidişe *"dur"* demek için sömürgeci faşizmin başında bir balyoz gibi patladı. Artık yeni bir dönem açılmıştı. Ama bu büyük direnişler, elbetteki büyük olanaksızlıklarla boğuşularak ve büyük kayıplar göğüslenerek gerçekleştirilmekteydi.

Talihsiz 1985 kışı ve sonrasında çok kan verildi. Ağrı dağından Dersim'e, Adıyaman'dan Hakkari'ye kadar ülkemizin bütün alanlarında büyük direnişler yaratıldı ve soylu kahramanlık örnekleri sergilendi. Tüm bunlara rağmen partimiz, yaşadığı o büyük acı ve kayıpları, önderlik ettiği Ulusal Kurtuluş Cephesi'nin ilanıyla Kürdistan halkının eline bir kurtuluş bayrağı ve silahı olarak tutturmayı başardı.

Sağlanan bu gelişmelerin kesintiye uğratılmaması büyük önem taşımaktaydı. Düşman, başlatılan atılımın devam ettirilemeyeceğine dair umutlar besliyor, bir an önce sonuç almak için hain pusular kuruyor, gelişen direniş ile önderleri bu pusularda imha etmeye çalışıyordu. Ama bu hareket ve onun temsilcileri, her dönemin ardını getirmesini ve her zor anı bir gelişim anına dönüştürmesini biliyorlardı. Amansız bir mücadele içerisinde geçen tüm yılların gittikçe güçlenen, süreklilik kazanan ve örgütsel bir güce dönüşen yıllar haline getirilmesini başarmışlardı. 1986 Bahar Atılımı ve Agit yoldaşın

son şanlı eyleminde bu gerçek birkez daha dile geldi.

1986 atılımı, ulusal direnişte ve partileşmede sürekliliği yaratan, düşmanın tüm umut ve planlarını suya düşüren bir atılımdır. Bunu gerçekleştiren PKK, artık halkın kendisine sonuna kadar onay verdiği kesinleşmiş ve zaferi garantilemiş olan bir PKK'dir. Kurtuluş yolunda artık hiçbir gücün, hiçbir gerekçeyle engelleyemeyeceği sağlam bir yürüyüş zemini doğmuştur. Başlatılan özgürlük yürüyüşüne daha geniş kitlelerin katılımı sağlanmış, atılan sık ve pekişmiş adımlarla bu yolda önemli mesafeler katledilmiştir. Düşman, bu yürüyüşün önünü kesmek için çok büyük önlemler aldı. Partimize yönelik olarak yürüttüğü imha savaşında yüze yakın yoldaşımızı katlederken, bir kısmını da esir aldı. Milisliği görülmemiş boyutlara tırmandırdı ve Kürdistan halkını birbirine kırdırtmak için her türlü özel savaş yöntemini uyguladı. Yine yurtdışında ve ülkemizin diğer parçalarında her türlü entrika ve komployu sonuna dek geliştirdi. 1986 atılımının gerçekleştirilmemesi için harcanan tüm bu çabalara rağmen, Agit yoldaşın önderlik ettiği bir girişimle bu atılım ulusal kurtuluş cephesinin birinci yıldönümünde adına yaraşır bir biçimde gerçekleştirildi.

1986 Newrozu tarihimizde daha şimdiden seçkin bir yer edinmiştir. Bu atılımın bağımsızlık mücadelemizde yeni bir kilometre taşı olduğuna şüphe yoktur.

Partimizin geçmişi ve ulusal direniş tarihimiz, daha başından beri düşmanın imha seferlerinin beklediği sonucu vermesi bir yana, direniş yangınını daha geniş alanlara yayıp şiddetlendirdiğini, dost ve düşman tüm güçlere göstermiştir. Sömürgeci cellatların Agit yodaşı vurduklarını ilan ettikleri günden bugüne kadar yaşanan gelişmeler bile gerçeğin bu yönünü açıkça gözler önüne sermektedir. Daha direniş şehidimizin kam kurumadan Adıyaman'dan Dersim'e, Sason'dan Maraş'a ve giderek yurtdışına kadar ülkemizin dört bir yanında ardı arkası kesilmeyen direniş atılımları gerçekleştirildi. Şüphesiz ki bu, kapsam ve muhteva bakımından 15 Ağustos Atılımı'nı çok aşan bir gelişmedir.

28 Mart'tan 28 Nisan'a uzanan bir ay içindeki eylemlerin yoğunluğu, yaygınlığı, çapının büyüklüğü ve en az kayıpla gerçekleştirilmesi çok açık olarak, artık ulusal direniş tarihimizin, en

seçme önderleri yitirilse bile kesintiye uğramayacağını, direniş ateşinin söndürülemeyeceğini, aksine daha da gürleşeceğini ortaya koymaktadır.

Şüphesiz ki, tarihimizin bu biçimde gerçekleşmesinde Agit yoldaşın çabaları ve oynadığı rol belirleyici önemde olmuştur. O'nun fiziksel yitirilişi partimiz ve halkımız için büyük bir kayıptır; ama parti yaşamımıza yaptığı katkılar, O'nu bireysel maddi bir varlık olmaktan çoktan çıkarmış, parti ve halk yaşamımızın canlı, yaşayan bir parçası haline getirmiştir. Bizzat kendi eylemi olduğu kadar, O'nun anısına direnen Kürdistan da bu gerçeğin en dolaysız kanıtıdır.

O halde bundan sonrası için ne söylenebilir?

Parti ve halk Agit yoldaşı hep saygı ve sevgi ile anacak; O'na olan vefa borcunu Agitleşerek ödeyecektir

Halkımız evlatlarını çok sever ve onlara çok düşkündür. Toplumun en geçerli kurumu olan ailesi ve onun en değerli öğesi olan çocukları üzerine adeta titrer; kendisine çok az şey sunan geri bir ulusal ve toplumsal yapıda halkımız, evlatlarına, onları geleceğe bağlayan tek bağ gözüyle bakar. Bunun için de onları iyi bir biçimde yetiştirmek ister. Çocukları için mutlaka bir şeyler yapmak halkımızın yaşamının tek gayesi gibidir. Anlayışla ve saygıyla karşılanması, ama asla yeterli görülmemesi gereken bir durumdur bu. Halkımız, evlatlarını yetiştirmeli, büyütmeli, onları sevgi, saygı ve bilinçle donatmalıdır. Ama asla bununla yetinmemelidir.

Ülkemiz, tarihsel bir dönemin, bir büyük devrimin mahşerini yaşıyor. Burada değerler yücelmek, bu mahşerin gereklerini karşılayacak kadar büyümek zorundadır. Halkımız şimdi yeni tip evlatlarla karşı karşıyadır. Bunlar yalnız bir aileye değil, bütün bir halka ve ulusa, giderek tüm ilerici insanlığa mensup olan evlatlardır. Halkımız, bu yeni evlatlarını iyi tanımalı ve anlamalı; onları kendi evlatlarının da üzerinde tutarak bağrına basmalıdır. Onlara kendi çocuklarını katmakta tereddüt etmemeli, yeterli olmayan eski evlat anlayışını bu yüceliğe, bilince ve kavrayışa mutlaka dönüştürmelidir.

Halkımız, en büyük sevgiyi, ona olan bağlılığını şehadetiyle kanıtlamış olan bu yeni evlatlarına vermelidir. Şiirini ve ezgisini bundan böyle onlar için dile getirmeli, adlarını yeni doğan evlatlarına vererek nesiller boyu yaşatmalıdır. Onların tüm özelliklerini yeni yetiştirdiği kuşağa, bir okul terbiyesi biçiminde mal etmelidir. Artık bütün büyük vatanseverler ve insanlık değeri onların adlarını ve benliklerini kattıkları bu okullardan yetişecektir. Kürdistan'ın oğulları ve kızları bu temelde milyonların yüreği ve beyni olmasını bilecektir. Halkımız, bundan böyle her gün birkaç kuruş peşinde yitirdiği evlat acılarını değil, ulusal kurtuluş mücadelesinde her gün daha fazla büyüyen soylu evlatlara sahip olmanın gururunu duyacaktır.

Evet o, öz evlatların böyle bir gelişim yoluna sokarak şehitlere olan vefa borcunu mutlaka ödeyecektir. Bunun için zorlanma ne kelime? O, bunu en büyük gönüllülük ve içtenlikle yapmak zorundadır. Yüzyılların utancından sıyrılmak ve insanlık alemi içinde onurlu bir yer edinmek başka türlü nasıl mümkün olabilir?

Halkımız, bu kahraman evlatlarının kendisi için yaptığı büyük hizmetlerin bilincindedir. Onların kendisine layık değerler olduğunu, yaşamlarının kendi yaşamı, taşıdıkları ahlakın kendi ahlakı olduğunu görmekte ve bilmektedir.

Artık hiçbir güç bu değerleri halkımızın elinden söküp alamaz.

Bu direniş şehitleriyle halkımız, şimdi her geçen gün yenilenen ve gelişen bir halk olma gerçeğini yaşamaktadır. Bu nedenle halkımız, öncülere kendilerine geldiklerinde, onları yeni ahlakın ve yaşamın temsilcileri olarak bağrına basmakta tereddüt etmemektedir ve etmeyecektir de.

Düşman halkımızı öncüsünden uzaklaştırmaya çalışmakta; onun sesini duymaması, çağrı ve emirlerine uymaması için her türlü yönteme başvurmaktadır. Ama hayır! Halkımız bin parçaya bölünse bile bu alçaklığı kabul etmeyecek; özgürlük şehitlerinin çağrılarını bir emir olarak uygulayacaktır. Çünkü o, aydınlık geleceğe ancak şehitlerin anısına dayanarak, onların gerdiği köprülerden geçerek ulaşabilecektir.

Partimiz evlatları ve değerli militanları!

Direniş şehitlerimizin anıları, tüm özellikleri, davranışları ve

sözleri, partimizin bütün mensuplarınca bir çağrı, emir ve talimat olarak anlaşılmak ve hayata geçirilmek zorundadır.

Daha ilk günden başlayarak direniş şehitlerinin omuzlarında yükselen partimizin bu acılı ama soylu gelişimi, Agit yoldaşla birlikte zirveye ulaşmıştır. Bu, aynı zamanda parti yaşamı ve ahlakının kendisi, onun tek geçerli yorumu ve uygulanması, ideolojisi ve pratiğinin doğrulanmasıdır. Bugün partiye dayatılacak tek yaşam, mücadelemizin ve parti binamızın köşe taşlarını oluşturan direniş şehitlerimizin yaşamadır.

PKK'nin oluşumunu, onun teorik ve pratik birlikteliğini iç içe ören temel halkalar işte bu değerlerdir.

PKK, herhangi bir gelişmeyi değil, kanla çizilen bir gelişmeyi esas almaktadır.

O, şehitlerin anısına bağlılıktan, öncünün daha ileri bir yaşamı sergilenmesi ve kendisinde aşama yapmasını anlamaktadır. Bu değerlerin sağ ya da sol, yetersiz ya da hatalı bir yorumu, en soysuz bir çıkışın ve yaşamın partiye taşırılması anlamına gelir. Bu nedenle, öncülük safında bulunanların, kendilerini, şehitlerin kanıtlanmış devrimci değerlerin bir bileşkesi haline getirmeleri zorunludur. Öncülerin, başta direniş şehitlerimize karşı ödemeleri gereken görevleri geçmişe göre artmıştır. Ama direniş kahramanlarının yarattığı kazanımlar nedeniyle, dayanılan zemin de geçmişle kıyaslanmayacak kadar güçlenmiştir. Herbiri yolumuzu aydınlatan meşale olan bu değerlere sahip olduktan sonra, yürümek isteyenler için yol artık son derece aydınlanmış ve kolaylaşmıştır. Fakat bağımsızlık ve özgürlük yoluna çıkanlar, yürümek, hem de en devrimci tarzda yürümek zorundadırlar. Hareket sürekliliğini sağlamak ve çapını büyütmek için varılan aşamadan geriyi düşmemek şarttır.

Partimizin militan özelliklerini geliştirmek için, bugün partimiz içinde büyük bir savaş verilmektedir. En yakıcı sorunlarımızdan biri olarak kadro ve militanlarımızın taktik komutanlar haline gelmesini zorlaştıran birçok engel vardır. Halkımızın doğru kararlar alan, uygulayan ve sürekli çalışan bir komuta merkezine olan ihtiyacı ortadayken ve yine Parti Önderliğimiz bunun zorunluluğunu tüm yönleri ile ortaya koymuş ve partimiz bunu bir karar düzeyine çıkarmış olmasına rağmen, parti içinde erimemiş, sınıf temelleri, ideolojik ve

politik düzeyleri farklı olan bir kısım öğelerin, içine girdikleri tutumlarla bilerek veya bilmeyerek bunu zorlaştırmaları söz konusudur. Oysa, bunca soylu mirası temel alan bir hareket içinde, değil bunların yaşanması, ona cesaret edilmesi bile kişiyi çok güç durumlara düşürmeye yeterlidir. O halde, böylesi durumlara düşmemek, düşülmesi halinde bile son vermek ve bu yüce şehitlerimizin kanlarına layık olmak bir emirdir.

Partimiz, önümüzdeki döneme hazırlanmak için içeride ve dışarıda yoğun bir çaba sarf etmektedir. Özellikle parti içinde, geçmişini en üst düzeyde değerlendirmeye, hataları, sevapları, kazançları ve kayıpları ile birkez daha iyice kavranmaya çalışmaktadır. İleride yeterince bilince çıkarıldığında daha iyi görülecektir ki, sayısız verilerle dolu olan bu geçmiş, geleceğimizin garantisidir.

Ve arzulanan geleceğe ancak şehitlerimizin anılarına dayanılarak varılabilir.

Partimiz önümüzdeki dönemde bunları bir yaşam ilkesi olarak konferans ve kongre kararları ile parti yasaları haline getirecek; şehitlerimizin yaşamları, direnişleri ve anılarını mücadelenin her alanında çözümleyici tek güç ve ölçüt olarak geliştirmeye devam edecektir.

Diğer şehitlerimizin olduğu gibi, içinde bulunduğumuz direnme döneminin önderlerinden Mahsum yoldaşın yaşamı ve mücadelesi de bu konuda hayati derslerle doludur. 1980 ve özellikle 15 Ağustos sonrası direnişimizi yeterince ve doğru değerlendirebilmek, aynı biçimde gelecekte dayanılacak güç kaynaklarımızı ve yönelimlerimizi sağlıklı bir biçimde belirleyebilmek için, her şeyden önce pratikte kendini kanıtlamış değerlerimizi, şehitlerimizi doğru ve yeterli bir biçimde anlamak, yorumlamak zorunludur. Mahsum yoldaş, açık ki çok iyi anlamamız gerekenlerin başında gelmektedir.

O halde Agit yoldaşta somutlaşan nedir?

Her şeyden önce O, silahlı direnişimizin en önde gelen bir önderi ve kurmayıydı; O'nun bu alandaki faaliyetleri, son ana kadar geliştirmeye çalıştığı tüm devrimci faaliyetlerin başında geliyordu. Partinin silahlı kuvvetlerini oluşturma ve geliştirme çalışmaları gereğince Agit yoldaş, ellinin üstünde kişinin örgütlendirildiği bir birimi de komuta ediyor ve son aylarda sürekli bir savaş içerisinde geliştirmeye çalıştığı bu birim faaliyetleri ile silahlı direniş prati-

ğini derinleştirmeye çalışıyordu. Ortaya çıkan gelişmeler ve yaratılan kazanımlar, bu pratiğin gücünü ve doğruluğunu kanıtlamıştır. Bundan sonra yapılması gerekenler, bu kanıtlanmış pratiğin kendisi tarafından ortaya konulmaktadır; Kürdistan'daki devrimci savaş birlikleri, artık, sayıları ellinin üzerinde seyretmesi gereken bölük seviyesindeki partizan birlikler halinde ülkede adım adım geliştirilmek ve yaygınlaştırılmak zorundadır. Bu, yürüttüğümüz devrimci savaşın gerçeklerinin dayattığı bir zorunluluk olduğu kadar, Agit yoldaşın bir emri ve O'nun anısına bağlılığın bir gereğidir. Kendi yaşamı ve pratiğinde bunu gerçekleştirmiş bir önderin anısına başka türlü cevap verilemez.

İkinci olarak, O, savaşımızın içinde gerçekleştirdiği büyük zorluklan ve olumsuzlukları tam bir cesaret ve engin coşku kaynağına dönüştürmeyi başarmıştı. O'nu kendi pratiğinde gücünü ve geliştirici özelliğini kanıtladığı bu savaş üslubu, önderlik iddiasındaki tüm devrimci kadrolar için vazgeçilmez önemdedir ve mutlak suretle kazandıran bu üslubu kendilerine mal etmeleri gerekir. Yoldaşlarına saygı ve sevgiyle dolu, onlara sürekli cesaret veren ve coşturan bir önderlik, en büyük ilerletici öğedir. O halde, devrimci yaşamı kendi şahsında bu kadar çekici kılmış olan Agit yodaşımızın anısı, bu konuda da gereği mutlaka yerine getirilmesi gereken bir emir olarak anlaşılmalıdır.

Üçüncü olarak Agit yoldaş, teoriyi hayatın gerçeklerine uygun olarak yorumlamayı, onu yaratıcı biçimlere dönüştürmeyi başarmış bir yoldaştır.

Son yazılarında açıkça görülebildiği gibi, O, Kürdistan devriminin gelişimine uygun olarak kendi gelişimini de adım adım yaratmış ve gereken yetkinleşmeyi sağlamıştır. Bir başka deyişle O, teori ve pratiği en anlamlı bir biçimde birleştirebilen önderliğin seçkin bir temsilcisidir.

Önderlik iddiasında bulunanların, O'nun şahsında görmeleri ve kendilerinde de somutlaştırmaları gereken en temel özelliklerden biri de budur. Teori ve pratiğin doğru birliği, kaynaştırılması, onun sağ ve sol yorumlardan kurtarılması ve bütün bunlarda derinleşme olmaksızın, devrimciliğe, önder niteliklere ve başarılı faaliyetlere ulaşmak olanaksızdır. O nedenle, bütün partililerin, Agit yoldaşın

başarıyla temsil ettiği bu özelliği kendilerinde yaratmayı ve yetkinleşmeyi bir emir olarak anlamaları zorunludur.

Dördüncü olarak, partiyi koruma, provakatif ve tasfiyeci çabalara karşı tutum konularında da O, yine en kararlı, ezici ve sonuç alıcı bir pratik sergilemiştir. Agit yoldaş, hangi zeminde ve hangi düzeyde ortaya çıkarsa çıksın tasfiyeci, bozguncu ve yıkıcı faaliyetlere karşı anında tavır koymakta tereddüt etmemiş; bunu kararlılıkla uygulayabilmiştir. Elbetteki, partimizin tüm kadroları da bu özelliklerle savaşmalı, düşmana ve yıkıcı çabalara karşı sonuç almada O'nun temsil ettiği kararlılık ve yetkinliği kendilerinde yaratmayı başarabilirleridirler.

Agit yoldaşta somutlaşan diğer bir özellik, Kürdistan koşullarında gerçek anlamı ile sahip olunması, derinleşmesi ve yüceltilmesi gereken en temel özelliklerden biri olan büyük yurtseverliktir.

1985 Newrozu'nda kaleme aldığı anı yazısı, O'nun bu yanını çok etkileyici bir biçimde dile getirmektedir. Ama O'nun derin ve soylu yurtseverliği kendini en çok Kürdistan'ın bağrına ve halkımızın kollarına düştüğü an ortaya koydu. Sömürgeci cellatların öldüğünü belgelemek için yayınladıkları resimleri, O'nun kutsal Kürdistan topraklarını kucaklayışındaki sıcaklığı belgelemekte, son tarihsel eyleminden duyduğu huzur ve rahatı sergilemekte, ülke ve halk uğruna şehadetin en anlamlı çağrısını yapmaktadır.

Evet, saflarımızda bulunan herkes, ülkemiz ve halkımızı O'nun gibi sevmeli ve değerlerimize O'nun gibi bağlı olmalıdır. Bu, O'nun anısına bağlılığın en temel koşuludur.

Tüm partililerin direniş şehitlerimize karşı büyük bir vefa borcu vardır.

Biz bugünkü direniş gücümüze temelde onların çabaları, gösterdikleri fedakarlık, cesaret ve hayatlarını feda etmeleri pahasına ulaştık. Halkımız, bugün yine onların sayesinde adım adım çağımızda ad yapacak bir direnişçi konuma gelmiş, büyük bir ilerleme ve atılım göstermiştir. O halde bu kazanımların değeri çok iyi bilinmek zorundadır.

Parti ailemizin bu en seçkin evlatlarını yüreklerimizin derinlerine gömecek, aydınlık bilincimizde daima canlı tutacağız.

Onlarla düşünecek, onlarla duyacağız.

Böylece onları, her an, her saat mücadelemiz ve büyük geleceğimiz içinde yaşatacağız. Bugün direniş savaşımızın gelip dayandığı taktik hat olan *"halkımızın cephe içinde örgütlenmesi, gerilla ordusu içinde savaştırılması"* görevini, ülkeye, halka ve devrime bağlılığın bir gereği olarak da yerine getirmek sorumluluğu ile karşı karşıyayız.

Bu bilinçle yürütülen hazırlıklar, ordu örgütlemesinin yaratılması yönünde hızla ilerlemekte; halkımızın kendi öz örgütü ile bütünleşmesi için, askerlik yasası çıkarma vb tedbirler de içinde olmak üzere, gerekli araç ve yöntemler geliştirilmektedir. Gerilla ordusunun yaratılmasını gündemine koymuş olan partimiz, bunu, parti çekirdekleri etrafında örülecek bir ulusal direniş cephesi ile iç içe yaratma çabalarını yoğunlaştırmış bulunmaktadır. Bütün partililer, aynı zamanda büyük şehitlerimizin vasiyetlerinin de yerine getirilmesi olan bu görevin gereğini mutlaka yapacak, bunun bilinç ve sorumluluğu ile dopdolu yaşayacaklardır.

Partimizin, önümüzdeki dönemde gerçekleşecek konferans ve kongresi, ulusal kurtuluş cephesinin örgütsel inşasının yükseltilmesi için gerekli çalışmaları yapacak, kurumlaşmanın tedbirlerini geliştirecektir. Önümüzdeki dönem, bu görevleri gerçekleştirmek bakımından en verimli biçimde değerlendirilecektir.

Halkımızın silahlı kuvvetlerinin de yine bu esaslar dahilinde daha ileri bir örgütlenmesi ve eğitimi için gereken planlamalar yapılacak; doğru ve yeterli bir uygulama için gerekli araçlar şimdiden hazırlanacaktır.

Parti faaliyetlerinin böylesine esaslı temellerde gelişimine paralel olarak, ittifaklar meselesinde de olumlu ve ciddi gelişmelerin sağlanacağı kesindir. Önümüzdeki dönem gelişmelerinin beklenen doğrultusu içinde, içte cephe temelinde ittifaklar gelişirken, dışta da her zamankinden daha özgür ve bağımsız koşullarda dost ilişkiler oluşturulmaya ve derinleştirilmeye devam edilecektir. Partimiz, bu yönlü gelişimini sürdürürken, kendi iç örgütlenmesini de asla ihmal etmeyecektir. Direniş şehitlerinin kaybını karşılamak için daha fazla kadro eğiterek, mücadeleyi ileri boyutlarda göğüsleyebilecek yeni kadro adayları oluşturup hazırlayarak örgütsel inşasını hızla tırmandırmaya devam edecektir. Partimiz bunu her türlü bozgunculuk sağ ve sol sapma ile mücadele teme-

linde gerçekleştirecek; çizginin örgütlenmesini, güçlü bir denetim ve uygulama ile güçlendirerek yürütecektir.

Halkımızın ezici çoğunluğu tarafından onaylanan ulusal kurtuluştaki önderlik rolü her zamankinden daha fazla açığa çıkmış olan partimiz, işbirlikçi reformist akımların teşhir ve tecritini daha da geliştirecek, devrimciliğe yakınlık gösterenleri direniş saflarına katmak için gerekli tüm terbirleri alacaktır.

Altından kalkılamayacak aşırı çıkışlardan mümkün olduğu kadar kaçınılacak; ama partimizin bugünkü pratik gelişmesinin gerisinde olmayan, onu özümseyen ve partiye egemen kılan bir pratik hat esas alınacaktır.

İşte, direniş şehitlerimizin anılarına ancak böylesi dönüşüm ve gelişmeler sağlanarak ve yine ancak PKK-ERNK-HRK silahları en güçlü bir biçimde konuşturularak karşılık verilebileceği artık tam bir kesinlik kazanmıştır. Bunun derin bilinci ve sorumluluğu ile hareket eden tüm partililer, omuzlamış bulundukları görevleri mutlaka başarı ile yerine getirecek, direniş şehitlerimizin yaşamlarını kendi yaşam ve pratiklerinde bir emir olarak uygulayacaklardır.

En başta Parti Önderliğimiz olmak üzere tüm parti, Agit yodaşın şahsında somutlaşan bu emredici özellikleri bütün partiye egemen kılmak, bunu cephe ve ordu silahlarıyla tüm halkımıza mal etmek ve şehitlerimizin uğrunda değerli yaşamlarım feda ettikleri ulusal kurtuluş davamızı her ne pahasına olursa olsun zafere götürmek için hiçbir engel tanınmayacağı yolundaki andımızı birkez daha yinelemeyi, başta Agit yoldaş olmak üzere, tüm direniş şehitlerimizin anılarına bağlılığın bir gereği olarak görmektedir.

1982 Newrozu'nda Mazlum yoldaşın anısına karşı söylediğimiz bağlılık andının gereğini esas alan O'na görkemli pratiği ile direnişiyle cevap veren ve bunu 1986 Newrozu'nda doruğa ulaştıran Agit yoldaşa, yine öyle bir antla seslenir ve anısının gereğini mutlaka yerine getireceğimize dair söz veririz.

O, her zaman ulusal direniş mücadelemizin kahramanlık döneminin sembolü olarak anılacaktır!

Mayıs 1986

Ve Agit Mahsum Korkmaz

Komutan Agit; Kürdistan ulusal direniş mücadelesi boyunca, sömürgeciliğe ve feodalizme karşı, PKK önderliğinde gelişen devrimci direnişi çeşitli düzeylerde temsil ederek, direnişin en ön saflarında yürümüş, halkımıza ve mücadelemize yönelik her türlü saldırıya kararlılıkla göğüs germiş, mücadeleye yönelik birçok tehlikeyi bertaraf etmiş, büyük bir komutan olduğunu birçok sefer pratiğinde ispatlamış büyük bir kişilikti.

Komutan Agit aslen Silvanlı olduğu halde, henüz genç yaşlardayken ailesinin Batman'a yerleşmesiyle, burada büyümüş ve ilk devrimci çalışmalara burada katılmıştır.

Büyük önder Mazlum Doğan'ın çabaları sonucu, partiyle ilk ilişki kuranlardan biri olan komutan Agit, o dönemede Batman'ın siyasal ortamını, kendisini partiyle ilişki kurmasının neden ve biçimlerini, partiye sunduğu bir raporunda, kısaca şu cümlelerle ifade etmektedir:

"Yurtsever düşüncelerin yaygın olduğu bir yöreden (Silvan) oluşum, Türkiye devrimci hareketinin etkisi, insancıl duygulara sahip olmam ve ilerici aydın gençlik kesimiyle olan bağım gibi etkenler devrimci olmamda rol oynadı... Devrimci hayata atılmam hareketimizle başladı. Daha önceleri devrimciliğe karşı bir sempatim vardı, fakat herhangi bir siyasi hareketle ilişkim olmadı... Hareketimizle ilişkim, 1977 yılında başladı. Dernekler etrafında kümelenen aydın-gençlik arasındaki saflaşma sonucu meydana gelen siyasi grup ayrışmalarında, hareketimizin ihtilalci yapısına olan ilgim ve yakın arkadaşlarımın çoğunun ortak düşüncelerde olması, beni diğer reformist ve sosyal şoven gruplara karşı hareketimizin yanında yer almaya itti. Daha sonraları bu atılımı araştırmalarım sonucu, bilinçli olarak sürdürdüm."

Komutan Agit, ilk devrimci çıkışını Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı yoğun saldırılar ortamında yaptı. Bu nedenle komutan Agit'in devrimci olarak doğuşu, böylesine soylu bir doğuştur.

O, daha sonraki bütün mücadelesinde daima direnişin başında yer alarak, giderek daha güçlü bir kişilik haline geldi.

Komutan Agit, ilk çalışmalarına, devrimci olarak doğuş yaptığı Batman'da başladı. O, içerisinde doğduğu ortamın bütün olumsuzluklarına karşı, yoğun bir savaş açarak büyük gelişmeler sağladı. Her şeyden önce 1977-78'ler döneminde, sosyal şovenizm ve reformist küçük burjuva milliyetçiliğiyle müthiş bir savaş sürdürerek, bu güçlerin yüzündeki sahte maskenin indirilmesine, başta gençlik olmak üzere halk kitlelerinin bu güçlerin peşinden gitmesinin engellenmesine katkıda bulundu. O, daha bu eylemliğiyle büyük bir halk önderi olduğunu ispatlamıştı. Bu güçlerin bir yığın oyununu boşa çıkarmış, halkın bağımsızlık ve özgürlük davası etrafında toplanmasında büyük çabalar sarf etmişti.

1979'lara gelindiğinde, nüfusu on binin üzerinde olan Batman işçi sınıfını devlete karşı örgütleyerek işçilerin ekonomik taleplerinin yerine getirilmesine katkıda bulunur. Her yıl 1000'in üzerindeki işçi alımını, devrimci işçi komitelerinin inisiyatifine geçirmiş, bir devlet işletmesi olan TPAO'da işçi hakimiyetini gerçekleştirmişti. Yine bu yılın sonlarına doğru gerçekleştirilen belediye seçimlerinde, aktif bir çalışma sürdürerek, sağcısıyla, solcusuyla birçok gücün karşı çabasına rağmen, PKK adayı Edip Solmaz'ın kazanmasında büyük bir rol oynayarak, onbinlerce insanın desteğini sağlamıştır.

Komutan Agit'in önderliğinde partimizin sağlamış olduğu bu muazzam kitlesel gelişmeyi sindiremeyen sömürgeciler ve yerel gericiler, partimizin işçi sınıfının olduğu gibi, bütün kitlenin desteğini alarak belediye seçimlerini de kazanmasına ortak bir komployla cevap vererek Edip yoldaşı katlettiler. Bu olayın da Batman direniş tarihinde büyük bir yeri vardır.

Sömürgeciler ve yerel gericiler, halkımızın belki de tarihinde ilk sefer kullanmış olduğu özgür iradesine kurşun sıkarak, devrimci gelişmeyi durdurmak istemişlerdir. Bu noktada da büyük komutan Agit'e büyük görevler düşmekteydi. O, her türlü devrimci göreve olduğu gibi, bu görevlerine de büyük bir sorumluluk duygusuyla sahip çıktı. Edip yoldaşın katilerinin 9 gün gibi kısa bir sürede cezalandırılmasını sağladı. Bu temel üzerinde, Raman ağalarına (Faxro Ağa) karşı görkemli bir direniş başlatarak bu güruhun otoritesini sı-

fıra indirmiş; uzun yıllardan beri Batman halkının başına bela olan bu güruhun ezilmesinde büyük komutanlık örnekleri sergileyerek, halkı bu beladan kurtarmıştır.

Komutan Agit'in bu dönemdeki önemli bir hamlesi de bu direniş etrafında, mücadelenin silahlı biçimiyle kıra taşınmasında aktif bir rol oynamasıdır. Mücadelenin kıra taşırılması nüve halinde gerçekleştirilmiş olsa da, bugün kırsal alanda yükselen görkemli direnişten, o zamanki çıkışın anlamı çok daha iyi görülmektedir.

Komutan Agit, bütün bu gelişmelerden sonra, halk savaşı yolunda daha büyük atılımları gerçekleştirmek için, ideolojik, politik her alanda daha iyi hazırlanmak üzere, partinin çağrısı üzerine 1980 Ocak ayında Lübnan'a, Filistin kamplarına gitti. Yedi aylık bir eğitim sürecinden sonra, tekrar büyük umutlarla, büyük bir sorumluluk duygusuyla ülkeye döndü. O, ülkeye döndüğünde mücadele büyük oranda dağlara taşırılmış, direniş bu alanda sürdürülmekteydi. Ancak genelde olduğu gibi, komutan Agit'in sorumluluğunu üstlendiği Batman bölgesinde de derin bir örgütsel kriz yaşanmaktaydı. Bu dönem, aynı zamanda 12 Eylül faşist rejiminin işbaşına gelmesinin arifesi olan bir evredir. Agit, bu durumun bilinciyle soylu çalışmalar içerisine girmiş, geniş bir alan üzerinde çalışma sürdürerek mücadeleye belli bir nefes aldırmayı başarabilmiştir. Aynı zamanda partimizin geri çekilme taktiğine yöneldiği bir süreç olan bu aşamada O, kadroların korunmasında, yurtdışına taşırılmasında, güvenliklerinin sağlanmasında önemli görevler başararak, cunta koşullarında bile, 1981 Parti I. Konferansı'na kadar içeride direnişin başında bulunmuştur. Bu süreçte, sayısız tehlikeyle karşı karşıya gelmişse de her seferinde büyük bir ustalıkla tehlikeleri atlatmasını bilmiştir. Bu tehlikelerden biri de Kemal Pir yoldaşın yakalanmasıydı. Komutan Agit, Kemal Pir'le bir bölgeden diğer bir bölgeye giderken karşılaştığı düşman güçlerle çatışmaya girmiş, arabadan atlarken omuzu ve kolu kırıldığı halde düşman askerleriyle çarpışarak kurtulmayı başarmıştı.

Komutan Agit, uzun süre içeride çalışmaların başında kaldıktan sonra, Parti I. Konferansı'na katılmak üzere ikinci kez yurtdışına çıktı. Konferansta partiye sunduğu uzun raporunda, bulunduğu bölgeden başından beri sağlanan devrimci gelişmelerin bir değerlendirmesini sunarak partiyi aydınlattığı gibi, parti sorunlarının

çözümüne de önemli katkılarda bulundu. Burada kaldığı kısa süre içinde kadro eğitim faaliyetlerine katıldı. Kadroların siyasi ve askeri yönden pratik olarak eğitimine katılan komutan Agit, *"Savaş, Ordu ve Ayaklanma Üzerine"* adlı bir eğitim broşürü de hazırlayarak kadroların eğitiminin derinleştirilmesine katkıda bulunur. O dönemde, kendisini dışa vurmaya başlayan tasfiyeciliğe karşı da mücadele veren komutan Agit, değerli çabaları sonucu kadroları bu tehlikeden korumayı başardı. Aynı dönemde, Parti Merkez Komite aday üyeliğine de getirilen komutan Agit, kadroları, hataları temelinde eğitme, her türlü sağ ve sol sapmaya karşı korumada değerli hizmetlerde bulunur.

Konferans sonrası Lübnan'da bir müddet kaldıktan sonra, parti tarafından Güney Kürdistan'a gönderilen ve orada ülkeye yeniden dönüşün ön hazırlıklarını yapmaya başlayan komutan Agit, Güney ve Doğu Kürdistan sahasındaki bütün devrimci görevlerin sorumluluğunu üstlenerek büyük bir coşkuyla yola koyuldu. Sürdürdüğü çalışmalarla kısa bir sürede, politik, örgütsel, teknik bir yığın kazanım elde ederek, pratik hazırlıkların temel taşlarını döşedi. Burada da, kadroların eğitim faaliyetlerine büyük bir özveriyle katılarak, pratik mücadeleye hazırlanmada büyük çabalar sarfeder. Bir yandan alandaki bir yığın politik güçle ilişki geliştirirken, diğer yandan partimizin cephe gerisi üslenmesini yarattı. Ayrıca, bir yandan örgüt içinde kendisini daha da ele veren ve o alanda, Süleyman provakatörünün şahsında somutlaşan, kadrolarda zihinsel tahribat, kaos, moral bozukluğu yaratma yönündeki tasfiyeciliğe karşı dururken, bir yandan da ilkel milliyetçiliğin, küçük burjuva uzlaşmacılığının yaratmış oldukları bulanık ortama karşı aktif bir mücadele yürüttü. Böylece O, Güney Kürdistan ile Kuzey arasında güçlü bir bağ yaratarak önemli bir gelişmenin sağlanmasına yol açtı. Bu arada kadroların eğitimine katkıda bulunan *"Devrimci Çalışmada Yanlış Anlayışların Eleştirisi"* adlı broşürü de yazdı.

1982 sonlarında, esasen de 1983 baharında, ülkeye yönelik pratik faaliyetlerini başlatması sırasında komutan Agit, bu birimlerin hazırlık faaliyetlerine de katılarak, Kürdistan'ın birçok bölgesine devrimci öncü birimlerin ulaştırılmasında aktif rol oynadı. O, bu sırada faşist Türk ordusunun Güney Kürdistan'daki güçlere *"Türk saldırısını yay-*

gın bir gerilla savaşı ile karşılama" çağrısı yaparken, diğer yandan Kuzey Kürdistan'a geçerek, sınır üzerindeki aşiretleri PKK bayrağı altında böyle bir savaşa katmak üzere, yoğun ilişki ve temaslara geçer. Ancak hem Güney Kürdistan'daki güçlerin teslimiyetçi uzlaşmacı tavırları, hem de Türk ordusunun pişman olmuş bir edayla geri çekilmesi böyle bir gelişmenin sağlanmasını durdurmuştur.

Komutan Agit bu tarihten sonra, artık Kuzey Kürdistan'da öncü birimlerin başına geçerek faaliyetlerine buradan devam eder. Bu dönem, ülkeye yeniden dönüşün yapıldığı ve ülke zemini üzerinde örgütsel inşanın başladığı bir dönemdir. Komutan Agit üslendiği Botan bölgesi, ulusal kurtuluş savaşında son derece tarihi rol oynamaya aday bir bölgeydi. Nitekim günümüze kadar sürdürülen devrimci savaşım, bunun böyle olduğunu ispatlamıştır.

Botan bölgesi, Kürdistan savaş tarihinde son derece önemli bir yere sahip olmakla birlikte, savaşın geliştirilmesi açısından, bağrında bir yığın olumsuz özellik de taşıyordu. Her şeyden önce bölge, her açıdan Kürdistan'ın en geri bir alanını teşkil etmekteydi.

Komutan Agit, Botan'da silahlı mücadeleye geçme, bu temelde halk savaşı yolunda ilerleme sorumluluğunun yerine getirilmesi konusunda direnişin başında yer alır.

O, başta Botan bölgesinin çeşitli alanlarında olmak üzere, ülkenin birçok stratejik alanına öncü birimlerin yerleştirilmesinde aktif rol oynayarak pratik yönlendirmeyi üstlenmiş, bu yönde önemli başarılar göstermişti. Bu zemin üzerinde kendisinin aktif yönlendiriciliğinde sürdürülen devrimci çalışmalar sonucu, kısa sürede kitlelere beli bir bilinç götürülmüş; propaganda ve ajitasyonla, salt dar çevrelerle sınırlı kalınmayarak, geniş kitleler uyandırılmış; büyük bir kitle desteği sağlanarak belli örgütlülüğe ulaşılmış; keşif, istihbarat vb teknik hazırlıklar yönünden epey bir mesafe katledilmiş; örgüt birimleri kendi içinde bir bütünlüğe kavuşturulmuş; yaygın bir eylemliliğe girişmenin hazırlıkları esas itibariyle tamamlanmıştı.

Komutan Agit, tüm bu görevlerin yerine getirilmesinde, sadece düşüncede bir yönlendiricilik yapmakla yetinmemiş; O, her gün, yüksekliği 4000 metreye varan birkaç dağ teperek, faaliyetlere bizzat katılarak pratikte de önderlik etmiş, devrimci öncülüğün kıstaslarını kendi pratiğiyle ortaya koymuştu.

Bir buçuk yıl süren bu hazırlık döneminden önemli sonuçlar almıştır komutan Agit. Hazırlıklar esas itibariyle yeterliydi ve bu biçimde devrim daha fazla ileri götürülemezdi. Devrime atılım yaptıracak bir çalışma biçimine yönelmek gerekmekteydi. Önceki biçimlerle örgütsel tıkanıklık aşılamazdı. Bu biçim altında yapılacak işler esas itibariyle yapılmış, alınması gereken sonuçlar alınmıştı. Mücadeleye, silahlı biçimle müdahale etmeden yaşanabilir, ama bir milim ileri gidilemez, devrimci gelişme sağlanamazdı. Tersine çürüme, yozlaşma gelişecek, oportünizm baş gösterecekti. Ve nihayet böyle bir gelişmenin ucu, örgüt içindeki küçük burjuva unsurlarda boy vermeye başlamıştı. PKK, bu tehlikenin öngörüsü ve bir atılım yapmanın gereğiyle hareket ederek, 1984 baharında pratik içerisindeki kadrolarının belli bir kesiminin katıldığı bir toplantı düzenleyerek, çalışmaların sonuçlarını değerlendirmiş, içerisine girilecek yeni dönemin özellikleri ve çalışma tarzı konularını kadrolara özümsetmişti.

Bu toplantıda komutan Agit, pratiği güçlü bir biçimde değerlendirerek, partiye önemle *"eylemsel bir atılım yapma"* önerisinde bulunur. Önerinin gereklerini genişçe izah ederek yeni sürecin bir atılım süreci, güçlü bir halk savaşı süreci olmasının zorunluluğunu belirterek, 15 Ağustos Atılımı'nın kararlaştırılmasında peşin katkılarda bulunur.

Dışarıdaki hazırlıkların yönü, bu biçimde belirlendikten sonra, tekrar Botan'a dönen komutan Agit, 15 Ağustos Atılımı'nın hazırlıklarını içeride sürdürerek üç ay gibi kısa bir sürede, birimlerin yeniden toparlanması, örgüt bağlarının daha güçlü bir biçimde düzenlenmesi, örgütsel merkezileşmenin sağlanması, teknik hazırlıkların hızlandırılması, eylemci bir savaşçı birikimin sağlanması, milis gücünün derlenip hazır hale getirilmesi, ajan muhbir yapıya peş peşe darbe indirilerek geriletilmesi ve bütün bu hazırlıklarla birlikte, bir eylem planlamasına ulaşılması görevlerini başararak, Botan örgütünün eyleme hazır bir yapıya kavuşturulmasında belirgin rol oynar.

15 Ağustos arifesinde PKK Merkez Komitesi Üyeliği'ne seçilmiş olan komutan Agit, bu arada HRK'nin Merkez Konseyi'ne de seçilerek, kurulan ilk HRK birliklerden *"14 Temmuz Silahlı Propaganda Takımı,"* ilk eylemini, 15 Ağustos Atılımı'nın en güçlü eylemi olan

Eruh baskınıyla gerçekleştirdi.

15 Ağustos eylemlerinin hemen ardından komutan Agit, bir yandan Beytüşşebap'ta, bir yüzbaşı komutasındaki askeri birliği, yüzbaşı da dahil olmak üzere arabasıyla birlikte imha etmek, Şırnak'ta, jandarma birliğine saldırarak çoğunu öldürme ve yaralama, Uludere'de, ajan muhbircileri cezalandırma, Eruh'ta milis yapıya büyük bir darbe indiren eylemlerin planlama ve örgütlendirilmesiyle uğraşırken, bir yandan da silahlı birimlerin başında 15 Ağustos Atılımı'nın yarattığı ortamı, sürdürdüğü propaganda ve ajitasyon faaliyetleriyle örgüte dönüştürme, kitlelere 15 Ağustos Atılımı'nın anlam ve önemini kavratarak, kitlelerin bilinçlendirilmesini sağlama, bu zemin üzerinde örgütlendirilmiş güçlü bir kitle desteği yaratma, örgüt gücünü büyütmek için mücadeleye yeni savaşçı ve kadro adaylarıı katma, bizzat silahlı birimleri kazanımlar ve muhtemel gelişmeler doğrultusunda eğitme ve nitekim güçlü bir yapıyla bir silahlı savaşım sürdürme faaliyetine girişti.

Komutan Agit bütün bu faaliyetleri başarıyla sürdürerek, geniş kitlelerin bilinçlendirilmesini, örgütlendirilmesini, mücadele etrafında kenetlenmesini ve gittikçe devrimci savaşa daha aktif destek sunmalarını sağlar. Nitekim O, bu desteğin bir ürünü olarak, çoğunluğu kitleler içinden gelen savaşçılarla birlikte, kendisinin hem planlayıcı, hem örgütleyici ve hem de uygulayıcı olarak katıldığı Şırnak'ın Gündike Melle karakol baskını gerçekleştirir. Karakolda 150'nin üstünde asker ve muhtelif yerlerde mevzilenmiş 15'ten fazla nöbetçi bulunmasına rağmen, düşmana büyük bir darbe vurulmuş, biri subay olmak üzere 5 asker öldürülmüş, 15 asker yaralanmış, bir kısmının silahına el konularak, karakolun büyük oradan tahrip edilmesi başarılmıştır.

Böylece komutan Agit, genelde parti çizgisinin, özelde siyasal, askeri, örgütsel her alanda parti taktiğinin yetkin bir uygulayıcısı olduğunu, herhangi bir kuşkuya yer vermeyecek kadar açık bir biçimde, bu dönemde de bizzat pratiğiyle ispatlamıştır.

Bütün bu gelişmelerden sonra, artık yaz dönemi kapanmış, partimizin, *"faşist teröre karşı devrimi direnişi geliştirme harekatı"* sona erişmiş, yeni bir direnişe hazırlanmak üzere şiddetli bir kış sürecine girilmişti.

Komutan Agit, kış sürecinin devrimci mücadeleyi yaygınlaştırma

ve devrimci eylemliliği sürdürme açısından taşıdığı olumsuzlukların bilinciyle hareket ederek, kış sürecinin, *"devrimci deneyimlerin özümsenmesi, kadroların eğitiminin bu temelde derinleştirilmesi, tüm devrimci kazanımların korunarak, örgüt gücüne dönüştürülmesi"* gerektiği biçiminde bir değerlendirmede bulunarak bu yönlü bir planlamanın geliştirilmesinde aktif bir rol oynadı. Komutan Agit, silahlı birlikleri bu esas üzerinde bir örgütsel düzenlemeye ulaştırdıktan sonra, Parti Merkez Komitesi kış toplantısına katılır.

20-24 Aralık 1984(1) tarihleri arasında yapılan bu toplantıda komutan Agit, tartışmalarını esas itibariyle, silahlı mücadele yeni devrimci atılımlar üzerinde derinleştirerek; silahlı mücadelenin sorunları, çözüm yolları; silahlı örgütlerin oluşturulması, ana silahlı birliklerin kurulması, sevk ve idare sorunları, araç ve gereçlerin temini; askeri planların hazırlanması, eylem taktiklerinde derinleşme ve genişlemenin sağlanması ve bir bütün olarak silahlı mücadelenin genişletilmesi üzerine çözümlemelere ulaşıyor, partiye bu yönlü önerilerde bulunuyordu. Nitekim O, *"devrimci savaşın geliştirilmesi üzerine"* adlı, plan niteliğindeki bir raporu da toplantıya sunmuş, sorunları yeterli bir biçimde yetkince izaha kavuşturarak devrimci sorumluluğun güçlü bir örneğini bir daha sergilemişti.

Toplantıdan sonra hazırlanan raporları ve toplantı kararlarını sunmak, talimatlarını almak için, Parti Önderliği'yle görüşme görevini

(1)*Parti Merkez Komitesi Aralık 1984'te genişliğine ve derinliğine gelişmeleri değerlendirir. Pratik çalışmanın bütün sorunlarını gündeme getirerek ayrıntılı çözümler arar. Parti Genel Sekreterliği, toplantıya sunduğu kapsamlı raporunda, gelişmeleri ve mevcut durumu politik, örgütsel ve eylemsel açılardan derinliğine tahlil eder. Gelişmelerin, halkımızın kurtuluş mücadelesinde yeni bir dönemi oluşturacak kadar büyük ve tarihi olduğunu bundan sonraki gelişmelerin "Kürt isyanı", "Kürt gerillaları" deyimlerinde ifade edilen düzeyde olacağını belirtir. Planlamanın ve örgütlenmenin bu düzeyde geliştirilmesi gerektiğini, gecikmiş bir görev olarak, pratikte zaten açılmış olan savaş cephesinin adının konulması, yani Ulusal Kurtuluş Cephesi'nin geciktirilmeden ilan edilmesi gerektiğini bildirir. Rapor, devrimci mücadelenin bütün temel sorunlarında açık çözümler verir ve gelişmenin gerçek yönünü gösterir. Parti Genel Sekreterliği Raporunun belirttiği hedefler doğrultusunda pratik planlama geliştirilir. Buna göre, orta Kürdistan'da hızla gerillaya dönüşecek olan bir savaş yürütülecek ve gelişme kateden uygun alanlarda yerel silahlı ayaklanmalara girişilecektir.*

alan komutan Agit, bölgeden birkaç aylık ayrılışından sonra tekrar bölgeye dönerken bir grup arkadaşıyla Nisan 1985'te Güney Kürdistan'da, sosyal şoven, oportünist IKP güçlerinin kurduğu pusuya düştü. Komutan Agit, bu hain pusuyu atlatmayı başarak, Mayıs 1985'te Botan bölgesine ulaştı ve bir daha direnişin başına geçerek, Şırnak alayının baskını ve çeşitli alanlarda mevzilenen düşman gücüne yönelik seri bir eylemlilikten sonra, 21 Mart'ta ilan edilen Ulusal Kurtuluş Cephesi'nin bu sürecine güçlülük kazandırmak, cephenin ilanını bölgenin en ücra köyüne kadar yaymak amacıyla, yaygın kitle toplantıları düzenlemeye girişti. Takım düzeyindeki HRK birliklerinin katılımıyla cephe bayrağı altında ve kitlelere megafonlarla hitap edilerek gerçekleştirilen sayısız orandaki bu toplantılar neticesinde önemli kazanımlar elde edilmiş, o dönem yayın olarak sürdürülen baskılar altında silah verilerek milis çete durumuna düşürülen birçok köylüye silahları bıraktırılmış, ERNK bayrağı altında kenetlenmeleri sağlanmıştır. Bu yönlü gösterilerden en büyüğü, Agit'in komutanlık ettiği takımının ismini aldığı ve Hayri Durmuş'la Kemal Pir yoldaşların, Diyarbakır zindanlarında ölüm orucuna girerek, büyük bir direniş başlattığı gün olan 14 Temmuz 1982'nin yıldönümünde, yani 14 Temmuz gecesi Van'ın Çatak ilçesinde düzenlendi. İlçede bulunan bütün düşman gücü etkisiz hale

15 Ağustos eylemciliği ülkenin elverişli tüm alanlarına yayılacak. Orta Kürdistan'daki mücadeleye bağlı olarak Kuzey ve Batı'da giderek gerillaya dönüşecek olan yoğun bir silahlı propaganda faaliyeti yürütlecektir. Örgütlenme ve pratik yönetim bu görevlere uygun olarak güçlendirilec ek eyalet ve bölge örgütlenmeleri örgter içinde işbölümü geliştirilecektir. Ulusal tarihimizde özgün bir yeri olan 21 Mart'ta Cephe ilanı yapılacak eylem programı, bu tarihten itibaren uygun atılımlarla geliştirilecektir; 21 Mart çıkışı ardından mayıs aynı da, "Devrim şehitlerinin anısını yaşatma harekatı", Temmuz-Eylül aylarında "Kızıl direniş harekatı", Kasım ayında "Partiyi güçlendirme harekatı" yürütülecek, Ağustos ortalarından itibaren yerel ayaklanmalara girişilecektir. Böyle bir planlamanın daha ayrıntılı sorunları tartışılarak çözümlere bağlanır. Cephenin adı belirlenir. ***Eniya Rizgariya Netawa Kürdıstan (ERNK);*** *Cephenin kurulduğu ilan eden bildiri hazırlanır. Parti örgütlenmesinin yeniden düzenlenmesi, çeşitli alanlardaki yönetim, birlikler, değişik grup ve görevlilerin belirlenmesi yapılır. Uzun ve yoğun bir çalışma pratiğinin sorunlarının çözümünde epey ayrıntıya inilir ve epeyce gelişkin bir hazırlık yapılır. Artık geleceği, bu hazırlıkların pratiğe aktarılmasındaki başarılı çalışma belirleyecektir. (Özel Sayı 10 / Ağustos 1986 Serxwebûn)*

getirildikten sonra, kitlelere yönelik saatlerce konuşulmuş, bir nöbetçi yaralanarak, birkaç nöbetçinin silahlan alınmış ve eylem büyük bir başarıyla gerçekleştirilerek geri çekilmiştir.

Bir dönem için kitlelere yönelik bu tür propaganda eylemlerinin sonuncusu olan bu eylemden sonra komutan Agit, yine aynı alanda kısa bir süre önce, Seyfettin Özen, Ahmet Çalışkan ve Hasan Bulut[1] yoldaşları şehit eden milis çete takımının üzerine yürüyerek, bir dizi eylemin gerçekleştirilmesini yönetmiş, sonuçta, bu hain takımdan 18 kişi öldürülmüş, bunun iki misli kadar da yaralanarak, bir bütün olarak Van yöresinde çeteciliğe ağır bir darbe indirilerek çetecilik ezilmiş, ele başları teslim alınmış, bu biçimde düşmanın bu alana yönelik olarak, uzun süreden beri sürdürmüş olduğu bütün çabalarının fiyaskoyla sonuçlanmasını sağlamıştır.

Komutan Agit, o dönemde düzenlenen ve ajan milis güçlerin durumun da tartışıldığı bir toplantıda, direniş mücadelesinin önüne engel olarak dikilmeye çalışılan ajan milis yapıya ilişkin olarak şöyle diyordu.

Toplantı tutanaklarından:

"Bu sorun halkımızın direniş mücadelesi açısından önemli bir sorundur. Ajan milisçilik, kaynağını yerel gerici güçlerden ve bir bütün olarak ağalık sisteminden almaktadır. Bu nedenle, aşiretler üzerine gitmede son derece titiz davranmalıyız. Ağalara karsı aşırı yaklaşımlar içerisine girmemeliyiz. Biz güçleri, belli sınıflara göre tasnif edip, ona göre yaklaşım göstermemiz en doğrusudur. Bunlara karşı

[1]*Türk devleti Van bölgesinde, bazı ajanlarını harekete geçirerek "reis takımını" ajan-milis elebaşılar olarak örgütlemeye ve dağılmaya yüz tutmuş olan aşiretçiliği ve kabileciliği yeniden geliştirmeye yönelir. Bu doğrultuda 1984-85 kışında ve baharında "reis takımıyla" toplantıları yoğunlaştırır. Özel Harp Dairesi yönetiminde, Van ve Ankara haftalık toplantılara sahne olur. Ajan milis çeteciliğin ve aşiret yönetiminin kabul edilmesi için, faşist ordu güçlerince kitlelere yoğun baskı uygulanır. "Apoculuğa karşı savaşıldığı sürece" alanda yaygın bulunan "mahkumluğa" af çıkarılır. Bu faaliyette, Hacı Dırbas gibi gönüllü 'Kenan Evren askeri'nin, sicilli uşakları da rolü epeyce olur. Ve bütün bu çabalar, "her aşiretin belli bir çete gücü örgütlemesi" kararıyla sonuçlanır. Faşist-sömürgecilik ordusuyla denetleyemediği alanları bunlarla denetlemek, kitlelerin devrime katılımını önlemek ve devrimci gelişme önüne engel koymak istemektedir. 1985 çalışmaları, düşmanın bu oyununu boşa çıkarmak, ajan milis çete örgütlenmesini*

güdülen politikada şiddet tek araç olmamalıdır. Durumu mutlaka şiddeti gerektiren güçlere karşı sonuna kadar şiddet uygulanırken, diğerlerine karşı onları düşmanın oyununa gelmekten alıkoyucu, tarafsızlaştırıcı, esnek bir politika uygulanmalıdır. Ve esasen önemli olan, bu noktada sınıf bakış açısı hiçbir zaman unutulmadan yer ve zaman öğesini dikkate alan bir politikanın sergilenmesi sorunudur. Bir bütün olarak Botan bölgesinde, partimiz açısından devrim çıkarına uygun görülen bir yığın politikanın uygulanma koşulları vardır. Önemli olan, her zaman, uygun yol ve yöntemleri bularak uygulamaya koymaktır."

Komutan Agit, söz konusu bu toplantının hemen ardından, alınmalarında büyük katkılarda bulunduğu toplantı kararlarını hayata geçirmek, bunlardan en önemli olan sonbahar atılımını gerçekleştirmek üzere harekete geçti. Bu süreç boyunca, Şırnak'ın Dedeuğra köyünde, bir askeri birligin imha edilmesi ve iki dozer aracının yakılması, Şırnak'ta kömür ocağının basılması ve bir panzerin tahrip edilerek içindeki iki subay ve bütün askerlerin öldürülmesi, Alixan Tatar adlı milisin evine yapılan baskınla bir milis grubunun imha edilmesi, Uludere baskını, sınır üzerindeki ikinci bir panzerin tahrip edilmesi ve içindeki bütün görevlilerin öldürülmesi ile en son olarak Ekim 1985'te, Çukurca'da bir askeri karakola saldırı ile 11 askerin öldürülmesi, 2 lav silahı, 1 adet MG-3, 6 adet G-3, 2 tabanca, telsiz, çok sayıda cephane ve bol

dağıtmak ve çalışma tarzındaki yetersizlikleri aşmak üzere düzenlenir. Bu doğrultuda, düşman oyunlarına karşı devrimci çalışma yoğunlaştırılır. Ortam iyice sertleşir. Düşman, devrimci çalışmaları darbeleyebilmek için uşaklarını sıkıştırır. Devrimci güçlere karşı ilk harekete geçenler, Ala ve Yezdinan aşiretlerinin "ileri gelenlerinden" oluşan ajan milis çeteler olur. Bu güçlerin ihbarı ve katılımıyla Çatak'ın kırsal kesiminde bir devrimci grupla faşist ordu güçleri arasında çarpışma başlar. İki gün devam eden çarpışmalarda çok sayıda asker, subay ve ajan milis çete vurulur. Olumsuz bir konumda savaşa girmiş olmalarına rağmen, inisiyatifli ve etkin bir savaş yürüten ***Ahmet Çalışkan (İsa), Seyfettin Özen (Hamit)*** *ve* ***Hasan Bulut (Şerif)*** *yoldaşlar, iki gün kahramanca savaşarak şehit düşerler. Bu kahramanca direniş ardından mücadele daha da yoğunlaştırılır. Çatak ve Başkale merkezleri basılır. Derhal misillemeye girişilerek, yoldaşlarımızı ihbar eden ve çarpışmaya katılan ajan milis çete güçlerine ağır darbeler vurulur. Böyle bir savaş içinde, eylemlere katılan ve yiğitçe savaşan* ***Agit Külter (Muhsin)*** *yoldaş şehit verilir. (Özel Sayı 10 / Ağustos 1986 Serxwebûn)*

miktarda gizli belgenin ele geçirilmesi eylemlerini gerçekleştirdi.

Komutan Agit, bu eylemlerin bir kısmına planlayıcı ve yönetici, en büyüklerine de hem planlayıcı, hem yönetici, hem de uygulayıcı olarak katılarak, Kürdistan ulusal kurtuluş savaşına yeni bir atılım kazandırmış oldu. Böylece yeni bir kış sürecine de girildiğinde, sonuçlandırılan sonbahar atılımından sonra, güçleri, yeniden mücadelenin sonuçlarını özümseme, kış hazırlıklarını yoğunlaştırma ve yeni bir atılıma hazırlama biçiminde düzenlendikten sonra, Başkan Apo'ya, *"Mücadele Sorunlarımız"* başlığı adı altında gönderdiği ve bütün partiye, devrim sorunlarına sıkı sıkıya sarılarak çözüme kavuşturma çağrısı anlamına gelen 11 Kasım 1985 tarihli raporunda şunları söylemekteydi:

"Kürdistan'da devrimci mücadele yeni bir atılımın eşiğinde bulunmaktadır. Ve bu atılım, ağırlıklı olarak öncüde biriken nedenlerden dolayı zamanında yapılamamaktadır. Büyüme ve gelişme sorunlarıyla yüz yüzeyiz. Devrimci savaşın özgür yasalarını, Kürdistan gerçekliğiyle bütünleştirme konusunda çekilen sıkıntı ve sancılarımız vardır. Mücadelenin sorunlarına çözüm arayışları bu platformda ele alınmalıdır.

Ülkemiz objektif yapısı Marksist-Leninist bilimin ışığı altında aydınlatılmış, bu temelde devrimin strateji ve taktiği doğru belirlenmiştir. Bu yönde kuşku ve tereddütler söz konusu edilemez. Yetmezliklerin izahı objektif etkenlere dayandırılamaz. Doğru devrimci politikanın örgütleme ve savaş sorununda yeterince uygulanamama sorunu vardır. Bunun nedenlerini bulma ve izaha kavuşturma durumundayız. Nedenleri çok yönlüdür, fakat bunların odağını pratik yönetim teşkil etmektedir. Bu tarz bir belirleme, salt ilkesel bir bakış açısıyla değil, pratik gelişmeye damgasını vuran çalışma, hareket ve eylem taktiklerini belirlemiş olması açısından yapılmaktadır.

Partimizin doğru devrimci politikası, her alanda statüleşmiş yapıları zorlayıcı ve dağıtıcı etkiler bırakmaktadır. 1940'larda Kürdistan'da geliştirilen kemalist düşünce ve 1960'larda başlatılan sömürgeci kapitalizm ile toplumumuz, Türk uluslaşmasının uzantısı ve doğal bir parçası haline getirilmek istenmiş, sosyal ve kültürel düzeyde yaygın bir işbirlikçi yapı şekillendirilerek, Kürt toplumunu

öz benliğinden uzaklaştırma sürecine sokulmuştur. Çok yönlü önemli mesafelerin katedildiği bir ortamda, hareketimizin devrimci müdahalesi baş göstererek, tarihsel bir gelişim süreci üzerinde değiştirici rollerde bulunmuştur. Devrimci rol, dönemsel değişiklik göstererek, 1984' ten itibaren en şiddetli yaptırım gücüne ulaşarak nitel bir sıçrayışta bulunmuştur. Türk sömürgeciliğinin 1980 sonrasında faşizm biçiminde yeniden kurumlaştırılması önünde en ciddi engeli oluşturan partimizin politik gücü, pratiğe aktarılıp maddileşme sürecine girmesinden itibaren faşizm cephesinde önemli gedikler açılmış, sömürgeci yönetimin çürümüşlüğü su yüzüne çıkarak devrimci müdahale durumunda yaşam ve ilerleme gücünde olmadığı herkesçe anlaşılmıştır. Ordu ve siyasal kurumların niteliği sınamaya alınmış, kapitalist ekonominin aşılmayan bunalımı üzerinde inşasına çalışılan yapı kurumlaşması, dayatılan sübjektif gelişmelerle çıkmaza girerek derin sarsıntılar geçirmiştir.

1985 döneminde düşman direnişimizin yakıcı şiddeti ile karşılaşmış, silahlı hareketin tasfiye edilmesi planına başarı şansı tanınmamış, görülmemiş düzeydeki saldırı ve oyunları karşısında silahlı hareketimiz varlık ve gelişimini koruyabilmiştir.

İfade edilen siyasal gelişme ve kazanımlar, 1985 yılında yeterince maddi bir güce dönüştürülememiş, gereken atılım yeterli bir biçimde yapılamamıştır. Bugün, belirlenen hedeflere yeterince varamadığımız gibi belli oranda kayıplarımız da oldu. Gelinen noktadaki duruma yol açan etkenleri dar ele alamayız, bunlar ne salt iradi ne de düşmanın güçlülüğü ile izah edilebilir. İradi gücümüzü doğru devrimci taktiklerle birleştirip düşmanın güçlülüğünü aşan, kitlelerdeki objektif geriliğin üstesinden gelebilen bir çalışma ve askeri hareket yönelimine girememiş olmamızla durum açıklanabilir.

... 1985 bahar atılımını belli oranda tıkayan hususları şu etkenler içinde açarsak;

***1- Örgütlenme:** Bugün kitleler içinde örgütlenme açısından yetersiz bir örgüt gerçekliğini yaşadığımız gözler önündedir. Örgütlenme olayı erişilen mücadele boyutunun ölçüsü ile ele alındığında çelişkili bir durumun yaşandığı görülür. Savaşın örgütlenmeye duyduğu ihtiyaç açıktır. Yeterli bir örgütlenme oluşturmaksızın, savaşı ilerletmenin fazla olanaklı olmadığı, her gün yaşadığımız pratikle*

ve rahatlıkla anlaşılmaktadır. Fakat bu konuda hala yeterli bir pratik çözümleyiciliğe ulaşıldığı da söylenemez.

Örgütlenmenin silahlı propaganda aracı etrafında gelişme bulacağı belirlenmesi doğru ve Kürdistan'da bu yöntem dışında temel bir olanak aramak hayalcilik olur. Nitekim şimdiye kadar sağlanan bütün gelişmeler, bu araca başvurulduğu oranda olmuştur. Fakat sorun silahlı propagandayı işletmekle bitmiyor, etkiyi geliştirmenin doğru siyasi ve askeri yöntemlerini geliştirmek ve ürünlerini korumak sorunu önemlidir. Bizde de yeterli bir biçimde yapılamayan da budur. Bir örnek olması açısından Botan bölgesini alırsak; bu bölgede silahlı propaganda az yapıldı denilemez... 1983'ten 1984 Ağustosu'na kadarki dönemin sorunları silahlı propagandayı bölgenin sosyal, siyasal özelliklerinin gerektirdiği tarzda uygulayamamadan baş göstermiş, örgütlenme bu nedenle gelişememiştir. 1985 döneminde örgütlenme yeni bir içerik ve biçim kazandı. Sorun, silahlı propagandanın boyutunu aştı. Doğan siyasal potansiyeli savaşın içine çekerek, düşmanın geliştirdiği yaygın savaşa karşılık halk savaşını somut kitlesel temele oturtarak yeterli bir cevap verilmeliydi. Savaş kitleselleştirilmeli, düşmanın karşısına kitle gücüyle çıkılmalıydı. Sorun niyet meselesinde ele alınırsa hepimiz bu konuda hemfikiriz, fakat yönteminde değil. Örgütlenme, düşmanın ezici baskısı ortamında ister istemez savaş sorunlarıyla iç içe gelişti. Kalıcı yaygınlığa ulaşması, ancak savaşı iyi uygulamakla mümkündür. Son derece geri bir yapı üzerinde bolşevik örgütlenme tarzının fazla sonuç vermeyeceği ve bir yığın zorlukla karşılaşılacağı açıktır. Bu alanlarda örgütlenme, cephe esprisi ile ele alınmalıdır. Genel bir şemaya bağlı kalmaktan uzak durulmalıdır.

Dağlık bölgelerdeki kitleler içinde otorite hareketi oluşturmaksızın insanları elde tutmak fazla olanaklı olamaz. Devlet otoritesi karşısında boyun eğen aşiret aristokrasisi hızla devrim karşıtı olmakta, sınıf dürtüleriyle azgınlaşmaktadır. Bugün örgütlenmenin önünde en büyük engeli oluşturan bu kasttır...

Kitlelerin mücadele konusundaki hakim düşüncesi hala isyandır. Uzun süreli bireysel fedakarlıklara katlanmakta zorluk çekilmektedir (kitleler). Bu bölgelerdeki hakim direniş geleneği, düşmanla karşı cephede savaşa tutuşmaktadır. Hakim olan dü-

şünce savunma savaşı düşüncesidir...

Bu elverişsiz etkenlerin yanı sıra, kadroların konuya yaklaşım tarzındaki eksiklikleri de açıktır. 'Örgütlenme, pratik görev ve ilişkilerin toplamından oluşur' ilkesi uygulanmamakta; çekici olamayan tutum ve ideal mekanizma arayışı mekanizma arayışı içinde bulunmaktadır. Sorunu halkalardan yakalama, özgün yapıya uygun düşen politika belirleme ve sonuç alma titizliğini yeterince gösterememe gibi, çalışma tarzındaki eksiklikler söz konusudur... Oysa, dağlardaki örgütlenme olayı, bir güç ve otorite olayıdır. Üslenme ve savaş sorunundan ayrı ele alınamaz. Bu gerçek salt bize ait bir olay değil, Çin ve Küba'da da yapılmakta olan bu olmuş ve ilk başarının anahtarı rolünü görmüştür.

***2- Silahlı mücadele:** Silahlı mücadelemizde edilgen bir durum yaşanmaktadır. Savaş, kendi yasaları üzerinde hızlı bir tırmanış seyrinde yol almakta, fakat ayak uydurmada acemilik çekilmektedir. Savaşın temel unsurlarına dayalı hareket geliştirmede yetersizlik görülüyor, sorun çoğunca niyet düzeyinde ele alınıyor, yöntem ve taktikte çoğunca amatörlüğe düşülüyor. Savaşta olumlu bir belirginliğimiz varsa, bu da istek ve kararlılıktır. Bugün arzuladığımız düzeyde bir savaş harekatını geliştiremiyorsak bile, bunun gerekliliğinden kuşku duyulmamalıdır. Biz istesek de, savaşın boyutunu sınırlandıramayız. Bugün birçok alandaki mücadele sorunu gerilla savaşı sorunudur. Ve gerillanın esas stratejik ilkesi sürekli vurmaktır. Bu yasa kendisini çok açık dayatmıştır. Yukarıda da değindiğimiz gibi, siyasal kazanımların korunması temelinde örgüt de doğar, gelişkin savaş da. Kürdistan toplumu tüm geriliğine rağmen, güven verici siyasal ortam içinde gerçekten isyan potansiyelidir. Bu bir abartma değil, bin kez şahit olduğumuz bir gerçektir. Toplumumuzun bu özelliğini iyi fark eden düşman, ne pahasına olursa olsun siyasal ortamı boğmak için elinden geleni sarf etmekten geri durmamakta, yüzbinlere varan ordu gücünü halkın üzerine salarak nefes alamaz duruma getirmeye çalışmaktadır.*

Silahlı propaganda bu nedenden yeterli olamamaktadır. Gelinen seviyede kitleler propagandadan ziyade eylemin askeri yönüne dikkat etmekte ve ölçü ile sonuçlar değerlendirilmektedir. Yani her açıdan, artık gerilla savaşı zaruriyet halini almıştır. Fakat sorunun bu

yönü açık olmasına rağmen, gerillanın ulaşılan seyiyedeki karakterine uygun pratik geliştirilemememektedir. Yüzlerce irili ufaklı silahlı eylememiz mevcuttur, yaygın bir hareketliliğimiz vardır. Fakat yeterince nitel bir askeri sonuç elde edilememiştir.

3-...

4- Yönetim ve kadro sorunları: *Pratik yönetimin içinde bulunduğu yetmezlik olayı inkar edilemez, iç ve dış gelişmelerin seviyesine ulaşılamadığını birçok gelişmede fark etmek mümkündür. Güçlerin yeterince yönlendirilemediği açık bir olay. Yönetim biriminin yapısal durumu söz konusudur. ...üyelerin çoğunluğu derin düşünce yoğunluğuna girmekte yetersiz kalan, rolünü militanlık düzeyinde sürdüren ve iradesini zorlamanın ötesinde kendisine yönelmeyen bir yapıda bulunmaktadır. Bazılarının içine girdiği hareketli pratik, düşünce uğraşısının alanını daraltmakla birlikte durum salt bununla izah edilemez. Teorik eğitimi gelişmelerin seviyesine göre sürdürememe, pratik politikacılık sanatında uzmanlaşmada yetersiz kalma gibi eksiklikler söz konusudur.*

Çoğunlukla görülen bu yapı yanında, bazılarında bireyci tutum alışkanlıkları ve sübjektivizmin ağır etkileri de görülmektedir. Ve bu, bazılarında katı bir özelliğe dönüşmektedir.

...İç koordine zayıflığı, güçlerle irtibat ve yakın denetim aygıtının yetersizliği önemli sorunlara neden olmaktadır. Güçlendirilmesi gereken en önemli hususların başında bu gelmektedir. Pratiğin ayrıntı sorunlarına yaklaşım tarzı kısmi düzelme göstermekle birlikte, özgün yapı ve konumlar üzerinde uzmanlık yöntemini hala yeterince geliştiremedik. Tahlil ve belirleme, somut planlamaya her zaman vardırılamamaktadır.

Kadro sorunlarımız eski kapsamım önemli oranda aşmıştır, direniş tavrı egemendir. Sınırlı bir kesimin sağcı çalışma anlayışı vardır ve bazıları yönetici durumunda bulunan bu unsurların gelişmeleri dondurucu rolleri açığa çıkmıştır. Bunun için belli bir eğitim ve dinlendirmeye ihtiyaç vardır.”

Komutan Agit’in raporunda da rahatlıkla görüldüğü gibi O, bu dönemde de koşuları yerli yerinde değerlendirerek partimizin ve mücadelemizin çözümlenmesi gereken can alıcı sorunları tespit etmiş, çözüm yollarını göstermiş ve her şeyden önce mücadelenin daha ile-

rilere götürülmesi ve direnişin kesintisizliğe ulaşması açısından yeni atılımlara ihtiyaç duyulduğunu, sonbahar atılımını gerçekleştirmesinin hemen ardından belirtmiştir. 1985 direnişinin deney ve sonuçlarının özümsenmesi ve güçlü bir atılıma dönüştürülmesi açısından, kadro ve savaşçıların kış sezonuna uygun bir şekilde konumlandırılıp eğitime tabi tutulmasını, belli bir müddet dinlendirilmesinin gerekliliğini belirtmiş, bunun için planlar geliştirmiş, güvenlikli alanları tespit ederek bu alanlarda kadro ve savaşçı birikiminin sağlanmasında aktif rol oynamış, eğitim olanaklarını geliştirmiş, bunun için her türlü teknik donanım, araç gereci temin etmede başı çekmiş, kadroların güvenliğini sağlamış ve bütün bu çabalarıyla birlikte, bir yandan da düşmanın üzerine yürüyerek, direnişte boşluk yaratılmasına müsaade etmemiş, direniş bayrağını kış koşullarında bile elden düşürmemiştir. Kitle çalışmasında yoğunluk kazandırarak kitle eğitimini sürdürmüş; örgütlenmeye derinlik kazandırmada yoğun bir çaba göstermiş ve nitekim 1986 bahar atılımını böylesine güçlü bir donanımla karşılamayı başarmıştır.

Kışın o dondurucu karları yavaş yavaş eriyip, bahar bütün çekiciliğiyle, o güzelim Kürdistan dağlarını sarmaya başladığında ve halkımızın bağımsızlık ve özgürlük mücadelesinin sembolü Newroz ile ERNK'nin kuruluş yıldönümü yavaş yavaş yaklaştığında komutan Agit, kışın o sabırsızlandırıcı etkisini bir tarafa bırakıp, bütün gücüyle, Kürdistan tarihine yepyeni bir şanlı sayfa yazmak üzere, bahar atılımını gerçekleştirmek için devrimci direnişi tırmandırmaya başladı. O, Botan'ın bir ucundan diğer bir ucuna fırtına gibi eserek, Kela Meme, Herekol ve Çirov dağlarını tepip, Uludere, Şırnak, Eruh ve Pervari'de bir dizi eylem gerçekleştirerek düşmanın kış boyu gerçekleştirmeye çalıştığı bütün demagoji ve yalanlarını yerle bir etti. Faşist Türk sömürgecileri bütün basın yayın kurumlarıyla, başında komutan Agit'in bulunduğu bu atılıma, *"PKK'nin bahar taarruzu"* dedi.

Evet, bu gerçek bir taarruzdu, hem de halkımızın sömürgeciliğe ve her türlü gericiliğe karşı isyan duygularının kabardığı Newroz sürecindeki bir taarruz ve zaten partimiz de bunun derin bilinciyle bu taarruzu başlatmıştı. Bu, aynı zamanda düşman açısından da son derece yakıcı bir taarruzdu. Düşmanın kış boyu geliştirmeye çalıştığı

bütün komplo ve planları boşa çıkmış, Türk ordusunun acizliği birkez daha herkesin görebileceği bir biçimde gözler önüne serilmiştir. Düşman, geliştirmiş olduğu bütün tedbirlerin bir anda yerle bir olduğunu görmüş, bunun verdiği büyük bir telaşla, kendi içinde bir kargaşaya sürüklenmiş, Kenan Evren, bir daha *"doğu"* gezilerini düzenleyerek halka yalvarma sahtekarlığına ihtiyaç duymuş, Özal hükümeti kış boyu tükürdüğünü yalamak durumunda kalmış, hatta bu atılımla hükümet düşmenin eşiğine gelip dayanmıştır.

1986 bahar atılımı, savaş tarihimizde son derece güçlü bir anlama sahiptir. O, her şeyden önce, Parti Önderliği ve Ulusal Kurtuluş Cephesi bayrağı altında, direniş mücadelesinin kesintisizliğe ulaştırılması anlamını taşımaktadır. Faşist Türk sömürgeciliği, iki yıldan beri mücadelemize karşı başvurabileceği her türlü oyuna başvurmuş, elindeki bütün imkanları seferber etmiş, ulusal ve uluslararası alanda direnişimizi desteksiz bırakmak için, emperyalizmi ve her türlü gericiliği de yardımına çağırarak, bir yığın siyasi manevralara girişmiş, içerde şovenizmi ayyuka çıkararak, *"Mili Birlik"* bayrağı altında sağı ve soluyla bütün burjuva muhalefetini toplamaya çalışmış, aynı kılıf altında, üzerinde sonsuz bir sömürü ve baskı uyguladığı Türk halkına şovenizmi empoze etmiş, *"yasa dışı"* solun iplerini eline alarak başta hareketimize karşı olmak üzere, ona tasfiyeci bir rol oynatmıştır. Bundan da öteye, bölgedeki bir yığın oportünist, sosyal-şovenist ve reformist gücü de yanına alarak direnişimizin üzerine saldırtmış, Kürdistan'da ilkel milliyetçi güçlerden reformist küçük-burjuva güçlere kadar hepsini bir koro halinde direnişimizi durdurmak üzere seferber etmiş, Kürdistan toplumunun bağrında ağalık sisteminden dini öğelere kadar bütün gerici yapı, kişi ve kurumların hepsini zorla veya gönüllü olarak direnişimize karşı çıkarmıştır. Ve bütün bunlarla birlikte, askeri, siyasi, ekonomik vb bütün kurum ve kuruluşlarını seferber ederek savaşımıza saldırtmıştır. Ama bütün bu çabalara karşı sonuç tam bir fiyasko olmuştur.

Tüm bunların tersine, 1986 bahar atılımı, uluslararası alanda Kürdistan halkını ve bunun öncü gücü partimizi dostuna ve düşmanına artık vazgeçilmez bir biçimde tanıtarak, layık oldukları yere oturtmuş, dost olması gerekene Kürdistan halkına nasıl bir dostluk yapması, düşman olması gerekene de nasıl bir düşmanlık yapması gerektiği kav-

ratmış, herkesi Kürdistan hususunda gerçekçi olmaya zorlamıştır. Bundan da öteye, emperyalizmin, sosyal demokrasinin başını çektiği, partimize yönelik bütün tasfiyeci çemberi yırtmış bölgede, Türkiye'de ve Kürdistan'da oportünizm, sosyal şovenizm ve reformizm adına içten ve dıştan ulusal kurtuluş mücadelesine yönelik bütün tasfiyeci saldırıları boşa çıkarmış, bütün bu güçleri teşhir ve tecrit ederek, gerçek yerlerine oturtmuştur. Ayrıca Türk devletinin iki yıldan beri akıl almaz uygulamalarla geliştirmeye çalıştığı pasifikasyon ortamı, kesin bir biçimde kırılmış, direniş birkaç bölgeyle sınırlı olmaktan çıkarak bütün Kürdistan sathına yayılmıştır. Bugün artık savaş, bütün Kürdistan halkının günlük bir uğraşısı haline gelmiştir. Şüphesiz ki, bu, devrimde yüksek bir seviye demektir. Bütün bunlar sonucunda, başta Türk ordusu olmak üzere, bir bütün olarak Türk devleti büyük bir çıkmaz içine sürüklenerek yıldırıcı bir acizlik içerisine girmiştir.

İşte, partimiz ve savaşım tarihinde böylesine yüklü bir anlamı olan 1986 bahar atılımını gerçekleştirirken, savaşımın büyük önderlerinden, Botan direnişinin büyük komutanı Mahsum Korkmaz'ı, 28 Mart 1986 günü, büyük çaptaki faşist ordu birlikleriyle girişilen bir çatışmada, büyük kahramanlıklar sergiledikten sonra şehit verdi. Kuşkusuz, komutan Agit'in şehadeti, Kürdistan halkının en önemli şehadet halklarından biri olup, partimiz, halkımız ve dünya ilerici güçleri açısından son derece üzücü bir olaydır.

Türk sömürgecileri komutan Agit'i katletmekle halkımızın yiğit önderlerinden birini fiziki varlığına son vermeyi başarmışlardır. Ama şunu hiçbir zaman unutmayalım ki; her şehit yoldaşımız gibi, en büyüklerinden biri olan komutan Agit sadece fiziki bir varlık değildir. O, aynı zamanda, kimsenin Kürdistan halkının gönlünden söküp atamayacağı manevi bir komutandır da. Bu anlamda komutan Agit açısından ölüm diye bir şey söz konusu değildir. Komutan Agit partisi PKK gerçekliğinde ölüm diye bir olay yoktur. PKK, hiçbir zaman ölüm diye bir olay kabul etmedi ve sonuna kadar da etmeyecektir. PKK, ölümde yaşamayı yaratanların partisidir. Bu nedenle komutan Agit ölümsüzleşti.

O, Kürdistan Halk Kurtuluş Ordusu'nun başkomutanıdır. Bundan sonra Kürdistan halkı bu manevi komutanını komutası altında savaşacak ve mutlaka kazanmasını bilecektir.

Komutan Agit yoldaş emrediyor ileri!

Şırnak'a bağlı bir köyde 20 yıllık muhtarlık yapan 65 yaşındaki bir yurtseverin 15 Ağustos süreci, komutan Agit ile diyalogları ve Agit'in şahadeti üzerine Serxwebûn gazetesine gönderdiği yazısı:

"Şırnak'a bağlı bir köyde 20 yıl muhtarlık yaptım. Türk devletinin bizimle olan ilişkileri önceleri yok denecek kadar azdı. 1984 yılı Ağustosu'ndan sonra ordunun denetiminde yörenin tüm muhtarları ve *'ileri'* gelenleri ile bir toplantı yaptılar. Bu toplantıda, devrimcilere yardımcı olmamamızı, köye geldiklerinde onlara bildirmemizi ısrarla belirttiler. O dönemde eylemlere içimizden sempati duyuyorduk. Ama partinin çalışmalarından fazla haberimiz yoktu. Daha doğrusu 1985 baharına kadar ben arkadaşlarla karşılaşmadım. Ama eylemler peş peşe gelişiyordu. Köylerimiz üzerinde baskılar giderek yoğunlaşıyordu. Eylemler yoğunlaştıkça muhtarların toplantıları da daha sık yapılmaya başlandı. Bu toplantılarda köy koruculuğu yapabilecek kişilerin isimlerini vermemizi istediler. Birçok muhtar bu dayatmalar karşısında ya susuyor ya da çeşitli bahaneler öne sürüyordu. Eylemler daha da yoğunlaşınca toplantılara üst rütbeliler katılmaya başladı. Sonuç alamayan bu faşist subay ve albaylar, tüm muhtarlar hakkında dosyalar tutulacağını, köy koruculuğu yapmayanların köylerinin yıkılacağını, muhtarların ise tutuklanacaklarını belirtiyorlardı. Bu durum karşısında bazı köylerde silahlar dağıtıldı. Buna karşılık partizanlar da birçok çeteyi öldürdüler, bazılarının ise silahlarına el koyup serbest bıraktılar. Ajanlığa yatkın birçok muhtar ve yerel otorite bu durumda geri adım atmak zorunda kaldı.

Halk ise devrimcilere susamış ve onları arıyordu. Birlikte mücadeleyi geliştirme arzusu bu çatışmalar ortamında daha da gelişi-

yordu. Ancak, ajanlık yapan bazı kişilerden çekindiklerinden dolayı bunu belli ettirmemeye çalışıyorlardı. 1985'in baharına kadar bizim köyde partizanların yaptığı çalışmalardan haberdar değildim. 1985'in kış aylarında köyümüzden iki genç Adana'ya gideceklerini söyleyip ortadan kayboldular. Ancak üç ay sonra, bizim köyümüzden de birinin içinde olduğu on kişilik bir grup köye indi. Bizim köyden olan gencin de baştan ayağa kadar mermi ve bombalarla donanmış olduğunu gördük. O anda, Türk devletinin PKK'den korkmasının nedenini daha iyi anladım. Yaşamımın en mutlu ve gururlu anını o zaman yaşadım. 20 yıldır muhtarlık yapıyordum; bunun kimin için ve neden olduğunu kavrayınca muhtarlığımdan utandım. Şimdi ise karşımda bizim de kurtuluşumuz olan bir davaya adanmış gençlerimiz vardı, onları bağrımıza bastık; bir dediklerini iki yapmadık. Tüm köylüleri bir araya topladık; köylülerle konuştular, onlar konuştukça yüreğimdeki ateşe su serptiler. Hepimiz mutluyduk. Gelişen bağımsızlık ve özgürlük savaşımız karşısında düşmanın içine düştüğü acizliği ve başvurduğu çılgınlığı izah ettiler, her şeyi açıkça ortaya serdiler. Halka rahat ve kolay bir yol vaat etmiyorlardı.

Partizanlarımız ondan sonra da haftada bir kez uğrarlardı ve hatta daha sık gelip gittikleri de olurdu. Devlet, terörünü çılgıncasına yürütüyordu; halkın en kutsal değerlerine saldırıyor, kadınları köy meydanlarında çırılçıplak soyuyordu. Bu baskılar ortamında, sadece benim muhtarlık yaptığım köyden ve ona bağlı mezralardan 20'nin üzerinde kişi HRK saflarına katılmıştı. Bu yüzden her gün sorgulama ve işkencelerden geçiriliyordum. Köyden bir tek insan dahi devletten silah almamıştı. Bu durum subayları çıldırtıyordu. Sorgulamada bana yöneltilen '*suç*' benim muhtariyetime bağlı 20 gencin HRK'ye katılması ve köy koruculuğunun köyümüzde hayata geçmemesi idi.

Diyarbakır'a benim gibi bir muhtarı daha getirmişlerdi. Ona daha fazla hakaret ediyorlardı. Bir ara fırsatını bulup nöbetçi askere sordum: *'Bu muhtarın köyünden Apoculara kaç kişi katılmış ki o kadar üzerinde duruyorsunuz?'* Askerin verdiği cevaba şaşmadım: *'Muhtarın çocukları dahil, köyünden 50 kişi kayıp.'* Muhtar her ne kadar çocuklarının batıya gittiğini söylüyormuşsa da, subay ve işkenceciler 50 kişinin HRK'ye katılmasının ne anlama geldiğini iyi biliyorlardı.

Bir yıl içinde beş kez Diyarbakır'a sevk edildim. Önceleri maddi durumum çok iyi olduğundan külfetli bir rüşvetle kendimi kurtarıyordum. Ancak rüşvet vere vere giderek elimde hiçbir şey kalmadı. İstenen rüşveti karşılayabilmek için koyunlarımdan çoğunu satmıştım.

1986 baharında savaşımızın sayısında büyük bir kabarma oldu. Önceleri 10-15 kişilik olan gruplar 100-150 kişilik gruplar düzeyine çıktı. İçlerinde bir hayli bayan da vardı. Onlara ulaştırdığımız ekmek bir çuval unu aşıyordu. Bir keresinde köyümüzden beş aile ekmek yapıyorduk. Her aile üç dört leğen hamur hazırlamıştı. Ancak ekmek bitemeden sömürgeci ordular köyü bastılar. Leğenlerden bazılarını gizleyebildiysek de tümünü gizleyemedik ve bu yüzden karakolda işkence gördüm.

Türk devleti gelişmelerin farkındaydı. Ağırlığını köy korucuları ve milis çetelere vermiş, gelişmeleri bunların aracılığı ile durdurmayı, o da mümkün değilse –ki mümkün olmadı– geciktirmeyi amaçlıyordu. Yaptıkları toplantılarda, getirilecek her savaşçının başı için 2 milyon TL ödül vereceklerini, bu konuda yarışma açtıklarını açıktan belirtiyorlardı. Gerçekten de bu kelle avcıları, milis çeteler azmışlardı. Gezginci milis çeteler (halk bunlara *'kelleci'* demekte) 10 kişilik bir grup halinde köyümüze geldiler. Beni çağırdılar, yemek su istediler. Kendilerine ne ekmek ne de su verdik. Ancak evime geldiler ve zorla içerde oturdular. O ara bir köylü beni dışarı çağırdı; 15 kişilik bir partizan grubunun da köye indiğini söyledi. Partizanları görerek durumu kendilerine belirttim. Ne düşündüğümü sordular; ben, çetelerin imha edilmesinden yana olduğumu, ancak köyde olabilecek bir çatışmanın köylüye zarar vereceğini belirttim. Partizanlar durumu değerlendirdiler ve yurtsever köyün konumun uzun vadede ele aldıklarını belirterek köyden ayrıldılar. Milis çeteleri köyden kovdum. Bunun üzerine beni ihbar ettiler; bir ay işkenceden geçtim. Ben bırakıldıktan sonra partizanlar bize uğradılar, bahsedilen çete grubunu tümden imha etmişlerdi. Bu müjdeye, çeteden, ihbarcıdan, subay ve askerlerden çok çeken biri, nasıl karşılık vereceğini bilemez. Ayağa kalacak durumda olmamama rağmen, tüm işkenceleri bir anda unuttum. Savaşçılarımızı her yönüyle takdir etmemek mümkün değil.

Bir gün bir grup savaşçı yaralı bir arkadaşı getirdi; bir kayanın yuvarlanması sonucu bileğinden yaralanmıştı. Ayağı hem kırılmış

ve hem de parçalanmıştı. Yarayı sardık; arkadaşlar kendisini götürdüler. Yarası ağır olmasına rağmen partizan hayranlık duyulacak kadar cesaretliydi ve morali yerindeydi.

Tüm olayları ve savaşçıların yaşamını bu yazıya sığdırmak mümkün değil, ama yazımı bir olaya daha değinerek bitirmek istiyorum.

Bir bahar akşamı bir arkadaş köyde bize uğradı; gideceği alana kadar beraber gitmemi, kendisine rehberlik yapmamı istedi. Dikkat çekmemek için çifteyi alıp arkadaş ile üç saate yakın yol yürüdük. Gittiğimiz mıntıkada aniden dur ihtarı ile karşılaştık; parola soruldu ve yanımdaki arkadaş parolayı verdi. Bizi alıp götürdüler. Bir barınağın başında Agit komutan bizi karşıladı. Önce benim elimi sıktı. O anda kendimi oldukça cesaretli hissetim. Diğer yoldaşının elini daha da kuvvetli sıktı, durumumuzu sorduktan sonra getirdiğim arkadaşla yanımdan ayrıldı. Diğer savaşçılar benim ile ilgilenmeye başladılar. Halkın gelişen mücadeleye ilgisini, mücadeleyi nasıl değerlendirdiğini, düşmanın halka yönelik çalışmalarını sordular. Durumu benden daha iyi bilmelerine rağmen, sohbetimiz bir hayli uzadı. Büyük komutan Agit beni uğurlamadan önce, *'Bu akşam Türk ordusu köyünüzü basacak, bunca tehlikeyi nasıl göze aldın?'* dedi. *'Ben de Kürdüm, bu ülkenin kurtuluşu için ben de savaşmak zorundayım, son kurşunuma kadar çarpışacağım'* diye cevap verdim. Bu büyük komutan bir dağ beni kucakladı ve beni çok duygulandıran unutamayacağım şu sözleri söyledi: *'Halkımız bu inanç ve cesaretle davasına sahip çıktıktan sonra geleceği kendi elleriyle yaratmaktan da uzak değildir. Hiçbir güç halkımızı bu kutsal davasından alıkoyacak kudrette değildir.'* Daha sonra birkaç savaşçı beni köyüme kadar getirdi. Komutan Agit'i daha sonraları birkez daha gördüm. Bana Alixan Tatar'dan bahsetti. Bu ajanının Türk devleti açısından oynadığı rolü anlattı. Bu türden ajanların ortadan kaldırılmasının HRK güçlerinin önemli hedefleri arasında olduğunu belirtti.

28 Mart 1986 akşamı bir partizan grubu bizim köye uğramıştı. Akşamın geç saatlerine kadar başka bir grubu beklediler. Saatler ilerledikçe arkadaşlar sabırsızlanmaya başladılar. *'Arkadaşlar kötü bir durumla karşılaşmamış olsalar da bu saate kadar geç kalmaları mümkün değildi'* diyorlardı. Saatler, dakikalar çok ağır ilerliyor;

sanki saatin yelkovanına bir ton yük bağlanmışçasına zaman geçmek bilmiyordu. Partizanlar kendi aralarında durumu değerlendirdiler ve şafak sökmeden köyü terk ettiler. Benim de sabahleyin karakola uğramamı, bir nabız yoklamasında bulunmamı istediler. Arkadaşların gelecek grubun üzerinde bu kadar önemle durması beni de sabırsız kılmıştı; sabaha kadar hep geliyorlar umuduyla dört gözle yolu bekledim. Ama şafak attı, gün aydınlandı, yine de gelen yoktu. Sabahın erken saatinde karakola uğramam şüpheleri üzerime çeker düşüncesiyle güneşin doğmasını sabırsızlıkla bekledim. Ama güneş Gabar dağının ucundan kafasını yeni uzatmış; Gabar dağları sanki kendisini zapt etmiş ve kendisinden uzaklaşmasını istemiyormuşçasına, çok ağır yükseliyordu. Karakola yaklaşmıştım ki aniden helikopter sesi alanı doldurdu. Arkadaşların üzerinde durduğu ihtimaller doğrulanıyordu. Dizlerim ağırlaşmış kalkmıyordu. Helikopter karakolun önüne indi. Tüm karakolda bir korku ve karmaşa hakimdi. Cesedi helikopterlerden indirdiler. Muhtar olduğum için cesedi bana da gösterdiler, tanıyıp tanımadığımı sordular. Dilimi yutmuştum, ancak '*yok*' diyebildim. Geri döndüğümde, yolda sanki kafama balyozlar iniyor, karşımdaki dağlar devriliyordu. Gözlerimin önünde Agit dolaşıyor, anlattıklarını tek tek işitiyordum...

Durumu arkadaşlara bildirdiğimde tüm grupta bir suskunluk oldu ve sonra aniden hep birlikte yay gibi ayağa fırladılar; silahları havada büyük şehit Agit için saygı duruşuna geçtiler. Ardından ant içtiler.

Kendilerine katılmak istediğimi söyledim, kabul etmediler. Hiçbir engel onlarla birlikte savaşmamı engelleyemez. Yaşım 65, ama Agit komutan emrediyor; ileri!

21 Haziran 1986

Son söz

Mahsum Korkmaz 28 Mart 1986'da şehit düştü. Yaşarken il ve ilçelerden başlayarak köylere kadar komiteler biçiminde örgütlenme planını gerçekleştirmek için uğraştı. Küçük birliklerin giderek bir ordulaşmaya ulaşması için çalışmanın, eylemliliğin gerekliliğine inandı. Üslerin ülkenin her karış toprağına serpiştirilmesi için uğraştı. Kesintiye uğramayacak ve giderek büyüyecek bir savaşın özlemini duydu.

O şehit düştükten sonra bu istemleri bir bir gerçekleşti. Kürdistan halkı aktif olarak mücadelede yerini aldı. Küçük askeri birlikler katlamalı bir artışla on binlere ulaşan bir katılımla ARGK'yi oluşturdu. Savaş giderek nitelik kazandı ve düşmanı yenilginin eşiğine getirdi.

O'ndan sonra binlerce Kürt çocuğuna *"Mahsum"* veya *"Agit"* ismi verildi. O'nun adına Kürdistan devriminin en önemli okulu olan *"Mahsum Korkmaz Akademisi"* kuruldu. Bu okuldan onbinlerce öğrenci eğitimlerini tamamlayarak özgürlük mücadelesindeki yerlerini aldılar.

Özcesi O'nun uğruna mücadele ettiği birçok değer yaratıldı, geliştirildi ve ölümsüzleştirildi.

Emekleri, çabaları boşa gitmedi. Attığı tohumlar ülkenin dört bir yanma serpildi.

Bu muazzam gelişmeleri, savaşın bugünkü boyutunu ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin en büyük şansı önderliğin, artık ulusal bir aidiyetin sınırlarını zorlayarak evrenselleştiğini görse hiç şüphesiz *"ölsem de gam yemem"* diyecekti.

Kuşkusuz, büyük insan komutan Agit'in kişiliği, sergilediği devrimcilik hakkında fazla anlatacak bir şeyimiz olamaz. Onun kişiliğini, ahlakını, devrimciliği, PKK'liliğini izah etmeye gücümüzün olmadığını peşinen kabul etmekle birlikte, buna rağmen yeni nesillere bu kitap ile bir şeyler aktarmaya çalıştık.

...O'nu, Kürdistanlı olan hemen herkes,
afişlerde veya her 15 Ağustos'ta
devrimci yurtsever basın yayın organlarında çıkan,
bir eli kalaşnikofunun namlusunda,
ufuklara bakan heybetli resmiyle tanır.
Daha şimdiden sayısı belirsiz şarkı
O'nu anlatmaya çalışmaktadır.
Yine Gabar dağı, Agit'in adı anılmadan hatırlanmaz
ve dile gelmez. Yine sayısız şiire ve öyküye konu olmuştur
O. Hemen her savaşçı O'nun yüzünü ezbere bilir
veya resmini yanından ayırmaz.
Genç savaşçılar "Agit'e ve Başkan'a inanıyoruz" derler.
Herkes için ayrı bir efsanedir, ayrı bir semboldür Agit.
Herkes için değişmez olan tek doğru ise,
O'nun henüz süren savaşla
gerçekleşmekte devam ettiğine duyulan inançtır.
Bunun dışında ise, O'nun bu kadar çok yürekte ve
beyinde hangi düzeyde bir varoluşa kavuştuğunu kestirmek,
bazen mümkün değildir...

Komutan Agit'in günlüğünden
MAHSUN KORKMAZ

Derleyen
Ferda Çetin / İsmet Kayhan

ISBN: 978-3-941012-22-6

YAYINLARI